Załącznik do uchwały nr 2418 /V/16
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 29 czerwca 2016 r.

Szczegółowy opis osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

(SZOOP RPO WD)

wersja 10

Wrocław, 29 czerwca 2016 r.

Spis treści

I. Ogólny opis RPO WD oraz głównych zasad jego realizacji 5
1. Podstawowe informacje dotyczące SZOOP RPO WD. Status, cel, data przyjęcia, zakres, procedura wprowadzania zmian do SZOOP RPO WD oraz okres jego obowiązywania. 5
2. Ogólne informacje dotyczące sposobu finansowania 7
3. Opis systemu wyboru projektów 8
Zasady ogólne dotyczące systemu wyboru projektów w ramach EFRR i EFS 8
Tryb konkursowy 10
Tryb pozakonkursowy 18
Procedura odwoławcza w ramach RPO WD 2014-2020 (w zakresie EFRR) 21
Procedura odwoławcza w ramach RPO WD 2014-2020 *(w zakresie EFS)* 28
II. Szczegółowy opis poszczególnych osi priorytetowych oraz poszczególnych działań 33
Oś priorytetowa 1 Przedsiębiorstwa i innowacje 33
Działanie 1.1. Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych 33
Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa 40
Działanie 1.3. Rozwój przedsiębiorczości 55
Działanie 1.4. Internacjonalizacja przedsiębiorstw 67
Działanie 1.5. Rozwój produktów i usług w MŚP 75
Oś priorytetowa 2 Technologie informacyjno-komunikacyjne 83
Działanie 2.1. E-usługi publiczne 83
Oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna 94
Działanie 3.1. Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych 94
Działanie 3.2. Efektywność energetyczna w MŚP 103
Działanie 3.3. Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym 110
Działanie 3.4. Wdrażanie strategii niskoemisyjnych 124
Działanie 3.5. Wysokosprawna kogeneracja 141
Oś priorytetowa 4 Środowisko i zasoby 148
Działanie 4.1. Gospodarka odpadami 148
Działanie 4.2. Gospodarka wodno-ściekowa 154
Działanie 4.3. Dziedzictwo kulturowe 160
Działanie 4.4. Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych 168
Działanie 4.5. Bezpieczeństwo 176
Oś priorytetowa 5 Transport 183

Działanie 5.1. Drogowa dostępność transportowa 183
Działanie 5.2. System transportu kolejowego 191
Oś priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej 201
Działanie 6.1. Inwestycje w infrastrukturę społeczną 201
Działanie 6.2. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną 212
Działanie 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów 220
Oś priorytetowa 7 Infrastruktura edukacyjna 231
Działanie 7.1. Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną 231
Działanie 7.2. Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową 241
Oś priorytetowa 8 Rynek pracy 251
Działanie 8.1. Projekty powiatowych urzędów pracy 251
Działanie 8.2. Wsparcie osób poszukujących pracy 257
Działanie 8.3. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy 266
Działanie 8.4. Godzenie życia zawodowego i prywatnego 271
Działanie 8.5. Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych 278
Działanie 8.6. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP 283
Działanie 8.7. Aktywne i zdrowe starzenie się 288
Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne 293
Działanie 9.1. Aktywna integracja 293
Działanie 9.2. Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych 313
Działanie 9.3. Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych 323
Działanie 9.4. Wspieranie gospodarki społecznej 328
Oś priorytetowa 10 Edukacja 339
Działanie 10.1. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 339
Działanie 10.2. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej 349
Działanie 10.3. Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie 360
Działanie 10.4. Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy 364
Oś priorytetowa 11 Pomoc techniczna 378
Działanie 11.1 Pomoc techniczna 378
III. Indykatywny plan finansowy 384

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji 423
A. Wymiar terytorialny – formy obligatoryjne 423
A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach RPO WD 423
A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT 425
A.3. Obszary wiejskie 428
B. Wymiar terytorialny – formy fakultatywne 430
B.1 Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) 430
B.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich. 430
V. Wykaz dokumentów służących realizacji RPO WD 436
1. Lista podstawowych aktów prawnych i dokumentów regulujących zarządzanie i wdrażanie RPO WD 436
1.1. Rozporządzenia i wytyczne UE 436
1.2. Krajowe ustawy i rozporządzenia, wytyczne horyzontalne oraz inne dokumenty 437
1.3. Wytyczne programowe 441
1.4. Inne dokumenty ustalone przez IZ wg specyfiki PO 441
2. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji poszczególnych priorytetów RPO na poziomie wspólnotowym, krajowym i regionalnym 441
VI. Słownik terminologiczny i spis skrótów 443
Słownik terminologiczny 443
Spis skrótów 454
VII. Wykaz załączników do SZOOP RPO WD 2014-2020 455

I. Ogólny opis RPO WD oraz głównych zasad jego realizacji

1. Podstawowe informacje dotyczące SZOOP RPO WD. Status, cel, data przyjęcia, zakres, procedura wprowadzania zmian do SZOOP RPO WD oraz okres jego obowiązywania.

Z uwagi na ogólny charakter zapisów RPO WD składanego do Komisji Europejskiej Zarząd Województwa Dolnośląskiego, pełniący rolę Instytucji Zarządzającej RPO WD (IZ RPO WD), został zobowiązany do przygotowania *Szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020*, zwanego dalej SZOOP RPO WD.

Wymóg przygotowania tego dokumentu został określony w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2015 r. poz. 378) (zwanej dalej ustawą).

W celu zachowania jednolitej formy przygotowania i wdrożenia wszystkich programów operacyjnych na lata 2014-2020 ogólne zasady przygotowania SZOOP RPO określone zostały w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 30 stycznia 2015 r. w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Ze względu na szczegółowy zakres zawartych w nim informacji SZOOP RPO WD stanowi, oprócz innych dokumentów programowych w ramach RPO WD, kompendium wiedzy dla potencjalnych wnioskodawców RPO WD o typach, rodzajach i możliwościach realizacji projektów.

Podstawowym celem SZOOP RPO WD jest przekazanie potencjalnym wnioskodawcom RPO WD informacji na temat zasad wdrażania poszczególnych priorytetów oraz systemu oceny i wyboru projektów w ramach poszczególnych priorytetów RPO WD. Zapisy SZOOP RPO WD są ponadto podstawą do formułowania wytycznych dla beneficjentów w poszczególnych naborach na etapie realizacji RPO WD oraz wytycznych dotyczących realizacji poszczególnych priorytetów i działań RPO WD.

SZOOP RPO WD zawiera także informacje dotyczące kryteriów wyboru projektów, o których mowa w art. 125 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, zatwierdzanych przez Komitet Monitorujący RPO.

SZOOP RPO WD wynika bezpośrednio z zapisów RPO WD i jest w pełni zgodny z zapisami Programu oraz przepisami prawa unijnego i krajowego. Niniejszy dokument stanowi więc bezpośrednią kontynuację zapisów RPO WD przyjętego przez Komisję Europejską decyzją

z dnia 18 grudnia 2014 r. oraz przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego Uchwałą nr 41/V/15 z dnia 21 stycznia 2015 r.

SZOOP RPO WD zawiera następujące istotne informacje:

a. ogólny system instytucjonalny w ramach RPO WD,
b. podział środków finansowych w ramach każdego priorytetu,
c. typy projektów,
d. katalog beneficjentów,
e. wskazanie zakresu stosowania instrumentu finansowania krzyżowego (cross-financing),
f. ogólne zasady przeprowadzania naboru, oceny i wyboru projektów w ramach każdego priorytetu,
g. maksymalny poziom dofinansowania projektu środkami UE,
h. minimalny wkład własny beneficjenta,
i. minimalną/maksymalną wartość projektu (jeśli dotyczy),
j. formę płatności na rzecz beneficjenta (zaliczka, refundacja (jeśli dotyczy)/refundacja/rozliczenie),
k. indykatywny plan finansowy.

oraz załączniki:

a. tabelę transpozycji priorytetów inwestycyjnych na działania/poddziałania;
b. tabelę wskaźników monitoringowych programu;
c. kryteria wyboru projektów;
d. listę projektów pozakonkursowych;
e. zalecenia IZ RPO WD do tworzenia Planów gospodarki niskoemisyjnej w gminach;
f. zasady kwalifikowalności wydatków w RPO WD 2014-2020.

Za przygotowanie, przyjęcie i wprowadzanie zmian do SZOOP RPO WD odpowiedzialna jest IZ RPO WD (Zarząd Województwa Dolnośląskiego). Instytucja Zarządzająca RPO WD może konsultować propozycje zapisów z Instytucjami Pośredniczącymi w ramach RPO WD (IP RPO WD).

IZ RPO WD przekazuje projekt SZOOP RPO WD lub jego zmianę do zaopiniowania przez IK UP (Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa), której funkcję pełni właściwa komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Opinia dotycząca projektu SZOOP lub jego zmian ma charakter wiążący w zakresie zgodności z zapisami Umowy Partnerstwa oraz wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Po wydaniu opinii przez IK UP projekt SZOOP lub jego zmian są przekazywane do wiadomości Komitetowi Monitorującemu RPO WD, a w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów – do zatwierdzenia przez KM RPO WD. Następnie IZ RPO WD w drodze uchwały przyjmuje i zatwierdza ostateczną wersję dokumentu. SZOOP RPO WD (oraz jego kolejne wersje) jest przechowywany i archiwizowany w Instytucji Zarządzającej RPO WD.

Zmiany w SZOOP RPO WD mogą być wprowadzane z inicjatywy IZ RPO WD lub na uzasadniony wniosek IP RPO WD.

Każda zmiana (aktualizacja) SZOOP RPO WD obowiązuje od dnia wskazanego w uchwale Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie zmiany SZOOP RPO WD.

Po ostatecznym zatwierdzeniu SZOOP RPO WD, wersja elektroniczna oraz jego kolejne zmiany podawane są do publicznej wiadomości przez umieszczenie na stronach internetowych oraz na portalu:

- w UMWD (www.rpo.dolnyslask.pl);
- w MR (www.funduszeeuropejskie.gov.pl).

IZ RPO WD ogłasza komunikat w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego o:

a) adresie strony internetowej oraz portalu, na którym IZ RPO WD zamieści treść SZOOP RPO WD lub jego zmian;
b) terminie, od którego SZOOP RPO WD lub jego zmiany będą stosowane;

Zatwierdzony SZOOP RPO WD obowiązuje po jego przyjęciu w drodze uchwały przez IZ RPO WD trzy lata od zamknięcia RPO WD, chyba że IZ RPO WD określi inny termin końcowy obowiązywania SZOOP RPO WD.

2. Ogólne informacje dotyczące sposobu finansowania

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 jest realizowany przy zaangażowaniu łącznie 2 650 054 815 euro. Na kwotę tę składa się 2 252 546 589 euro wkładu UE (w tym 1 618 916 106 euro środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i 633 630 483 euro środków Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz 397 508 226 euro wkładu krajowego (263 152 661 euro środków publicznego wkładu krajowego oraz 134 355 565 euro wkładu prywatnego). W ramach programu wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% całkowitej alokacji EFRR oraz ok. 6,86% całkowitej alokacji EFS.

Podstawę obliczania wkładu UE w ramach RPO WD stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne. Maksymalny poziom dofinansowania każdej osi priorytetowej Programu środkami pochodzącymi z EFRR i EFS ustalony został na poziomie 85%, zgodnie z art. 120 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Przyjęcie maksymalnego poziomu dofinansowania na poziomie osi priorytetowej nie oznacza automatycznie maksymalnego poziomu dofinansowania na poziomie projektów. Każdorazowo poziom dofinansowania projektu musi zostać ustalony przy zastosowaniu właściwych przepisów o pomocy publicznej i pomocy de minimis, wytycznych horyzontalnych (np. dotyczących świadczenia usług publicznych w zakresie transportu czy gospodarki odpadami) oraz zasad dotyczących projektów generujących dochód (zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego oraz właściwymi wytycznymi). IZ RPO WD może również podjąć decyzję o obniżeniu dofinansowania.

W programie przewidziano możliwość wykorzystania mechanizmu cross-financingu, co do zasady maksymalnie do wysokości 10% unijnego finansowania (współfinansowanie kosztów

projektów w zakresie ich kwalifikowalności, zgodnie z zasadami obowiązującymi dla drugiego funduszu), pod warunkiem że koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów i są bezpośrednio z nią związane.

Wykorzystanie instrumentów finansowych w programie zależy od wyników przeprowadzonej przez IZ RPO WD oceny ex-ante, na podstawie której zostanie podjęta decyzja Zarządu Województwa Dolnośląskiego w tym zakresie. Zgodnie z art. 37 rozporządzenia ogólnego ocena ex-ante powinna wykazać występowanie zawodności mechanizmów rynkowych lub nieoptymalny poziom inwestycji, a także szacunkowy poziom i zakres zapotrzebowania na inwestycje publiczne, w tym typy instrumentów finansowych, które mają uzyskać wsparcie.

3. Opis systemu wyboru projektów

Zasady ogólne dotyczące systemu wyboru projektów w ramach EFRR i EFS

W ramach RPO WD 2014-2020 wybór projektów do dofinansowania następuje w trybie:

- konkursowym;
- pozakonkursowym stosowanym do wyboru projektów o strategicznym znaczeniu dla społeczno-gospodarczego rozwoju regionu lub obszaru objętego realizacją ZIT lub projektów dotyczących realizacji zadań publicznych – których wnioskodawcami, ze względu na charakter, monopol kompetencyjny lub cel projektu, mogą być jedynie podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Uwzględnienie pozakonkursowego trybu wyboru projektów będzie każdorazowo rozpatrywane według zasad określonych w punkcie 5.2 Umowy Partnerstwa.

Podstawowym trybem wyboru projektów jest tryb konkursowy. Możliwość zastosowania trybu pozakonkursowego w poszczególnych osiach priorytetowych i priorytetach została wskazana w RPO WD 2014-2020.

IZ RPO WD przewiduje wybór projektów zintegrowanych, o których mowa w art. 32 ust. 2 ustawy. Projekt zintegrowany to co najmniej dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, których wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje. Koordynacja polega w szczególności na określeniu wzajemnych relacji między projektami w zakresie warunków ich wyboru i oceny lub postanowień umów o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu. Projekty zintegrowane będą wybierane zgodnie z zapisami wytycznych horyzontalnych w obszarach zidentyfikowanych przez IZ RPO WD lub wytyczne.

IZ RPO WD przewiduje udzielanie wsparcia przy zastosowaniu instrumentów finansowych, o których mowa w art. 37-46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Instrumenty finansowe wdraża się, by wesprzeć inwestycje, które uznaje się jako finansowo wykonalne i nie otrzymujące wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. IZ RPO WD zapewnia, że udzielane wsparcie poprzez instrumenty finansowe będzie zgodne z obowiązującymi

przepisami prawa, w szczególności w zakresie pomocy państwa i zamówień publicznych. W sytuacji występowania instrumentów finansowych jako projektów, do ich wyboru zastosowane będą tryby przewidziane w ustawie. Ponadto zgodnie z zapisami wyżej wymienionego rozporządzenia wsparcie zostanie zaplanowane na podstawie oceny ex ante, która wykaże występowanie zawodności mechanizmów rynkowych lub nieoptymalny poziom inwestycji, a także szacunkowy poziom i zakres zapotrzebowania na inwestycje publiczne, w tym typy instrumentów finansowych, które mają uzyskać wsparcie.

IZ RPO WD/ IP RPO WD przeprowadza wybór projektów do dofinansowania w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny, zapewnia wnioskodawcom równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania oraz równe traktowanie wnioskodawców.

Do postępowania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie oraz udzielania dofinansowania na podstawie ustawy nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2016 poz. 23) – dalej k.p.a., z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, doręczeń i sposobu obliczania terminów.

IZ RPO WD/ IP RPO WD może wymagać od wnioskodawcy wyłącznie informacji i dokumentów niezbędnych do oceny spełniania kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez KM RPO WD 2014-2020 obowiązujących w danym konkursie. Dodatkowo można wymagać od wnioskodawcy informacji i dokumentów umożliwiających identyfikację wnioskodawcy oraz komunikowanie się z nim.

Dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców, do momentu zawarcia z nimi umowy o dofinansowanie projektu albo wydania w stosunku do nich decyzji o dofinansowaniu projektu, a także dokumenty wytworzone lub przygotowane w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców do czasu rozstrzygnięcia konkursu albo zamieszczenia informacji na stronie internetowej IZ RPO WD/ IP RPO WD oraz na portalu Funduszy Europejskich, o wyborze do dofinansowania projektu w trybie pozakonkursowym, nie stanowią informacji publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. 2015 poz. 2058).

Oceny spełnienia przez projekty uczestniczące w konkursie kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez KM RPO WD 2014-2020, zgodnych z warunkami określonymi w art. 125 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, dokonuje Komisja Oceny Projektów (zwana dalej KOP). IZ RPO WD/ IP RPO WD powołuje KOP dla każdego konkursu oraz określa Regulamin jej pracy (Regulamin pracy KOP). W skład KOP wchodzą pracownicy IZ RPO WD/IP RPO WD oraz mogą wchodzić eksperci zewnętrzni, o których mowa w art. 49 ustawy, którzy uczestniczą w wyborze projektów na podstawie zawartej z IZ RPO WD/ IP RPO WD umowy.
Sposób działania KOP oraz rolę ekspertów w wyborze projektów określa każdorazowo IZ RPO WD/ IP RPO WD w Regulaminie pracy KOP. Rola eksperta w wyborze projektów sprowadza się do oceny wskazanych w Regulaminie pracy KOP kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez KM RPO WD 2014-2020 lub do wydawania opinii. KOP dokonuje oceny na opracowanych przez instytucję organizującą konkurs (zwaną dalej IOK) stosownych

formularzach oceny (np. karty oceny projektu) lub w dedykowanych systemach informatycznych. IZ RPO WD/ IP RPO WD sprawuje nadzór nad KOP w zakresie zgodności konkursu z przepisami ustawy i Regulaminem konkursu.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją Programu w ramach ZIT określają porozumienia pomiędzy władzami miejskimi i IZ RPO WD/IP RPO WD.
W trybie konkursowym stosowanym w odniesieniu do projektów służących realizacji Strategii ZIT, zgłaszanych do objęcia współfinansowaniem w ramach RPO WD 2014-2020:

a) rola IOK powierzana jest co najmniej ZIT – oznacza to, że rolę IOK może pełnić samodzielnie ZIT lub rola ta może być współdzielona z inną lub innymi właściwymi instytucjami;

b) ZIT dokonuje co najmniej oceny stopnia spełniania przez projekt kryteriów dotyczących jego zgodności ze Strategią ZIT – co oznacza, że pracownicy ZIT lub eksperci wskazani przez ZIT uczestniczą w pracach KOP, dokonując oceny co najmniej w zakresie ww. kryteriów;

c) ZIT wspólnie z IZ RPO dokonują wyboru projektów do dofinansowania – co jest równoznaczne z tym, że zarówno ZIT jak i IZ RPO zatwierdzają listę, o której mowa w art. 44 ust. 4 ustawy.

Ocena projektu służącego realizacji Strategii ZIT, zgłoszonego do objęcia współfinansowaniem w ramach RPO WD 2014-2020 w trybie pozakonkursowym jest przeprowadzana przez IZ RPO WD, z zastrzeżeniem oceny przez ZIT spełniania przez projekt kryteriów dotyczących jego zgodności ze Strategią ZIT.

Techniczna organizacja naboru i pełna ocena projektów pod względem formalnym i merytorycznym może być dokonywana przez władze miejskie lub IZ RPO WD/IP RPO WD, z udziałem w stosownych przypadkach ekspertów zewnętrznych, zgodnie z postanowieniami porozumienia.

Wsparcie w ramach Obszarów Strategicznej Interwencji adresowane będzie do wybranych obszarów Dolnego Śląska, które nie są objęte mechanizmem ZIT. Terytorialne nakierowanie interwencji ma zadanie zapewnić trwały i zrównoważony rozwój całego regionu. Wsparcie udzielane będzie na podstawie analizy potencjałów i potrzeb wyznaczonych geograficznie obszarów strategicznej interwencji. Wsparcie będzie udzielane ze środków różnych priorytetów inwestycyjnych, a aplikowanie o środki odbywać się będzie w ramach geograficznie dedykowanych konkursów.

Tryb konkursowy

Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym

IZ RPO WD do dnia 30 listopada każdego roku przygotowuje i zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu Funduszy Europejskich *Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym RPO WD 2014-2020*. Stanowi on harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym, których przeprowadzenie jest planowane na kolejny rok kalendarzowy wraz z określeniem m.in.

instytucji ogłaszającej konkurs, typów projektów mogących uzyskać dofinansowanie oraz dostępnej alokacji w ramach każdego z Priorytetów/ Działań RPO WD 2014-2020.

W przypadku aktualizacji *Harmonogramu* IZ RPO WD niezwłocznie zamieszcza zaktualizowany *Harmonogram* na swojej stronie internetowej oraz na portalu Funduszy Europejskich. Zakaz aktualizacji harmonogramu, przewidziany w art. 47 ust. 3 ustawy, oznacza, że w przypadku aktualizacji harmonogramu polegającej na zmianie terminu naboru, zmiana ta nie może dotyczyć naboru, którego przeprowadzenie zaplanowano pierwotnie w terminie krótszym niż 3 miesiące, licząc od dnia aktualizacji. Jednocześnie oznacza on, że w przypadku aktualizacji polegającej na dodaniu nowego naboru wniosków o dofinansowanie, jego przeprowadzenie może zostać zaplanowane najwcześniej na 3 miesiące od dnia aktualizacji harmonogramu.

Ogłoszenie o konkursie

IZ RPO WD/ IP RPO WD podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu Funduszy Europejskich, ogłoszenie o konkursie, co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu.

Ogłoszenie o konkursie zawiera co najmniej:

1) nazwę i adres IOK (IZ RPO WD/ IP RPO WD);
2) określenie przedmiotu konkursu, w tym typów projektów podlegających dofinansowaniu;
3) określenie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie;
4) określenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu dofinansowania projektu lub maksymalnej dopuszczalnej kwoty dofinansowania projektu;
5) określenie terminu, miejsca i formy składania wniosków o dofinansowanie projektu;
6) określenie sposobu i miejsca udostępnienia Regulaminu konkursu.

Za przygotowanie ogłoszenia o konkursie odpowiada IZ RPO WD/ IP RPO WD.

IZ RPO WD/ IP RPO WD przeprowadza konkurs na podstawie określonego przez siebie Regulaminu konkursu.

Regulamin konkursu określa w szczególności:

1) nazwę i adres IOK (IZ RPO WD/ IP RPO WD);
2) przedmiot konkursu, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu;
3) formę konkursu;
4) termin, miejsce i formę składania wniosków o dofinansowanie projektu i sposób uzupełniania w nich braków formalnych oraz poprawiania w nich oczywistych omyłek;
5) wzór wniosku o dofinansowanie projektu;
6) wzór umowy o dofinansowanie projektu;
7) kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia;
8) kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w konkursie;

9) maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu lub maksymalną dopuszczalną kwotę dofinansowania projektu;
10) środki odwoławcze przysługujące wnioskodawcy;
11) sposób podania do publicznej wiadomości wyników konkursu;
12) formę i sposób udzielania wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu.

Dodatkowo Regulamin zawiera:

1) orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu, z dokładnością co najmniej do miesiąca, oraz czas trwania poszczególnych etapów konkursu, o ile zostały one wyodrębnione;
2) informacje o sposobie postępowania z wnioskami o dofinansowanie po rozstrzygnięciu konkursu w zależności od tego, czy projekt został wybrany do dofinansowania, czy nie został wybrany do dofinansowania;
3) postanowienie uprawniające IOK do anulowania konkursu wraz ze wskazaniem przykładowych sytuacji, w których może to nastąpić;
4) postanowienie dotyczące możliwości zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie, na podstawie z art. 46 ust. 2 ustawy. Przy zwiększeniu kwoty musi zostać zachowana zasada równego traktowania, co może polegać na objęciu dofinansowaniem wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów albo objęciu dofinansowaniem kolejno wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów oraz taką samą ocenę (tj. wszystkich projektów, które otrzymały taką samą liczbę punktów).

Do czasu rozstrzygnięcia konkursu IZ RPO WD/ IP RPO WD nie może zmieniać Regulaminu konkursu w sposób skutkujący nierównym traktowaniem wnioskodawców. Powyższe nie dotyczy sytuacji, jeżeli konieczność dokonania zmiany wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. IZ RPO WD/ IP RPO WD podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu Funduszy Europejskich, Regulamin konkursu oraz jego zmiany, wraz z ich uzasadnieniem, a także termin, od którego są stosowane. W uzasadnionych przypadkach nabór wniosków może zostać unieważniony lub zawieszony.

Składanie oraz rejestracja wniosku o dofinansowanie projektu

Termin, miejsce i formę składania wniosków o dofinansowanie projektu określa IZ RPO WD/ IP RPO WD w ogłoszeniu konkursu oraz Regulaminie konkursu, przy czym termin składania wniosków o dofinansowanie projektu nie może być krótszy niż 7 dni, licząc od dnia rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie projektu. Wnioskodawcy składają wnioski o dofinansowanie projektów wraz z załącznikami do IZ RPO WD/ IP RPO WD.

Oświadczenia oraz dane zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Wniosek o dofinansowanie projektu zawiera klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za podanie fałszywych danych lub złożenie fałszywych

oświadczeń". Klauzula ta zastępuje pouczenie właściwej instytucji o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Weryfikacja techniczna wniosków o dofinansowanie w ramach EFRR

IZ RPO WD/IP RPO WD dokonuje weryfikacji technicznej złożonych wniosków o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami. W jej ramach weryfikowane jest, czy wniosek o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami nie zawiera braków formalnych i/lub oczywistych omyłek, których przykładowy katalog określono w Regulaminie konkursu.
W przypadku ich stwierdzenia wnioskodawca wzywany jest do jednokrotnego uzupełnienia danego braku formalnego we wniosku o dofinansowanie projektu lub poprawienia w nim oczywistych omyłek w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia i w konsekwencji niedopuszczenia projektu do oceny lub dalszej oceny. Uzupełnienie wniosku o dofinansowanie projektu lub poprawienie w nim oczywistej omyłki nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji. Przed przystąpieniem do weryfikacji pracownicy IZ RPO WD/IP RPO WD zobowiązani są podpisać deklaracje poufności i bezstronności.
W przypadku:

- niepoprawienia/ nieuzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie;
- niepoprawienia/ nieuzupełnienia wszystkich wskazanych braków formalnych i oczywistych omyłek;
- wprowadzenia w ramach poprawy/ uzupełnienia zmian stanowiących istotną modyfikację wniosku;
- wprowadzenia w ramach poprawy/uzupełnienia innych zmian, o których Wnioskodawca nie poinformował w piśmie przewodnim;

wniosek o dofinansowanie projektu pozostaje bez rozpatrzenia i nie zostaje dopuszczony do oceny.
Wezwanie do poprawienia oczywistej omyłki lub uzupełnienia braku formalnego, o ile zostaną one stwierdzone, może następować również na każdym kolejnym etapie oceny.

Po zakończeniu weryfikacji technicznej wszystkich wniosków o dofinansowanie projektów złożonych w danym konkursie IZ RPO WD/IP RPO WD zatwierdza Listę wniosków o dofinansowanie po weryfikacji technicznej (skierowanych do KOP, wycofanych, pozostawionych bez rozpatrzenia) oraz Listę wniosków o dofinansowanie po weryfikacji technicznej skierowanych do KOP, która zostaje zamieszczona na stronie internetowej IZ RPO WD/IP RPO WD. W przypadku wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia wnioskodawca informowany jest pisemnie o zakończeniu weryfikacji technicznej jego wniosku oraz o wyniku weryfikacji wraz z uzasadnieniem.
Wnioski o dofinansowanie projektu, które przeszły pozytywnie weryfikację techniczną, przekazywane są do KOP, która dokonuje oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie.
Wymogi formalne w odniesieniu do wniosku o dofinansowanie nie są kryteriami, w związku z tym wnioskodawcy, w przypadku pozostawienia jego wniosku o dofinansowanie bez rozpatrzenia, nie przysługuje protest w rozumieniu rozdziału 15 ustawy.

Ocena spełnienia kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie

Ocena zgodności projektu ze Strategią ZIT w ramach EFRR

Dotyczy wyłącznie naborów dedykowanych ZIT.

Ocena formalna wniosku o dofinansowanie projektu w ramach EFRR

KOP dokonuje oceny formalnej projektów zgodnie z kryteriami formalnymi wyboru projektów zatwierdzonymi przez KM RPO WD 2014-2020. Ocenę formalną przeprowadzają pracownicy IZ RPO WD/ IP RPO WD, którzy przed przystąpieniem do oceny formalnej zobowiązani są podpisać deklaracje poufności i bezstronności. W ocenie formalnej mogą brać udział eksperci w zależności od decyzji właściwej IZ RPO WD/IP RPO WD. Ocena spełniania każdego z kryteriów jest przeprowadzana przez co najmniej dwóch pracowników IZ RPO WD/IP RPO WD, z zachowaniem zasady „dwóch par oczu", poprzez wypełnienie Karty oceny formalnej. W celu zagwarantowania wysokiego standardu oceny, projekty mogą być również poddawane zaopiniowaniu przez ekspertów, o których mowa w art. 49 ustawy, którzy przed przystąpieniem do wydania opinii, zobowiązani są podpisać deklaracje poufności i bezstronności. Zagadnienia związane z ocenianymi projektami mogą być również poddawane zaopiniowaniu na wniosek IZ RPO WD przez radców prawnych zatrudnionych we właściwej instytucji lub przez inne instytucje.
W trakcie oceny formalnej IZ RPO WD/ IP RPO WD może również wystąpić do wnioskodawcy o wyjaśnienia w sprawie projektu, które są niezbędne do przeprowadzenia oceny kryteriów formalnych wyboru projektu.

W ramach ww. kryteriów sprawdzane jest m.in. to, czy przedstawiony we wniosku o dofinansowanie projekt nie został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony, zanim wnioskodawca złożył wniosek o dofinansowanie projektu (projekt zakończony zgodnie z art. 65 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), czy wnioskodawca/ partner projektu nie jest wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania, czy projekt przedstawiony we wniosku o dofinansowanie jest zgodny z typem projektów upoważnionych do dofinansowania, określonych w ogłoszeniu o konkursie, czy projekt nie obejmuje przedsięwzięć będących częścią operacji, które zostały objęte lub powinny były zostać objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z zapisami art. 71 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej poza obszar objęty programem oraz czy przy realizacji projektu, który rozpoczął się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie do IZ RPO WD/ IP RPO WD, przestrzegano obowiązujących przepisów prawa dotyczących tego projektu. Weryfikacja ww. kryteriów odbywa się na podstawie oświadczeń wnioskodawcy/ partnerów projektu lub zapisów wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami.
Projekty, które spełniły wszystkie kryteria formalne zostają ocenione pozytywnie oraz przekazane do oceny merytorycznej. W przypadku niektórych kryteriów formalnych istnieje możliwość dokonania jednorazowej korekty kryterium. Odbywa się to na wezwanie instytucji oceniającej projekt oraz w terminie przez nią podanym. W przypadku niespełnienia któregokolwiek z kryteriów formalnych obligatoryjnych, w których nie przewidziano możliwości dokonania korekty lub niespełnienia kryterium formalnego obligatoryjnego po dokonaniu jego poprawy przez wnioskodawcę - Wnioskodawca nie ma możliwości poprawy wniosku, a projekt jest negatywnie oceniany. Pismo informujące wnioskodawcę o negatywnej ocenie projektu wysyłane jest po zatwierdzeniu wyników oceny formalnej

wszystkich projektów w danym konkursie. W piśmie podaje się informację o zakończeniu oceny formalnej projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem oceny oraz podaniem informacji o niespełnieniu kryteriów formalnych wyboru projektów. Ww. informacja zawiera dodatkowo pouczenie o możliwości wniesienia środka odwoławczego do właściwej instytucji.
Po zatwierdzeniu wyników oceny formalnej wszystkich projektów w danym konkursie i zatwierdzeniu Listy projektów po ocenie formalnej (skierowanych do oceny merytorycznej, wycofanych, odrzuconych) IZ RPO WD/ IP RPO WD zamieszcza listę na stronie internetowej IZ RPO WD/IP RPO WD oraz na portalu Funduszy Europejskich. Projekty, które przeszły pozytywnie ocenę formalną, rejestrowane są w Centralnym systemie teleinformatycznym (w aplikacji SL2014).

Ocena merytoryczna wniosku o dofinansowanie projektu w ramach EFRR

Oceny merytorycznej projektów dokonuje KOP zgodnie z kryteriami merytorycznymi wyboru projektów zatwierdzonymi przez KM RPO WD 2014-2020. Ocenę merytoryczną przeprowadzają eksperci zewnętrzni, o których mowa w art. 49 ustawy. Mogą ją także przeprowadzać pracownicy IZ RPO WD/IP RPO WD w zależności od etapu oceny merytorycznej lub specyfiki naboru.
Pracownicy IZ RPO WD/ IP RPO WD oraz eksperci przed przystąpieniem do oceny merytorycznej/ wydania opinii zobowiązani są podpisać deklaracje poufności i bezstronności, przy czym w przypadku ekspertów w ramach ww. deklaracji poufności i bezstronności składane jest oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym eksperci są pouczani przez IZ RPO WD/ IP RPO WD, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie eksperta z udziału w wyborze projektów na podstawie przepisów art. 24 § 1 i 2 k.p.a oraz że nie zachodzą żadne inne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny. Jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie innych okoliczności niż ustalone zgodnie z przepisami art. 24 § 1 i 2 k.p.a, które mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności eksperta, IZ RPO WD/ IP RPO WD wyłącza eksperta z udziału w wyborze projektów albo je ujawnia.
Ocena merytoryczna dokonywana jest z zachowaniem zasady „dwóch par oczu" i polega na wypełnieniu Karty oceny merytorycznej projektu. W trakcie oceny merytorycznej IZ RPO WD/ IP RPO WD może wystąpić do wnioskodawcy o wyjaśnienia i/lub dokumenty w sprawie projektu, które są niezbędne do przeprowadzenia oceny kryteriów merytorycznych wyboru projektu. Wnioskodawca nie może uzupełniać wniosku o dodatkowe informacje/ dane, a jedynie wyjaśniać zapisy zamieszczone we wniosku o dofinansowanie.

Ocena merytoryczna składa się z dwóch sekcji: I sekcja obejmuje ocenę finansowo-ekonomiczną projektu oraz ocenę projektu pod kątem spełniania kryteriów merytorycznych ogólnych dziedzinowych (w tym specyficznych dla danej osi priorytetowej). II sekcja obejmuje ocenę projektu pod kątem wpływu projektu na realizację Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, która nie będzie przeprowadzana w każdym przypadku. Nie będzie dotyczyć np. niektórych osi priorytetowych/ działań, instrumentów finansowych, projektów składanych w trybie pozakonkursowym oraz sytuacji, gdy alokacja przewidziana w ogłoszeniu na dany nabór zabezpieczy wszystkie projekty w danym naborze, które pozytywnie przeszły poprzednie etapy oceny merytorycznej.

Ocena kryteriów merytorycznych punktowych odbywa się na podstawie oświadczeń wnioskodawcy/ partnerów projektu lub zapisów wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami. W przypadku niespełnienia któregokolwiek z kryteriów merytorycznych obligatoryjnych, projekt jest negatywnie oceniany. W takiej sytuacji IZ RPO WD/IP RPO WD przekazuje wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez projekt lub informacji o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów merytorycznych wyboru projektów. Ww. informacja zawiera dodatkowo pouczenie o możliwości wniesienia środka odwoławczego do właściwej instytucji.

Ocena projektów konkursowych w ramach EFS

IZ RPO WD opracowuje i przedstawia do zatwierdzenia KM RPO WD 2014-2020 kryteria wyboru projektów współfinansowanych ze środków EFS. IZ RPO WD, opracowując kryteria dotyczące zgodności projektu z politykami horyzontalnymi, bierze w szczególności pod uwagę, że wszystkie projekty podlegają ocenie m.in. pod kątem spełniania zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji.

Właściwa instytucja zapewnia prowadzenie polityki szkoleniowej skierowanej do osób dokonujących wyboru projektów współfinansowanych ze środków EFS. Dostęp do szkoleń e-learningowych w szczególności z zakresu kwalifikowalności wydatków w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS, polityki horyzontalnej równości szans płci kobiet i mężczyzn oraz krajowych polityk publicznych wspieranych ze środków EFS w obszarze: zatrudnienia, adaptacyjności, włączenia społecznego, edukacji i zdrowia zapewnia minister właściwy ds. rozwoju regionalnego.

Konkurs może być prowadzony etapami. Liczba etapów oceny przeprowadzanych w ramach procedury oceny projektów współfinansowanych ze środków EFS określana jest przez właściwą instytucję w regulaminie konkursu. Ocena projektów współfinansowanych ze środków EFS w trybie konkursowym może składać się z etapów:

a) etapu weryfikacji technicznej – etap obligatoryjny, odbywający się poza KOP. Obejmuje sprawdzenie oraz wezwanie do uzupełnienia braków formalnych i oczywistych omyłek zgodnie z art. 43 ustawy. Wnioski złożone po terminie lub niepoprawione/nieuzupełnione pozostają bez rozpatrzenia i nie zostaną dopuszczone do oceny dokonywanej w ramach prac KOP. Wezwanie do poprawienia oczywistej omyłki lub uzupełnienia braku formalnego, o ile zostaną one stwierdzone, może następować również na każdym kolejnym etapie oceny;
b) etapu preselekcji – etap nieobligatoryjny, przeprowadzany w ramach KOP. Obejmuje ocenę uproszczonego wniosku o dofinansowanie. Etap preselekcji ma na celu – na podstawie właściwych kryteriów obowiązujących w ramach danego konkursu – wyłonienie koncepcji projektów spełniających przyjęte w ramach tego konkursu założenia merytoryczne oraz identyfikację podmiotów posiadających odpowiedni potencjał, w szczególności finansowy, kadrowy i techniczny do realizacji określonych działań i doświadczenie niezbędne dla realizacji projektu;
c) etapu oceny zgodności ze strategią ZIT – etap dotyczy wyłącznie konkursów dedykowanych ZIT, przeprowadzany w ramach KOP;

d) etapu oceny formalnej - etap obligatoryjny, przeprowadzany w ramach KOP. Obejmuje ocenę spełniania kryteriów formalnych, polegającą na przypisaniu im wartości logicznych „tak", „nie" albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu. Oceny na tym etapie dokonuje 2 członków KOP;
e) etapu oceny merytorycznej, obejmującego ewentualnie negocjacje - etap obligatoryjny, przeprowadzany w ramach KOP. Obejmuje sprawdzenie projektu pod kątem spełniania właściwych kryteriów, zgodnie z zasadami określonymi przez właściwą instytucję w regulaminie konkursu. Oceny na tym etapie dokonuje 2 członków KOP;
f) etapu oceny strategicznej – etap nieobligatoryjny, przeprowadzany w ramach KOP. Obejmuje analizę elementów wskazanych we właściwym kryterium strategicznym w oparciu o zapisy wniosków o dofinansowanie i uszeregowanie projektów w kolejności wskazującej na zasadność ich dofinansowania w kontekście celu konkursu. Ocena dokonywana jest przez panel członków KOP złożony z co najmniej 3 osób (w tym obligatoryjnie ekspertów).

Etapy oceny formalnej i merytorycznej mogą zostać połączone w jeden etap oceny formalno-merytorycznej, obejmujący ewentualne negocjacje.

Po każdym etapie konkursu właściwa instytucja zamieszcza na swojej stronie internetowej listę projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu albo listę, o której mowa w art. 46 ust. 4 ustawy.

Etap oceny projektów w rozumieniu ustawy może być poprzedzony etapem weryfikacji fiszek projektowych, który ma na celu umożliwienie potencjalnym wnioskodawcom przedstawienia pomysłów projektów zawierających rozwiązanie problemu z tematyki objętej konkursem. Złożenie fiszki projektowej nie jest obligatoryjne i nie jest warunkiem uczestnictwa w konkursie. Weryfikacja fiszki projektowej nie ma mocy wiążącej, tzn. nie ma wpływu na ocenę kryteriów i w rezultacie nie decyduje o negatywnej lub pozytywnej ocenie projektu. Jest to etap nieobligatoryjny, przeprowadzany poza KOP.

Jeżeli właściwa instytucja przewidzi taką możliwość na etapie oceny merytorycznej albo oceny formalno-merytorycznej oceniający mogą uznać dane kryterium za spełnione warunkowo lub warunkowo przyznać określoną liczbę punktów za spełnianie danego kryterium (ocena warunkowa) i skierować projekt do negocjacji. Negocjacje stanowią część etapu oceny merytorycznej albo oceny formalno-merytorycznej. Szczegółową procedurę przeprowadzania negocjacji określa właściwa instytucja w regulaminie danego konkursu.

Rozstrzygnięcie konkursu w ramach EFRR i EFS

Po zakończeniu oceny merytorycznej wszystkich projektów w danym konkursie, sporządzany jest protokół zawierający informacje o przebiegu i wynikach oceny. Załącznikiem do protokołu jest lista ocenionych projektów zawierająca przyznane oceny, która wskazuje projekty, które spełniły kryteria wyboru projektów albo spełniły kryteria wyboru projektów i:

- uzyskały wymaganą liczbę punktów albo
- uzyskały kolejno największą liczbę punktów, w przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na objęcie dofinansowaniem

wszystkich projektów, złożonych w danym konkursie, które otrzymały wymaganą liczbę punktów.

IZ RPO WD/ IP RPO WD rozstrzyga konkurs, zatwierdzając Listę ocenionych projektów, stanowiącą załącznik do protokołu sporządzonego przez KOP.
Po rozstrzygnięciu konkursu IZ RPO WD/ IP RPO WD zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu Funduszy Europejskich co najmniej listę projektów wybranych do dofinansowania wyłącznie na podstawie spełnienia kryteriów wyboru projektów albo listę projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania. Dodatkowo po rozstrzygnięciu konkursu IZ RPO WD/ IP RPO WD zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu Funduszy Europejskich informację o składzie KOP.

IZ RPO WD/ IP RPO WD przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy pisemną informację o wynikach przeprowadzonej oceny, tj. wyborze projektu do dofinansowania, negatywnej ocenie (w wyniku nieuzyskania wymaganej liczby punktów, niespełnienia któregokolwiek z kryteriów oceny lub w przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania). W przypadku negatywnej oceny ww. informacja zawiera dodatkowo pouczenie o możliwości wniesienia środka odwoławczego do właściwej instytucji.

Tryb pozakonkursowy

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 właściwa instytucja może uznawać za zgłoszone projekty wskazane w dokumentach strategicznych lub implementacyjnych odpowiadających zakresowi danego programu operacyjnego, np. w strategiach rozwoju, strategiach ZIT, dokumentach o których mowa w art. 36 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, programach wieloletnich w rozumieniu art. 136 ustawy o finansach publicznych lub dokumentach wynikających z warunkowości ex-ante. Właściwa instytucja za zgłoszony projekt może uznać również przedsięwzięcia priorytetowe wskazane w projekcie kontraktu terytorialnego, o którym mowa w art. 14o ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649 późn. zm.). Pozostałe projekty pozakonkursowe, nie wymienione powyżej, podlegają procesowi zgłaszania oraz identyfikacji projektów – zgodnie z przyjętą w tym zakresie procedurą.

Po zgłoszeniu propozycji projektu w trybie pozakonkursowym właściwa instytucja przeprowadza proces identyfikacji projektu . Sposób identyfikacji projektu został opisany w procedurach wewnętrznych właściwej instytucji. Zidentyfikowanie projektu skutkuje:

a) ostatecznym uznaniem projektu za projekt wybierany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym;
b) zobowiązaniem IZ do wpisania projektu w celach informacyjnych do wykazu projektów zidentyfikowanych, stanowiącego załącznik do SZOOP. Wpis ten następuje najpóźniej w okresie 3 miesięcy od dnia zidentyfikowania projektu;

c) zobowiązaniem potencjalnego wnioskodawcy do przystąpienia do opracowywania wniosku o dofinansowanie i złożenia go w określonym przez właściwą instytucję terminie;
d) uruchomieniem monitoringu i ewentualnego wsparcia przygotowania zidentyfikowanego projektu ze środków programu operacyjnego;
e) możliwością integrowania projektów, zgodnie z rozdziałem 12 wytycznych.

Zgodnie z przyjętą przez IZ RPO WD procedurą za proces zgłaszania i identyfikacji projektów pozakonkursowych w priorytetach inwestycyjnych realizowanych przez Instytucję Zarządzającą RPO WD odpowiada IZ RPO WD, natomiast Instytucja Pośrednicząca - Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy odpowiada za identyfikację projektów w priorytetach inwestycyjnych realizowanych przez DWUP.

IZ RPO WD zamieszcza w SZOOP RPO WD informację o projektach pozakonkursowych, o podmiotach, które będą ich wnioskodawcami oraz o planowanym terminie złożenia wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych.

IZ RPO WD/ IP RPO WD prowadzi bieżący monitoring realizacji przygotowania każdego projektu.

W trybie pozakonkursowym wniosek o dofinansowanie projektu jest składany na wezwanie IZ RPO WD/ IP RPO WD w terminie przez nią wyznaczonym, zgodnym z określonym w SZOOP RPO WD. Wezwanie do złożenia wniosku w trybie pozakonkursowym zawiera elementy adekwatne do wymienionych w ogłoszeniu o konkursie, z uwzględnieniem specyfiki trybu pozakonkursowego.
Składanie oraz rejestracja wniosków o dofinansowanie projektu pozakonkursowego, przeprowadzanie oceny wniosku/ projektu pozakonkursowego oraz dokonanie wyboru projektu pozakonkursowego przebiega podobnie do trybu konkursowego. Różnice warunkuje ustawa oraz *Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020.*
Wnioskodawca, który nie złożył wniosku o dofinansowanie w określonym terminie, wyznaczonym przez IZ RPO WD/IP RPO WD jest wzywany ponownie przez IZ RPO WD/IP RPO WD do złożenia wniosku o dofinansowanie. Wyznaczony w ponownym wezwaniu przez IZ RPO WD/IP RPO WD termin jest ostateczny. W przypadku upływu ostatecznego terminu IZ RPO WD/IP RPO WD niezwłocznie wykreśla projekt z Wykazu projektów zidentyfikowanych stanowiącego załącznik do SZOOP RPO WD (decyzją Zarządu Województwa Dolnośląskiego). Projekt nie podlega ocenie i jest odrzucany.

Tryb pozakonkursowy dla EFRR
W ramach oceny projektu na etapie oceny formalnej i merytorycznej dopuszczalne są modyfikacje projektu. Modyfikacje rzutujące na spełnianie kryteriów mogą polegać jedynie na tym, że projekt będzie spełniał większą liczbę kryteriów lub będzie je spełniał w większym stopniu.

Wnioskodawca ma prawo do 2-krotnej poprawy/uzupełnienia wniosku. Niespełnienie kryteriów po 2-giej poprawie wniosku powoduje negatywną ocenę projektu.

Do dofinansowania w trybie pozakonkursowym nie może zostać wybrany projekt, który został usunięty z wykazu projektów zidentyfikowanych, stanowiącego załącznik do SZOOP RPO WD.

Niezłożenie wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego w wyznaczonym przez IZ RPO WD/ IP RPO WD terminie lub negatywny wynik oceny na którymkolwiek z etapów stanowi przesłankę do wykreślenia przez ZWD danego projektu pozakonkursowego z SZOOP RPO WD.

Tryb pozakonkursowy dla EFS

W ramach oceny projektu na etapie oceny formalnej dopuszczalne są modyfikacje projektu. Modyfikacje rzutujące na spełnianie kryteriów mogą polegać jedynie na tym, że projekt będzie spełniał większą liczbę kryteriów lub będzie je spełniał w większym stopniu (dotyczy kryteriów uzupełniających).

Podczas oceny merytorycznej dopuszczalne są modyfikacje projektu (poprawa i uzupełnienie). Modyfikacje rzutujące na spełnianie kryteriów mogą polegać jedynie na tym, że projekt będzie spełniał większą liczbę kryteriów lub będzie je spełniał w większym stopniu – dotyczy kryteriów 0-1, które muszą być ostatecznie spełnione (np. elementy oceny finansowo-ekonomicznej) i punktowych (tylko jeśli projekt nie uzyskuje wymaganego minimum punktowego).

Tryb pozakonkursowy w ramach osi priorytetowej Pomoc techniczna

Wybór projektów do dofinansowania w ramach osi priorytetowej XI Pomoc Techniczna RPO WD 2014-2020 prowadzony jest w trybie pozakonkursowym.
Zgodnie z art. 48 ustawy wdrożeniowej IZ RPO WD dokonuje identyfikacji, wskazując projekt, który jest zgodny z celami programu operacyjnego, dotyczący realizacji zadań publicznych, jest możliwy do realizacji w ramach kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów, wykonalny.
Za zgłoszone IZ RPO WD może uznać projekty z zakresu PT RPO WD wskazane w SZOOP odpowiadających zakresowi RPO WD 2014-2020.

IZ RPO WD dopuszcza okresową aktualizację listy projektów zidentyfikowanych. Aktualizacja SZOOP w tym zakresie powinna następować nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, „o ile w tym okresie zostały zidentyfikowane nowe projekty".
Wniosek o dofinansowanie składany jest przez następujące instytucje realizujące zadania, które mogą zostać dofinansowane ze środków PT:

- Instytucja Zarządzająca RPO dla Województwa Dolnośląskiego,
- Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy,
- Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca,
- Biuro Obsługi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego,
- Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej,
- Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej.

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć w wersji papierowej i elektronicznej po otrzymaniu wezwania od IZ RPO WD do złożenia wniosku w terminie wskazanym w wezwaniu.
Wniosek o dofinansowanie powinien opierać się na planie budżetowym/projekcie budżetu. Beneficjenci wraz z wnioskiem o dofinansowanie powinni złożyć oświadczenie o zabezpieczeniu w swoim planie budżetowym środków niezbędnych do realizacji projektu w ramach PT RPO WD.
IZ RPO WD monitoruje alokację zaplanowaną do przyznania ww. instytucjom realizującym zadania dofinansowane w ramach PT RPO WD i w uzasadnionych przypadkach IZ RPO WD może dokonać modyfikacji wysokości alokacji zaplanowanej dla poszczególnych instytucji. Dofinansowanie przyznawane jest dla projektów w ramach PT RPO WD na realizację zadań IZ/ IP/ IP ZIT RPO WD po pozytywnie ocenionym wniosku o dofinansowanie pod względem spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych zatwierdzonych przez KM RPO WD. Zarząd Województwa Dolnośląskiego podejmuje uchwałę w sprawie wyboru projektów rekomendowanych do dofinansowania i wyrażenia zgody na wydanie/podjęcie decyzji o dofinansowaniu/podpisanie umowy o dofinansowanie dla danej instytucji. Decyzja o dofinansowaniu /umowa o dofinansowanie Wniosku o Dofinansowanie dla danej instytucji reguluje szczegółowe zasady i warunki wydatkowania środków z PT RPO WD w ramach EFS.
IZ RPO WD 2014-2020 zapewnia zgodność opisanych ww. procedur związanych z procedurą wyboru projektów do dofinansowania z zasadami krajowymi i unijnymi, co wyraża się przez zaprojektowanie ich zgodnie z przepisami art. 125 ust. 3 rozporządzenia ogólnego.
Realizacja zapewnienia związana jest m.in. z prowadzeniem przez IZ RPO WD 2014-2020 okresowych kontroli systemu zarządzania i kontroli RPO WD 2014-2020.

Procedura odwoławcza w ramach RPO WD 2014-2020 (w zakresie EFRR)

Tryb konkursowy w IZ RPO WD

W przypadku negatywnej oceny projektu/niewybrania projektu do dofinansowania, Wnioskodawca (po otrzymaniu od IZ RPO WD pisemnej informacji w tym zakresie) ma możliwość wniesienia protestu bezpośrednio do IZ RPO WD na zasadach i w trybie, o którym mowa w art. 53 oraz art. 54 ustawy. W pisemnej informacji dla Wnioskodawcy o negatywnej ocenie projektu, IZ RPO WD zamieszcza szczegółowe uzasadnienie wyników oceny projektu oraz pouczenie o możliwości wniesienia protestu, wraz ze wskazaniem terminu przysługującego na jego wniesienie oraz instytucji, do której należy wnieść protest, a także wymogów formalnych protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy.

Protest przysługuje Wnioskodawcy od negatywnego wyniku oceny (formalnej/merytorycznej) projektu oraz od niewybrania projektu do dofinansowania. Termin na wniesienie przez Wnioskodawcę protestu (o którym mowa w art. 54 ust.1 ustawy) do IZ RPO WD liczy się od dnia następnego po dniu otrzymania przez niego pisemnej informacji od IZ RPO WD o negatywnej ocenie projektu. Publikacja wyników oceny projektów na stronie internetowej IZ RPO WD nie jest podstawą do wniesienia protestu.

Protest jest wnoszony przez Wnioskodawcę w formie pisemnej, bezpośrednio do IZ RPO WD.

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy, protest zawiera: oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenie Wnioskodawcy, numer wniosku o dofinansowanie, wskazanie kryteriów wyboru projektu, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem, wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem oraz podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

Dopuszczalne jest wycofanie przez Wnioskodawcę protestu wniesionego do IZ RPO WD. Wycofanie protestu następuje w formie pisemnej. W przypadku wycofania protestu po dniu wydania rozstrzygnięcia protestu/pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wycofanie to uznaje się za bezskuteczne, o czym Wnioskodawca jest pisemnie informowany. Istnieje możliwość ponownego wniesienia protestu przez Wnioskodawcę w tej samej sprawie i w tym samym zakresie, w ramach której Wnioskodawca wycofał protest, jednak wyłącznie przy zachowaniu pierwotnego terminu na wniesienie protestu.

IZ RPO WD rozpatruje protest – weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów wyboru projektów oraz zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę – w terminie nie dłuższym, niż 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony o kolejne 30 dni (maksymalny termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 60 dni). IZ RPO WD informuje pisemnie Wnioskodawcę o przedłużeniu terminu.

IZ RPO WD w wyniku analizy i rozpatrzenia środka odwoławczego, uwzględnia albo nie uwzględnia protestu, pisemnie informując o tym Wnioskodawcę. Pisemne rozstrzygnięcie protestu zawiera uzasadnienie podjętej decyzji.
W przypadku uwzględnienia protestu IZ RPO WD przekazuje projekt do właściwego (następnego) etapu oceny lub umieszcza go na liście projektów wybranych do dofinansowania.

Nie podlega rozpatrzeniu przez IZ RPO WD protest, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia ww. środek odwoławczy został wniesiony przez Wnioskodawcę do IZ RPO WD:
- po terminie,
- przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,
-bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza (wraz z uzasadnieniem).

W przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, właściwa instytucja, do której wpłynął protest, pozostawia go bez rozpatrzenia – zgodnie z przepisem art. 66 ust. 2 ustawy.

W przypadku, gdy wniesiony protest nie zawiera: oznaczenia instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenia Wnioskodawcy, numeru wniosku o dofinansowanie lub podpisu Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania i/lub oryginału

bądź kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy, bądź zawiera oczywiste omyłki, IZ RPO WD wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia bądź poprawy oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Wezwanie do uzupełnienia bądź poprawy oczywistych omyłek zawartych w proteście wstrzymuje bieg terminu rozpatrzenia protestu. W przypadku, gdy w odpowiedzi na wezwanie:
- protest zawiera w dalszym ciągu uchybienia formalne i/lub zawiera oczywiste omyłki i/lub,
- protest został wniesiony z uchybieniem 7-dniowego terminu, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania wezwania-
IZ RPO WD pozostawia środek odwoławczy bez rozpatrzenia.

IZ RPO WD pisemnie informuje Wnioskodawcę o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, wskazując przesłankę/przesłanki będące przyczyną odmowy rozstrzygnięcia środka odwoławczego.

W przypadku nieuwzględnienia protestu/pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia Wnioskodawca jest pouczany o możliwości wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, na warunkach przewidzianych przepisami art. 61 ustawy.
Prawo do wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu posiada Wnioskodawca, jak również IZ RPO WD.

Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi albo pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Tryb konkursowy w IP RPO WD

I. ***Tryb konkursowy w DIP oraz ZIT AW***

W przypadku negatywnej oceny projektu/niewybrania projektu do dofinansowania, Wnioskodawca (po otrzymaniu od IP RPO WD pisemnej informacji w tym zakresie) ma możliwość wniesienia protestu do IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD na zasadach i w trybie, o którym mowa w art. 53, art. 54 oraz art. 56 ust. 1 ustawy. W pisemnej informacji dla Wnioskodawcy o negatywnej ocenie projektu, IP RPO WD zamieszcza szczegółowe uzasadnienie wyników oceny projektu oraz pouczenie o możliwości wniesienia protestu, wraz ze wskazaniem terminu przysługującego na jego wniesienie oraz instytucji, do której należy wnieść protest, a także wymogów formalnych protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy.

Protest przysługuje Wnioskodawcy od negatywnego wyniku oceny (zgodności projektu ze Strategią ZIT/formalnej/merytorycznej) projektu oraz niewybrania projektu do

dofinansowania. Termin na wniesienie przez Wnioskodawcę protestu do IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD (o którym mowa w art. 54 ust.1 ustawy) liczy się od dnia następnego po dniu otrzymania przez niego pisemnej informacji od IP RPO WD o negatywnej ocenie projektu. Publikacja wyników oceny projektów na stronie internetowej IP RPO WD nie jest podstawą do wniesienia protestu.

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy protest zawiera: oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenie Wnioskodawcy, numer wniosku o dofinansowanie, wskazanie kryteriów wyboru projektu, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem, wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem oraz podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy. W przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 2 ustawy protest jest wnoszony do IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD.

IP RPO WD w terminie 21 dni od dnia otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę. W wyniku dokonanej weryfikacji IP RPO WD:
- dokonuje zmiany wyniku negatywnej oceny projektu, co skutkuje odpowiednio skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny albo umieszczeniem go na liście projektów wybranych do dofinansowania w wyniku przeprowadzenia procedury odwoławczej, albo
- kieruje protest wraz z otrzymaną od Wnioskodawcy dokumentacją oraz dokumentacją będąca w posiadaniu IP RPO WD do IZ RPO WD.

Dopuszczalne jest wycofanie przez Wnioskodawcę protestu wniesionego do IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD. Wycofanie protestu następuje w formie pisemnej. W przypadku wycofania protestu po dniu wydania rozstrzygnięcia protestu/pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wycofanie to uznaje się za bezskuteczne, o czym Wnioskodawca jest pisemnie informowany. Istnieje możliwość ponownego wniesienia protestu przez Wnioskodawcę w tej samej sprawie (i w tym samym zakresie), w ramach której Wnioskodawca wycofał protest, jednak wyłącznie przy zachowaniu pierwotnego terminu na wniesienie protestu.

IZ RPO WD rozpatruje protest – weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów wyboru projektów oraz zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę – w terminie niż dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony o kolejne 30 dni (maksymalny termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 60 dni). IZ RPO WD informuje pisemnie Wnioskodawcę o przedłużeniu terminu.

IZ RPO WD w wyniku analizy i rozpatrzenia środka odwoławczego, uwzględnia albo nie uwzględnia protest, pisemnie informując o tym Wnioskodawcę. Pisemne rozstrzygnięcie protestu zawiera uzasadnienie podjętej decyzji.

W przypadku uwzględnienia protestu IZ RPO WD:
- przekazuje projekt do właściwego (następnego) etapu oceny lub umieszcza go na liście projektów wybranych do dofinansowania, albo
- przekazuje sprawę do IP RPO WD, celem przeprowadzenia ponownej oceny projektu, jeżeli w trakcie pierwotnie dokonanej oceny doszło do naruszenia obowiązujących procedur i konieczny do wyjaśnienia zakres spraw ma istotny wpływ na wynik oceny.

Nie podlega rozpatrzeniu przez IZ RPO WD protest/IP RPO WD nie dokonuje weryfikacji wyników dokonanej przez siebie oceny, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia ww. środek odwoławczy został wniesiony przez Wnioskodawcę:
- po terminie,
- przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,
- bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza (wraz z uzasadnieniem).
W powyższych przypadkach IZ RPO WD/IP RPO WD pozostawia protest bez rozpatrzenia.

W przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, IZ RPO WD, do której wpłynął protest, pozostawia go bez rozpatrzenia– zgodnie z przepisem art. 66 ust. 2 ustawy.

W przypadku, gdy wniesiony protest nie zawiera: oznaczenia instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenia Wnioskodawcy, numeru wniosku o dofinansowanie lub podpisu Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania i/lub oryginału bądź kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy, bądź zawiera oczywiste omyłki, IZ RPO WD/IP RPO WD wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia bądź poprawy oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Wezwanie do uzupełnienia bądź poprawy oczywistych omyłek zawartych w proteście wstrzymuje bieg terminu rozpatrzenia protestu.

W przypadku, gdy w odpowiedzi na wezwanie:
- wniesiony powtórnie protest zawiera w dalszym ciągu uchybienia formalne i/lub zawiera oczywiste omyłki i/lub,
- protest został wniesiony z uchybieniem 7-dniowego terminu, licząc od dnia następującego po dniu otrzymania wezwania, IZ RPO WD/IP RPO WD pozostawia środek odwoławczy bez rozpatrzenia.

IZ RPO WD pisemnie informuje Wnioskodawcę o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, wskazując przesłankę/przesłanki będące przyczyną odmowy rozstrzygnięcia środka odwoławczego.

W przypadku nieuwzględnienia protestu/pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia Wnioskodawca jest pouczany o możliwości wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, na warunkach przewidzianych przepisami art. 61 ustawy.

Prawo do wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu przysługuje Wnioskodawcy, IZ RPO WD/IP RPO WD.

Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi albo pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

II. ***Tryb konkursowy w ZIT WROF oraz ZIT AJ***

Protest przysługuje Wnioskodawcy od negatywnego wyniku oceny (zgodności projektu ze Strategią ZIT/formalnej/merytorycznej) oraz od niewybrania projektu do dofinansowania w trybie konkursowym w ramach RPO WD. Wnioskodawca, w przypadku negatywnej oceny projektu/niewybrania projektu do dofinansowania (po otrzymaniu od IZ RPO WD/IP RPO WD pisemnej informacji w tym zakresie) ma możliwość wniesienia protestu bezpośrednio do IZ RPO WD/do IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD, na zasadach i w trybie, o którym mowa w art. 53, art. 54 oraz art. 56 ustawy. W pisemnej informacji dla Wnioskodawcy o negatywnej ocenie projektu, IZ RPO WD/IP RPO WD zamieszcza szczegółowe uzasadnienie wyników oceny projektu oraz pouczenie o możliwości wniesienia protestu, wraz ze wskazaniem terminu przysługującego na jego wniesienie oraz instytucji, do której należy wnieść protest, a także wymogów formalnych protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy.

Termin na wniesienie przez Wnioskodawcę protestu (o którym mowa w art. 54 ust.1 ustawy) do IZ RPO WD/IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD, liczy się od dnia następującego po dniu otrzymania przez niego pisemnej informacji od IZ RPO WD/IP RPO WD o negatywnej ocenie projektu. Publikacja wyników oceny projektów na stronie internetowej IZ RPO WD/IP RPO WD nie jest podstawą do wniesienia protestu.

Protest jest wnoszony przez Wnioskodawcę w formie pisemnej, bezpośrednio do IZ RPO WD, a w przypadku etapu oceny badania wpływu projektu na Strategię ZIT do IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD. Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy, protest zawiera: oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenie Wnioskodawcy, numer wniosku o dofinansowanie, wskazanie kryteriów wyboru projektu, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem, wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem oraz podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

Dopuszczalne jest wycofanie przez Wnioskodawcę protestu wniesionego do IZ RPO WD/IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD. Wycofanie protestu następuje w formie pisemnej.
W przypadku wycofania protestu po dniu wydania rozstrzygnięcia protestu/pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wycofanie to uznaje się za bezskuteczne, o czym Wnioskodawca jest pisemnie informowany. Istnieje możliwość ponownego wniesienia protestu przez Wnioskodawcę w tej samej sprawie i w tym samym zakresie, w ramach której Wnioskodawca wycofał protest, jednak wyłącznie przy zachowaniu pierwotnego terminu na wniesienie protestu.

W zakresie oceny zgodności projektu ze Strategią ZIT, IP RPO WD w terminie 21 dni od dnia otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę. W wyniku dokonanej weryfikacji IP RPO WD:
- dokonuje zmiany wyniku negatywnej oceny projektu, co skutkuje odpowiednio skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny, albo
- kieruje protest wraz z otrzymaną od Wnioskodawcy dokumentacją oraz dokumentacją będąca w posiadaniu IP RPO WD do IZ RPO WD.

IZ RPO WD rozpatruje protest – weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów wyboru projektów oraz zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę – w terminie nie dłuższym, niż 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony o kolejne 30 dni (maksymalny termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 60 dni). IZ RPO WD informuje pisemnie Wnioskodawcę o przedłużeniu terminu.

IZ RPO WD, w wyniku analizy i rozpatrzenia środka odwoławczego, uwzględnia albo nie uwzględnia protest, pisemnie informując o tym Wnioskodawcę. Pisemne rozstrzygnięcie protestu zawiera uzasadnienie podjętej decyzji.

W przypadku uwzględnienia protestu IZ RPO WD:
- przekazuje projekt do właściwego (następnego) etapu oceny lub umieszcza go na liście projektów wybranych do dofinansowania, albo
- przekazuje sprawę do IP RPO WD (dotyczy jedynie oceny badania wpływu projektu na Strategię ZIT), celem przeprowadzenia ponownej oceny projektu, jeżeli w trakcie pierwotnie dokonanej oceny doszło do naruszenia obowiązujących procedur i konieczny do wyjaśnienia zakres spraw ma istotny wpływ na wynik oceny.

Nie podlega rozpatrzeniu przez IZ RPO WD protest/IP RPO WD nie dokonuje weryfikacji wyników dokonanej przez siebie oceny, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia ww. środek odwoławczy został wniesiony przez Wnioskodawcę do IZ RPO WD:
- po terminie,
- przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,
- bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza (wraz z uzasadnieniem).

W powyższych przypadkach IZ RPO WD/IP RPO WD pozostawia protest bez rozpatrzenia.

W przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, IZ RPO WD, do której wpłynął protest, pozostawia go bez rozpatrzenia – zgodnie z przepisem art. 66 ust. 2 ustawy.

W przypadku, gdy wniesiony protest nie zawiera: oznaczenia instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenia Wnioskodawcy, numeru wniosku o dofinansowanie lub podpisu Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania i/lub oryginału bądź kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy, bądź zawiera oczywiste omyłki, IZ RPO WD/IP RPO WD (w zakresie oceny zgodności projektu ze Strategią ZIT) wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia bądź poprawy oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Wezwanie do uzupełnienia bądź poprawy oczywistych omyłek zawartych w proteście wstrzymuje bieg terminu rozpatrzenia protestu. W przypadku, gdy w odpowiedzi na wezwanie:
- protest zawiera w dalszym ciągu uchybienia formalne i/lub zawiera oczywiste omyłki i/lub,
- protest został wniesiony z uchybieniem 7-dniowego terminu, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania wezwania – IZ RPO WD/IP RPO WD (w zakresie oceny zgodności projektu ze Strategią ZIT) pozostawia środek odwoławczy bez rozpatrzenia.

IZ RPO WD/ IP RPO WD (w zakresie oceny zgodności projektu ze Strategią ZIT), pisemnie informuje Wnioskodawcę o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, wskazując przesłankę/przesłanki będące przyczyną odmowy rozstrzygnięcia środka odwoławczego.

W przypadku nieuwzględnienia protestu/pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia Wnioskodawca jest pouczany o możliwości wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, na warunkach przewidzianych przepisami art. 61 ustawy.

Prawo do wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu posiada Wnioskodawca, jak również IZ RPO WD/IP RPO WD (w zakresie oceny zgodności projektu ze Strategią ZIT).

Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi albo pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Procedura odwoławcza w ramach RPO WD 2014-2020 *(w zakresie EFS)*

Protest przysługuje Wnioskodawcy od negatywnej oceny w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów tj. oceny w ramach której, zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy:
- projekt nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny,

- projekt uzyskał wymaganą liczbę punktów lub spełnił kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w trybie konkursowym nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania.

W pisemnej informacji dla Wnioskodawcy o negatywnej ocenie projektu IZ RPO WD/IP RPO WD zamieszcza szczegółowe uzasadnienie wyników oceny projektu oraz pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 53 i art. 54 ustawy, określające termin przysługujący na jego wniesienie, instytucję do której należy wnieść protest oraz wymogi formalne protestu, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy.

Dopuszcza się możliwość wniesienia protestu po otrzymaniu przez Wnioskodawcę pisemnej informacji o negatywnej ocenie projektu po zakończeniu:
- etapu preselekcji (jeśli jest przewidziany w regulaminie konkursu)
- etapu oceny zgodności ze strategią ZIT – etap dotyczy wyłącznie konkursów dedykowanych ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej, ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
- oceny formalnej[1]
- oceny merytorycznej[2]
- oceny strategicznej (jeśli jest przewidziana w regulaminie konkursu).

Zgodnie z art. 55 i art. 56 ust.1 ustawy protest rozpatrywany jest przez IZ RPO WD i jest wnoszony przez Wnioskodawcę w formie pisemnej, w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji o negatywnej ocenie projektu za pośrednictwem właściwej instytucji, która organizuje konkurs.

Tryb konkursowy w IZ RPO WD

Protest wnoszony jest bezpośrednio do IZ RPO WD. Wyjątek stanowi protest od wyników oceny zgodności ze strategią ZIT (w przypadku konkursów dedykowanych ZIT), opisany poniżej w części II. IZ RPO WD rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów wyboru projektów oraz zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę – w terminie nie dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony o kolejne 30 dni (maksymalny termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 60 dni). O konieczności wydłużenia terminu oraz o wynikach rozpatrzenia protestu, IZ RPO WD informuje Wnioskodawcę w formie pisemnej.

Tryb konkursowy w IP RPO WD

I. Tryb konkursowy w DWUP

[1] Etap oceny formalnej i merytorycznej mogą zostać połączone w jeden etap oceny formalno-merytorycznej, przy czym możliwość wniesienia protestu przysługuje zarówno po zakończeniu oceny formalnej jak i oceny merytorycznej.

Protest wnoszony jest do IZ RPO WD za pośrednictwem IP RPO WD (DWUP). Wyjątek stanowi protest od wyników oceny zgodności ze strategią ZIT (w przypadku konkursów organizowanych przez DWUP i dedykowanych ZIT), opisany poniżej w części II.
IP RPO WD (DWUP) w terminie 21 dni od dnia otrzymania protestu weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę. W wyniku dokonanej weryfikacji, IP RPO WD:
- dokonuje zmiany podjętego rozstrzygnięcia, co skutkuje odpowiednio skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny albo umieszczeniem go na liście projektów wybranych do dofinansowania w wyniku przeprowadzenia procedury odwoławczej, informując o tym Wnioskodawcę

albo

- kieruje protest wraz z otrzymaną od Wnioskodawcy dokumentacją do IZ RPO WD, załączając do niego stanowisko dotyczące braku podstaw do zmiany podjętego rozstrzygnięcia, informując pisemnie Wnioskodawcę o przekazaniu protestu. IZ RPO WD rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów wyboru projektów oraz zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę – w terminie nie dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania od IP RPO WD (DWUP). W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony o kolejne 30 dni (maksymalny termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 60 dni). O konieczności wydłużenia terminu oraz o wynikach rozpatrzenia protestu IZ RPO WD informuje Wnioskodawcę w formie pisemnej.

II. Tryb konkursowy w ZIT, w których IP RPO WD/IZ RPO WD jest instytucją organizującą konkurs

W przypadku protestu od oceny zgodności ze strategią ZIT – protest wnoszony jest do IZ RPO WD za pośrednictwem ZIT. W terminie 21 dni od dnia otrzymania protestu ZIT weryfikuje wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę. W wyniku dokonanej weryfikacji ZIT:
- dokonuje zmiany podjętego rozstrzygnięcia, co skutkuje odpowiednio skierowaniem projektu do właściwego etapu oceny albo umieszczeniem go na liście projektów wybranych do dofinansowania w wyniku przeprowadzenia procedury odwoławczej,

albo

- kieruje protest wraz z otrzymaną od Wnioskodawcy dokumentacją do IZ RPO WD, załączając do niego stanowisko dotyczące braku podstaw do zmiany podjętego rozstrzygnięcia, informując pisemnie Wnioskodawcę o przekazaniu protestu. IZ RPO WD rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów wyboru projektów oraz zarzutów podniesionych przez Wnioskodawcę – w terminie nie dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania od ZIT.
W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony o kolejne 30 dni (maksymalny termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 60 dni). O konieczności wydłużenia terminu oraz o wynikach rozpatrzenia protestu IZ RPO WD informuje Wnioskodawcę w formie pisemnej.

Protest zawiera: oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenie Wnioskodawcy, numer wniosku o dofinansowanie, wskazanie kryteriów wyboru projektu, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem, wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem oraz podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy. W przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

W przypadku uwzględnienia protestu IZ RPO WD:
- kieruje projekt do właściwego etapu oceny lub umieszcza go na liście projektów wybranych do dofinansowania w wyniku przeprowadzenia procedury odwoławczej
albo
- przekazuje sprawę do IP RPO WD, celem przeprowadzenia ponownej oceny projektu, jeżeli w trakcie pierwotnie dokonanej oceny doszło do naruszenia obowiązujących procedur i konieczny do wyjaśnienia zakres spraw ma istotny wpływ na wynik oceny, pisemnie informując Wnioskodawcę o przekazaniu sprawy.

IZ RPO WD nie może przekazać sprawy do ponownej oceny projektu, jeżeli jest jednocześnie instytucją organizującą konkurs i w związku z tym dokonywała jego pierwotnej oceny.

Nie podlega rozpatrzeniu protest/ IP RPO WD nie dokonuje weryfikacji wyników dokonanej przez siebie oceny, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia ww. środek odwoławczy został wniesiony przez Wnioskodawcę:
- po terminie,
- przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,
- bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza (wraz z uzasadnieniem).
Protest pozostawia się bez rozpatrzenia również w przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania.

W przypadku, gdy wniesiony protest nie zawiera: oznaczenia instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, oznaczenia Wnioskodawcy, numeru wniosku o dofinansowanie lub podpisu Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania i/lub oryginału bądź kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy, bądź zawiera oczywiste omyłki, IZ RPO WD/IP RPO WD wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia bądź poprawy oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Wezwanie do uzupełnienia bądź poprawy oczywistych omyłek zawartych w proteście wstrzymuje bieg terminu rozpatrzenia protestu. IZ RPO WD pozostawia środek odwoławczy bez rozpatrzenia w przypadku, gdy w odpowiedzi na wezwanie:
- wniesiony powtórnie protest zawiera w dalszym ciągu uchybienia formalne i/lub zawiera oczywiste omyłki

i/lub,
- protest został wniesiony z uchybieniem 7-dniowego terminu, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania wezwania.

IZ RPO WD/IP RPO WD pisemnie informuje Wnioskodawcę o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, wskazując przesłankę/przesłanki będące przyczyną odmowy rozstrzygnięcia środka odwoławczego.

W przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia Wnioskodawca jest pouczany o możliwości wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, na warunkach przewidzianych przepisami art. 61 ustawy.
Prawo do wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu posiada Wnioskodawca, IZ RPO WD lub IP RPO WD. Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi albo pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Dopuszczalne jest wycofanie protestu przez Wnioskodawcę. Wycofanie protestu następuje w formie pisemnej, za pośrednictwem instytucji do której złożono protest. W przypadku wycofania protestu po dniu wydania rozstrzygnięcia protestu/pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wycofanie to uznaje się za bezskuteczne, o czym Wnioskodawca jest pisemnie informowany. Istnieje możliwość ponownego wniesienia protestu przez Wnioskodawcę w tej samej sprawie i w tym samym zakresie w ramach której Wnioskodawca wycofał protest, jednak wyłącznie przy zachowaniu pierwotnego terminu na wniesienie protestu.

II. Szczegółowy opis poszczególnych osi priorytetowych oraz poszczególnych działań

Oś priorytetowa 1 Przedsiębiorstwa i innowacje

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 1 Przedsiębiorstwa i innowacje

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Zwiększone urynkowienie działalności badawczo-rozwojowej **Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw** **Lepsze warunki dla rozwoju MSP** **Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MSP** **Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MSP**

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	**415 546 718 EUR**
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 1.1. Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania	Działanie 1.1	Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych
2. Cel szczegółowy działania	Działanie 1.1	**Zwiększone urynkowienie działalności badawczo-rozwojowej**
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.1	1. Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej [szt.] 2. Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej [szt.]

4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.1	1. Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI 25) – programowy 2. Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R – programowy 3. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI 27) – programowy 4. Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach (CI 24) (O/K/M) 5. Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) 6. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie badań i rozwoju [zł] 7. Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej [zł] 8. Liczba wspartych laboratoriów badawczych [szt.]
5. Typy projektów	Działanie 1.1	W ramach działania realizowane będzie wsparcie rozwoju infrastruktury badawczo-rozwojowej w publicznych jednostkach naukowych (oraz w ich konsorcjach) i w uczelniach / szkołach wyższych (jak również w ich konsorcjach). **Wsparciem objęte zostaną projekty dotyczące:** – zakupu środków trwałych (w tym aparatury naukowo-badawczej i wyposażenia specjalistycznych laboratoriów badawczych) niezbędnych do prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej na rzecz przedsiębiorstw; – zakupu wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej na rzecz przedsiębiorstw. Elementem wsparcia mogą być także inwestycje budowlane w zakresie budowy, przebudowy bądź rozbudowy infrastruktury B+R. Wsparcie publicznej infrastruktury B+R będzie selektywne, skoncentrowane na obszarach strategicznych z punktu widzenia rozwoju regionu i realizowane **wyłącznie w zakresie określonym przez inteligentne specjalizacje regionu**. Do wsparcia mogą być zgłaszane **tylko przedsięwzięcia uzgodnione z Ministerstwem Rozwoju oraz**

		Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w celu uniknięcia powielania inwestycji) i **uwzględnione w Kontrakcie Terytorialnym**. Wsparcie w zakresie infrastruktury nauki może również dotyczyć strategicznej infrastruktury badawczej zidentyfikowanej w Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej (PMDIB), która nie otrzymała finansowania z poziomu krajowego, pod warunkiem ujęcia tych projektów w Kontrakcie Terytorialnym. **Finansowanie infrastruktury B+R do badań podstawowych** będzie możliwe, jeśli jest ona zgodna z inteligentnymi specjalizacjami regionu i jeśli zostanie przedstawione uzasadnienie, w jaki sposób rezultaty projektu mogą przełożyć się na rozwój regionu. Udzielenie wsparcia uwarunkowane będzie m.in. **oceną przedstawionego przez wnioskodawcę dokumentu** (który będzie stanowił załącznik do wniosku o dofinansowanie oraz do umowy o dofinansowanie projektu), opisującego: 1. planowany program badawczy oraz analizę popytu w sektorze biznesu na usługi badawcze powiązane z tym programem, 2. planowane działania w zakresie pozyskania nowych klientów z sektora gospodarczego, 3. plan finansowy przedstawiający wzrost przychodów z sektora przedsiębiorstw w przychodach ogólnych jednostki bezpośrednio realizującej projekt (**za jednostkę bezpośrednio realizującą projekt uznaje się jednostkę wskazaną przez wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie**), 4. analizę ryzyka szczególnie w zakresie braku popytu wraz z przedstawieniem środków zaradczych, 5. planowane wykorzystanie infrastruktury przez przedsiębiorstwa i na rzecz przedsiębiorstw wraz z odpowiednimi wskaźnikami obrazującymi wzrost poziomu współpracy z sektorem biznesu na przykład dotyczącymi ilości umów /przychodów generowanych z sektora biznesu, 6. przedstawienie wyników osiąganych w przeszłości

		przez jednostkę w zakresie: • udziału przychodów z sektora biznesu w ogólnych przychodach jednostki bezpośrednio realizującej projekt, • liczby wspólnych projektów naukowo-badawczych realizowanych z przedsiębiorcami, • liczby umów lub porozumień o współpracy z sektorem gospodarczym; 7. wykazanie dodatkowego charakteru infrastruktury badawczej w porównaniu do infrastruktury wspartej w latach 2007-2014. Rezultatem bezpośrednim projektów dotyczących wsparcia infrastruktury B+R będzie wzrost przychodów z sektora przedsiębiorstw w przychodach ogólnych jednostki bezpośrednio realizującej projekt. Rezultat bezpośredni będzie wskazany w umowie o dofinansowanie projektu, a brak jego osiągnięcia na koniec okresu trwałości projektu będzie skutkowało zgodnie z zasadą proporcjonalności odpowiednim zwrotem środków pomocowych. Coroczne monitorowanie i sprawozdanie obejmuje także w szczególności wskaźniki rezultatu wskazane w ramach działania 1.1 i ujęte w umowach o dofinansowanie projektów. **Preferencje wyboru projektów:** 1. Projekt powinien charakteryzować się możliwie wysokim stopniem współfinansowania ze źródeł prywatnych na etapie realizacji (w pierwszej kolejności). Przez *współfinansowanie ze źródeł prywatnych* rozumieć należy jakąkolwiek formę wkładu wniesionego przez beneficjenta, nienoszącą znamion środków publicznych. IZ nie określa, jaką formę współpracy (współfinansowania) pomiędzy jednostką naukową a partnerem prywatnym powinien zakładać projekt, ważne jest osiągnięcie efektu w postaci współfinansowania prywatnego. Dopuszcza się realizację projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. 2. Preferowane będą projekty wnoszące większy niż wymagany minimalny wkład własny.
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.1	• publiczne jednostki naukowe i ich konsorcja;

		• publiczne uczelnie/szkoły wyższe i ich konsorcja • konsorcja publicznych jednostek naukowych/ uczelni/ szkół wyższych (występujących jako liderzy konsorcjum) z przedsiębiorcami
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.1	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 1.1	32 800 000 EUR – region słabiej rozwinięty
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Nie dotyczy
13. Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.1	Konkursowy – IZ RPO WD
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Zgodnie z załącznikiem nr 6
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Nie dotyczy

16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.1	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1. do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2); 2. do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia: - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER] – art. 26: Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą, - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	W przypadku części projektu nieobjętej pomocą publiczną: 85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu W przypadku projektów lub części projektów objętych pomocą publiczną i pomocą de minimis: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 1.1	W przypadku części projektu nieobjętej pomocą publiczną: 85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu W przypadku projektów lub części projektów objętych pomocą publiczną – zgodnie z zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.1	W przypadku części projektu nieobjętej pomocą publiczną: 15%. Za wkład własny beneficjenta uznaje się zarówno środki własne beneficjenta, jak i współfinansowanie z jakichkolwiek zewnętrznych prywatnych źródeł finansowania W przypadku projektów lub części projektów objętych pomocą publiczną i pomocą de minimis: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Maksymalna wartość wnioskowanego dofinansowania: 70 mln PLN
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.1	Nie dotyczy

Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.2	Innowacyjne przedsiębiorstwa
	Poddziałanie nr 1.2.1	Innowacyjne przedsiębiorstwa – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 1.2.2	Innowacyjne przedsiębiorstwa – ZIT WROF
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.2	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.2	1. Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej [szt.] 2. Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej [szt.] 3. Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych[szt.] 4. Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych [szt.] 5. Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych [szt.] 6. Liczba uzyskanych praw ochronnych na wzór użytkowy [szt.] 7. Liczba uzyskanych praw z rejestracji na wzór przemysłowy [szt.] 8. Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu [szt.] 9. Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) O/K/M (CI 8) [EPC] 10. Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI 25) [EPC]
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.2	1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4) [Przedsiębiorstwa] – programowy 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) [Przedsiębiorstwa] –

		programowy 3. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) [Przedsiębiorstwa] – programowy 4. Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26) [Przedsiębiorstwa] – programowy 5. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) [EUR] – programowy 6. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie badań i rozwoju [zł] 7. Liczba realizowanych projektów B+R [szt.] 8. Liczba realizowanych prac B+R [szt.] 9. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R [szt.] 10. Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R [szt.] 11. Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej [zł] 12. Liczba wspartych laboratoriów badawczych [szt.] 13. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego [szt.] 14. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji [szt.]
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
5. Typy projektów	Działanie 1.2	Wsparcie jest skoncentrowane na MŚP. W ramach schematów 1.2 A i 1.2 B wsparcie dla dużych firm będzie skupiać się na obszarach wysokiego ryzyka/niskiej rentowności lub projektach o wyjątkowym charakterze, które nie mogą być zrealizowane przez MŚP. Wsparciem objęte będą przedsięwzięcia zgodne z obszarami inteligentnych specjalizacji regionu w tym także oparte na kluczowych technologiach wspomagających (ang. KET). W ramach poniższych kierunków wsparcia możliwa będzie także realizacja działań dotyczących nowoczesnych rozwiązań (technologii) dotyczących przeciwdziałania zmianom klimatu (np. rozwój zeroemisyjnych i

		niskoemisyjnych technologii), co w konsekwencji zapewnia ograniczenie negatywnych skutków środowiskowych. **1.2 A Wsparcie dla przedsiębiorstw chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność B+R:** **a)** wydatki przedsiębiorstw w obszarze prac rozwojowych (w tym eksperymentalnych prac rozwojowych) i badań przemysłowych. Projekty badawcze przedsiębiorstw mają służyć opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów produkcyjnych (innowacje produktowe, procesowe). W ramach wsparcia przewiduje się finansowanie całego procesu powstania innowacji, projekt może obejmować różne etapy prowadzenia prac B+R, do etapu pierwszej produkcji włącznie. Wsparcie mogą otrzymać projekty polegające m.in. na: – prowadzeniu badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych, – innowacjach technologicznych (w tym pierwsze wdrożenie technologii), – opracowaniu linii pilotażowych, – opracowaniu demonstracyjnych prototypów (w ramach tego etapu prac B+R dokonana zostanie weryfikacja nowego rozwiązania w warunkach zbliżonych do rzeczywistych i operacyjnych), – ocenie potencjału komercyjnego projektu itp. Projekty mogą być realizowane przez przedsiębiorstwa samodzielnie bądź jako lidera konsorcjum we współpracy z zewnętrznymi podmiotami, m.in.: jednostkami naukowymi, szkołami wyższymi, IOB lub podmiotami leczniczymi. **b)** zakup i dostosowanie do wdrożenia wyników prac B+R oraz praw własności intelektualnej (m.in. patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej).

		Wdrożenie (dostosowanie) zakupionych wyników prac B+R jest możliwe tylko w przypadku konieczności przeprowadzenia, uzupełniających/ dostosowujących technologie do specyfiki przedsiębiorstwa, eksperymentalnych prac rozwojowych. Prace te będą mogły być prowadzone zarówno samodzielnie przez przedsiębiorstwa, jak i w formie zlecenia. Beneficjenci mogą ponosić wydatki, które wykraczają poza zakres prac B+R i które stanowią ich niezbędne uzupełnienie związane z realizowanym projektem, w zakresie: • tworzenia lub rozwoju infrastruktury badawczo-rozwojowej[2], • ochrony własności intelektualnej, powstałej w wyniku realizacji projektu, a więc finansowanie kosztów zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego i wzoru przemysłowego do urzędów patentowych (z wyłączeniem kosztów związanych z postępowaniami sądowymi), • wzornictwa przemysłowego, • rozwoju umiejętności kadr (w ramach cross financingu). W wyniku ww. typów projektów może zostać osiągnięty etap zaawansowania innowacyjnego rozwiązania (produktu, usługi, procesu) mogący pozwolić na jego pierwszą produkcję[3]. Każdy projekt pierwszej produkcji musi obejmować również etapy poprzedzające (prace rozwojowe/fazę demonstracji i walidacji). **1.2 B Tworzenie i rozwój infrastruktury B+R przedsiębiorstw:** Projekty obejmujące tworzenie i rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego przedsiębiorstw

[2] Zgodnie z art. 25 Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

[3] Pierwsza produkcja oznacza pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujących kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania, ale nie produkcja masowa lub działalność handlowa.

		w zakresie dotyczącym: – laboratoriów specjalistycznych oraz działów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach, – centrów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach, będących jednostkami organizacyjnymi lub wyodrębnionymi organizacyjnie jednostkami rozpoczynającymi lub rozwijającymi działalność, której głównym zadaniem jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w wydzielonych i przystosowanych do tego typu działalności pomieszczeniach przy wykorzystaniu infrastruktury technicznej oraz wykwalifikowanej kadry. Wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić plan prac B+R, które będą wykonywane dzięki infrastrukturze B+R będącej przedmiotem projektu. Inwestycje w aparaturę, sprzęt, technologie i inną niezbędną infrastrukturę powinny prowadzić do tworzenia innowacyjnych produktów, procesów i usług. Inwestycje infrastrukturalne mogą być uzupełnione o działania związane z rozwojem umiejętności kadr przedsiębiorstwa z zakresu wykorzystania nowej infrastruktury/aparatury badawczej (w ramach cross financingu). **W schematach 1.2 A i 1.2 B preferencję uzyskają projekty:** • których elementem będzie stworzenie etatów badawczych; • realizowane w ramach konsorcjum przedsiębiorstwa oraz jednostki naukowej; • realizowane w ramach partnerstw przedsiębiorstw; • projekty podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP, NGO i instytucjami badawczymi – w przypadku dużych firm;

		1.2 C Usługi dla przedsiębiorstw: **a)** profesjonalne usługi proinnowacyjne świadczone przez instytucje otoczenia biznesu m.in. parki technologiczne, centra transferu technologii, akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz inne organizacje wspierające procesy innowacji w przedsiębiorstwach. Specjalistyczne usługi dla przedsiębiorstw w zakresie: – specjalistycznych usług laboratoryjnych, pomiarowych, diagnostycznych, certyfikacyjnych, – usług asystentów innowacji i brokerów innowacji, – stymulowania współpracy przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, – doradztwa i pośrednictwa technologicznego, transferu technologii oraz informacji o nowych technologiach, – ochrony i wyceny własności intelektualnej, – audytu technologicznego, – wdrażania innowacyjnych produktów i usług, – pośrednictwa kooperacyjnego, – rozwoju firm technologicznych, – indywidualnego wsparcia i strategicznego doradztwa dla wsparcia procesów innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym przygotowania do uczestniczenia we wspólnotowych programach badawczych i innowacyjnych UE. Bezpośrednim beneficjentem pomocy będą przedsiębiorstwa, które wybierają wsparcie oferowane w danych instytucjach (popytowy charakter wsparcia), wsparcie to powinno przyczyniać się do wspierania procesów innowacji (procesowych lub produktowych) w przedsiębiorstwach i efektywniejszego wykorzystania potencjału rozwojowego firm.

		b) działania prowadzące do zwiększenia aktywności innowacyjnej mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw oraz stymulacja ich współpracy z uczelniami wyższymi i innymi jednostkami naukowymi (dla projektów o małej skali). Wsparcie dla MSP poprzez instrument typu „bon na innowacje" – wdrażane w formule grantowej (bezzwrotne wsparcie w formule bonu – dofinansowania usługi na rzecz MŚP). Wsparcie może być udzielone na: • usługi badawczo-rozwojowe dotyczące wdrożenia lub rozwoju produktu lub technologii m.in.: ➢ opracowanie nowej lub udoskonalonej usługi lub wyrobu, ➢ wykonanie testów wdrożeniowych, ➢ wykonanie analiz przedwdrożeniowych, ➢ prowadzenie badań i analiz w zakresie optymalizacji produktu. • konsultacje i doradztwo, np. w zakresie poszukiwania kompetentnych zespołów naukowych do współpracy w ramach bonu, • audyt technologiczny – zdiagnozowanie potrzeb badawczych i technologicznych oraz pomoc w identyfikacji potrzeb wdrożeniowych, których realizacja nastąpi w ramach usługi bonu. Wykonawcą usługi może być wyłącznie jednostka naukowa określona w art. 2 pkt. 9a-f ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96 poz. 615) prowadząca w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe. Usługa badawcza powinna być obligatoryjnym przedmiotem przekazanego bonu. Rezultatem skorzystania z „Bonu na innowacje" ma być między innymi: - ulepszenie produktu, posiadanej technologii, - zainicjowanie kontaktów mikro-, małych oraz średnich przedsiębiorców z jednostkami naukowymi czego efektem będzie poprawa działalności przedsiębiorstwa, w oparciu o wiedzę wywodzącą się ze środowisk naukowych.

		1.2 D Rozwój i profesjonalizacja oferty wsparcia proinnowacyjnego otoczenia biznesu. Projekty w zakresie uzupełnienia infrastruktury B+R – IOB. Projekty dotyczące infrastruktury niezbędnej dla świadczenia specjalistycznych usług laboratoryjnych, w tym uruchomienie specjalistycznych laboratoriów i powierzchni badawczych dla przedsiębiorstw – wraz z wyposażeniem. Wsparcie infrastruktury IOB możliwe będzie pod warunkiem, że inwestycje infrastrukturalne: – stanowią uzupełnienie istniejących zasobów, – są niezbędne do realizacji wysokiej jakości usług proinnowacyjnych (specjalistycznych), – są uwarunkowane zapotrzebowaniem firm na stworzenie tej infrastruktury[4], – umożliwią redukcję kosztów poszczególnych przedsiębiorstw związanych z zakupem/utworzeniem podobnej infrastruktury, inkubacji przedsiębiorstw i dalszego prowadzenia prac B+R. Ze wsparcia wyłączone są wydatki na infrastrukturę administracyjną (np. o charakterze biurowym).
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.2	**W zakresie projektów typu 1.2.A.:** • przedsiębiorcy[5] (w tym przedsiębiorcy typu spin-off); • konsorcja przedsiębiorstw z IOB, w tym z organizacjami pozarządowymi;

[4] Wsparcie poparte analizą potrzeb/ankiet/pisemnych wywiadów przeprowadzonych wśród przedsiębiorców, listów intencyjnych zobowiązujących do korzystania z tej infrastruktury.

[5] Za przedsiębiorstwo w działaniu 1.2.A uznaje się osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) lub podmiot prowadzący działalność gospodarczą zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

		• konsorcja przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, uczelniami/ szkołami wyższymi lub podmiotami leczniczymi, bądź ze spółkami celowymi tworzonymi przez te podmioty. **W zakresie projektów typu 1.2.B.:** • przedsiębiorcy[6] (w tym przedsiębiorcy typu spin-off); • konsorcja przedsiębiorstw z IOB, w tym z organizacjami pozarządowymi; • konsorcja przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, uczelniami/ szkołami wyższymi lub podmiotami leczniczymi, bądź ze spółkami celowymi tworzonymi przez te podmioty. **W zakresie projektów typu 1.2.Ca.:** • MŚP[7]; • konsorcja przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, uczelniami/ szkołami wyższymi lub podmiotami leczniczymi, bądź ze spółkami celowymi tworzonymi przez te podmioty; **W zakresie projektów typu 1.2.Cb.:** • jednostki samorządu terytorialnego w zakresie instrumentu typu bon na innowacje; • IOB, w tym organizacje pozarządowe w zakresie instrumentu typu bon na innowacje. Bezpośrednim odbiorcą wsparcia w tym schemacie będą MŚP. **W zakresie projektów typu 1.2.D:** • IOB, w tym organizacje pozarządowe.

[6] Za przedsiębiorstwo w działaniu 1.2.B uznaje się osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) lub podmiot prowadzący działalność gospodarczą zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego .

[7] Za MŚP uważa się przedsiębiorstwa spełniające warunki określone w powyższym przypisie oraz dodatkowo spełniające kryteria zawarte w Załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]

	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.2	przedsiębiorstwa
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	
	Poddziałanie nr 1.2.1	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
	Poddziałanie nr 1.2.2	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca/ Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 1.2	130 703 787 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 1.2.1	114 703 787
	Poddziałanie nr 1.2.2	16 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	Projekty w ramach ZIT
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	ZIT
	Poddziałanie nr 1.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.2.2	Związek ZIT WROF
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.2	konkursowy
	Poddziałanie nr 1.2.1	konkursowy – Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
	Poddziałanie nr 1.2.2	konkursowy – Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca i Związek ZIT WROF
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	Działania związane z rozwojem umiejętności kadr przedsiębiorstwa z zakresu wykorzystania nowej infrastruktury/ aparatury badawczej – do 5% wydatków kwalifikowalnych.

	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.2	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1. do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt 2) i pkt 3), 2. do 95% przyznanej kwoty dofinansowania – wszyscy beneficjenci RPO WD realizujący projekt grantowy, z zastrzeżeniem pkt 3), 3. do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa) - w zakresie instrumentu typu bon na innowacje b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną, c) podmiot leczniczy (zgodnie z definicją zawartą w art. 4 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej) działający w publicznym systemie ochrony zdrowia, który uzyskał pozytywną opinię Departamentu Zdrowia i Promocji UMWD.
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.

19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.2	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, • art. 18 Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP; • art. 25 Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, • art. 26 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą, • art. 28 Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności • art. 56 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków	Działanie nr 1.2	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.

kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.2	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	Maksymalna całkowita wartość projektu: - schemat 1.2 B - w przypadku projektów dotyczących tworzenia i rozwoju infrastruktury B+R przedsiębiorstw – do 25 mln wartości projektu (**kwota może ulec zmianie po uzgodnieniach dot. koordynacji interwencji z poziomu krajowego i regionalnego)**; - schemat 1.2 A - w przypadku projektów dotyczących prowadzenie prac B+R – do 5 mln wartości projektu **(kwota może ulec zmianie po uzgodnieniach dot. koordynacji interwencji z poziomu krajowego i regionalnego)**; - schemat 1.2 Ca - w przypadku projektów dotyczących usług na rzecz MŚP świadczonych przez IOB – do 100 tys. PLN na jednego przedsiębiorcę; - schemat 1.2 Cb - w przypadku projektów wsparcia w formule bonu – dofinansowania usługi na rzecz MŚP – do 100 tys. PLN na jednego przedsiębiorcę.
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.

	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	- schemat 1.2 A: • minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych wynosi 100 000 PLN, • maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych wynosi 4 300 000 PLN. - schemat 1.2 B: • minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych wynosi 100 000 PLN, • maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych wynosi 12 000 000 PLN. - schemat 1.2 D -– maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych: 15 mln PLN.
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.2.2	jw.

Działanie 1.3. Rozwój przedsiębiorczości

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.3	Rozwój przedsiębiorczości
	Poddziałanie nr 1.3.1	Rozwój przedsiębiorczości – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 1.3.2	Rozwój przedsiębiorczości – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 1.3.3	Rozwój przedsiębiorczości – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 1.3.4	Rozwój przedsiębiorczości – ZIT AW
2. Cel szczegółowy działania/ poddziałania	Działanie 1.3	Lepsze warunki dla rozwoju MSP
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.3	1. Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych [szt.] 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4) [przedsiębiorstwa] – programowy 3. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) [przedsiębiorstwa] – programowy
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.3	1. Liczba wspartych inkubatorów przedsiębiorczości – programowy 2. Powierzchnia wspartych (przygotowanych) terenów inwestycyjnych – programowy 3. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) – programowy 4. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje 5. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego 6. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.

	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 1.3	**1.3.A. Przygotowanie terenów inwestycyjnych[8].** W zakresie infrastruktury służącej MSP wsparcie otrzymają projekty dotyczące zagospodarowania terenów pod działalność gospodarczą, w tym na cele stref aktywności gospodarczej i parków biznesu, np.: – uporządkowanie i przygotowanie terenów (np. prace studyjno-koncepcyjne; badania geotechniczne, archeologiczne; rozbiórka; usuwanie zarośli, krzewów, drzew; wywóz odpadów; niwelacja terenu; wymiana ziemi); – kompleksowe lub częściowe uzbrojenie terenu[9] (np. kompleksowe wyposażenie w sieci: elektroenergetyczną, gazową, wodociągową, kanalizacyjną, ciepłowniczą i telekomunikacyjną lub dozbrojenie terenu w brakujące media); – budowa nowych lub adaptacja (przebudowa, rozbudowa) istniejących budynków, np. hal produkcyjnych (wyłącznie jako element uzupełniający projektu); – zakup gruntu w celu stworzenia i uzbrojenia terenów pod inwestycje (wyłącznie jako uzupełniający element projektu); – budowa, modernizacja wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej[10] (wyłącznie jako uzupełniający element projektu) – niekwalifikowalne są wydatki na zewnętrzną

[8] Poprzez tereny inwestycyjne rozumie się wyłącznie tereny przeznaczone pod prowadzenie działalności gospodarczej (np. mogą to być tereny inwestycyjne zlokalizowane w strefach ekonomicznych czy też oferowane przez gminy i przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą, w tym usługi turystyczne).

[9] Zgodnie z definicją „uzbrojenia terenu" zawartą w art. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r., Nr 80 poz. 717, z późn. zm.): przez „uzbrojenie terenu" należy rozumieć drogi, obiekty budowlane, urządzenia i przewody, o których mowa w art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (zgodnie z art. 143 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami *przez budowę urządzeń infrastruktury technicznej rozumie się budowę drogi oraz wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych*) (Dz.U. z 1997 r, Nr 115 poz. 741, z późn. zm.).

[10] Zgodnie z definicją dróg wewnętrznych zawartą w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 1985 r., Nr 14 poz. 60, z późn. zm.): *Drogi, drogi rowerowe, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg są drogami wewnętrznymi*.

		infrastrukturę komunikacyjną; – działania informacyjno-promocyjne, dotyczące rozpowszechniania informacji o możliwościach inwestycyjnych na terenie województwa (wyłącznie jako uzupełniający element projektu i w zakresie związanym z jego realizacją). Tereny objęte projektem muszą być przeznaczone pod działalność produkcyjną lub usługową (zgodnie z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu[11] [12]), z wyłączeniem możliwości lokowania obiektów mieszkaniowych[13] i wielkopowierzchniowych sklepów (powyżej 400 m^2). Projekty mogą dotyczyć tworzenia nowej strefy inwestycyjnej lub poszerzania / rozbudowy strefy już istniejącej poprzez przyłączenie do niej innych działek. Dopuszcza się projekty dotyczące terenów inwestycyjnych obejmujących przylegające do siebie działki, działki sąsiadujące (np. przedzielone drogą) lub terenów obejmujących działki rozproszone, zlokalizowane w kilku miejscach gminy. Wnioskodawca jest zobowiązany – ze środków własnych lub w ramach projektu

[11] Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r., Nr 80 poz. 717).

[12] W sytuacji, gdy teren nie został jeszcze ujęty w planie, dopuszcza się przedstawienie przez wnioskodawcę uchwały gminy o przystąpieniu do uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub o przystąpieniu do zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

[13] Przez „obiekty mieszkaniowe" należy rozumieć budynki mieszkalne w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2015 poz. 1422), czyli budynki mieszkalne wielorodzinne i budynki mieszkalne jednorodzinne. Wyłączeniu nie podlegają budynki zamieszkania zbiorowego (w rozumieniu ww. rozporządzenia), jeśli służą prowadzeniu działalności gospodarczej MŚP.

		komplementarnego finansowanego ze środków EFRR[14] – zapewnić właściwy dostęp do terenów inwestycyjnych (tj. zewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną włączającą teren w istniejącą sieć transportową – drogową lub kolejową). Projekty nie mogą powielać już istniejącej infrastruktury, chyba że limit dostępnej powierzchni o podobnych parametrach na terenie danej gminy został wyczerpany. Nieosiągnięcie pełnego poziomu obłożenia terenów inwestycyjnych na koniec okresu trwałości projektu będzie skutkowało zgodnie z zasadą proporcjonalności odpowiednim zwrotem środków pomocowych. **Preferencyjnie traktowane będą:** • projekty realizowane na nieużytkach[15], terenach zdegradowanych[16], terenach zlokalizowanych w pobliżu inwestycji transportowych; • projekty rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, który znajdzie się na wykazie IZ RPO WD; • projekty wnoszące większy niż wymagany minimalny wkład własny. **<u>1.3.B. Wsparcie infrastruktury przeznaczonej dla przedsiębiorców.</u>** W zakresie projektów inwestycyjnych dotyczących tworzenia infrastruktury przeznaczonej dla przedsiębiorców (np. inkubatorów przedsiębiorczości, parków

[14] Projekty obejmujące budowę/przebudowę/modernizację dróg lokalnych w celu udostępnienia terenów inwestycyjnych są możliwe do realizacji w ramach działania 6.3 RPO WD, schemat 6.3.C, na warunkach tam określonych.
[15] Za nieużytek uznaje się obszar zaklasyfikowany do takiej kategorii w ewidencji gruntów i budynków.
[16] Za tereny zdegradowane uznaje się obszary powojskowe, poprzemysłowe, pokolejowe i popegeerowskie..

		biznesu): – budowa / rozbudowa / przebudowa infrastruktury, wraz z kompleksowym uzbrojeniem terenu przeznaczonego pod działalność gospodarczą i infrastrukturą towarzyszącą (np. parkingi, drogi wewnętrzne itp.); – zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania wspieranej infrastruktury. **Wsparcie projektów będzie możliwe pod warunkiem spełnienia następujących warunków**: • projekt jest zgodny ze zdefiniowanymi potrzebami MŚP; • działalność IOB wpisuje się w inteligentne specjalizacje regionu; • wnioskodawca dysponuje strategią / planem wykorzystania infrastruktury; • przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych; • przedsięwzięcie nie powiela dostępnej na terenie danej gminy infrastruktury o podobnym profilu, chyba że jej limit został wyczerpany/ jest na wyczerpaniu. **Preferencyjnie traktowane będą**: • projekty dotyczące inkubatorów przedsiębiorczości, poprawiające warunki dla rozwoju przedsiębiorstw); • projekty wnoszące większy niż wymagany minimalny wkład własny. --- **W zakresie schematu 1.3.A i 1.3.B:** 1. Rezultatem bezpośrednim projektów będzie odpowiednio: – liczba małych i średnich przedsiębiorstw zlokalizowanych we wspartej

		infrastrukturze (schemat 1.3.B) **lub** – poziom obłożenia terenów inwestycyjnych (schemat 1.3.A) **oraz** – liczba miejsc pracy utworzonych w MŚP (oba ww. schematy). Rezultaty bezpośrednie będą wskazane w umowie o dofinansowanie projektu. 2. Wykorzystanie powstałej infrastruktury **przez dużego przedsiębiorcę**[17] będzie skutkowało – zgodnie z zasadą proporcjonalności – odpowiednim zwrotem środków na koniec okresu trwałości projektu. **<u>1.3.C. Doradztwo dla MSP</u> (z wyłączeniem doradztwa przewidzianego w działaniu 1.2 oraz w działaniu 1.4)** Wsparcie, skierowane do MSP, w tym MSP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy), będzie udzielane MŚP bezpośrednio (schemat 1.3.C.1) lub poprzez projekty grantowe IOB lub LGD (schemat 1.3.C.2). **Usługi mogą być świadczone wyłącznie przez Instytucje Otoczenia Biznesu**, poprzez działania doradcze w następujących kierunkach: **a)** usługi w zakresie szeroko rozumianego wsparcia doradczego, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstwa, m.in. doradztwo dotyczące: • wsparcia początkowej fazy rozwoju firmy (np. opracowanie biznesplanu, strategii rozwoju przedsiębiorstwa, monitorowanie biznesu); • uzyskiwania i odnawiania certyfikatów zgodności dla wyrobów, usług, surowców, maszyn i urządzeń, aparatury

[17] Zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

		kontrolno-pomiarowej; • projektowania, wdrażania i doskonalenia systemów zarządzana jakością i zarządzania środowiskowego; • wykorzystywania zaawansowanych technologii informatycznych w przedsiębiorstwie; • specjalistycznych instrumentów zarządzania i mapowania ryzyk/ryzyka w organizacji oraz tworzenia strategii zarządzania ryzykiem; • wdrażania systemów ukierunkowanych na aspekty środowiskowe oraz odpowiedzialność społeczną przedsiębiorstw (np. FSC/PEFC, SBP i in.) • doradztwa prawno-podatkowego związanego z rozwojem przedsiębiorstwa na rynku. **b)** usługi w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania działalności przedsiębiorstw (również w początkowej fazie rozwoju), w tym przygotowanie dokumentów i analiz niezbędnych do pozyskania zewnętrznego źródła finansowania, pomoc w pozyskaniu inwestora, analiza potrzeb i identyfikacja źródeł finansowania projektu – z wyłączeniem dokumentacji związanej z aplikowaniem o środki Funduszy Europejskich. **Preferencyjnie traktowane będą:** • projekty dotyczące usług doradczych, które wspierają rozwój przedsiębiorstw w zakresie inteligentnych specjalizacji regionu; • projekty realizowane przez Instytucje Otoczenia Biznesu stosujące dostępne standardy w zakresie świadczenia usług.
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.

	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.3	**W zakresie projektów typu 1.3.A:** • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • specjalne strefy ekonomiczne (SSE); • instytucje otoczenia biznesu (IOB). **W zakresie projektów typu 1.3.B:** • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • specjalne strefy ekonomiczne (SSE); • instytucje otoczenia biznesu (IOB); • uczelnie/szkoły wyższe; • lokalne grupy działania (LGD). **W zakresie projektów typu 1.3.C:** • instytucje otoczenia biznesu (IOB); • lokalne grupy działania (LGD); • MŚP. W zakresie usług doradczych IOB i LGD bezpośrednim beneficjentem będą MŚP.
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.3	MSP
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.3	-
	Poddziałanie nr 1.3.1	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
	Poddziałanie nr 1.3.2	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca i Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 1.3.3	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca i Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 1.3.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 1.3	Nie dotyczy

(jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 1.3	62 650 419 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 1.3.1	25 150 419
	Poddziałanie nr 1.3.2	20 000 000
	Poddziałanie nr 1.3.3	7 500 000
	Poddziałanie nr 1.3.4	10 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 1.3	Projekty w ramach ZIT W zakresie schematu 1.3.A powiązanie interwencji z działaniem 6.3 RPO WD (schemat 6.3.C)
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 1.3	ZIT
	Poddziałanie nr 1.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.3.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 1.3.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 1.3.4	ZIT AW
13. Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.3	konkursowy
	Poddziałanie nr 1.3.1	konkursowy – DIP
	Poddziałanie nr 1.3.2	konkursowy – DIP i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 1.3.3	konkursowy – DIP i Związek ZIT AJ
	Poddziałanie nr 1.3.4	konkursowy – Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 1.3	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.

	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 1.3	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.3	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1. do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD, z zastrzeżeniem pkt. 2) i pkt. 3); 2. do 95% przyznanej kwoty dofinansowania - wszyscy beneficjenci RPO WD, realizujący projekt grantowy, z zastrzeżeniem pkt. 3); 3. do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.

19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.3	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia: - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 18 Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP; • art. 56 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie nr 1.3	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie nr 1.3	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.

(środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie nr 1.3	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.3	– w przypadku projektów z zakresu przygotowania terenów inwestycyjnych (schemat 1.3.A) – maksymalna wartość: 10 mln PLN – w przypadku projektów dotyczących infrastruktury przeznaczonej dla przedsiębiorstw (schemat 1.3.B) – maksymalna wartość: 20 mln PLN – w przypadku projektów dotyczących usług doradczych dla MŚP (schemat 1.3.C) – maksymalna wartość wsparcia na jedno przedsiębiorstwo: 150 tys. PLN
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.

25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 1.3.4	jw.

Działanie 1.4. Internacjonalizacja przedsiębiorstw

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.4	Internacjonalizacja przedsiębiorstw
	Poddziałanie nr 1.4.1	Internacjonalizacja przedsiębiorstw – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 1.4.2	Internacjonalizacja przedsiębiorstw – ZIT WROF
2. Cel szczegółowy działania/ poddziałania	Działanie 1.4	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie	1. Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji.
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.4	1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) – programowy 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) – programowy 3. Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe – programowy 4. Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym [szt.] 5. Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym [szt.] 6. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności [szt.]
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
5. Typy projektów	Działanie 1.4	**1.4.A. Tworzenie nowych modeli biznesowych MSP:** **a)** stworzenie **długoterminowych**

		(kompleksowych) strategii biznesowych, mających na celu pełne wykorzystanie i maksymalizację aktywów przedsiębiorstwa w celu zwiększenia rentowności i uzyskania długoterminowej przewagi konkurencyjnej danego przedsiębiorstwa, np.: • stworzenie lub rozwój strategii działań międzynarodowych (np. dobór optymalnych sposobów komunikacji w danym kraju zagranicznym; dobór odpowiednich sposobów promocji w danym kraju zagranicznym); • dostosowanie produktu/usługi do wymogów zagranicznych rynków (w tym pomoc prawna, pomoc zagranicznych i krajowych doradców, specjalistów, grafików, agencji reklamowych); • otwieranie nowych kanałów biznesowych, rozbudowa łańcucha dostaw, dywersyfikacja geograficzna i sektorowa; • działania w zakresie nawiązania kontaktów gospodarczych oraz tworzenia lub wzmacniania powiązań sieciowych i kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorstwami; **b)** tworzenie Planów rozwoju eksportu – **krótkoterminowych** – przy wykorzystaniu możliwych do wyboru działań proeksportowych, okres wdrożenia Planu rozwoju eksportu nie może przekroczyć 24 miesięcy; **1.4.B. Zwiększenie międzynarodowej ekspansji MSP poprzez wdrożenie nowych modeli biznesowych oraz zwiększenia ekspansji na rynki zewnętrzne**: **a)** projekty wdrażające **długoterminowe** (kompleksowe) strategie biznesowe, **b)** projekty wdrażające nowoczesne metody zarządzania, prowadzące do zmian organizacyjno-procesowych przedsiębiorstw, np.: • otwieranie nowych kanałów biznesowych (w tym handel elektroniczny),

		• dostosowanie produkcji do wymagań rynku zagranicznego, • tworzenie działów obsługi eksportu, certyfikacji, logistyka. **c)** projekty dotyczące nawiązywania i utrzymywania kontaktów gospodarczych oraz promocji przedsiębiorstw na rynkach krajowych i międzynarodowych – wdrażające Plany rozwoju eksportu /internacjonalizacji przedsiębiorstwa i obejmujące np.: – wizyty studyjne i misje zagraniczne; – udział w krajowych i międzynarodowych targach i wystawach branżowych; – udział w innych ważnych dla wybranej branży wydarzeniach o charakterze międzynarodowym; – organizacja zbiorowych wystaw na terenie działalności przedsiębiorstwa – ukierunkowanych na przyjęcie wizyt studyjnych potencjalnych zagranicznych partnerów handlowych. **1.4.C. Promocja oferty gospodarczej regionu na rynkach krajowych i międzynarodowych:** **a)** wsparcie procesu inwestycyjnego w regionie (np. rozwój zintegrowanego, regionalnego systemu informacji na temat ofert inwestycyjnych w regionie, przygotowanie informacji, prezentacja stref aktywności gospodarczej na zagranicznych targach branżowych); **b)** promocja gospodarcza regionu w celu przyciągnięcia nowych inwestorów. Promocja dopuszczalna jest w wymiarze krajowym i międzynarodowym, w tym również poprzez działania medialne (informacyjne, promocyjne, edukacyjne). We wszystkich powyższych schematach preferencję uzyskają projekty: • realizowane w partnerstwie; • realizowane w ramach inteligentnych specjalizacji regionu.

	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 1.4	**W zakresie projektów typu 1.4.A.:** • MŚP[18]; • LGD; **W zakresie projektów typu 1.4.Bab.:** • MŚP[10]; • LGD; **W zakresie projektów typu 1.4.Bc.:** • MŚP[10]; • LGD; • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • IOB. **W zakresie projektów typu 1.4.C.:** • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • IOB.
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.4	MŚP
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.4	-
	Poddziałanie nr 1.4.1	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
	Poddziałanie nr 1.4.2	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca/ Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 1.4	19 156 670 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 1.4.1	14 156 670
	Poddziałanie nr 1.4.2	5 000 000

[18] Definicja MŚP – jak w działaniu 1.2 (przypis nr 8).

11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 1.4	Projekty w ramach ZIT
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 1.4	ZIT
	Poddziałanie nr 1.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.4.2	ZIT WROF
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 1.4	konkursowy
	Poddziałanie nr 1.4.1	konkursowy – DIP
	Poddziałanie nr 1.4.2	konkursowy – DIP i Związek ZIT WROF
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów(jeśli dotyczy)	Działanie 1.4	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.4	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 1.4	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.4	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1. do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2); 2. do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.4	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 18 Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP; • art. 19 Pomoc na udział MŚP w targach; • art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna • art. 29 Pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 1.4	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie nr 1.4	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną – 15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 1.4	Minimalna całkowita wartość dla wszystkich typów projektów – projekty o wartości od 10 tys. PLN. Maksymalna całkowita wartość projektu w przypadku: • schematu 1.4 A a: 50 tys. PLN • schematu 1.4 A b: 20 tys. PLN • schematu 1.4 B ab: 200 tys. PLN • schematu 1.4 B c: 100 tys. PLN • schematu 1.4 C - 4,5 mln PLN.

	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 1.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 1.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.4.2	jw.

Działanie 1.5. Rozwój produktów i usług w MŚP

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 1.5	Rozwój produktów i usług w MŚP
	Poddziałanie nr 1.5.1	Rozwój produktów i usług w MŚP – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 1.5.2	Rozwój produktów i usług w MŚP – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 1.5	Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MSP
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 1.5	1. Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) – programowy 2. Liczba wprowadzonych innowacji 3. Liczba wprowadzonych innowacji produktowych 4. Liczba wprowadzonych innowacji procesowych 5. Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych 6. Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 1.5	1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) – programowy 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) – programowy 3. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3) – programowy 4. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) – programowy 5. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI 7) – programowy 6. Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28) – programowy 7. Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29) – programowy 8. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji [szt.]

	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
5. Typy projektów	Działanie 1.5	W ramach działania realizowane będą działania przyczyniające się do rozwoju mikro-, małych oraz średnich przedsiębiorstw poprzez wsparcie inwestycyjne (dotacyjne) i instrumenty finansowe. **Końcowy podział typów projektów na dotacje i zwrotne instrumenty finansowe – do uzupełnienia po decyzji ZW w tym zakresie.** <u>W ramach dotacji:</u> **1.5.A. Wsparcie innowacyjności produktowej i procesowej MSP, np.:** – wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług; – dokonanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług. W ramach powyższych kierunków wsparcia, możliwe będzie także dofinansowanie inwestycji prowadzących do zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko, np. ograniczające materiało-, wodochłonność procesu produkcyjnego oraz wprowadzania nowoczesnych rozwiązań (technologii) dotyczących przeciwdziałaniu zmianom klimatu (np. rozwój zeroemisyjnych i niskoemisyjnych technologii), co w konsekwencji zapewni ograniczenie negatywnych skutków środowiskowych (z wyłączeniem wprowadzania technologii mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwie). **W ramach powyższego schematu preferencje uzyskają projekty:** • realizowane w ramach inteligentnych specjalizacji regionu; • wnoszące większy niż wymagany minimalny wkład własny;

		1.5.B. Wsparcie na inwestycje w zakresie wdrożenia wyników prac B+R w działalności przedsiębiorstw (np. uruchomienia masowej produkcji w przedsiębiorstwach) wynikających m.in. z działania 1.2 (wdrożenie wyników prac B+R w działalności przedsiębiorstwa). **W ramach powyższego schematu preferencje uzyskają projekty:** • wnoszące większy niż wymagany minimalny wkład własny; • wsparcie na inwestycje prowadzące do zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko (ograniczające negatywne skutki środowiskowe). --- <u>W ramach zwrotnych instrumentów finansowych:</u> **1.5.C. Wsparcie dotyczące zwiększenia konkurencyjności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, np.:** **a)** wsparcie na rozwój/rozbudowę istniejącego przedsiębiorstwa (MSP), np.: • poprzez zakup sprzętu produkcyjnego, nowoczesnych maszyn i urządzeń; • poprzez inwestycje prowadzące do zwiększenia skali działalności firmy lub wzrostu zasięgu oferty firmy. **b)** wsparcie na inwestycje prowadzące do zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko (ograniczające negatywne skutki środowiskowe), np.: • ograniczające materiało- i wodochłonność procesu produkcyjnego); • wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań (technologii) dotyczących przeciwdziałaniu zmianom klimatu (np. rozwój zeroemisyjnych

		i niskoemisyjnych technologii) z wyłączeniem wprowadzenia technologii mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwie.
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	**1.5.A. Wsparcie innowacyjności produktowej i procesowej MSP, np.:** – wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług; – dokonanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług. W ramach powyższych kierunków wsparcia, możliwe będzie także dofinansowanie inwestycji prowadzących do zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko, np. ograniczające materiało-, wodochłonność procesu produkcyjnego oraz wprowadzania nowoczesnych rozwiązań (technologii) dotyczących przeciwdziałaniu zmianom klimatu (np. rozwój zeroemisyjnych i niskoemisyjnych technologii), co w konsekwencji zapewni ograniczenie negatywnych skutków środowiskowych (z wyłączeniem wprowadzania technologii mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwie). **W ramach powyższego schematu preferencje uzyskają projekty:** • realizowane w ramach inteligentnych specjalizacji regionu; • wnoszące większy niż wymagany minimalny wkład własny.

6. Typ beneficjenta	Działanie 1.5	**W zakresie projektów typu 1.5.A. i 1.5 B:** • MŚP[19]; • zgrupowania i partnerstwa MŚP; **W zakresie projektów typu 1.5.C.:** • podmiot/-y wdrażający instrument finansowy.
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	**W zakresie projektów typu 1.5.A.:** • MŚP[14]; • zgrupowania i partnerstwa MŚP;
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 1.5	MŚP
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	-
	Poddziałanie nr 1.5.1	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
	Poddziałanie nr 1.5.2	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 1.5	170 235 842 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 1.5.1	157 735 842
	Poddziałanie nr 1.5.2	12 500 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	Projekty w ramach ZIT
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	ZIT
	Poddziałanie nr 1.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.5.2	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów	Działanie 1.5	konkursowy
	Poddziałanie nr 1.5.1	konkursowy – DIP

[19] Definicja MŚP – jak w działaniu 1.2 (przypis nr 8).

oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie nr 1.5.2	Konkursowy – Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 1.5	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR.
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 1.5	Zastosowane zostaną właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna,

		• art. 18 Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP; • art. 28 Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, • art. 36 Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, • art. 37 Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych; - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	Zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	Zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 1.5	
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.

23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	W przypadku dotacji: określona na poziomie ogłoszenia konkursu.
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	W przypadku dotacji: określona na poziomie ogłoszenia konkursu. - schemat 1.5.B –– maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych w wysokości 8 mln PLN
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 1.5	85 087 324 EUR (przy kursie przyjętym do analizy ex ante 1 EUR = 3,55 PLN) na cały obszar Województwa Dolnośląskiego
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 1.5	Do uzupełnienia po decyzji ZW w tym zakresie
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 1.5	Poręczenia, mikropożyczki, pożyczki.
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 1.5	MSP – poręczenia, pożyczki Mikro i mali przedsiębiorcy – mikropożyczki
	Poddziałanie nr 1.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 1.5.2	Nie dotyczy

Oś priorytetowa 2 Technologie informacyjno-komunikacyjne

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 2 Technologie informacyjno-komunikacyjne

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Zwiększone wykorzystanie e-usług publicznych

3.	Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	66 386 308
4.	Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 2.1. E-usługi publiczne

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 2.1	E-usługi publiczne
	Poddziałanie nr 2.1.1	E-usługi publiczne – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 2.1.2	E-usługi publiczne – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 2.1.3	E-usługi publiczne – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 2.1.4	E-usługi publiczne – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 2.1	Zwiększone wykorzystanie e-usług publicznych
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 2.1	1. Liczba pobrań/uruchomień aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych [szt.] 2. Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego [szt.]
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.

4. Lista wskaźników produktu	Działanie 2.1	1. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 dwustronna interakcja [szt.] – programowy 2. Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego – programowy 3. Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego [szt.] – programowy 4. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4-transakcja [szt.] 5. Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A) [szt.] 6. Liczba podmiotów udostępniających usługi wewnątrzadministracyjne (A2A) [szt.] 7. Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego [szt.] 8. Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego [szt.] 9. Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne [szt.] 10. Liczba utworzonych API [szt.] 11. Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API [szt.]
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 2.1	**Z Działania 2.1 nie będą finansowane:** 1. Projekty związane z budową infrastruktury szerokopasmowej - realizowane są z poziomu krajowego (PO PC), 2. kompleksowe projekty dotyczące e-integracji i rozwoju e- kompetencji - realizowane są z poziomu krajowego (PO PC), 3. Projekty dot. usług i aplikacji w zakresie włączenia cyfrowego, e-dostępności, e-uczenia się i e- edukacji, umiejętności cyfrowych - realizowane są z poziomu krajowego (PO PC) 4.Projekty dot. wdrożenia inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie TIK (RPO WD Działanie 3.3. i Działanie 3.5)

		5. Projekty dot. **wyłącznie** wykorzystania inteligentnych systemów transportowych (ITS) – (RPO WD, Działanie 3.4) 6. Projekty dot. zapewnienia odpowiednich narzędzi TIK wspomagających proces uczenia (RPO WD OP 7) W przypadku inwestycji dotyczących e-usług publicznych przedsięwzięcia realizowane na poziomie krajowym stanowią rodzaj standardu (w oparciu m.in. o akty prawne regulujące kwestie interoperacyjności), umożliwiającego zachowanie zasady kompatybilności technologicznej i projektowej dla przedsięwzięć realizowanych na poziomie regionalnym. Wybór projektów do dofinansowania będzie następował zgodnie z rekomendacjami Zespołu ds. koordynacji powołanego przez Ministra Administracji i Cyfryzacji w ramach PO Cyfrowa Polska. **Przedsięwzięcia szczebla regionalnego i lokalnego dotyczące zwiększenia dostępu i jakości e-usług:** **2.1. A** Tworzenie lub rozwój (poprawa e-dojrzałości) e-usług publicznych (A2B, A2C), tj. projekty m.in. : **a)** zakładające rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie e-kultury; **b)** zakładające rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie dostępu do informacji przestrzennej, np. GIS; **c)** zakładające rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie bezpieczeństwa kryzysowego; **d)** zakładające rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie e-zdrowia; **e)** zakładające rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie e-administracji. **2.1 B** Tworzenie lub rozwój elektronicznych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A),

		niezbędnych dla funkcjonowania e-usług publicznych. Elementem przedsięwzięcia może być tworzenie lub rozwój e-usług publicznych (A2B, A2C). Dofinansowaniem w tym zakresie objęte zostaną projekty: **a)** urzędów administracji samorządowej i urzędów administracji rządowej, które nie mają zasięgu krajowego dotyczące: - tworzenia, rozwijania i integracji baz danych i zasobów cyfrowych wspomagających komunikację między tymi podmiotami (A2A), - wspomagające procesy decyzyjne (obejmujące procesy wewnątrz urzędów i administracji, m.in. związane z systemami zarządzania i wymianą informacji – tzw. *back office*), - upowszechniające i ułatwiające komunikację elektroniczną instytucji publicznych z podmiotami zewnętrznymi administracji. **b)** podmiotów leczniczych działających w publicznym systemie opieki zdrowotnej, ukierunkowane na rozwój elektronicznych systemów (przygotowanych do integracji z platformami centralnymi), w tym gromadzenie oraz udostępnianie danych medycznych, tworzenie i rozwijanie zasobów cyfrowych, a także rozwój procesu elektronicznej obsługi pacjenta. Projekty polegające na dostosowaniu systemów informatycznych świadczeniodawców do wymiany z Systemem Informacji Medycznej będą weryfikowane pod kątem komplementarności oraz niedublowania funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach (P1 i P2). **2.1 C. Przedsięwzięcia dotyczące tworzenia i wykorzystania otwartych zasobów publicznych, w tym:** **a)** Projekty z zakresu digitalizacji zasobów i treści publicznych, np. kulturowych, naukowych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego i lokalnego służące zapewnieniu

		powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do danych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/ lokalnego. **b)** Projekty służące zapewnieniu powszechnego otwartego dostępu w postaci cyfrowej do danych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego/ lokalnego. **c)** Projekty dotyczące stworzenia lub wdrożenia nowych e-usług służących zwiększeniu uczestnictwa mieszkańców w procesach podejmowania decyzji w gminach, powiatach i regionie (*open government*), w tym także takie, które wykorzystują informacje sektora publicznego[20] i/lub inne, istniejące e-usługi Zakup wyposażenia i wytworzenie niezbędnej infrastruktury informatycznej, jest przewidziany w wyżej wymienionych kierunkach wsparcia wyłącznie jako jeden z elementów projektu służący osiągnięciu celów projektu. Inwestowanie w tzw. twardą infrastrukturę jest możliwe jedynie, o ile warunkuje to realizację celów projektu, zaś przeprowadzona analiza wykazuję niedostępność zasobów administracji publicznej. Projekty powinny zawierać element zapewniający bezpieczeństwo systemów teleinformatycznym oraz przetwarzanych danych osobowych. **Preferowane będą projekty:** • partnerskie ukierunkowane na współpracę; • wpływające na polepszenie komunikacji między gospodarką a administracją, w tym mające ułatwić prowadzenie działalności gospodarczej; • komplementarne z istniejącymi projektami z okresu programowania 2007-2013; • wdrażające zaawansowane e-usługi publiczne (o stopniu dojrzałości co najmniej 4 lub 5) – dla projektów A2B i A2C; • wdrażające zaawansowane e-usługi publiczne (o stopniu dojrzałości co najmniej

[20] w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej

		3) – dla projektów z usługami A2A. Warunkiem wsparcia będzie zapewnienie interoperacyjności między istniejącymi i planowanymi e-usługami a także zapewnienie kompatybilności z projektami planowanymi w PO Cyfrowa Polska (PO PC 2014-2020), jak również gotowość legislacyjna niezbędna dla osiągnięcia planowanych funkcjonalności oraz rzetelna analiza kosztów i korzyści pozwalająca oszacować społeczno-ekonomiczną stopę zwrotu.
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 2.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; • podmioty lecznicze działające w publicznym systemie opieki zdrowotnej; • instytucje kultury, ich związki i porozumienia; • organizacje pozarządowe (w tym organizacje turystyczne oraz LGD); • uczelnie/szkoły wyższe, ich związki i porozumienia; • jednostki naukowe; • jednostki badawczo-rozwojowe; • służby zapewniające bezpieczeństwo publiczne; • jednostki organizacyjne Służby Więziennej; • jednostki sektora finansów publicznych, inne niż wymienione powyżej – dla projektów o zasięgu regionalnym; • porozumienia ww. podmiotów.
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.

7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	-
	Poddziałanie nr 2.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 2.1.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 2.1.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 2.1.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 2.1	66 386 308 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 2.1.1	45 986 308
	Poddziałanie nr 2.1.2	10 000 000
	Poddziałanie nr 2.1.3	4 000 000
	Poddziałanie nr 2.1.4	6 400 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	ZIT
	Poddziałanie nr 2.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 2.1.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 2.1.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 2.1.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę	Działanie 2.1	konkursowy
	Poddziałanie nr 2.1.1	konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 2.1.2	konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 2.1.3	konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ

wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie nr 2.1.4	konkursowy – Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Do 10% wydatków kwalifikowanych projektu. Wydatki bezpośrednio związane ze szkoleniem pracowników obsługujących zakupiony sprzęt/oprogramowanie.
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 2.1	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2); 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną, c) podmiot leczniczy (zgodnie z definicją zawartą w art. 4 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej) działający w publicznym systemie ochrony zdrowia, który uzyskał pozytywną opinię Departamentu Zdrowia i Promocji UMWD.
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 2.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, • art. 53 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego; - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

		Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.1	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.

	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	
	Poddziałanie nr 2.1.1	– Minimalna całkowita wartość projektu: 50 tys. PLN. – Minimalna całkowita wartość projektu dla projektów partnerskich: 100 tys. PLN.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 2.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 2.1.4	jw.

Oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych w województwie dolnośląskim **Zwiększona efektywność energetyczna w MŚP** **Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych wielorodzinnych.** **Ograniczona niska emisja transportowa/kominowa w ramach kompleksowych strategii niskoemisyjnych.** **Zwiększona produkcja energii w wysokosprawnych instalacjach w regionie.**

3.	Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	392 347 048
4.	Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 3.1. Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.1	Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.1	Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych w województwie dolnośląskim
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.1	1. Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE [MWhe/rok] 2. Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE [MWht/rok] 3. Redukcja emisji gazów cieplarnianych: szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO_2/rok] (CI 34) – programowy 4. Energia odnawialna: dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych [MW](CI 30) – programowy 5. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [MWe] 6. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWt]

4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.1	1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie [szt.] (CI 1) 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje [szt.] (CI 2) 3. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje [szt.] (CI 3) 4. Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii [km] 5. Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] 6. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] 7. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] – programowy 8. Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] – programowy 9. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] 10. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] 11. Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biopaliw [szt.]
5. Typy projektów	Działanie 3.1	**3.1.A. Przedsięwzięcia, mające na celu produkcję energii elektrycznej i/lub cieplnej** (wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej), **polegające na budowie oraz modernizacji** (w tym zakup niezbędnych urządzeń) **infrastruktury służącej wytwarzaniu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych** (w tym mikroinstalacji), takich jak: a) energia wiatru (poniżej 5 MWe), b) energia promieniowania słonecznego (poniżej 2 MWe/MWth), c) biomasa (poniżej 5 MWth/MWe), d) biogaz (poniżej 1 MWe), e) energia spadku wody – wyłącznie na już istniejących budowlach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej

		(poniżej 5 MWe), f) energia geotermalna (poniżej 2 MWth). **3.1.B. Budowa, modernizacja sieci elektroenergetycznej** (o napięciu SN i nn – poniżej 110kV) **umożliwiająca przyłączanie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych** do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego przez operatorów systemu dystrybucyjnego. **3.1.C. Projekty grantowe (zgodne z art. 35 i art. 36 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020), dotyczące produkcji energii elektrycznej i/lub cieplnej (wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/ przesyłowej) polegające na budowie (w tym zakup niezbędnych urządzeń) mikroinstalacji[22] służących wytwarzaniu energii z OZE.** W ramach powyższych kierunków wsparcia możliwa będzie realizacja działań towarzyszących w zakresie wdrożenia inteligentnych systemów zarządzania energią. **Preferowane będą projekty:** • partnerskie i zapewniające wysoki efekt ekologiczny; • zgodne z planami dotyczącymi gospodarki niskoemisyjnej;

22 instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączoną do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW

		• kompleksowe – obejmujące istotny fragment gminy czy powiatu, bądź cały ich obszar, np. w formie programów inicjowanych przez jst, obejmujących działania o charakterze prosumenckim, zmierzające do ograniczenia niskiej emisji oraz zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym; • wykorzystujące więcej niż jedną technologię OZE i/lub systemy magazynowania energii; • zawierające element demonstracyjny lub edukacyjny, służący promocji odnawialnych źródeł energii w regionie. **Nie będą wspierane projekty:** a) mające na celu produkcję energii elektrycznej i/lub cieplnej ze źródeł w układzie wysokosprawnej kogeneracji i trigeneracji; b) opierające się o energię spadku wody, a polegające na budowaniu nowych obiektów piętrzących oraz projekty niezgodne z Ramową Dyrektywą Wodną[23]; c) mające na celu produkcję energii elektrycznej i/lub cieplnej z biomasy niezgodne z Programami Ochrony Powietrza; d) dotyczące produkcji biopaliw z roślin spożywczych oraz biopaliw które nie spełniają kryteriów zrównoważonego rozwoju określonych w art. 17 dyrektywy 2009/28/WE[24]. e) dotyczące urządzeń do wytwarzania energii ze spalania biomasy (powyżej 1 MW) nie spełniających standardów emisyjności określonych w Rozporządzeniu Ministra środowiska z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł

[23] Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.UE.L.2000.327.1)

[24] Dyrektywa 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r.w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.U.UE.L.2009.140.16)

		spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. z 2014 poz.1546, z późń zm.). f) dotyczące urządzeń do wytwarzania energii cieplnej ze spalania biomasy (poniżej 1 MW) wykorzystujące paliwa stałe, niespełniające wymagań co najmniej klasy 5 normy PN EN 303-5:2012, w projektach realizowanych na obszarach gmin, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu dobowego, zgodnie z „Oceną jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2014 roku. Przez modernizację należy rozumieć przebudowę, rozbudowę lub rekonstrukcję instalacji, która powoduje, że wartość użytkowa środka trwałego po zakończeniu modernizacji przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami (ulepszenie).
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • jednostki sektora finansów publicznych, inne niż wymienione powyżej; • przedsiębiorstwa energetyczne, w tym MŚP i przedsiębiorstwa sektora ekonomii społecznej; • organizacje pozarządowe; • spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe; • towarzystwa budownictwa społecznego; • grupy producentów rolnych; • jednostki naukowe; • uczelnie/szkoły wyższe ich związki i porozumienia; • organy administracji rządowej w zakresie związanym z prowadzeniem szkół; • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; • kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; • podmiot wdrażający instrument finansowy;

		• Lokalne Grupy Działania.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.1	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 3.1	55 608 280 – region słabiej rozwinięty
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.1	konkursowy – DIP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Zgodnie z załącznikiem nr 6
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Nie będzie stosowany

16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.1	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD, z zastrzeżeniem pkt. 2) i pkt 3) 2) do 95% przyznanej kwoty dofinansowania – wszyscy beneficjenci RPO WD realizujący projekt grantowy, z zastrzeżeniem pkt 3),3) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.

19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia: - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER] • art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych • art. 48 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. rozporządzenia krajowe
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 3.1	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.1.	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Minimalna całkowita wartość dla wszystkich typów projektów – projekty o wartości od 50 tys. PLN. Maksymalna całkowita wartość projektu dla działań polegających na budowie i modernizacji sieci elektroenergetycznej – projekty o wartości do 10 mln PLN.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.1	13 014 085 (przy kursie przyjętym do analizy ex ante 1 EUR = 3,55 PLN) na cały obszar Województwa Dolnośląskiego
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.1	Do uzupełnienia po decyzji ZW w tym zakresie
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.1	Pożyczki
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.1	Przedsiębiorstwa energetyczne w przypadku inwestycji elektroenergetycznych wykorzystujące OZE.

Działanie 3.2. Efektywność energetyczna w MŚP

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.2	Efektywność energetyczna w MŚP
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.2	Zwiększona efektywność energetyczna w MŚP
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.2	1. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej[MWh/rok] 2. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej[GJ/rok] 3. Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów [GJ/rok] 4. Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE [MWhe/rok] 5. Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE [MWht/rok] 6. Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów [GJ/rok] 7. Redukcja emisji gazów cieplarnianych: szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO_2/rok](CI 34) – programowy 8. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych [MW] 9. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [MWe] 10. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWt]
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.2	1. Inwestycje produkcyjne: liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie [szt.] (CI 1) – programowy 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje [szt.] (CI 3) 3. Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły efektywność energetyczną [szt.] 4. Liczba zmodernizowanych energetycznie

		budynków [szt.] 5. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji [m^2] – programowy 6. Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła [szt.] 7. Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] 8. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] 9. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] 10. Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] 11. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] 12. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.]
5. Typy projektów	Działanie 3.2	**3.2.A. Głęboka modernizacja energetyczna obiektów[25], w tym wymiana lub modernizacja źródła energii, mająca na celu zwiększenie efektywności energetycznej poprzez zmniejszenie strat ciepła oraz zmniejszenie zużycia energii elektrycznej z ewentualnym uwzględnieniem OZE** (z wyłączeniem źródeł w układzie wysokosprawnej kogeneracji i trigeneracji). Pod warunkiem że: a) W przypadku wszystkich inwestycji efektem realizacji będzie oszczędność energii na poziomie nie mniejszym niż 25%. b) W przypadku inwestycji w urządzenia do ogrzewania wsparcie: – może zostać udzielone na inwestycje w odnawialne źródła energii oraz w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach jako element projektu oraz gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej i gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby;

[25] Obiekt – art. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.).

		– może zostać udzielone jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. – musi przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO2 i innych zanieczyszczeń powietrza oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. c) W przypadku inwestycji dotyczących źródeł ciepła, wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO2 w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanego paliwa). **3.2.B. Wsparcie instalacji odzyskujących ciepło odpadowe zgodnie z definicją w dyrektywie 2012/27/UE[26].** **3.2.C. Zastosowanie technologii efektywnych energetycznie w przedsiębiorstwie (w tym modernizacja i rozbudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie).** W ramach powyższych kierunków wsparcia możliwa będzie realizacja działań towarzyszących w zakresie wdrożenia inteligentnych systemów zarządzania energią. Warunkiem wstępnym realizacji inwestycji w ramach działania 3.2 będzie: – przeprowadzenie właściwej oceny potrzeb i metod osiągnięcia oszczędności energii w sposób opłacalny opartej na audycie energetycznym/audycie efektywności energetycznej, które posłużą weryfikacji faktycznych oszczędności energii oraz wynikających z nich wymiernych skutków

[26] Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt. 41 dyrektywy 2012/27/UE Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U.UE.L.2012.315.1) nowe instalacje wytwórcze energii elektrycznej oraz istniejące instalacje poddawane znacznej modernizacji lub takie, których zezwolenie lub koncesja są aktualizowane, powinny być wyposażane w wysokosprawne jednostki kogeneracji w celu odzyskiwania ciepła odpadowego powstałego przy wytwarzaniu energii elektrycznej.

		finansowych dla przedsiębiorstwa. **Preferowane będą projekty:** • których efektem realizacji będzie oszczędność energii na poziomie nie mniejszym niż 60 %, przy czym w celu potwierdzenia faktycznych oszczędności energii (deklarowanych na etapie wniosku o dofinansowanie) możliwe będzie wykonanie zdjęć termowizyjnych podczas przeprowadzania kontroli na miejscu realizacji projektu; • wykorzystujące odnawialne źródła energii; • w których wsparcie udzielane jest poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO).
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.2	• MŚP; • grupy producentów rolnych; • podmiot wdrażający instrument finansowy; • przedsiębiorstwa, których większość udziałów lub akcji należy do JST
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.2	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 3.2	32 405 520 – region słabiej rozwinięty
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Nie dotyczy

12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.2	Konkursowy – DIP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Zgodnie z załącznikiem nr 6
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Nie będzie stosowany
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.2	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2); 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub

		w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.2	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą się zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. Może być objęty pomocą publiczną: - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: – art. 38 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną – art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych – art. 49 Pomoc na badania środowiska - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. - rozporządzenia krajowe
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 3.2	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.2.	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: - zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN wydatków całkowitych Maksymalna wartość projektu: 10 mln PLN. Równowartość w PLN do 2 mln EUR dla dużych przedsiębiorstw, których większość udziałów lub akcji należy do JST[27]
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	Nie dotyczy

[27] W celu ustalenia, czy maksymalna wartość projektu nie przekracza 2 mln EUR, należy zastosować kurs wymiany EUR/PLN, stanowiący średnią arytmetyczną kursów średnich miesięcznych Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie publikowane na stronie http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/kursy/kursy_archiwum.html

25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.2	19 436 620 (przy kursie przyjętym do analizy ex ante 1 EUR = 3,55 PLN) na cały obszar Województwa Dolnośląskiego
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.2	Do uzupełnienia po decyzji ZW w tym zakresie
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.2	Pożyczki
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.2	MSP z wyłączeniem projektów o szczególnie dużym wkładzie w cel szczegółowy

Działanie 3.3. Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.3	Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym
	Poddziałanie nr 3.3.1	Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 3.3.2	Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 3.3.3	Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 3.3.4	Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.3	Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych wielorodzinnych
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.

	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.3	1. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]; 2. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok]. 3. Efektywność energetyczna: zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32) [kWh/rok] – programowy; 4. Redukcja emisji gazów cieplarnianych: szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) [tony równoważnika CO_2/rok] - programowy
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.3	1. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji [m^2] – programowy; 2. Efektywność energetyczna: liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI31) [szt.] – programowy; 3. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] 4. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] 5. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] 6. Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła [szt.]
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 3.3	1. Projekty związane z kompleksową modernizacją energetyczną budynków użyteczności publicznej[28] (typ 3.3.A) i

[28] Zgodnie z definicją ujętą w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z dnia 15 czerwca 2002 r. z pozn. zm. Jeśli budynek zamieszkania zbiorowego spełnia jednocześnie definicję budynku użyteczności publicznej, również może być przedmiotem projektu.

		mieszkalnych wielorodzinnych (typ 3.3.B) opartych o system zarządzania energią dotyczące m.in.: • ocieplenia (termomodernizacji) obiektów zmniejszającego zapotrzebowanie budynku na energię (ocieplenie ścian, stropów, fundamentów, stropodachów lub dachów, modernizacja lub wymiana stolarki okiennej i drzwiowej lub wymiana oszkleń w budynkach na efektywne energetycznie, likwidacja liniowych i punktowych mostków cieplnych, uzupełniająco do powyższych prac - montaż urządzeń zacieniających okna (np. rolety, żaluzje); • modernizacji systemów grzewczych (izolacja cieplna, równoważenie hydrauliczne lub kompleksowa modernizacja instalacji ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej) wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła, np. podłączenie do sieci ciepłowniczej/ chłodniczej, lub instalację źródeł ciepła opartych o OZE (np. pomp ciepła) – o ile wynika z audytu lub instalacja kotłów spalających biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej oraz gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby. Inwestycje muszą przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń powietrza oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Wymiana kotła może zostać wsparta jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie lub technicznie niemożliwe oraz audyt nie przewiduje zastosowania źródła ciepła wykorzystującego OZE; • modernizacja przyłącza do sieci ciepłowniczej; • modernizacji systemów wentylacji (w tym z odzyskiem ciepła), modernizacji i/lub instalacji systemów klimatyzacji;, • instalacji OZE – (np. na potrzeby pozyskiwania ciepłej wody użytkowej lub fotowoltaiki) jeśli wynika z audytu (z wyłączeniem źródeł w układzie wysokosprawnej kogeneracji i trigeneracji)

		na potrzeby modernizowanych energetycznie budynków. W przypadku instalacji do produkcji energii elektrycznej np. fotowoltaicznej czy wykorzystującej siłę wiatru dopuszcza się mikroinstalacje, których moc powinna być obliczona na zaspokojenie zapotrzebowania na energię elektryczną w modernizowanym budynku, na podstawie średniorocznego zużycia za poprzedni rok i uwzględniającego oszczędności uzyskane w wyniku realizacji projektu. Dopuszcza się oddawanie („akumulację") do sieci energetycznej okresowych nadwyżek energii; • instalacja systemów monitoringu i zarządzania energią cieplną i elektryczną (termostaty, czujniki temperatury, pogodowe, obecności, sterowniki, automatyczne układy regulacji, aplikacje komputerowe, gotowe systemy, urządzenia pomiarowe, liczniki ciepła, chłodu, CWU, zawory podpionowe itp.) mające na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez dostosowanie mocy urządzeń do chwilowego zapotrzebowania; • element uzupełniający projektu (którego wartość nie przekroczy 10% wartości wydatków kwalifikowalnych) może stanowić wymiana oświetlenia (w przypadku typu 3.3.B tylko w częściach wspólnych) i innych urządzeń stanowiących wyposażenie budynku (np. windy, napędy urządzeń i instalacji, pompy w instalacjach C.O. i C.W.U) na energooszczędne w tym także usprawnienia systemu poprzez np. inteligentne zarządzanie oświetleniem i wdrażanie systemów oświetlenia o regulowanych parametrach (natężenie, wydajność, sterowanie) w zależności od potrzeb użytkowych (czujniki natężenia światła, czujniki ruchu, oprawy oświetleniowe zwiększające efektywność oświetlenia, wyłączniki czasowe itp.) oraz stosowanie energooszczędnych systemów zasilania. Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w budynku musi być udokumentowane. Modernizacja kompleksowa oznacza, że każdy projekt powinien zawierać co najmniej komponent termomodernizacji oraz zarządzania energią (chyba, że system

		ten już istnieje i nie ma potrzeby rozwijania go). Ponieważ poprawne funkcjonowanie nowoczesnych systemów ogrzewania/chłodzenia wymaga świadomego ich użytkowania i często zmiany dotychczasowych zachowań, projekty powinny obejmować również element edukacyjny użytkowników docelowych. Nie powinien on się jednak ograniczać wyłącznie do technicznej instrukcji obsługi urządzeń (która powinna być zapewniona) ale powinien również odnieść się do szerszego kontekstu projektu, wskazując na jego walor ekologiczny. W obszarze ochrony zdrowia projekty z zakresu termomodernizacji mogą dotyczyć tylko obiektów, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia. 2. 3.3.C jako projekty demonstracyjne – publiczne inwestycje[29] w zakresie budownictwa o znacznie podwyższonych parametrach charakterystyki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej (budowa oraz modernizacja). Przez podwyższone parametry charakterystyki energetycznej należy rozumieć spełnienie co najmniej wymagań dla budynków użyteczności publicznej, które będą obowiązywały od 1 stycznia 2021 r. (od 1 stycznia 2019 r. dla budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością), określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – ze zm. Element uzupełniający projektu (którego wartość nie przekroczy 10% wartości

[29] Inwestycja publiczna – inwestycja służąca realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, realizowana przez jednostkę sektora finansów publicznych lub w jej imieniu.

		wydatków kwalifikowalnych) może stanowić wymiana oświetlenia oraz innych urządzeń stanowiących wyposażenie budynku (np. windy, napędy urządzeń i instalacji, pompy w instalacjach C.O. i C.W.U.) na energooszczędne w tym także usprawnienia systemu poprzez np. inteligentne zarządzanie oświetleniem (czujniki natężenia światła, czujniki ruchu, oprawy oświetleniowe zwiększające efektywność oświetlenia, wyłączniki czasowe itp.) oraz stosowanie energooszczędnych systemów zasilania. Zmniejszenie zużycia (lub zapotrzebowania na energię elektryczną w przypadku budowanego obiektu) budynku musi być udokumentowane. **Realizowane przedsięwzięcia muszą wynikać z Planów Gospodarki Niskoemisyjnej. Zalecenia Instytucji Zarządzającej dotyczące metodologii sporządzania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zawiera załącznik nr 4 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych.** Ponieważ warunkiem wstępnym realizacji takich inwestycji będzie przeprowadzenie właściwej oceny potrzeb i metod osiągnięcia oszczędności energii i redukcji emisji w sposób opłacalny, tak aby czynnikiem decydującym o wyborze takich inwestycji był najlepszy stosunek wykorzystania zasobów do osiągniętych rezultatów, obowiązkowym warunkiem poprzedzającym realizacje takich projektów będzie przeprowadzenie audytów energetycznych z uwzględnieniem różnic w sposobie użytkowania budynków i w ich właściwościach (uzupełnionych w razie potrzeby o wyliczenia zgodne z metodologią do sporządzania audytów efektywności energetycznej), które posłużą do weryfikacji faktycznych oszczędności energii oraz wynikających z nich wymiernych skutków finansowych. Osiągnięcie zamierzonych celów modernizacyjnych powinno zostać potwierdzone audytem po zakończeniu rzeczowej realizacji projektu. Dofinansowanie uzyskają projekty, których efektem realizacji będzie oszczędność energii na poziomie nie mniejszym niż 25% w stosunku do

		sytuacji wyjściowej określonej przez audyt energetyczny. Zarówno w przypadku budynków użyteczności publicznej, jak i mieszkaniowych nie wyklucza się zastosowania różnych form partnerstwa publiczno-prywatnego przy realizacji projektów biorąc pod uwagę inne dostępne mechanizmy wsparcia tego sektora. Wzmocnieniu efektów realizowanych projektów służyć będzie wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie TIK. W przypadku inwestycji dotyczących źródeł ciepła, wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO_2 w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanego paliwa), co powinno wynikać z dokumentacji projektu. Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wsparcie powinno być uwarunkowane wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczające zapotrzebowanie na energię w budynkach, w których wykorzystywana jest energia ze wspieranych urządzeń, zgodnie z zaleceniami audytu energetycznego i/lub audytu efektywności energetycznej. Inwestycje w tym zakresie mają długotrwały charakter i dlatego powinny być zgodne z właściwymi przepisami unijnymi. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Kluczowe w ramach oceny projektów będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych. Poza tym o wsparciu takich projektów decydować

		będą także inne osiągane rezultaty w stosunku do planowanych nakładów finansowych (np. wielkość redukcji CO_2, wielkość redukcji PM10). **Preferowane będą projekty:** 1. kompleksowe – obejmujące istotny fragment gminy czy powiatu (w którym zostały zdiagnozowane znaczące, pilne potrzeby w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków) bądź cały ich obszar, w formie programów inicjowanych przez JST lub innych beneficjentów, obejmujących działania o charakterze prosumenckim, zmierzających do ograniczenia emisji „kominowej" oraz zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym; 2. wykorzystujące systemy monitorowania i zarządzania energią; 3. realizowane w obiektach podłączonych do sieci ciepłowniczej, lub w których jednym z celów realizacji jest podłączenie obiektu do sieci ciepłowniczej; 4. których efektem realizacji będzie oszczędność energii na poziomie nie mniejszym niż 60 % w stosunku do sytuacji wyjściowej określonej przez audyt energetyczny; 5. wykorzystujące odnawialne źródła energii; 6. realizowane na obszarach o znaczących przekroczeniach norm zanieczyszczenia powietrza, co wynika z oceny poziomów substancji w powietrzu dokonywanej przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska; 7. preferowane będą projekty rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, które znajdują się na wykazie IZ RPO WD; 8. w których wsparcie udzielane jest poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO); w przypadku budynków demonstracyjnych o podwyższonych parametrach charakterystyki energetycznej – za zmniejszenie zapotrzebowania na energię w stosunku do wymagań dla budynków użyteczności publicznej, które będą obowiązywały od 1 stycznia 2021 r. (od 1 stycznia 2019 r. dla budynków zajmowanych przez władze

		publiczne oraz będących ich własnością), określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – ze zm. Wszystkie progi procentowe, dotyczące np. oszczędności energii, zmniejszenia emisji CO_2 czy wartości wydatków kwalifikowalnych na oświetlenie energooszczędne, liczone są w odniesieniu do budynku będącego przedmiotem projektu. Jeśli projekt obejmuje termomodernizację kilku budynków, progi określane są dla każdego z nich z osobna.
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • podmioty publiczne[30,31], których właścicielem jest JST lub dla których podmiotem założycielskim jest JST; • jednostki organizacyjne JST; • spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe (z wyjątkiem spółdzielni i wspólnot z obszaru ZIT WrOF dla których przewidziano wsparcie w programie krajowym); • towarzystwa budownictwa społecznego; • organizacje pozarządowe; • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; • kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; • podmiot wdrażający instrument finansowy.
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.

[30] Do identyfikacji podmiotu publicznego należy stosować definicję zapisaną w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym.

[31] W zakresie budynków użyteczności publicznej, zgodnie z definicją ujętą w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z dnia 15 czerwca 2002 r. z pożn. zm.).

	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	
	Poddziałanie nr 3.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 3.3.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 3.3.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 3.3	151 572 922
	Poddziałanie nr 3.3.1	94 072 922
	Poddziałanie nr 3.3.2	25 000 000
	Poddziałanie nr 3.3.3	14 500 000
	Poddziałanie nr 3.3.4	18 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	ZIT
	Poddziałanie nr 3.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 3.3.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 3.3.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu	Działanie 3.3	Konkursowy – IZ RPO WD
	Poddziałanie nr 3.3.1	Konkursowy – IZ RPO WD
	Poddziałanie nr 3.3.2	Konkursowy – IZ RPO WD i ZIT WROF

odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie nr 3.3.3	Konkursowy – IZ RPO WD i ZIT AJ
	Poddziałanie nr 3.3.4	Konkursowy - Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020.
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.3	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2), 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną, c) podmiot leczniczy (zgodnie z definicją zawartą w art. 4 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej) działający w publicznym systemie ochrony zdrowia, który uzyskał pozytywną opinię Departamentu Zdrowia i Promocji UMWD.
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.

19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.3	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 37 Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, • art. 38 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, • art. 39 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach); • art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych; - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 3.3	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
21. Maksymalny		Ogółem

% poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa zostanie określone na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.3	15% dla projektów nieobjętych pomocą publiczną
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	Minimalna wartość projektu – 50 000 PLN (całkowita wartość projektu)
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.3	20 704 225 (przy kursie 1 EUR = 3,55 PLN) na cały obszar Województwa Dolnośląskiego
	Poddziałanie nr 3.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.4	Nie dotyczy
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 3.3	Do uzupełnienia po decyzji ZW w tym zakresie
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	Nie dotyczy

	Poddziałanie nr 3.3.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.4	Nie dotyczy
27. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 3.3	Pożyczka
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.3.4	Nie dotyczy
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 3.3	Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego z następującymi wyłączeniami: • z wyłączeniem budynków komunalnych, socjalnych, zabytkowych oraz znajdujących się na terenie objętym lokalnym planem rewitalizacji; • z wyłączeniem wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych z obszaru Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego; • z wyłączeniem projektów o szczególnie dużym wkładzie w cel szczegółowy, tj. osiągających oszczędność energii na poziomie 30% w każdym z budynków, pod warunkiem, że całkowita wartość projektu nie przekracza 5 000 000 PLN.
	Poddziałanie nr 3.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.3.4	jw.

Działanie 3.4. Wdrażanie strategii niskoemisyjnych

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.4	Wdrażanie strategii niskoemisyjnych
	Poddziałanie nr 3.4.1	Wdrażanie strategii niskoemisyjnych - konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 3.4.2	Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 3.4.3	Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 3.4.4	Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.4	A. Ograniczona niska emisja transportowa w ramach kompleksowych strategii niskoemisyjnych B. Ograniczona niska emisja kominowa w

		ramach kompleksowych strategii niskoemisyjnych
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.4	1. Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” [szt.]; 2. Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej [szt./rok]. 3. Redukcja emisji gazów cieplarnianych: szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34) [tony równoważnika CO_2/rok] – programowy
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.4	1. Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej [szt.] – programowy 2. Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej 3. Liczba zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej 4. Długość ścieżek rowerowych [km] – programowy 5. Długość wybudowanych dróg dla rowerów [km] 6. Długość przebudowanych dróg dla rowerów [km] 7. Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych [km] 8. Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” [szt.] 9. Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” [szt.] – programowy 10. Liczba miejsc postojowychw wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” [szt.] 11. Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”

		12. Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym [osoby] 13. Pojemność zmodernizowanego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym 14. Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych [szt.] 15. Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej [km] 16. Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych [szt.] 17. Długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe [km] 18. Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła [szt.] 19. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] 20. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] 21. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) 22. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 3.4	**Typ A Ograniczona niska emisja transportowa w ramach kompleksowych strategii niskoemisyjnych** Inwestycje w transport miejski ramach działania będą przyczyniać się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach. Muszą one wynikać z przygotowanych przez samorządy planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany dotyczące gospodarki niskoemisyjnej lub Strategie ZIT lub plany mobilności miejskiej. Dokumenty te powinny określać lokalne uwarunkowania oraz kierunki planowanych interwencji na danym obszarze i w zależności od zidentyfikowanych potrzeb

		zawierać odniesienia lub wskazywać adekwatne obowiązujące dokumenty zawierające odniesienia do takich kwestii, jak np.: zbiorowy transport pasażerski, transport niezmotoryzowany, intermodalność, transport drogowy, zarzadzanie mobilnością, wykorzystanie inteligentnych systemów transportowych (ITS), logistyka miejska, bezpieczeństwo ruchu drogowego w miastach, wdrażanie nowych wzorców użytkowania czy promocja ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów (czyste paliwa i pojazdy). Zalecenia Instytucji Zarządzającej dotyczące metodologii sporządzania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zawiera załącznik nr 4 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych. Jeśli PGN nie zawiera odniesień do kwestii zrównoważonej mobilności miejskiej i nie ma możliwości uzupełnienia planu o te kwestie, mogą zostać one poruszone w strategii ZIT lub planie mobilności miejskiej. **Wspierane będą kompleksowe i zintegrowane projekty, realizujące rozwój transportu publicznego w sposób kompleksowy, które muszą spełniać łącznie następujące cele:** • szersze wykorzystanie bardziej efektywnego transportu publicznego oraz niezmotoryzowanego indywidualnego; • zmniejszenie wykorzystania samochodów osobowych; • lepsza integracja gałęzi transportu; • niższa emisja zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższe zatłoczenie; • poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wsparciem objęte będą projekty związane ze zrównoważoną mobilnością miejską i podmiejską dotyczące: • zakupu oraz modernizacji niskoemisyjnego taboru szynowego i autobusowego dla połączeń miejskich i podmiejskich. W przypadku zakupu autobusów elektrycznych do 25% wartości wydatków kwalifikowalnych mogą stanowić wydatki związane z infrastrukturą do obsługi taboru (np. stacje ładowania itp.) – 3.4.A a;

		• inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany w centrach miast np. P&R, B&R, zintegrowane centra przesiadkowe, stacje ładowania pojazdów elektrycznych, wspólny bilet (przy czym stacje ładowania pojazdów elektrycznych, wspólny bilet nie mogą stanowić samodzielnego elementu projektu lecz jedynie uzupełniający, poniżej 50% wartości wydatków kwalifikowalnych projektu) itp. (przez inwestycje ograniczające ruch w centrach miast nie należy rozumieć wyłącznie inwestycji zlokalizowanych w centrach miast – istotne jest oddziaływanie na centra miast) – 3.4.A b; • inwestycje (budowa, rozbudowa) związane z systemami zarządzania ruchem i energią (infrastruktura, oprogramowanie)– 3.4.A c; • inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany w centrach miast: drogi rowerowe, ciągi pieszo-rowerowe, przy czym możliwe jest finansowanie samego ciągu pieszego (ale nie może on stanowić odrębnego projektu, a jedynie element uzupełniający), jeśli jego separacja od ciągu rowerowego wynika z warunków lokalnych, np. ciąg pieszo – rowerowy prowadzi do skrzyżowania, za którym nie ma możliwości kontynuowania ciągu łącznie i istnieje konieczność oddzielenia drogi dla rowerów od ciągu pieszego – na tym odcinku możliwa jest inwestycja również w ciąg pieszy. Koszt takiego wydzielonego ciągu pieszego powinien zawsze stanowić mniej niż połowę wydatków w projekcie. Przez inwestycje ograniczające ruch w centrach miast nie należy rozumieć wyłącznie inwestycji zlokalizowanych w centrach miast – istotne jest oddziaływanie na centra miast – 3.4.A d. Przez drogi rowerowe należy rozumieć drogi dla rowerów, zgodnie z definicją z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Drogami dla rowerów nie są pasy ruchu dla rowerów; • inwestycje związane

		z energooszczędnym oświetleniem ulicznym i drogowego przy drogach publicznych mogą stanowić element uzupełniający w pozostałych typach projektów (poniżej 50% wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie), przy czym lokalizacja inwestycji dot. budowy lub modernizacji oświetlenia ulicznego i drogowego przy drogach publicznych nie jest ograniczona do lokalizacji inwestycji głównej w projekcie –istotny jest wpływ tego komponentu na osiągniecie zakładanych celów projektu. • inwestycje w infrastrukturę drogową transportu publicznego mogą stanowić element uzupełniający w projekcie o wartości nie przekraczającej 35% wartości wydatków kwalifikowalnych – pod warunkiem spełniania poniższych warunków: - elementy drogowe w projekcie przeznaczone są wyłącznie dla transportu publicznego lub nadają priorytet transportowi publicznemu, np. buspasy, obiekty przeznaczone dla transportu publicznego (tunele, wiadukty) – nie jest możliwe sfinansowanie zakresu rzeczowego projektu, który nie służy bezpośrednio transportowi publicznemu; - przebudowa skrzyżowań w celu ułatwienia oraz/lub nadania priorytetu transportowi publicznemu w ruchu, np. pasy skrętów dla autobusów, śluzy na skrzyżowaniach itp.; - infrastruktura drogowa przy pętlach autobusowych/ tramwajowych, stacjach kolejowych lub parkingach P&R i B&R – odcinki dróg łączące takie terminale bezpośrednio z siecią dróg miejskich. • limity powyższe nie sumują się – elementy uzupełniające w projekcie **zawsze** powinny stanowić mniej niż 50% wydatków kwalifikowalnych, jeśli np. projekt składa się z budowy centrum przesiadkowego, drogi prowadzącej do centrum oraz oświetlenia ulicznego i

		drogowego przy drogach publicznych na innym obszarze, wówczas wydatki na centrum przesiadkowe powinny stanowić więcej niż 50% wydatków kwalifikowalnych, wydatki na drogę – do 35%, a pozostałą część – wydatki na oświetlenie na innym obszarze, przy czym jeśli oświetlenie drogi jest obligatoryjne (wynika z przepisów prawa), to nie jest traktowane jako element projektu poświęconego oświetleniu, lecz drogom). Nie przewiduje się realizacji samodzielnych projektów drogowych. Inwestycje dotyczące transportu miejskiego w ramach Działania powinny ponadto spełniać poniższe warunki: 1. Inwestycje z RPO będą komplementarne z inwestycjami realizowanymi w ramach właściwych krajowych programów operacyjnych. W przypadku miast wojewódzkich i powiązanych z nimi funkcjonalnie obszarów instrumentem koordynacji jest Strategia ZIT. 2. Jeżeli z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej wynika potrzeba zakupu autobusów, dozwolony jest zakup pojazdów spełniających normę emisji spalin co najmniej EURO VI. Priorytetowo będzie jednak traktowany zakup pojazdów o alternatywnych systemach napędowych (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem itp.). 3. Zakupowi niskoemisyjnego taboru powinny towarzyszyć inwestycje w niezbędną dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności infrastrukturę (inwestycje te nie będą obejmowały prac remontowych, jak również nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania infrastruktury), co powinno wynikać z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (Strategii ZIT, Planu Mobilności Miejskiej).

		Preferowane będą projekty: • w miastach powyżej 20 tysięcy mieszkańców; • poprawiające dostępność do obszarów koncentracji ludności i/lub aktywności gospodarczej, a także do rynku pracy i usług publicznych; • projekty multimodalne uwzględniające połączenie różnych nisko- i zeroemisyjnych środków transportu; • realizowane w miejscowościach uzdrowiskowych; • dotyczące zakupu taboru o alternatywnych źródłach zasilania (elektryczne, gazowe, wodorowe, hybrydowe); • dotyczące zakupu taboru umożliwiającego przewóz rowerów; • w miastach posiadających transport szynowy (tramwaje) preferowany będzie rozwój tej gałęzi transportu zbiorowego poprzez inwestycje w infrastrukturę szynową i tabor; • projekty komplementarne względem projektów punktowych realizowanych w ramach działania 5.2 System transportu kolejowego (dworce i przystanki kolejowe), przy czym projekt komplementarny realizowany w działaniu 5.2 musi być możliwy do realizacji w ramach RPO WD 2014-2020 i wynika to, wraz z uzasadnieniem komplementarności, z przygotowanego dla projektu realizowanego w działaniu 5.2 studium wykonalności; • preferowane będą projekty rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, które znajdują się na wykazie IZ RPO WD. **Typ B Ograniczona niska emisja kominowa w ramach kompleksowych strategii niskoemisyjnych** Wszystkie projekty dotyczące zwalczania emisji kominowej muszą być zgodne z gminnymi Planami Gospodarki Niskoemisyjnej. Ponadto, mając na uwadze wnioski i zalecenia wynikające z Programu Ochrony Powietrza dla województwa dolnośląskiego, interwencja

		będzie skierowana głównie na wymianę i dostosowanie do wybranych rodzajów paliw, źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych. Wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w: 1) modernizację systemów grzewczych obejmującą wymianę źródła ciepła: na podłączenie do sieci ciepłowniczej/ chłodniczej lub instalację źródeł ciepła opartych o OZE (np. pomp ciepła) lub instalację kotłów spalających biomasę, lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej oraz gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby. Wymianie źródła ciepła mogą towarzyszyć uzasadnione modernizacje systemu grzewczego pozostające w związku przyczynowo-skutkowym ze zmianą źródła ciepła, np. wymiana wysokotemperaturowej instalacji ogrzewania na niskotemperaturową. Wsparcie może dotyczyć również systemów monitoringu i zarządzania energią (termostaty, czujniki temperatury, pogodowe, obecności, sterowniki, automatyczne układy regulacji, aplikacje komputerowe, gotowe systemy, urządzenia pomiarowe itp.) mające na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez dostosowanie mocy urządzeń do chwilowego zapotrzebowania . Inwestycje mogą być uzupełnione poprzez instalacje OZE (np. na potrzeby pozyskiwania ciepłej wody użytkowej lub fotowoltaiki), jeśli wynika to z audytu. W przypadku instalacji do produkcji energii elektrycznej, np. fotowoltaicznej czy wykorzystującej siłę wiatru, dopuszcza się mikroinstalacje, których moc powinna być obliczona na zaspokojenie zapotrzebowania na energię elektryczną w modernizowanym budynku, na podstawie średniorocznego zużycia za poprzedni rok i uwzględniającego oszczędności uzyskane w wyniku realizacji projektu. Dopuszcza się oddawanie („akumulację”) do sieci energetycznej okresowych nadwyżek.

		Inwestycje muszą przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń powietrza oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. W związku z tym głównym zadaniem będzie sukcesywna likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła, wymiana na nowe, a tym samym zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wspierane będą działania związane z modernizacją systemów grzewczych (wymiana źródła ciepła wraz z podłączeniem, połączona z odchodzeniem od wysokoemisyjnych paliw stałych), mających na celu redukcję emisji „kominowej" w budynkach jednorodzinnych, które mogą być uzupełniane poprzez instalację OZE (z wyłączeniem źródeł w układzie wysokosprawnej kogeneracji i trigeneracji) na potrzeby modernizowanych budynków. Wsparcie będzie realizowane w ramach programów o charakterze prosumenckim (odbiorcą końcowym pomocy byliby wówczas mieszkańcy), inicjowanych przez JST lub innych beneficjentów. Warunkiem wstępnym realizacji inwestycji będzie przeprowadzenie właściwej oceny potrzeb i metod osiągnięcia oszczędności energii i redukcji emisji w sposób opłacalny, tak aby czynnikiem decydującym o wyborze takich inwestycji był najlepszy stosunek wykorzystania zasobów do osiągniętych rezultatów, obowiązkowym warunkiem poprzedzającym realizacje projektów będzie przeprowadzenie audytów energetycznych z uwzględnieniem różnic w sposobie użytkowania budynków i w ich właściwościach (uzupełnionych w razie potrzeby o wyliczenia zgodne z metodologią do sporządzania audytów efektywności energetycznej), które posłużą do weryfikacji faktycznych oszczędności energii oraz wynikających z nich wymiernych skutków finansowych. Wspomniane inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie lub technicznie niemożliwe, przy czym wymiana dotychczasowego źródła ciepła na kocioł spalający biomasę lub paliwa gazowe jest możliwa jeśli z audytu nie wynika rekomendacja do zastosowania źródła wykorzystującego OZE . Inwestycje w ramach działania mają długotrwały charakter i dlatego powinny być zgodne

		z właściwymi przepisami unijnymi. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO_2 w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanego paliwa), co powinno wynikać z dokumentacji projektu. Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wsparcie powinno być uwarunkowane uprzednim wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, w których wykorzystywana jest energia ze wspieranych urządzeń. Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. **Preferowane będą projekty:** • dotyczące systemów grzewczych opartych na paliwach inne niż stałe; • wykorzystujące OZE; • realizowane w miejscowościach uzdrowiskowych; • wykorzystujące systemy monitorowania i zarządzania energią; • których efektem realizacji będzie redukcja emisji CO_2 o więcej niż 30%; • realizowane na obszarach o znaczących przekroczeniach norm zanieczyszczenia powietrza; • w których wsparcie udzielane jest poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO)[32];

[32] Przedsiębiorstwo usług energetycznych (ang. Energy Service Company). W przypadku przedsiębiorstw świadczące usługi energetyczne lub dostarczających innych środków poprawy efektywności energetycznej dla zakładów lub w pomieszczeń użytkownika (przedsiębiorcy, instytucji publicznej), ponoszą one pewną część

		• preferowane będą projekty rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, które znajdują się na wykazie IZ RPO WD. Priorytet inwestycyjny może zostać objęty zasadami pomocy publicznej. Wszystkie progi procentowe, dotyczące np. oszczędności energii, zmniejszenia emisji CO_2 czy wartości wydatków kwalifikowalnych na oświetlenie energooszczędne, liczone są w odniesieniu do budynku będącego przedmiotem projektu. Jeśli projekt obejmuje termomodernizację kilku budynków, progi określane są dla każdego z nich z osobna.
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.4	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • jednostki sektora finansów publicznych, inne niż wymienione powyżej; • przedsiębiorcy będący zarządcami infrastruktury lub świadczący usługi w zakresie transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich; • organizacje pozarządowe; • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne.
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.

ryzyka finansowego. Dlatego też zapłata za wykonane usługi może być oparta (w całości lub w części) na osiągnięciu poprawy efektywności energetycznej oraz spełnieniu innych uzgodnionych kryteriów efektywności u użytkownika. Przewidywana formuła dla projektów realizowanych przy pomocy przedsiębiorst usług energetycznych to partnerstwo publiczno – prywatne.

	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	-
	Poddziałanie nr 3.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.4.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 3.4.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 3.4.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 3.4	137 760 326
	Poddziałanie nr 3.4.1	40 510 326
	Poddziałanie nr 3.4.2	56 200 000
	Poddziałanie nr 3.4.3	14 000 000
	Poddziałanie nr 3.4.4	27 050 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	ZIT
	Poddziałanie nr 3.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.4.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 3.4.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 3.4.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.4	Konkursowy – IZ RPO WD
	Poddziałanie nr 3.4.1	Konkursowy – IZ RPO WD
	Poddziałanie nr 3.4.2	Konkursowy – IZ RPO WD i ZIT WROF
	Poddziałanie nr 3.4.3	Konkursowy – IZ RPO WD i ZIT AJ
	Poddziałanie nr 3.4.4	Konkursowy - ZIT AW

14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.4	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD, z zastrzeżeniem pkt. 2) i pkt. 3) 2) do 95% przyznanej kwoty dofinansowania – wszyscy beneficjenci RPO WD realizujący projekt grantowy, z zastrzeżeniem pkt 3; 3) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.

19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.4	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 37 Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, • art. 38 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, • art. 39 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach); • art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych; - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; - pomoc publiczna w formie rekompensaty w dziedzinie transportu zbiorowego. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.

	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa zostanie określone na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.4	15% dla projektów nieobjętych pomocą publiczną
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	Minimalna wartość projektu – 200 000 PLN (całkowita wartość projektu)
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 3.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 3.4.4	jw.

Działanie 3.5. Wysokosprawna kogeneracja

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 3.5	Wysokosprawna kogeneracja
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 3.5	Zwiększona produkcja energii w wysokosprawnych instalacjach w regionie.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 3.5	1. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok] 2. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej[GJ/rok] 3. Redukcja emisji gazów cieplarnianych: szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO_2/rok](CI 34). 4. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji [MW] 5. Dodatkowa zdolność produkcji energii cieplnej i elektrycznej w warunkach kogeneracji [MW] 6. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji [MWe] 7. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji [MWt] 8. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych [MW] (CI 30) 9. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [MWe] 10. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWt]
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 3.5	1. Inwestycje produkcyjne: liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie [szt.] (CI 1). 2. Inwestycje produkcyjne: liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje [szt.] (CI 2). 3. Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej w ramach kogeneracji [szt.] 4. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej w ramach kogeneracji [szt.]

		5. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej w ramach kogeneracji [szt.] 6. Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji [szt.] 7. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji [szt.] 8. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji [szt.] 9. Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej [km]
5. Typy projektów	Działanie 3.5	**3.5.A. Budowa, przebudowa** (w tym zastąpienie lub odnowa[33] istniejących) **jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji[34] i trigeneracji[35]** o całkowitej nominalnej mocy elektrycznej do 1 MW (również wykorzystujące OZE) **wraz z niezbędnymi przyłączeniami**. Wspierane mogą być ww. typy projektów pod warunkiem, że: • budowa nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji będzie uzasadniania pod względem ekonomicznym, jak również charakteryzować się najmniejszą z możliwych emisji CO_2 oraz innych zanieczyszczeń powietrza; • budowa nowych lub przebudowa istniejących instalacji do wytwarzania energii elektrycznej – w przypadku gdy analiza kosztów i korzyści wskaże na nadwyżkę korzyści – będzie wyposażane w wysokosprawne jednostki kogeneracji

[33] Rozumiana jako inwestycja realizowana w funkcjonującej już jednostce, która nie jest nakierowana na zwiększenie jej mocy produkcyjnych. Dodatkowo inwestycja musi dotyczyć znaczącej części jednostki, wydłużając jednocześnie przewidywany okres jej ekonomicznego wykorzystania. W ramach „odnowy jednostki wytwarzania" nie wpisują się działania związane z utrzymaniem funkcjonowania źródła energii oraz zwykła wymiana części, które podlegałyby wymianie w trakcie zwykłego okresu eksploatacji przedmiotowej instalacji.

[34] Zgodnie definicją „wysokosprawnej kogeneracji" w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

[35] Rozumianej jako wysokosprawna kogeneracja rozbudowana o efektywne wytwarzanie chłodu w trakcie tego samego procesu technologicznego.

		w celu odzyskiwania ciepła odpadowego powstałego przy wytwarzaniu energii elektrycznej; • w przypadku budowy nowych instalacji zostanie osiągnięte co najmniej 10% uzysku efektywności energetycznej w porównaniu do rozdzielonej produkcji energii cieplnej i elektrycznej przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii; • wszelka przebudowa istniejących instalacji na wysokosprawną kogenerację będzie musiała skutkować redukcją CO_2 o co najmniej 30% w porównaniu do istniejących instalacji. Dopuszczona jest pomoc inwestycyjna dla wysokosprawnych instalacji spalających paliwa kopalne pod warunkiem, że te instalacje nie zastępują urządzeń o niskiej emisji CO_2, a inne alternatywne rozwiązania byłyby mniej efektywne i bardziej emisyjne. **3.5.B. Rozbudowa i/lub modernizacja sieci ciepłowniczych.** Jeżeli wsparcie dotyczy projektów z zakresu rozbudowy i/lub modernizacji sieci ciepłowniczych stanowiących element efektywnego systemu ciepłowniczego (w rozumieniu art. 2 pkt 41 i 42 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE) może być realizowane wyłącznie na terenie miast lub miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie nieujętych w Strategii ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. W ramach powyższych kierunków wsparcia możliwa będzie realizacja działań towarzyszących w zakresie wdrożenia inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie TIK. Preferowane będą projekty: • zakładające wykorzystanie OZE; • zgodne z planami dotyczącymi gospodarki

		niskoemisyjnej; • których efektem realizacji będzie redukcja emisji CO_2 o więcej niż 30%; • w których wsparcie udzielane jest poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (np. ESCO).
6. Typ beneficjenta	Działanie 3.5	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • jednostki sektora finansów publicznych, inne niż wymienione powyżej; • przedsiębiorstwa energetyczne; • podmiot realizujący instrument finansowy • organizacje pozarządowe; • spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe; • towarzystwa budownictwa społecznego; • jednostki naukowe; • uczelnie/szkoły wyższe ich związki i porozumienia; • organy administracji rządowej w zakresie związanym z prowadzeniem szkół; • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; • kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; • podmioty lecznicze oraz ich konsorcja; • przedsiębiorstwa.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 3.5	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 3.5	15 000 000 – region słabiej rozwinięty
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Nie dotyczy

12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 3.5	Konkursowy – DIP
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Zgodnie z załącznikiem nr 6
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Nie będzie stosowany
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.5	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa).
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 3.5	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2); 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.

19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 3.5	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą się zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. Może być objęty pomocą publiczną: - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 40 Pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji; • art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych • art. 46 Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: - zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 3.5	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 3.5.	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: - zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Minimalna całkowita wartość projektu: 100 tys. PLN
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 3.5	Nie dotyczy

Oś priorytetowa 4 Środowisko i zasoby

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 4 „Środowisko i Zasoby”

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska **Większa liczba ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z wymogami akcesyjnymi, w tym dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków** **Zwiększona dostępność do zasobów kulturowych regionu** **Wzmocnione mechanizmy ochrony bioróżnorodności w regionie** **Zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe regionu**

3.	Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	180 030 665
4.	Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 4.1. Gospodarka odpadami

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania	Działanie 4.1	**Gospodarka odpadami**
2. Cel szczegółowy działania	Działanie 4.1	Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.1	1. Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów [tony/rok] (CI 17) – programowy 2. Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów [Mg/rok] 3. Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów [osoby] 4. Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów [osoby]
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.1	1. Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów [szt.] – programowy 2. Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest [Mg] 3. Masa odpadów zebranych z likwidowanych dzikich wysypisk [Mg] 4. Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych [szt.]

5. Typy projektów	Działanie 4.1	**4.1.A** Projekty dot. Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). W ramach projektu finansowane mogą być również inne działania (inwestycyjne oraz działania informacyjne i edukacyjne) związane z zapobieganiem powstawania odpadów oraz selektywnym zbieraniem odpadów. Wyposażenie – jedynie jako element projektu infrastrukturalnego dot. PSZOK lub jako odrębny projekt jeśli stanowi uzupełnienie infrastruktury już istniejącej. **4.1.B** Projekty dotyczące infrastruktury niezbędnej do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami komunalnymi w regionie, zaplanowanej zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, m.in.: • infrastruktury do selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów: szkła, metalu, plastiku, papieru, odpadów biodegradowalnych oraz pozostałych odpadów komunalnych, • infrastruktury do recyklingu, sortowania i kompostowania, • infrastruktury do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. **4.1.C** Projekty dotyczące likwidacji tzw. „dzikich wysypisk". **4.1.D** Projekty w zakresie usuwania i unieszkodliwiania azbestu. Warunkiem wsparcia inwestycji będzie ich uwzględnienie w planach inwestycyjnych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi zatwierdzonych przez Ministra Środowiska będącymi załącznikiem do Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego. Projekty będą zaplanowane w oparciu o selektywną zbiórkę odpadów u źródła. Jedynie projekty, których realizacja bezpośrednio wynika z zapisów Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego, mogą ubiegać się

		o dofinansowane w ramach RPO WD. Powyższy warunek nie dotyczy projektów wymienionych w typie 4.1.A. Wspierane będą kompleksowe inwestycje w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi realizowane w regionach gospodarki odpadami, w których nie uwzględniono komponentu dotyczącego termicznego przekształcania odpadów wraz z odzyskiem energii. Uzupełniającym elementem wparcia mogą być działania z zakresu edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego (cross-financing). <u>Preferowane będą projekty:</u> • poprawiające stan środowiska na obszarach chronionych; • zawierające komponent z działaniami z zakresu edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami; • kompleksowe, pokrywające większy obszar geograficzny (np. kilka gmin).
6. Typ beneficjenta	Działanie 4.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • podmioty świadczące usługi w zakresie gospodarki odpadami w ramach realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego; • organizacje pozarządowe; • LGD; • spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; • MŚP; • organizacje badawcze i konsorcja naukowe
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 4.1	Nie dotyczy
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Nie dotyczy

10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 4.1	36 000 000 – region słabiej rozwinięty
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 4.1	Konkursowy – IZ RPO WD
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Zgodnie z załącznikiem nr 6
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Działania z zakresu edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami – jako uzupełniający element wparcia
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 4.1	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 4.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. – rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (GBER): • art. 14. – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; – pomoc publiczna w formie rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie publicznym w dziedzinie gospodarki odpadami. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu, rekompensaty lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.1	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Minimalna wartość projektu – 100 tys. PLN.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.1	Nie dotyczy

Działanie 4.2. Gospodarka wodno-ściekowa

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.2	**Gospodarka wodno-ściekowa**
	Poddziałanie nr 4.2.1	Gospodarka wodno-ściekowa – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 4.2.2	Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.2.3	Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.2.4	Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 4.2	Większa liczba ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z wymogami akcesyjnymi, w tym dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.2	1. Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków [RLM] (CI 19) – programowy 2. Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę [osoby] (CI 18) – programowy 3. Wydajność dobowa wybudowanych ujęć wody [m3/dobę]
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.2	1. Długość sieci kanalizacji sanitarnej [km] – programowy 2. Długość sieci wodociągowej [km] 3. Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych [szt.] 4. Liczba wybudowanych ujęć wody [szt.] 5. Liczba wspartych stacji uzdatniania wody [szt.]
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 4.2	**4.2.A** Projekty dotyczące budowy,

		rozbudowy, przebudowy i/lub modernizacji zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych w aglomeracjach uwzględnionych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) – od 2 do 10 tys. RLM, w tym: • sieci kanalizacji sanitarnej, • oczyszczalnie ścieków, • inwestycje w zakresie instalacji służących do zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych (innego niż składowanie) – jako element projektu, • inne urządzenia do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i oczyszczania ścieków – jako element projektu. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. Jako element kompleksowych projektów regulujących gospodarkę wodno-ściekową – do 15% wydatków kwalifikowalnych –inwestycje dotyczące budowy, rozbudowy, przebudowy urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody, w tym: • sieci wodociągowe, • stacje uzdatniania wody, • zbiorniki umożliwiające pozyskiwanie wody pitnej, • urządzenia służące do gromadzenia, przechowywania i uzdatniania wody. **Preferowane będą projekty:** • na terenie aglomeracji o najniższym stopniu skanalizowania; • poprawiające stan środowiska na obszarach chronionych; **Nie będą finansowane:** • odrębne projekty dotyczące tylko infrastruktury wodociągowej;

	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 4.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • podmioty świadczące usługi wodno-ściekowe w ramach realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego;
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 4.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	
	Poddziałanie nr 4.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.2.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 4.2.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 4.2.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 4.2	61 630 665
	Poddziałanie nr 4.2.1	29 630 665
	Poddziałanie nr 4.2.2	12 800 000
	Poddziałanie nr 4.2.3	8 000 000
	Poddziałanie nr 4.2.4	8 200 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi	Działanie 4.2	Projekty w ramach ZIT
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.

działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	ZIT
	Poddziałanie nr 4.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.2.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.2.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.2.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 4.2	Konkursowy
	Poddziałanie nr 4.2.1	Konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 4.2.2	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.2.3	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.2.4	Konkursowy - Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	Nie przewiduje się
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)

	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 4.2	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 4.2	- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	85%
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.2	15%
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	Minimalna wartość projektu – 100 tys.
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.2.4	jw.

Działanie 4.3. Dziedzictwo kulturowe

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.3	**Dziedzictwo kulturowe**
	Poddziałanie nr 4.3.1	Dziedzictwo kulturowe – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 4.3.2	Dziedzictwo kulturowe – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.3.3	Dziedzictwo kulturowe – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.3.4	Dziedzictwo kulturowe – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 4.3	Zwiększona dostępność do zasobów kulturowych regionu.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.3	1. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne [odwiedziny/rok] (CI 9) – programowy; 2.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.3	1. Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem [szt.] – programowy 2. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem [szt.] – programowy 3. Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem [szt.]
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 4.3	**4.3.A** Zabytki nieruchome, wpisane do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu wraz z ich otoczeniem, w tym: • rewitalizacja, rewaloryzacja, konserwacja, renowacja, restauracja, zachowanie i adaptacja oraz roboty budowlane obiektów zabytkowych oraz obszarów zabytkowych;

		• przystosowanie obiektów do pełnienia przez nie nowych funkcji (w szczególności do prowadzenia działalności kulturalnej i turystycznej) wraz z zakupem niezbędnego sprzętu/wyposażenia; Jako uzupełniający element wyżej wymienionych projektów będą mogły być realizowane: ✓ dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych; ✓ adaptacja i zastosowanie środków ochrony (np. przeciwwłamaniowej i przeciwpożarowej); ✓ przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury towarzyszącej (np. parkingi, chodniki, drogi) – do 15% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu; ✓ konserwacja, restauracja zabytków ruchomych znajdujących się w ww. zabytkach nieruchomych objętych wsparciem). **4.3.B** Instytucje kultury, w tym: • przebudowa/rozbudowa obiektów zajmowanych przez te instytucje (wraz z zakupem niezbędnego sprzętu), w tym zastosowanie rozwiązań energooszczędnych zmniejszających ogólne koszty eksploatacji; • doposażenie w sprzęt (w tym informatyczny), niezbędny do rozwoju oferty odpowiadającej na nowe potrzeby w obszarze działalności kulturalnej wynikające z rozwoju technicznego oraz przemian społecznych we współczesnej gospodarce; • oprogramowania komputerowe ułatwiające wewnętrzne zarządzanie w instytucji. W odniesieniu do projektów szkół i uczelni artystycznych możliwe będzie wsparcie w zakresie związanym z prowadzoną działalnością kulturalną i artystyczną, przy czym wsparcie to nie obejmuje działalności stricte dydaktycznej. **Nie będą finansowane:** 1. projekty dotyczące organizacji imprez

		o charakterze kulturalnym, takich jak wystawy, festiwale; 2. budowa od podstaw nowej infrastruktury kulturalnej. **Podział interwencji pomiędzy RPO WD a PO IiŚ:** I. Projekty realizowane przez instytucje kultury (państwowe oraz współprowadzone przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego), Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe, szkoły i uczelnie artystyczne prowadzone i nadzorowane przez MKiDN (chyba że zapisy poszczególnych Kontraktów Terytorialnych stanowią inaczej) **mogą ubiegać się o dofinansowanie wyłącznie w ramach PO IiŚ.** Projekty te będą mieścić się w kwotach 0,5-5 mln euro (10 mln euro dla obiektów UNESCO) kosztów całkowitych projektu i obejmować pełny zakres wsparcia kwalifikowalnego w ramach VIII osi priorytetowej PO IiŚ. II. W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego, samorządowych instytucji kultury, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych, podmiotów zarządzających obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę UNESCO, realizujących projekty w poniżej wskazanym zakresie: 1) projekty dotyczące obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii lub zlokalizowanych na obszarach objętych wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonych na obszarach uznanych za Pomniki Prezydenta RP, 2) projekty mieszczące się w zakresie obszarów tematycznych: ✓ projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji zabytków drewnianych (zarówno nieruchomych, jak i ruchomych); ✓ projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa w miastach wojewódzkich; ✓ projekty dotyczące rozwoju sztuki współczesnej w miastach wojewódzkich; ✓ projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji, adaptacji na cele kulturalne oraz zabezpieczenia

		przed kradzieżą i zniszczeniem ruchomych i nieruchomych zabytków techniki; 3) projekty wynikające z Kontraktów Terytorialnych. Zasady podziału interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny w sektorze kultury przebiegają w oparciu o kwotę 2 mln euro kosztów całkowitych projektu. Tym samym, projekty określone w pkt. 1, 2, 3 realizowane w PO IiŚ, będą mieścić się w kwotach 2-5 mln euro (10 mln euro dla obiektów UNESCO) kosztów całkowitych (w ramach PO IiŚ w przypadku projektów polegających wyłącznie na zakupie wyposażenia będą one mieścić się w przedziale 0,5-5 mln euro kosztów całkowitych). **W ramach RPO projekty określone w pkt. 1,2,3 będą mieścić się w kwotach do 2 mln euro kosztów całkowitych.** III. Wyłącznie w ramach RPO o dofinansowanie mogą się ubiegać do kwoty 5 mln euro kosztów całkowitych zgodnie z przewidzianym w RPO zakresem wsparcia: - projekty beneficjentów wskazanych w pkt II, ale o innym zakresie niż stanowi pkt II, - projekty o dowolnym zakresie tematycznym, ale realizowane przez pozostałych beneficjentów (niewymienionych w pkt I i II). **Preferencyjnie traktowane będą:** • projekty rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, które znajdą się na wykazie IZ RPO WD.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 4.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • administracja rządowa; • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych;

		• organizacje pozarządowe; • LGD; • spółki prawa handlowego, w których udział większościowy – ponad 50% akcji, udziałów itp. – posiadają jednostki sektora finansów publicznych; • samorządowe instytucje kultury; • szkoły, uczelnie – inne niż prowadzone i nadzorowane przez MKiDN.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 4.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	
	Poddziałanie nr 4.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.3.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 4.3.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 4.3.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 4.3	30 000 000
	Poddziałanie nr 4.3.1	18 500 000
	Poddziałanie nr 4.3.2	4 500 000
	Poddziałanie nr 4.3.3	4 000 000
	Poddziałanie nr 4.3.4	3 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami	Działanie 4.3	Projekty w ramach ZIT Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.

w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	ZIT
	Poddziałanie nr 4.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.3.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.3.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.3.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 4.3	Konkursowy
	Poddziałanie nr 4.3.1	Konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 4.3.2	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.3.3	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.3.4	Konkursowy - Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.

	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 4.3	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem, że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 4.3	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 53 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego; - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.

	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: - zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa zostanie określone na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.3	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: - zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.

	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	Maksymalna wartość projektów – zgodnie z zapisami pkt. 5 karty działania (podział interwencji pomiędzy RPO a POiIŚ) Minimalna wartość projektu – 100 tys. PLN.
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.3.4	jw.

Działanie 4.4. Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.4	**Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych**
	Poddziałanie nr 4.4.1	Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 4.4.2	Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.4.3	Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.4.4	Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 4.4	Wzmocnione mechanizmy ochrony bioróżnorodności w regionie.

	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.4	1. Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony [ha] (CI 23) – programowy 2. Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych [osoby]
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.4	1. Liczba wspartych form ochrony przyrody [szt.] – programowy 2. Długość szlaków turystycznych [km] 3. Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych [km] 4. Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych [szt.] 5. Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem [szt.] 6. Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną [szt.]
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 4.4	**4.4.A.** Projekty dotyczące ochrony in-situ i ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody (w tym położonych na obszarach Natura 2000). **4.4.B.** Projekty przyczyniające się do czynnej ochrony przyrody i zachowania trwałości ekosystemów realizowane na terenie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody (w tym położonych na obszarach Natura 2000), w tym dotyczące

		niezbędnego dla ochrony przyrody wyposażenia Wsparcie działań na tych obszarach musi być spójne z *„Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020”*. **4.4.C.** Projekty dotyczące tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej przede wszystkim w oparciu o gatunki rodzime, np. banki genowe, parki, ogrody botaniczne. **4.4.D.** Budowa i modernizacja niezbędnej infrastruktury (w tym zielonej infrastruktury) związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych); **4.4.E.** Projekty dotyczące wykorzystania i udostępnienia lokalnych zasobów przyrodniczych m.in. na cele turystyczne (np. tereny wypoczynkowe, ścieżki rowerowe, ścieżki konne) służące zmniejszaniu presji na obszary cenne przyrodniczo. **4.4.F.** Projekty dotyczące przebudowy/ rozbudowy, doposażenia ośrodków edukacji ekologicznej. W ramach RPO wsparcie udzielane jest dla ośrodków innych niż podległe parkom narodowym. Ośrodki edukacji podległe parkom narodowym – dofinansowane z poziomu krajowego – w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko. **4.4.G.** Kampanie informacyjno-edukacyjne związane z ochroną środowiska (komplementarne i uzupełniające do kampanii ogólnopolskich, podejmowanych na poziomie krajowym). **Preferowane będą projekty:** • realizowane na obszarach chronionych; • kompleksowe – łączące np. ochronę siedlisk

		z kanalizacją ruchu turystycznego; • dotyczące czynnej ochrony przyrody; • poprawiające dostęp osób niepełnosprawnych do obiektów objętych wsparciem.
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 4.4	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • administracja rządowa; • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne; • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; • organizacje pozarządowe; • LGD; • spółki prawa handlowego, w których udział większościowy – ponad 50% akcji, udziałów, itp. – posiadają jednostki sektora finansów publicznych; • szkoły wyższe, ich związki i porozumienia; • jednostki naukowe
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 4.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	-
	Poddziałanie nr 4.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.4.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 4.4.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 4.4.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 4.4	Nie dotyczy

(jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 4.4	Ogółem
		26 400 000
	Poddziałanie nr 4.4.1	15 400 000
	Poddziałanie nr 4.4.2	4 500 000
	Poddziałanie nr 4.4.3	3 500 000
	Poddziałanie nr 4.4.4	3 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	Projekty w ramach ZIT
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	ZIT
	Poddziałanie nr 4.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.4.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.4.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.4.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 4.4	Konkursowy
	Poddziałanie nr 4.4.1	Konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 4.4.2	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 4.4.3	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ
	Poddziałanie nr 4.4.4	Konkursowy - Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Działanie 4.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.

(jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 4.4	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
19. Pomoc publiczna	Działanie 4.4	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji

i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)		programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, • art. 55 Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną – zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne	Działanie 4.4	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.

współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.4	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: - zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dot. zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	Minimalna wartość projektu – 50 tys.
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 4.4.4	jw.

Działanie 4.5. Bezpieczeństwo

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 4.5	**Bezpieczeństwo**
	Poddziałanie nr 4.5.1	Bezpieczeństwo – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 4.5.2	Bezpieczeństwo – ZIT WROF
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 4.5	Zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe regionu
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 4.5	1. Liczba ludności odnoszącej korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej [osoby] (CI 20) – programowy; 2. Liczba miast, w których podjęto działania związane z zabezpieczeniem przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi [szt.] 3. Objętość retencjonowanej wody [m3]
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 4.5	1. Długość sieci kanalizacji deszczowej [km] – programowy 2. Pojemność obiektów małej retencji [m3] – programowy 3. Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania [szt.] 4. Liczba urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej [szt.] 5. Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof [szt.] 6. Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof [szt.]
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.

5. Typy projektów	Działanie 4.5	**4.5.A** Projekty związane z budową lub rozbudową systemów i urządzeń małej retencji[36]. **4.5.B** Projekty dotyczące inwestycji przeciwpowodziowych (mające na celu ochronę obszarów ze średnim ryzykiem powodziowym) – będące częścią zintegrowanych planów zarządzania ryzykiem powodziowym zgodnie z wymogami prawa UE (w tym tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy Powodziowej), działania związane z zapobieganiem suszom, w tym: • projekty dotyczące działań związanych z regulacją i odbudową cieków wodnych, a także ze zwiększeniem retencji wodnej np. poprzez budowę urządzeń piętrzących; • budowa lub przebudowa zbiorników retencyjnych; • budowa, przebudowa/ rozbudowa systemu zabezpieczeń przeciwpowodziowych. Do czasu potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską, współfinansowane będą tylko projekty nie mające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód oraz projektów znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, jest możliwe tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7

[36] Pod pojęciem małej retencji rozumie się wszelkie działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych. Realizowane będą działania wykorzystujące kompleksowe zabiegi łączące przyjazne środowisku metody przyrodnicze i techniczne oraz inne najlepsze praktyki przedstawione w Wytycznych do realizacji obiektów małej retencji w Nadleśnictwach oraz Wytycznych do realizacji małej retencji w górach.

		Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz ujęcia ich w aktualizacji planów gospodarowania wodami w dorzeczach zaakceptowanych przez Komisję Europejską. Współfinansowanie projektów nie mających negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód jest możliwe, jeśli projekty będą zgodne z właściwym planem gospodarowania wodami w dorzeczach. **4.5.C** Projekty dotyczące zabezpieczenia obszarów miejskich do 100 tys. mieszkańców przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi i ich następstwami (przede wszystkim w zakresie zagospodarowania wód opadowych, w tym: • systemy zbierania i retencjonowania wody opadowej, budowa/ modernizacja sieci kanalizacji deszczowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. **4.5.D** Projekty dotyczące wsparcia jednostek ratowniczych włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), m.in.: • zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii. W zakresie jednostek straży pożarnej – wsparcie w ramach RPO udzielane jest dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (wsparcie dla jednostek Państwowej Starzy Pożarnej – z poziomu krajowego – w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko). **4.5.E** Rozwój systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń – za wyjątkiem projektów dot. **wyłącznie** tworzenia lub rozwoju (poprawa e-dojrzałości) e-usług publicznych (A2B, A2C), zakładających rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie bezpieczeństwa kryzysowego. Na działania jednostek ratowniczych przeznaczone zostanie nie więcej niż 5%

		alokacji PI. Uzupełniającym elementem wparcia mogą być działania związane z podnoszeniem wiedzy i świadomości osób dotkniętych ryzykiem związanej z udzielaniem pomocy w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa mienia i życia ludzkiego (w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego – cross-financingu). **Preferowane będą projekty:** • zapewniające rozwój systemów ostrzegania i prognozowania zagrożeń na poziomie co najmniej kilku powiatów; • rozwiązujące problem braku wyposażania jednostek ratowniczych w danym powiecie.
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 4.5	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki podległe jst, w tym jednostki organizacyjne jst; • administracja rządowa; • organizacje pozarządowe.
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 4.5	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	
	Poddziałanie nr 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.5.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 4.5	26 000 000
	Poddziałanie nr 4.5.1	20 500 000
	Poddziałanie nr 4.5.2	5 500 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi	Działanie 4.5	-

działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.5.2	Projekty w ramach ZIT
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	ZIT
	Poddziałanie nr 4.5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.5.2	ZIT WROF
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 4.5	Konkursowy
	Poddziałanie nr 4.5.1	Konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 4.5.2	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	Działania związane z podnoszeniem wiedzy i świadomości osób dotkniętych ryzykiem związanej z udzielaniem pomocy w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa mienia i życia ludzkiego – jako uzupełniający element wparcia.
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.5	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 4.5	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 4.5	- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	85%
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie	Działanie 4.5	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu.
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.

z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 4.5	15%
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	Minimalna wartość projektu – 100 tys. PLN.
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 4.5	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 4.5.1	jw.
	Poddziałanie nr 4.5.2	jw.

Oś priorytetowa 5 Transport

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 5 Transport

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Lepsza dostępność transportowa regionu w układzie międzyregionalnym i wewnątrzregionalnym **Poprawiona funkcjonalność linii kolejowych o znaczeniu regionalnym i aglomeracyjnym, charakteryzujących się dużymi potokami ruchu i łączących ośrodki regionalne z ich otoczeniem i obszarami peryferyjnymi**

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	**340 626 305**
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 5.1. Drogowa dostępność transportowa

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.1	Drogowa dostępność transportowa
	Poddziałanie nr 5.1.1	Drogowa dostępność transportowa – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 5.1.2	Drogowa dostępność transportowa – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 5.1.3	Drogowa dostępność transportowa – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 5.1.4	Drogowa dostępność transportowa – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 5.1	Lepsza dostępność transportowa regionu w układzie międzyregionalnym i wewnątrzregionalnym
	Poddziałanie nr 5.1.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	Jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 5.1	Na poziomie SZOOP w ramach działania 5.1 nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie nr 5.1.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	Jw.

4. Lista wskaźników produktu	Działanie 5.1	1. Drogi: całkowita długość nowych dróg (CI 13) [km] – programowy 2. Drogi: całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14) [km] – programowy 3. Długość wybudowanych dróg wojewódzkich [km] 4. Długość przebudowanych dróg wojewódzkich [km] 5. Długość przebudowanych dróg powiatowych [km] 6. Długość przebudowanych dróg gminnych [km] 7. Liczba wybudowanych obwodnic [szt.]
	Poddziałanie nr 5.1.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	Jw.
5. Typy projektów	Działanie 5.1	**Drogowa dostępność transportowa** **W trybie pozakonkursowym:** • 5.1.A budowa i przebudowa dróg wojewódzkich poprawiających dostępność do systemu dróg krajowych lub sieci TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami niebędącymi stolicami województw (regionalnymi i subregionalnymi), zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, wskazującą na problem dostępności transportowej tych miast, pełniących ważne funkcje w lokalnych rynkach pracy; element uzupełniający projektu (do 25% wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie) mogą stanowić działania służące poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jego przepustowości i sprawności, a także inteligentne systemy transportowe. Wydatki na infrastrukturę towarzyszącą podlegają zasadom określonym w załączniku nr 6; • 5.1.B inwestycje służące wyprowadzeniu ruchu tranzytowego z obszarów centralnych miast i miejscowości, polegające na budowie obwodnic lub obejść miejscowości w kategorii dróg wojewódzkich. Element uzupełniający projektu (do 25% wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie) mogą stanowić działania służące poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jego

		przepustowości i sprawności, a także inteligentne systemy transportowe. Wydatki na infrastrukturę towarzyszącą podlegają zasadom określonym w załączniku nr 6; • 5.1.C działania służące poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jego przepustowości i sprawności, a także Inteligentne Systemy Transportowe – jako oddzielny typ projektu dla dróg wojewódzkich. **W trybie konkursowym:** • 5.1 D inwestycje w drogi lokalne w ramach działania 5.1 będą stanowiły element uzupełniający, a środki przeznaczone na ich dofinansowanie nie przekroczą max. 15% alokacji programu przeznaczonej na transport drogowy. W ramach tej alokacji możliwe do dofinansowania będą projekty dotyczące przebudowy lub rozbudowy dróg lokalnych związane z węzłami miejskimi[37], spełniające warunek zapewnienia bezpośredniego połączenia z siecią TEN-T, przejściami granicznymi, portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi; element uzupełniający projektu (do 25% wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie) mogą stanowić działania służące poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jego przepustowości i sprawności. Wydatki na infrastrukturę towarzyszącą podlegają zasadom określonym w załączniku nr 6. **W ramach typu 5.1 D dopuszcza się wyłącznie przebudowę istniejących dróg lokalnych (gminnych i powiatowych). Budowa nowych dróg jest niedopuszczalna.**

[37] W rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 21 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej (Rozporządzenie TEN-T) - obszar miejski, gdzie infrastruktura transportowa transeuropejskiej sieci transportowej, jak na przykład porty, w tym terminale pasażerskie, porty lotnicze, stacje kolejowe, platformy logistyczne oraz terminale towarowe znajdujące się na obszarach miejskich lub w ich okolicy, jest połączona z innymi częściami tej infrastruktury oraz z infrastrukturą do ruchu regionalnego i lokalnego. Zgodnie z art. 30 rozporządzenia TEN-T „rozwijając sieć kompleksową w węzłach miejskich, państwa członkowskie dążą w miarę możliwości do zapewnienia (…) płynnych połączeń między infrastrukturą sieci kompleksowej a infrastrukturą ruchu regionalnego i lokalnego oraz dostaw towarów w obszarach miejskich, łącznie z konsolidacją logistyki i ośrodkami dystrybucji”.

		Projekty powinny być zgodne z dokumentem pod nazwą „Plan wypełnienia warunkowości ex-ante w zakresie inwestycji transportowych w ramach funduszy EFRR 2014-2020 dla Województwa Dolnośląskiego" bedącym dokumentem przygotowanym w ramach spełnienia warunku ex-ante. Dokument ten stanowił będzie integralną część „Regionalnej Polityki Transportowej Województwa Dolnośląskiego. W przypadku projektów pozakonkursowych realizowane mogą być projekty wskazane w dokumencie, w przypadku projektów konkursowych – projekty wyłonione w oparciu o kryteria wskazane w dokumencie. **Preferowane będą projekty:** 1. Poprawiające dostępność do obszarów koncentracji ludności[38] i aktywności gospodarczej, a także do rynku pracy i usług publicznych, w szczególności z obszarów dla których dostępność komunikacyjna jest barierą rozwojową; 2. Odciążające od ruchu tranzytowego obszary intensywnie zamieszkałe.
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 5.1	• jednostki samorządu terytorialnego ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne powołane do wykonywania zadań leżących w kompetencji samorządów (gminne, powiatowe i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne); • zarządcy dróg publicznych (przy czym zgodnie z linią demarkacyjną istotny jest status drogi a nie zarządcy); • służby zapewniające bezpieczeństwo publiczne.
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.

[38] Przez obszar koncentracji ludności należy rozumieć obszar o ponadprzeciętnej liczbie mieszkańców w stosunku do średniej liczby mieszkańców w województwie.

	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	
	Poddziałanie nr 5.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 5.1.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 5.1.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 5.1	190 075 661– region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 5.1.1	140 075 661
	Poddziałanie nr 5.1.2	25 000 000
	Poddziałanie nr 5.1.3	10 000 000
	Poddziałanie nr 5.1.4	15 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	ZIT
	Poddziałanie nr 5.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.2	ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego WROF
	Poddziałanie nr 5.1.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 5.1.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów	Działanie 5.1	Pozakonkursowy/konkursowy – IZ RPO WD
	Poddziałanie nr 5.1.1	Pozakonkursowy/konkursowy – IZ RPO WD

oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie nr 5.1.2	Pozakonkursowy/konkursowy – IZ RPO WD i ZIT WROF
	Poddziałanie nr 5.1.3	Pozakonkursowy/konkursowy – IZ RPO WD i ZIT AJ
	Poddziałanie nr 5.1.4	Pozakonkursowy/konkursowy - Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 5.1.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	Jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 5.1.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	Jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 5.1	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	85%
	Poddziałanie nr 5.1.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	Jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE +	Działanie 5.1	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu.
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.

ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.1	15%
	Poddziałanie nr 5.1.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	Jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	Minimalna wartość projektu: • z zakresu budowy, przebudowy i rozbudowy dróg – 3 000 000 PLN; • samodzielny projekt dotyczący poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jego przepustowości i sprawności – 1 000 000 PLN.
	Poddziałanie nr 5.1.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	Jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 5.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.1.4	jw.

Działanie 5.2. System transportu kolejowego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 5.2	System transportu kolejowego
	Poddziałanie nr 5.2.1	System transportu kolejowego – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 5.2.2	System transportu kolejowego – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 5.2.3	System transportu kolejowego – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 5.2.4	System transportu kolejowego – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 5.2	Poprawiona funkcjonalność linii kolejowych o znaczeniu regionalnym i aglomeracyjnym, charakteryzujących się dużymi potokami ruchu i łączących ośrodki regionalne z ich otoczeniem i obszarami peryferyjnymi.
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 5.2	1. Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych; 2. Liczba osób korzystających z zakupionego taboru pasażerskiego komunikacji pozamiejskiej w ciągu roku.
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.

4. Lista wskaźników produktu	Działanie 5.2	1. Kolej: całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12) [km] – programowy 2. Całkowita długość nowych linii kolejowych (CI 11) [km] 3. Liczba przebudowanych / odnowionych dworców kolejowych [szt.] 4. Liczba zakupionych pojazdów kolejowych [szt.] 5. Liczba zmodernizowanych pojazdów kolejowych [szt.] 6. Pojemność zakupionych wagonów osobowych [os.] – programowy 7. Pojemność zmodernizowanych wagonów osobowych [os.]
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.-
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.
5. Typy projektów	Działanie 5.2	**System transportu kolejowego** **Tryb pozakonkursowy:** 1) 5.2.A projekty dotyczące przebudowy, modernizacji, rewitalizacji[39] a także, w uzasadnionych przypadkach – budowy sieci kolejowej o znaczeniu regionalnym, doprowadzające ruch w kierunku sieci TEN-T. Przystanek kolejowy traktowany jest jako element linii kolejowej. Jako element powyższych projektów – przedsięwzięcia związane z podniesieniem bezpieczeństwa do 25% wartości wydatków kwalifikowalnych w projekcie. Wspierane będą również projekty związane z koleją aglomeracyjną. Inwestycje te nie będą obejmowały projektów remontowych, jak również nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania infrastruktury. W ramach projektu możliwa jest realizacja projektu kompleksowego, polegającego na przebudowie, modernizacji, rewitalizacji lub budowie infrastruktury liniowej

[39] Rewitalizacja - odtworzenie, proces, w wyniku którego następuje przywrócenie pierwotnych parametrów użytkowych istniejących obiektów infrastruktury kolejowej, co jednak skutkuje ich ulepszeniem w rozumieniu przepisów o rachunkowości (nie zalicza się do tej grupy remontów realizowanych w ramach procesu utrzymaniowego) – (Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do 2013 roku z perspektywą 2015, Ministerstwo Infrastruktury). Ulepszenie - przebudowa, rozbudowa, modernizacja lub rekonstrukcja powodująca, że wartość użytkowa środka trwałego po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

		oraz punktowej takiej jak dworzec wraz z przyległą infrastrukturą bezpośrednio przeznaczoną do obsługi podróżnych korzystających z połączeń kolejowych na linii, którą obsługuje dworzec – do wysokości 15% wydatków kwalifikowalnych w projekcie. W przypadku, gdy w projekcie liniowym przystanki kolejowe stanowią element linii kolejowej, możliwa jest realizacja infrastruktury przyległej, bezpośrednio przeznaczonej do obsługi podróżnych korzystających z połączeń kolejowych na linii, którą obsługuje przystanek – także do wysokości 15% wydatków kwalifikowalnych. Wyjątkowo – po uzgodnieniu z PKP PLK - z poziomu regionalnego będą mogły być realizowane inwestycje również na sieci TEN-T, w przypadku gdy mają one znaczenie regionalne. **Tryb konkursowy:** 2) 5.2.B istotne w skali regionalnego systemu transportu kolejowego inwestycje punktowe przeznaczone do obsługi transportu pasażerskiego lub towarowego, w tym zapewniające wzrost efektywności zarządzania przewozami kolejowymi oraz podnoszące standard obsługi klientów korzystających z usług kolejowych, także w ramach kolei aglomeracyjnej; 3) 5.2.Cprzedsięwzięcia związane z zakupem i modernizacją taboru kolejowego obsługującego połączenia wojewódzkie, w tym także kolej aglomeracyjną. Wydatki na infrastrukturę punktową, realizowaną w typie 1 i 2 mogą stanowić maksymalnie 15% alokacji przeznaczonej na infrastrukturę kolejową (całość alokacji na działanie 5.2 bez alokacji na tabor). Projekty powinny być zgodne z dokumentem pod nazwą „Plan wypełnienia warunkowości ex-ante w zakresie inwestycji transportowych w ramach funduszy EFRR 2014-2020 dla Województwa Dolnośląskiego” będącym dokumentem przygotowanym w ramach spełnienia warunku ex-ante. Dokument ten stanowił będzie integralną część „Regionalnej Polityki Transportowej Województwa Dolnośląskiego. W przypadku projektów pozakonkursowych realizowane mogą być

		projekty wskazane w dokumencie, w przypadku projektów konkursowych – projekty wyłonione w oparciu o kryteria wskazane w dokumencie. **Preferowane będą projekty:** • kompleksowe (modernizacja infrastruktury liniowej i punktowej w ramach jednego projektu); • skutkujące długotrwałą poprawą stanu technicznego; • dostosowujące infrastrukturę do potrzeb rynku przewozów (np. wzrost dopuszczalnych nacisków na oś, modernizacja peronów) oraz pasażerów (dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych); • eliminujące wąskie gardła w regionalnym transporcie kolejowym; • zakładające działania zwiększające bezpieczeństwo na liniach kolejowych; • zakładające działania wpływające pozytywnie na efektywność środowiskową; • projekty komplementarne względem projektów realizowanych w ramach działania 3.4.A Ograniczona niska emisja transportowa w ramach kompleksowych strategii niskoemisyjnych (zintegrowane centra przesiadkowe, Park&Ride, Bike&Ride itp.), przy czym projekt komplementarny realizowany w działaniu 3.4.A musi być możliwy do realizacji w ramach RPO WD 2014-2020 i wynika to, wraz z uzasadnieniem komplementarności, z przygotowanego dla projektu realizowanego w działaniu 3.4 A studium wykonalności; • preferowane będą projekty rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, które znajdują się na wykazie IZ RPO WD.
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 5.2	• jednostki samorządu terytorialnego ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne powołane do wykonywania zadań leżących w kompetencji

		samorządów (gminne, powiatowe i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne); • zarządcy infrastruktury (w tym dworcowej) lub przewoźnicy kolejowi zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. nr 86, poz. 789 ze zmianami) – spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością; • spółki powołane specjalnie w celu prowadzenia działalności polegającej na wynajmowaniu/ leasingu taboru kolejowego (tzw. ROSCO – rolling stock leasing companies) – spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 5.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	
	Poddziałanie nr 5.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.2.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 5.2.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskie
	Poddziałanie nr 5.2.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 5.2	150 550 644
	Poddziałanie nr 5.2.1	111 550 644
	Poddziałanie nr 5.2.2	17 300 000
	Poddziałanie nr 5.2.3	3 000 000

	Poddziałanie nr 5.2.4	18 700 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	ZIT
	Poddziałanie nr 5.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.2.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 5.2.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 5.2.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 5.2	Pozakonkursowy/konkursowy – IZ RPO WD
	Poddziałanie nr 5.2.1	Pozakonkursowy/konkursowy – IZ RPO WD
	Poddziałanie nr 5.2.2	Pozakonkursowy/konkursowy – IZ RPO WD i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 5.2.3	Pozakonkursowy/konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ
	Poddziałanie nr 5.2.4	Pozakonkursowy/konkursowy - Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.

17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 5.2	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.

19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 5.2	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą się zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. Przewidywana pomoc publiczna w formie rekompensaty w przypadku projektów dot. zakupu taboru, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, przepisów krajowych oraz wytycznych.
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Dla projektów nieobjętych regułami pomocy publicznej generujących dochód: zgodnie z wyliczeniami luki finansowej wraz z limitem wynikającym z kalkulacji rekompensaty. W przypadku zbiegu limitów należy przyjąć niższy poziom (kwotę) dofinansowania. Dla projektów nieobjętych regułami pomocy publicznej nie generujących dochodu – zgodnie z limitem wynikającym z kalkulacji rekompensaty ale nie więcej niż 85%. Dla projektów objętych regułami pomocy publicznej zgodnie z wyliczeniem dokonanym na podstawie załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, ale nie więcej niż 85%
	Poddziałanie nr 5.2.1	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	Jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	Jw.

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Dla projektów nieobjętych regułami pomocy publicznej generujących dochód: zgodnie z wyliczeniami luki finansowej wraz z limitem wynikającym z kalkulacji rekompensaty. W przypadku zbiegu limitów należy przyjąć niższy poziom (kwotę) dofinansowania. Dla projektów nieobjętych regułami pomocy publicznej, nie generujących dochodu – zgodnie z limitem wynikającym z kalkulacji rekompensaty ale nie więcej niż 85%. Dla projektów objętych regułami pomocy publicznej: - zgodnie z wyliczeniem dokonanym na podstawie załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, ale nie więcej niż 85%
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 5.2	Dal projektów nie objętych regułami pomocy publicznej - wynikający z luki finansowej lub z kalkulacji rekompensaty (w zależności od tego, który limit został przyjęty); W przypadku projektów objętych regułami pomocy publicznej – zgodnie z wyliczeniem dokonanym na podstawie załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość	Działanie 5.2	Minimalna wartość projektu: 500 000 PLN
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.

projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 5.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 5.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 5.2.4	jw.

Oś priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Zwiększony dostęp do usług społecznych związanych z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej oraz deinstytucjonalizacji usług **Zwiększony dostęp do opieki zdrowotnej w regionie** **Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów. miejskich i wiejskich, w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym**

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	163 026 832
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 6.1. Inwestycje w infrastrukturę społeczną

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 6.1	Inwestycje w infrastrukturę społeczną
	Poddziałanie nr 6.1.1	Inwestycje w infrastrukturę społeczną – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 6.1.2	Inwestycje w infrastrukturę społeczną – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 6.1.3	Inwestycje w infrastrukturę społeczną – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 6.1.4	Inwestycje w infrastrukturę społeczną – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 6.1	Zwiększony dostęp do usług społecznych związanych z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej oraz deinstytucjonalizacji usług
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 6.1	Na poziomie SZOOP w ramach Działania 6.1 nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.

	Poddziałanie nr 6.1.4	Jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 6.1	1.Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [szt.] – programowy 2. Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35) [osoby] – programowy 3. Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej [szt.] 4. Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia [szt.]
	Poddziałanie nr 6.1.1	1.Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [szt.] – programowy 2. Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35) [osoby] – programowy 3. Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej [szt.] 4. Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia [szt.]
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 6.1	Wsparcie ukierunkowane na: **6.1.A** Budowę, remont, przebudowę, rozbudowę[40], nadbudowę, wyposażenie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, m.in.: - ośrodków wsparcia, - rodzinnych domów pomocy, - placówek wsparcia dziennego, - placówek reintegracyjnych, realizujących usługi reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, np.: Centrów Integracji Społecznej (CIS), Zakładów Aktywizacji Zawodowej (ZAZ), Klubów Integracji Społecznej (KIS), Warsztatów

[40] Pod pojęciem rozbudowy rozumie się sytuację, w której rozbudowywana część obiektu będzie funkcjonalnie i rzeczywiście połączona z istniejącą częścią obiektu.

		Terapii Zajęciowej (WTZ), - związanych ze wsparciem pieczy zastępczej: a) rodzinnej, tj. rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, b) instytucjonalnej tj.: placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjny ośrodek preadopcyjny, *Inwestycje w placówkach opiekuńczo-wychowawczych mogą być realizowane tylko w podmiotach, w których maksymalna liczba miejsc jest nie większa niż 14. W pozostałych placówkach całodobowego pobytu i opieki maksymalna liczba miejsc nie może być większa niż 30.* - noclegowni i domów dla bezdomnych. Wsparcie musi być powiązane z uczestnictwem osób korzystających ze wspieranej infrastruktury w programie wychodzenia z bezdomności. Poprzez program wychodzenia z bezdomności rozumiane są wszelkie działania o charakterze aktywizującym zmierzające do wyprowadzania z bezdomności konkretnych osób i grup społecznych korzystających ze wspieranej w projekcie infrastruktury. *Inwestycje mogą być realizowane w placówkach całodobowego pobytu i opieki, w których maksymalna liczba miejsc jest nie większa niż 30.* *Wydatki na zagospodarowanie otoczenia w zieleń i drobną architekturę będą możliwe do 15 % wartości wydatków kwalifikowalnych.* **6.1.B** Zmianę sposobu użytkowania, budowę, remont, przebudowę, rozbudowę[41], wyposażenie budynków infrastruktury: - domów pomocy społecznej, - placówek prowadzonych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. *Inwestycje mogą być realizowane tylko*

[41] Pod pojęciem rozbudowy rozumie się sytuację, w której rozbudowywana część obiektu będzie funkcjonalnie i rzeczywiście połączona z istniejącą częścią obiektu.

		w placówkach, w których maksymalna liczba miejsc jest nie większa niż 30. *Wydatki na zagospodarowanie otoczenia w zieleń i drobną architekturę będą możliwe do 15 % wartości wydatków kwalifikowalnych.* *Budowa nowych obiektów w schematach 6.1.A, B będzie możliwa w uzasadnionych przypadkach. Uzasadnienie budowy nowego obiektu powinno mieć odzwierciedlenie w konkretnej analizie demograficznej lub potwierdzenie w danych statystycznych i uwzględniać aspekt terytorialnego nasilenia problemów wykluczenia społecznego w ujęciu terytorialnym.* **6.1.C** Budowę, remont, przebudowę, rozbudowę[42], wyposażenie, modernizację oraz adaptację infrastruktury prowadzonej przez podmioty opieki nad dziećmi do 3 roku życia (np. żłobki, kluby malucha). • wydatki na zagospodarowanie otoczenia w zieleń i drobną architekturę będą możliwe do 15 % wartości wydatków kwalifikowalnych. *Budowa nowych obiektów w schemacie 6.1 C będzie możliwa w uzasadnionych przypadkach, jeśli znajdzie odzwierciedlenie w dokumentacji aplikacyjnej, w konkretnej analizie demograficznej lub potwierdzenie w danych statystycznych.* **6.1.D** Remont, przebudowę i wyposażenie infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania o charakterze wspomaganym: chronione, treningowe i wspierane skierowane w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Interwencja może wykraczać poza części wspólne budynków. Wsparcie ma być powiązane z procesem

[42] Pod pojęciem rozbudowy rozumie się sytuację, w której rozbudowywana część obiektu będzie funkcjonalnie i rzeczywiście połączona z istniejącą częścią obiektu.

		aktywizacji społeczno-zawodowej, mającej na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. **6.1.E** Remont, przebudowę i wyposażenie infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne. Interwencja może wykraczać poza części wspólne budynków. Wsparcie ma być powiązane z procesem aktywizacji społeczno-zawodowej, mającej na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. **Wszystkie projekty powinny uwzględniać dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych.** **Preferowane będą projekty:** • związane z tworzeniem nowych miejsc opieki nad dziećmi (w przypadku projektów dotyczących infrastruktury opieki nad dziećmi do 3 roku życia), w naborach wniosków dotyczących schematu 6.1.C; • realizowane w partnerstwie (we wszystkich typach projektów), we wszystkich schematach; • w zakresie mieszkalnictwa o charakterze wspomaganym: mieszkania chronione, treningowe, wspierane; w naborach wniosków dotyczących schematów 6.1.D i 6.1.E; • w przypadku schematów 6.1.A i B mogą pojawić się dodatkowe preferencje w oparciu o wyniki analizy wewnątrzregionalnej uwzględniającej aspekt terytorialnego nasilenia problemów wykluczenia społecznego w ujęciu terytorialnym (analiza zostanie wykonana przez IZ RPO); • we wszystkich schematach preferowane będą projekty rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, które znajdą się na wykazie IZ RPO WD. Wsparcie w ramach EFRR musi być powiązane z realizacją celów w zakresie zwiększenia zatrudnienia, włączenia społecznego i walki

		z ubóstwem przewidzianym w ramach wsparcia udzielanego w EFS. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wspierany ze środków EFRR, jest zgodny z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Wspierane w ramach działania podmioty/ instytucje muszą działać odpowiednio w zgodzie z następującymi ustawami oraz wytycznymi: - Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; - Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; - Ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym; - Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; - Ustawą z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3; - Ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego; - Ustawą z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych; - *„Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020”* opracowanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.

6. Typ beneficjenta	Działanie 6.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • domy pomocy społecznej; • podmioty prowadzące rodzinne domy pomocy*; • ośrodki wsparcia; • placówki wsparcia dziennego; • organizacje pozarządowe; • kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; • podmioty zajmujące się całodobową/dzienną opieką osób starszych/przewlekle chorych/ niepełnosprawnych*; • podmioty zajmujące się opieką nad dziećmi do 3 roku życia*. * Poprzez podmioty prowadzące rozumiane są wszystkie podmioty, które na podstawie właściwych ustaw świadczą/będą świadczyć wymienione w typach projektów usługi i dzięki realizacji projektu uzyskają status podmiotu prowadzącego. W momencie składania wniosku o dofinansowanie wnioskodawca, jakim jest osoba fizyczna, musi mieć zarejestrowaną działalność gospodarczą.
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 6.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 6.1	-
	Poddziałanie nr 6.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.1.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 6.1.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 6.1.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca	Działanie 6.1	Nie dotyczy

(jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 6.1	33 006 900 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 6.1.1	16 756 900
	Poddziałanie nr 6.1.2	7 500 000
	Poddziałanie nr 6.1.3	2 500 000
	Poddziałanie nr 6.1.4	6 250 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 6.1	Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 6.1	ZIT
	Poddziałanie nr 6.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.1.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 6.1.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 6.1.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 6.1	konkursowy
	Poddziałanie nr 6.1.1	konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 6.1.2	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 6.1.3	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ
	Poddziałanie nr 6.1.4	Konkursowy – Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 6.1	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Działanie 6.1	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.

(jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 6.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 6.1	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną, c) podmiot leczniczy (zgodnie z definicją zawartą w art. 4 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej) działający w publicznym systemie ochrony zdrowia, który uzyskał pozytywną opinię Departamentu Zdrowia i Promocji UMWD.
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.

	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 6.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. – rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, • art. 56 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną. – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie nr 6.1	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania	Działanie nr 6.1	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie nr 6.1	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 6.1	Minimalna wartość projektu: 50 tys. PLN
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 6.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 6.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.1.4	jw.

Działanie 6.2. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 6.2	Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną
2. Cel szczegółowy działania/ poddziałania	Działanie 6.2	Zwiększony dostęp do opieki zdrowotnej w regionie
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 6.2	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi – programowy
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 6.2	1. Liczba wspartych podmiotów leczniczych – programowy 2. Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej 3. Liczba wspartych ośrodków opieki nad osobami zależnymi
5. Typy projektów	Działanie 6.2	Na zasadach i w zakresie zgodnym z Policy Paper (strategiczny dokument krajowy dla wszystkich przedsięwzięć realizowanych w obszarze zdrowia w perspektywie 2014-2020) wspierane będą między innymi projekty polegające na: **6.2.A.** przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, prac remontowo-budowlanych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, **6.2.B.** wyposażeniu w sprzęt medyczny. Działania w zakresie 6.2.A nie mogą polegać na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów prawa, chyba że ich realizacja uzasadniona jest z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. Wydatki na termomodernizację nie mogą przekraczać 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowanych. Rozwiązania w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) mogą być wspierane jako element projektu, jeśli ich wartość nie przekracza 49% wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Ponadto rozwiązania w zakresie ICT nie mogą być związane z realizacją działań wskazanych w Narzędziu 26 Policy Paper tj. upowszechnienie wymiany elektronicznej dokumentacji

		medycznej oraz Narzędziu 27 Policy Paper tj. upowszechnienie wykorzystania telemedycyny. Zgodnie z Policy Paper projekty z zakresu infrastruktury ochrony zdrowia realizowane w programach regionalnych będą skoncentrowane na następujących obszarach: ***1. Narzędzie 13 Policy Paper*** <u>Wsparcie regionalnych podmiotów leczniczych</u> udzielających świadczeń zdrowotnych na rzecz osób dorosłych, dedykowanych chorobom, które są istotną przyczyną dezaktywizacji zawodowej (roboty budowlane, doposażenie), tj. • układu krążenia; • nowotworowym; • układu kostno-stawowego i mięśniowego; • układu oddechowego; zaburzeniom psychicznym i zaburzeniom zachowania. Dotyczy: – oddziałów szpitali regionalnych, – jednostek organizacyjnych szpitali regionalnych, – jednostek diagnostycznych współpracujących z wyżej wymienionymi oddziałami, **2. *Narzędzie 14 Policy Paper*** <u>Wsparcie regionalnych podmiotów leczniczych</u> udzielających świadczeń zdrowotnych na rzecz osób dorosłych, ukierunkowanych na specyficzne dla regionu grupy chorób (inne niż wymienione w narzędziu 13 Policy Paper), które są istotną przyczyną dezaktywizacji zawodowej (roboty budowalne, doposażenie). ***3. Narzędzie 16 Policy Paper*** <u>Wsparcie regionalnych podmiotów leczniczych</u> udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie ginekologii, położnictwa, neonatologii, pediatrii oraz innych jednostek zajmujących się leczeniem dzieci (roboty budowlane, doposażenie).

		Dotyczy: – oddziałów szpitalnych zajmującym się leczeniem we wskazanych zakresach, – jednostek diagnostycznych współpracujących z powyższymi oddziałami. **4. *Narzędzie 17 Policy Paper*** Wsparcie podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatrii, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej (roboty budowlane, doposażenie). Dotyczy: - podmiotów leczniczych zajmujących się leczeniem w zakresie geriatrii, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej Co do zasady na poziomie regionalnym nie powinna być wspierana infrastruktura szpitali ponadregionalnych, z wyjątkiem inwestycji polegających na modernizacji czy tworzeniu oddziałów geriatrycznych w szpitalach ponadregionalnych, które będą mogły otrzymać wsparcie w ramach RPO WD. Z uwagi na charakter świadczeń realizowanych w podstawowej opiece zdrowotnej (POZ) i co do zasady AOS, inwestycje prowadzone w ramach tego typu projektu mogą być ukierunkowane na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci, przy czym powinny one przyczyniać się do rozwoju opieki koordynowanej, z uwzględnieniem środowiskowych form opieki (community based care). W przypadku szpitali podejmowane będą wyłącznie inwestycje zweryfikowane zidentyfikowanymi deficytami i potrzebami uwzględniającymi sytuację demograficzną i epidemiologiczną oraz faktycznym zapotrzebowaniem i dostępnością infrastruktury ochrony zdrowia na danym obszarze z wykorzystaniem map potrzeb zdrowotnych w opracowaniu przez Ministerstwo Zdrowia.

		Derogacje (wyjątki) w stosowaniu map potrzeb zdrowotnych: 1. Do czasu wprowadzenia właściwych map potrzeb zdrowotnych, będzie możliwe rozpoczynanie inwestycji w kontekście deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej (na poziomie AOS lub POZ) mających na celu wzmocnienie geriatrii, opieki długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej. 2. Inwestycje dotyczące infrastruktury w kontekście opieki koordynowanej mające na celu wzmocnienie POZ, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) oraz środowiskowych form opieki (zarówno w kontekście deinstytucjonalizacji oraz tworzenia środowiskowych form opieki) mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji **Preferowane będą projekty:** • efektywne kosztowo i realizowane przez podmioty, które wykazują wysoką efektywność finansową, • przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych, • w zakresie reorganizacji i restrukturyzacji wewnątrz podmiotów leczniczych, w celu maksymalizacji wykorzystania infrastruktury, w tym sąsiadującej oraz stopnia jej dostosowania do istniejących deficytów, • wspierające przeniesienie akcentów z usług wymagających hospitalizacji na rzecz POZ i AOS, jak również wpierające rozwój opieki koordynowanej, z uwzględnieniem środowiskowych form opieki. Inwestycje nie powinny być ukierunkowane na duże instytucje o charakterze opiekuńczo-pobytowym, zdefiniowane zgodnie z polskim prawodawstwem, świadczące usługi długoterminowej pomocy dla osób niepełnosprawnych, dzieci, osób starszych i psychicznie chorych – Domy Pomocy Społecznej

6. Typ beneficjenta	Działanie 6.2	O wsparcie w ramach działania mogą ubiegać się podmioty (publiczne i prywatne) wykonujące działalność leczniczą – zgodnie z ustawą o działalności leczniczej, udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wymagane będzie zobowiązanie do świadczenia usług najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania usług przez NFZ po zakończeniu realizacji projektu w ramach kontraktu (ze środków publicznych) a w przypadku jego braku ze środków własnych (nieodpłatnie) lub poprzez ich kontraktację w drodze umowy podpisanej z innym podmiotem posiadającym w danym okresie kontrakt z NFZ. W przypadku niepodjęcia świadczenia danych usług beneficjent zostanie zobowiązany do zwrotu dofinansowania - odpowiednie zapisy w tym zakresie zostaną ujęte w umowie o dofinansowanie. Co do zasady o wsparcie w ramach działania nie będą mogły ubiegać się podmioty lecznicze o charakterze ponadregionalnym (tj. utworzone przez ministra lub centralny organ administracji rządowej, publiczną uczelnie medyczną lub publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, instytuty badawcze prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych, uczestniczące w systemie ochrony zdrowia, a także przedsiębiorcy powstali z przekształcenia ww. podmiotów leczniczych) które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach i prowadzących działalność leczniczą w ramach oddziałów stacjonarnej opieki geriatrycznej, które mogą otrzymać wsparcie w ramach RPO WD. Lokalizacja oddziałów geriatrycznych, ze względu na z reguły długotrwałe hospitalizacje osób starszych, wymaga zapewnienia możliwości łatwego dostępu rodzin pacjentów, a tym samym powinny one znajdować się w strukturach szpitali regionalnych i lokalnych. Również charakter udzielanych na ww oddziałach świadczeń przemawia za poziomem regionalnym i lokalnym.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 6.2	Mieszkańcy regionu
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Nie dotyczy

10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 6.2	56 608 280 – region słabiej rozwinięty
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia Mapowanie potrzeb zdrowotnych Plan działań w sektorze zdrowia
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 6.2	Konkursowy IZ RPO
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Zgodnie z załącznikiem nr 6
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Nie będzie stosowany
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.2	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 6.2	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2) 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną, c) podmiot leczniczy (zgodnie z definicją zawartą w art. 4 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej) działający w publicznym systemie ochrony zdrowia, który uzyskał pozytywną opinię Departamentu Zdrowia i Promocji Województwa w UMWD.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 6.2	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. – rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art. 14 Regionalna pomoc inwestycyjna, – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* Odpowiednie schematy pomocy publicznej zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie nr 6.2	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną/pomocą de minimis: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 6.2	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.2	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną/pomocą *de minimis*: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Minimalna wartość dla projektów dot. szpitali: - 100 tys. PLN w przypadku projektów dotyczących wyłącznie wyposażenia w sprzęt medyczny, - 150 tys. PLN w przypadku pozostałych projektów. Minimalna wartość dla projektów dot. POZ i AOS: - 50 tys. PLN w przypadku projektów dotyczących wyłącznie wyposażenia w sprzęt medyczny, - 100 tys. PLN w przypadku pozostałych projektów.

24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 6.2	Nie dotyczy

Działanie 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 6.3	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów
	Poddziałanie nr 6.3.1	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 6.3.2	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 6.3.3	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 6.3.4	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 6.3	Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 6.3	Na poziomie SZOOP w ramach działania 6.3 nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.

4. Lista wskaźników produktu	Działanie 6.3	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – programowy 2. Rozwój obszarów miejskich: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich (CI 40) [szt.] – programowy 3. Rozwój obszarów miejskich: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich [jednostki mieszkalne[43]] 4.Długość wybudowanych dróg powiatowych [km] 5. Długość przebudowanych dróg powiatowych [km] 6.Długość wybudowanych dróg gminnych [km] 7. Długość przebudowanych dróg gminnych [km] 8.Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
	Poddziałanie nr 6.3.1	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – programowy 2. Rozwój obszarów miejskich: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich (CI 40) [szt.] – programowy 3. Rozwój obszarów miejskich: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich [jednostki mieszkalne] 4.Długość wybudowanych dróg powiatowych [km] 5. Długość przebudowanych dróg powiatowych [km] 6. Długość wybudowanych dróg gminnych [km] 7. Długość przebudowanych dróg gminnych [km] 8. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 6.3	Wsparcie ukierunkowane na: **6.3.A** Remont, przebudowę, rozbudowę[44], adaptację, wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, obiektów, zagospodarowanie terenów i przestrzeni (np. monitoring miejski lub dostosowanie

[43] Pod pojęciem jednostek mieszkalnych należy rozumieć mieszkania

[44] Pod pojęciem rozbudowy rozumie się sytuację, w której rozbudowywana część budynku/obiektu będzie funkcjonalnie i rzeczywiście połączona z istniejącą częścią budynku/obiektu.

		przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych) – w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych. Możliwe są działania poprawiające efektywność energetyczną, analogiczne do działania 3.3 „Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym" (schematy 3.3 A i 3.3 B). Wartość takich inwestycji nie może przekraczać 49% wartości wydatków kwalifikowalnych na pojedynczy budynek w projekcie. **preferowane będą projekty dotyczące zabytków wpisanych do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, lub obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.* **6.3.B** Remont, odnowę części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych (nie ma możliwości budowy nowych obiektów). Możliwe są działania poprawiające efektywność energetyczną, analogiczne do działania 3.3 „Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym" (schematy 3.3 A i 3.3 B). Wartość takich inwestycji nie może przekraczać 49% wartości wydatków kwalifikowalnych na pojedynczy budynek w projekcie. **preferowane będą projekty dotyczące zabytków wpisanych do rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, lub obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.* **6.3.C** Inwestycje w tzw. drogi lokalne (gminne i powiatowe) wraz z infrastrukturą towarzyszącą (tylko przebudowa albo modernizacja dróg*). Wsparcie będzie możliwie jedynie wtedy, gdy inwestycje takie będą stanowiły element szerszej koncepcji związanej z rewitalizacją (fizyczną, gospodarczą i społeczną) i będą stanowiły element lokalnego programu rewitalizacji; Inwestycje w drogi lokalne (gminne i powiatowe) nie mogą być realizowane na obszarach wiejskich. Mogą one być realizowane jedynie na obszarach miejskich i miejskich obszarach

		funkcjonalnych, jako element programu rewitalizacji jedynie wówczas, gdy przyczynią się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji ww. obszarów. *budowa nowych dróg jest możliwa tylko w przypadku projektów komplementarnych wskazanych w działaniu 1.3 RPO WD, schemat 1.3.A, dotyczących zapewnienia przez wnioskodawcę dostępu do terenów inwestycyjnych. ---------- • preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie; • wszystkie wspierane przedsięwzięcia powinny uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych; • wysokość wsparcia projektów w zakresie kultury nie będzie przekraczać 2 mln euro kosztów kwalifikowalnych projektu. **Wszystkie projekty planowane do realizacji muszą być ujęte w lokalnym programie rewitalizacji lub w dokumencie równorzędnym[45]nym** (dokument równorzędny to taki, który zawiera wszystkie niezbędne elementy programu rewitalizacji, zgodnie z Wytycznymi opracowanymi przez Ministerstwo Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz wytycznymi programowymi IZ RPO WD dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014-2020. Obszary rewitalizowane powinny być wyznaczane z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych odnoszących się do danej jednostki terytorialnej – gminy/ Szczegółowe zasady dotyczące tworzenia lokalnych programów rewitalizacji zostały

[45] Przez dokument równorzędny należy rozumieć lokalny, miejski lub gminny programy rewitalizacji. Dokument równorzędny to taki, który zawiera wszystkie niezbędne elementy programu rewitalizacji, zgodnie z Wytycznymi opracowanymi przez Ministerstwo Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz wytycznymi programowymi IZ RPO WD dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014-2020.

		uregulowane w opracowanych przez Ministerstwo Rozwoju Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz w wytycznych programowych IZ RPO WD dotyczących zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014-2020. **W ramach działania 6.3 nie ma możliwości wsparcia projektów z zakresu mieszkalnictwa wspomaganego (chronionego, , treningowego, wspieranego) i socjalnego. Tego typu działania mogą być realizowane w działaniu 6.1.**
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 6.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • jednostki sektora finansów publicznych, inne niż wymienione powyżej; • wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe; • towarzystwa budownictwa społecznego; • organizacje pozarządowe; • kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; • instytucje kultury; • LGD; • zakłady lecznictwa uzdrowiskowego*; • podmioty lecznicze. **podmioty działające na podstawie Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. z 2012 r. Dz. U. poz. 651 z późn. zm.)*
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy	Działanie 6.3	Mieszkańcy obszarów poddanych rewitalizacji.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.

wsparcia	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	-
	Poddziałanie nr 6.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.3.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 6.3.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 6.3.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Ogółem
	Działanie 6.3	73 411 652 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 6.3.1	29 661 652
	Poddziałanie nr 6.3.2	17 500 000
	Poddziałanie nr 6.3.3	10 000 000
	Poddziałanie nr 6.3.4	16 250 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	Działania RPO WD, w ramach których możliwe jest uzyskanie preferencji za realizację projektu rewitalizacyjnego: 1.3, 3.3, 3.4, 4.3, 5.2, 6.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.4.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	ZIT
	Poddziałanie nr 6.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.3.2	ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 6.3.3	ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 6.3.4	ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę	Działanie 6.3	konkursowy
	Poddziałanie nr 6.3.1	konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 6.3.2	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 6.3.3	konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ

wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie nr 6.3.4	Konkursowy – Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 6.3	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2); 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną, c) podmiot leczniczy (zgodnie z definicją zawartą w art. 4 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej) działający w publicznym systemie ochrony zdrowia, który uzyskał pozytywną opinię Departamentu Zdrowia i Promocji UMWD.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 6.3	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER]: • art.14 Regionalna pomoc inwestycyjna; • art. 37 Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych; • art. 38 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną; • art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych; • art. 53 Pomoc na kulturę i zachowanie

		dziedzictwa narodowego; • art. 56 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną; - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 85%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną/pomocą de minimis: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	Typ projektów 6.3.A – 85% Typ projektów 6.3.B – 60% Typ projektów 6.3.C – 85%
	Poddziałanie nr 6.3.4	Jak w Działaniu 6.3
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub	Działanie nr 6.3	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa zostanie określone na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.

innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 6.3.3	Typ projektów 6.3.A – 85% Typ projektów 6.3.B – 60% Typ projektów 6.3.C -85% Lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej. Ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa zostanie określone na etapie ogłoszenia o konkursie..
	Poddziałanie nr 6.3.4	Jak w Działaniu 6.3
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.3	W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną: 15%. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną/pomocą *de minimis*: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	W przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną: Typ projektów 6.3.A – 15% Typ projektów 6.3.B – 40% Typ projektów 6.3.C – 15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną/pomocą *de minimis*: zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącego zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jak w Działaniu 6.3
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	Minimalna wartość projektu: 100 tys. PLN
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych	Działanie 6.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.

projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 6.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 6.3.1	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.2	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.3	jw.
	Poddziałanie nr 6.3.4	jw.

Oś priorytetowa 7 Infrastruktura edukacyjna

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 7 Infrastruktura edukacyjna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Zwiększona dostępność do edukacji przedszkolnej **Lepsze warunki kształcenia w edukacji podstawowej i gimnazjalnej** **Lepsze warunki kształcenia w edukacji ponadgimnazjalnej, w tym zawodowej**

3.	Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	60 952 230
4.	Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 7.1. Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.1	Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną
	Poddziałanie nr 7.1.1	Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 7.1.2	Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 7.1.3	Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 7.1.4	Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT AW
2. Cele szczegółowe działania/ poddziałania	Działanie 7.1	Zwiększona dostępność do edukacji przedszkolnej Lepsze warunki kształcenia w edukacji podstawowej i gimnazjalnej
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.

3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.1	1.Liczba użytkowników infrastruktury przedszkolnej wspartej w programie – programowy 2. Liczba użytkowników infrastruktury edukacyjnej wspartej w programie – programowy
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.1	1. Opieka nad dziećmi i edukacja: Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej (CI 35) – programowy 2. Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej – programowy 3. Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej – programowy
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 7.1	**Edukacja przedszkolna mająca na celu tworzenie nowych miejsc przedszkolnych**[46] Aby projekt mógł być realizowany, projektodawca musi wskazać wizję i kompleksowy plan wykorzystania wspartej w wyniku realizacji projektu infrastruktury i/lub zakupionego wyposażenia (konieczność uwzględnienia kwestii demograficznych, analizy ekonomicznej inwestycji po zakończeniu projektu).

[46] Wsparcie infrastrukturalne z zakresu opieki nad dzieckiem do lat 3 będzie realizowane w Osi 6 Infrastruktura spójności społecznej.

		Wszystkie przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (jako obowiązkowy element projektu). **7.1.A** Przedsięwzięcia z zakresu tworzenia nowych miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym i wypełniania luki w dostępie do tego typu usług realizowane poprzez przebudowę, rozbudowę[47], adaptację, budowę (w tym także zakupu wyposażenia) budynków przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego. Budowa nowych obiektów przedszkolnych jest możliwa wyłącznie w sytuacji, gdy przebudowa, rozbudowa lub adaptacja istniejących budynków nie jest możliwa lub jest nieuzasadniona ekonomicznie oraz musi uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze. **7.1.B** Przedsięwzięcia z zakresu tworzenia nowych miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym i wypełniania luki w dostępie do tego typu usług realizowane poprzez zakup wyposażenia do budynków przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego. W ramach edukacji przedszkolnej preferowane będą projekty: • na obszarach charakteryzujących się słabym dostępem do edukacji przedszkolnej; • dotyczące przedszkoli integracyjnych (w tym przedszkoli posiadających oddziały integracyjne); • realizowane na obszarach wiejskich. **Edukacja szkolna zwłaszcza w zakresie zajęć matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych.** Aby projekt mógł być realizowany, projektodawca musi wskazać wizję

[47] Pod pojęciem rozbudowy rozumie się sytuację, w której rozbudowywana część obiektu będzie funkcjonalnie i rzeczywiście połączona z istniejącą częścią szkoły.

		i kompleksowy plan wykorzystania wspartej w wyniku realizacji projektu infrastruktury i/ lub zakupionego wyposażenia (konieczność uwzględnienia kwestii demograficznych, analizy ekonomicznej inwestycji po zakończeniu projektu). Wszystkie przedsięwzięcia związane z poprawą warunków kształcenia muszą uwzględniać konieczność dostosowaniem infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (jako obowiązkowy element projektu). **7.1.C** Przedsięwzięcia prowadzące bezpośrednio do poprawy warunków nauczania zwłaszcza w zakresie zajęć matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych realizowane poprzez przebudowę, rozbudowę[48], adaptację lub budowę (w tym także zakup wyposażenia) szkół i placówek. Budowa nowej infrastruktury edukacji ogólnej (szkół) będzie możliwa tylko w wyjątkowych sytuacjach, gdy przebudowa, rozbudowa lub adaptacja istniejących budynków jest niemożliwa lub jest nieuzasadniona ekonomicznie. Interwencja w zakresie budowy nowej infrastruktury edukacji ogólnej musi uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze oraz efektywność kosztową. **7.1.D** Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych. **7.1.E** Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, np. uczniów niepełnosprawnych, uczniów szczególnie uzdolnionych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych. W ramach edukacji podstawowej i gimnazjalnej

[48] Pod pojęciem rozbudowy rozumie się sytuację w której, rozbudowywana część obiektu będzie funkcjonalnie i rzeczywiście połączona z istniejącą częścią szkoły

		preferowane będą projekty: • dostosowujące szkoły do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; • zapewniające rozwój infrastruktury w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych (wyposażenie pracowni); • komplementarne z przedsięwzięciami realizowanymi w obszarze edukacji współfinansowanymi z EFS, • realizowane na obszarach wiejskich.
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 7.1.	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • organy prowadzące przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, w tym organizacje pozarządowe; • organy prowadzące szkoły, w tym organizacje pozarządowe; • specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze.
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.

	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	-
	Poddziałanie nr 7.1.1	nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.1.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 7.1.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 7.1.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 7.1	36 452 230 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 7.1.1	18 952 230
	Poddziałanie nr 7.1.2	9 000 000
	Poddziałanie nr 7.1.3	3 500 000
	Poddziałanie nr 7.1.4	5 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	1. Projekty w ramach ZIT
	Poddziałanie nr 7.1.1	
	Poddziałanie nr 7.1.2	1. Projekty w ramach ZIT
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	ZIT
	Poddziałanie nr 7.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.1.2	ZIT WROF

	Poddziałanie nr 7.1.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 7.1.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.1	Konkursowy
	Poddziałanie nr 7.1.1	Konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 7.1.2	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 7.1.3	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ
	Poddziałanie nr 7.1.4	Konkursowy – Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.

17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.1	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2); 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.

19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł	Działanie 7.1	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.

przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.1	15%
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 7.1	Minimalna wartość: - 50 tys. PLN w przypadku projektów dotyczących wyłącznie wyposażenia; - 100 tys. PLN w przypadku pozostałych projektów infrastrukturalnych. Maksymalna wartość: 12 mln PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych dotyczy jednej szkoły/przedszkola/placówki.
	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty	Działanie 7.1	Nie dotyczy

finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 7.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.1.4	jw.

Działanie 7.2. Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 7.2	Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową
	Poddziałanie nr 7.2.1	Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 7.2.2	Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 7.2.3	Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 7.2.4	Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT AW
2. Cel szczegółowy działania/ poddziałania	Działanie 7.2	Lepsze warunki kształcenia w edukacji ponadgimnazjalnej, w tym zawodowej
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 7.2	1. Liczba użytkowników infrastruktury edukacyjnej wspartej w programie – programowy 2. Liczba użytkowników infrastruktury kształcenia zawodowego wspartej w programie – programowy
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.

	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 7.2	1. Opieka nad dziećmi i edukacja: Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastrukturze edukacyjnej (CI 35) – programowy 2. Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej – programowy 3. Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego – programowy
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 7.2	**Edukacja ponadgimnazjalna, w tym zawodowa, zwłaszcza w zakresie zajęć matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych.** Aby projekt mógł być realizowany, projektodawca musi wskazać wizję i kompleksowy plan wykorzystania wspartej w wyniku realizacji projektu infrastruktury i/lub zakupionego wyposażenia (konieczność uwzględnienia kwestii demograficznych, analizy ekonomicznej inwestycji po zakończeniu projektu oraz w zakresie szkolnictwa zawodowego konieczność uwzględnienia wymiaru dopasowania do potrzeb rynku pracy i *smart specialisation*). Wszystkie przedsięwzięcia związane z poprawą warunków kształcenia będą uwzględniać konieczność dostosowaniem infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (jako obowiązkowy element projektu). 7.2.A Przedsięwzięcia prowadzące bezpośrednio do poprawy warunków nauczania zwłaszcza w zakresie zajęć matematyczno-przyrodniczych

		i cyfrowych realizowane poprzez przebudowę, rozbudowę[49] lub adaptację (w tym także zakup wyposażenia) placówek i szkół ponadgimnazjalnych, w tym zawodowych i specjalnych. 7.2.B Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych. 7.2.C Przedsięwzięcia z zakresu wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i pomoce dydaktyczne do wspomagania rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, np. uczniów niepełnosprawnych, uczniów szczególnie uzdolnionych. 7.2.D Przedsięwzięcia ukierunkowane na wspieranie ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego oraz tworzenie w szkołach zawodowych warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej pod kątem wyposażenia, doposażenie warsztatów, pracowni itp. 7.2.E Przedsięwzięcia z zakresu budowy nowych obiektów służących praktycznej nauce zawodu. Budowa nowych obiektów służących praktycznej nauce zawodu jest możliwa wyłącznie w sytuacji, gdy przebudowa, rozbudowa lub adaptacja istniejących budynków nie jest możliwa lub jest nieuzasadniona ekonomicznie oraz musi uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze. Wymogi dotyczące przedsięwzięć z zakresu kształcenia zawodowego: a) wsparta w wyniku realizacji projektu infrastruktura powinna być dostosowana do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej; b) działania mające na celu poprawę infrastruktury szkół zawodowych powinny być realizowane z zaangażowaniem

[49] Pod pojęciem rozbudowy rozumie się sytuację w której, rozbudowywana część obiektu będzie funkcjonalnie i rzeczywiście połączona z istniejącą częścią szkoły

		pracodawców tak, aby w jak największym stopniu stworzone warunki kształcenia odpowiadały na potrzeby rynku i zaowocowały wykształceniem wysokiej klasy specjalistów, poszukiwanych na rynku pracy; c) rezultatem projektu powinno być dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, uwzględniające minimalne standardy zawarte w podstawie programowej. Preferowane będą projekty: • dostosowujące szkoły do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych; • zapewniające rozwój infrastruktury w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych (wyposażenie pracowni); • komplementarne z przedsięwzięciami realizowanymi w obszarze edukacji współfinansowanymi z EFS.
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 7.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • organy prowadzące szkoły, w tym organizacje pozarządowe; • specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.

7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 7.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	-
	Poddziałanie nr 7.2.1	nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.2.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 7.2.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 7.2.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 7.2	24 500 000 – region słabiej rozwinięty
	Poddziałanie nr 7.2.1	14 000 000
	Poddziałanie nr 7.2.2	5 000 000
	Poddziałanie nr 7.2.3	2 500 000
	Poddziałanie nr 7.2.4	3 000 000
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami	Działanie 7.2	1. Projekty w ramach ZIT
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	1. Projekty w ramach ZIT

w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	ZIT
	Poddziałanie nr 7.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.2.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 7.2.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 7.2.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 7.2	Konkursowy
	Poddziałanie nr 7.2.1	Konkursowy – IZ RPO
	Poddziałanie nr 7.2.2	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT WROF
	Poddziałanie nr 7.2.3	Konkursowy – IZ RPO i Związek ZIT AJ
	Poddziałanie nr 7.2.4	Konkursowy - Związek ZIT AW
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	Zgodnie z załącznikiem nr 6
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	Nie będzie stosowany
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków	Działanie 7.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.

trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 (luka finansowa)
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 7.2	Nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Wysokość zaliczek: 1) do 40% przyznanej kwoty dofinansowania, wszyscy beneficjenci RPO WD otrzymujący dofinansowanie z EFRR, z zastrzeżeniem pkt. 2); 2) do 100% przyznanej kwoty dofinansowania w przypadku realizacji projektu przez: a) Województwo Dolnośląskie (dotyczy projektu własnego i realizacji zadania z zakresu administracji rządowej, określonego przepisami prawa), b) podmiot, dla którego Województwo Dolnośląskie jest organem założycielskim, organizatorem lub współorganizatorem, lub w którym posiada udziały bądź akcje, pod warunkiem że projekt nie jest objęty pomocą publiczną.
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.

19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 7.2	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. Odpowiednie rozporządzenia krajowe zostaną wskazane na etapie ogłoszenia o konkursie.
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie	Działanie 7.2	85% lub poziom wynikający z luki w finansowaniu lub zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.

z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 7.2	15%
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 7.2	Minimalna wartość: - 50 tys. PLN w przypadku projektów dotyczących wyłącznie wyposażenia; - 100 tys. PLN w przypadku pozostałych projektów infrastrukturalnych Maksymalna wartość – 12 mln PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych dotyczy jednej szkoły/placówki .
	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.
25. Kwota alokacji UE	Działanie 7.2	Nie dotyczy

na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 7.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 7.2.4	jw.

Oś priorytetowa 8 Rynek pracy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 8 Rynek Pracy

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Poprawa szans na zatrudnienie osób, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (50+, kobiety, osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach)
Tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy
Zwiększenie zatrudnienia wśród osób opiekujących się dziećmi do 3 roku życia.
Poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców sektora MMŚP
Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacement-owych
Poprawa dostępu do programów zdrowotnych dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom aktywnym zawodowo
Wydłużenie aktywności zawodowej na rynku pracy osób powyżej 50 roku życia

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	254 323 171
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 8.1. Projekty powiatowych urzędów pracy

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.1	Projekty powiatowych urzędów pracy
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.1	Poprawa szans na zatrudnienie osób, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (50+, kobiety, osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach)
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.1	1. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C) obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (C) – programowy 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C) obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (C) - programowy 3. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C) obliczana na podstawie liczby osób długotrwale bezrobotnych objętych

		wsparciem w programie (C) – programowy 4. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C) obliczana na podstawie liczby osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C) – programowy 5. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C) obliczana na podstawie liczby osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – programowy 6. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C) obliczana na podstawie liczby osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – programowy 7. Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.1	1. Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (C) – programowy 2. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – programowy 3. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – programowy 4. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C) – programowy 5. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – programowy 6. Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie – programowy
5. Typy projektów	Działanie 8.1	**8.1.A.** instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne, które zadecydują o wyborze dalszych adekwatnych form wsparcia): – identyfikacja potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w tym m.in. poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie, – kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego

		z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych. **8.1.B.** instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji: – nauka aktywnego poszukiwania pracy (zajęcia aktywizacyjne, warsztaty z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, konsultacje indywidualne), – nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji, niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb osoby, której udzielane jest wsparcie, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia i kursy, – bezzwrotne dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomoc prawna, konsultacje i doradztwo związane z podjęciem działalności gospodarczej. **8.1.C.** instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców: – nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże i praktyki zawodowe, – wsparcie zatrudnienia u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia, m.in. poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność tej formy wsparcia, refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem), – granty na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy.

		8.1.D. instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej: – wsparcie mobilności międzysektorowej dla osób, które mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sektorze lub branży, m.in. poprzez zmianę lub uzupełnienie kompetencji lub kwalifikacji pozwalającą na podjęcie zatrudnienia w innym sektorze, – wsparcie mobilności geograficznej dla osób u których zidentyfikowano problem z zatrudnieniem w miejscu zamieszkania, m.in. poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania, m.in. poprzez finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie. **8.1.E.** instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób z niepełnosprawnościami: – niwelowanie barier jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wymienione powyżej typy projektów są realizowane zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ramach projektów będą realizowane działania wspierające obszary objęte programem rewitalizacji, które znajdą się na wykazie IZ RPO WD, i ich mieszkańców.
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.1	• powiatowe urzędy pracy
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.1	• osoby od 30 roku życia pozostające bez zatrudnienia zarejestrowane jako bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby starsze po 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach należące do I lub II profilu pomocy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ze wsparcia w ramach EFS nie mogą skorzystać rolnicy posiadający gospodarstwa powyżej 2 ha

		przeliczeniowych. W przypadku członków rodziny rolnika wsparcie może otrzymać jedynie osoba pozostająca faktycznie bez zatrudnienia pod warunkiem, że efektem realizowanych działań będzie przejście osoby otrzymującej wsparcie z systemu ubezpieczeń społecznych rolników (KRUS) do ogólnego systemu ubezpieczeń (ZUS).
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.1	**86 313 071** – region słabiej rozwinięty
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Działania podejmowanie w zakresie aktywizacji zawodowej będą komplementarne z działaniami podejmowanymi w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu w osi priorytetowej 9. W ramach mechanizmów koordynujących wsparcie zastosowano rozgraniczenie grupy docelowej. W działaniu 8.1 wspierane będą osoby pozostające bez zatrudnienia należące do I lub II profilu pomocy, a osoby należące do III profilu pomocy będą mogły zostać objęte wsparciem jedynie w ramach osi priorytetowej 9. Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.1	Pozakonkursowy – IP RPO – DWUP. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 8.1	Nie będzie stosowany

(jeśli dotyczy)		
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowanych	Działanie 8.1	Nie dopuszcza się zakupu środków trwałych.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.1	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości do 100 000 EUR. W ramach działania przewiduje się realizację projektów o większej wartości. System zaliczek zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi funkcjonowania powiatowych urzędów pracy.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się występowanie pomocy de minimis. Podstawy prawne: – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis; – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 roku w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz.U. 2015 poz. 1041); – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 roku w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu

		opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. z 2014, poz. 864).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie nr 8.1	100% – projekty będą w całości finansowane ze środków Funduszu Pracy zgodnie z wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z EFS w perspektywie finansowej 2014-2020
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.1	Nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.1	Nie dotyczy

Działanie 8.2. Wsparcie osób poszukujących pracy

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.2	Wsparcie osób poszukujących pracy
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.2	Poprawa szans na zatrudnienie osób, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (50+, kobiety, osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach)
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.2	1. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C) obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (C) 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C) obliczana na podstawie liczby osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (C) 3. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C) obliczana na podstawie liczby osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C) 4. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C) obliczana na podstawie liczby osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C) 5. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C) obliczana na podstawie liczby osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C) 6. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C) obliczana na podstawie liczby osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C) 7. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C) obliczana na podstawie liczby osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) 8. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C) obliczana na podstawie liczby osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)
4. Lista wskaźników	Działanie 8.2	1. Liczba osób bezrobotnych (łącznie

produktu		z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie (C) – programowy 2. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – programowy 3. Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C) – programowy 4. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – programowy 5. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C) – programowy 6. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – programowy
5. Typy projektów	Działanie 8.2	**8.2.A.** instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne, które zadecydują o wyborze dalszych adekwatnych form wsparcia): – identyfikacja potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia, w tym m.in. poprzez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania, diagnozowanie potrzeb szkoleniowych oraz możliwości doskonalenia zawodowego w regionie, – kompleksowe i indywidualne pośrednictwo pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby lub poradnictwo zawodowe w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych. **8.2.B.** instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji: – nauka aktywnego poszukiwania pracy (zajęcia aktywizacyjne, warsztaty z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, konsultacje indywidualne), – nabywanie, podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji, niezbędnych na rynku pracy w kontekście zidentyfikowanych potrzeb osoby, której

		udzielane jest wsparcie, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia i kursy, **8.2.C.** instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców: – nabywanie lub uzupełnianie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez staże i praktyki zawodowe, – wsparcie zatrudnienia u przedsiębiorcy lub innego pracodawcy, stanowiące zachętę do zatrudnienia, m.in. poprzez pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia dla osób, u których zidentyfikowano adekwatność tej formy wsparcia, refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem), – granty na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy. **8.2.D.** instrumenty i usługi rynku pracy służące wsparciu mobilności międzysektorowej i geograficznej: – wsparcie mobilności międzysektorowej dla osób, które mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sektorze lub branży, m.in. poprzez zmianę lub uzupełnienie kompetencji lub kwalifikacji pozwalającą na podjęcie zatrudnienia w innym sektorze, – wsparcie mobilności geograficznej dla osób, u których zidentyfikowano problem z zatrudnieniem w miejscu zamieszkania, m.in. poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania, m.in. poprzez finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie. **8.2.E.** instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osoby z niepełnosprawnościami:

		– niwelowanie barier, jakie napotykają osoby niepełnosprawne w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia, m.in. doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osoby z niepełnosprawnościami. **8.2.F.** realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) EURES. W przypadku typów od 8.2.A do 8.2.E preferowane będą projekty koncentrujące się na terenie powiatów o najwyższej stopie bezrobocia oraz realizowane w ramach partnerstw publiczno-społecznych. Wsparcie będzie kierowane także do osób pozostających bez pracy zamieszkujących na obszarach wiejskich. Tereny te cechują się największymi opóźnieniami społeczno-gospodarczymi. Preferowane będą projekty rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, które znajdą się na wykazie IZ RPO WD. Realizacja typu F operacji ma charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowania branż, zawodów lub kompetencji, w których sytuacja na rynku pracy wymaga realizacji USMT.
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.2	**8.2.A do 8.2.E:** • fundacje; • organizacje pracodawców; • osoby prowadzące działalność gospodarczą; • przedsiębiorcy; • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • samorządy gospodarcze i zawodowe; • stowarzyszenia i organizacje społeczne; • szkoły lub placówki oświatowe; • uczelnie wyższe; • wspólnoty samorządowe. **8.2.F:** • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.2	**8.2.A do 8.2.E:** • osoby od 30 roku życia pozostające bez zatrudnienia znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby starsze po 50 roku życia, kobiety, osoby z

		niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach. **8.2.F:** • osoby od 30 roku życia pozostające bez zatrudnienia znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby starsze po 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach; • pracodawcy. Ze wsparcia w ramach EFS nie mogą skorzystać rolnicy posiadający gospodarstwa powyżej 2 ha przeliczeniowych. w przypadku członków rodziny rolnika wsparcie może otrzymać jedynie osoba pozostająca faktycznie bez zatrudnienia pod warunkiem, że efektem realizowanych działań będzie przejście osoby otrzymującej wsparcie z systemu ubezpieczeń społecznych rolników (KRUS) do ogólnego systemu ubezpieczeń (ZUS).
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.2	**21 578 268 – region słabiej rozwinięty**
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IP RPO
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego	Działanie 8.2	**8.2.A do 8.2.E:** tryb konkursowy – IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie

za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów		protestów: IP RPO - DWUP. **8.2.F:** tryb pozakonkursowy – IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross- financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.2	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.2	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.

19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.2	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się możliwość występowania: 3. pomocy de minimis udzielanej na podstawie: – rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073). 4. pomocy w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych oraz pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji udzielanej na podstawie: – art. 32 i 33 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER], – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	95% - podmioty niepubliczne 85% - jednostki publiczne
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.2	5% - podmioty niepubliczne 15% - jednostki publiczne
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Minimalna wartość projektu 100 tys. PLN
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.2	Nie dotyczy

Działanie 8.3. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.3	Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.3	Tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.3	1. Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.3	1. Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej – programowy 2. Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie – programowy
5. Typy projektów	Działanie 8.3	**8.3.A.** Bezzwrotne dotacje obejmujące: - doradztwo oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej; - przyznanie bezzwrotnych środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości; - wsparcie pomostowe obejmujące szkolenia i doradztwo w zakresie efektywnego wykorzystania dotacji oraz pomostowe wsparcie finansowe. **8.3.B** Instrumenty finansowe obejmujące: - przyznanie jednorazowej pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Preferowane będą projekty: - generujące nowe miejsca pracy; - koncentrujące się na terenie powiatów o najwyższej stopie bezrobocia; - rewitalizacyjne ujęte w programie rewitalizacji danej gminy, które znajdą się na wykazie IZ RPO WD; - koncentrujące się na obszarach o niskim poziomie aktywności gospodarczej.

6. Typ beneficjenta	Działanie 8.3	• fundacje; • organizacje pracodawców; • osoby prowadzące działalność gospodarczą; • przedsiębiorcy; • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • samorządy gospodarcze i zawodowe; • stowarzyszenia i organizacje społeczne; • szkoły lub placówki oświatowe; • uczelnie wyższe; • wspólnoty samorządowe; • podmiot wdrażający instrument finansowy.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.3	**8.3.A:** • osoby od 30 roku życia pozostające bez zatrudnienia znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby starsze po 50 roku życia, kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach. **8.3.B:** • osoby od 30 roku życia pozostające bez zatrudnienia znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby starsze po 50 roku życia, kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach; • pozostałe osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 30 roku życia. W zakresie typu 8.3.B wsparcie dla osób spoza grupy wymienionej w pierwszym podpunkcie, ale cały czas należących do grupy bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo nie będzie stanowić więcej niż 20% alokacji priorytetu inwestycyjnego. Ze wsparcia w ramach EFS nie mogą skorzystać rolnicy posiadający gospodarstwa powyżej 2 ha przeliczeniowych. w przypadku członków rodziny rolnika wsparcie może otrzymać jedynie osoba pozostająca faktycznie bez zatrudnienia pod warunkiem, że efektem realizowanych działań będzie przejście osoby otrzymującej wsparcie z systemu ubezpieczeń społecznych rolników (KRUS) do ogólnego systemu ubezpieczeń (ZUS).

8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.3	**55 000 000 – region słabiej rozwinięty**
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.3	Konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IP RPO - DWUP.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych	Działanie 8.3	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach

jako % wydatków kwalifikowalnych		kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.3	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia sytemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.3	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się występowanie pomocy de minimis udzielanej na podstawie: – rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).

20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	95%
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.3	**8.3.A**: 5% wartości projektu pomniejszonej o wartość dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. **8.3.B:** 15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	Minimalna wartość projektu 500 tys. PLN
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.3	11 000 000
26. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 8.3	Do uzupełnienia po ewaluacji ex-ante IF i decyzji ZW w tym zakresie.
27. Rodzaj wsparcia instrumentów	Działanie 8.3	Mikropożyczka

finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania		
28. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 8.3	• osoby od 30 roku życia pozostające bez zatrudnienia znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby starsze po 50 roku życia, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach; • pozostałe osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 30 roku życia.

Działanie 8.4. Godzenie życia zawodowego i prywatnego

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.4	Godzenie życia zawodowego i prywatnego
	Poddziałanie nr 8.4.1	Godzenie życia zawodowego i prywatnego – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 8.4.2	Godzenie życia zawodowego i prywatnego – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 8.4.3	Godzenie życia zawodowego i prywatnego – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 8.4.4	Godzenie życia zawodowego i prywatnego – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.4	Zwiększenie zatrudnienia wśród osób opiekujących się dziećmi do 3 roku życia
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.4	1. Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu 2. Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.

4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.4	1. Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie – programowy 2. Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – programowy
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 8.4	**8.4.A.** Aktywizacja zawodowa osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 poprzez tworzenie i rozwijanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz pokrywanie kosztów opieki w tym: – tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowotworzonych formach opieki przewidzianych ustawą; – dostosowanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami; – sfinansowanie kosztów usług bieżącej opieki nad dziećmi lub wynagrodzenia dziennego opiekuna lub niani; – sfinansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna; – aktywizacja zawodowa opiekunów dzieci do lat 3 (realizowana wyłącznie jako element projektu z zakresu sfinansowania kosztów usług bieżącej opieki nad dziećmi lub wynagrodzenia dziennego opiekuna lub niani). **Preferowane będą projekty**: • koncentrujące się na obszarach o największym opóźnieniu społeczno-gospodarczym.
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.4	• osoby prowadzące działalność gospodarczą,

		• przedsiębiorcy, • organizacje pracodawców, • stowarzyszenia, • związki zawodowe, • jednostki samorządu terytorialnego, w tym samorządowe jednostki organizacyjne, • spółdzielnie, • samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, • fundacje, • wspólnoty mieszkaniowe, • placówki systemu oświaty, • inne jednostki organizacyjne systemu oświaty niepubliczne.
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.4	• osoby powracające na rynek pracy po urlopach macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3; • osoby pozostające bez zatrudnienia i sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	
	Poddziałanie nr 8.4.1	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
	Poddziałanie nr 8.4.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
	Poddziałanie nr 8.4.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
	Poddziałanie nr 8.4.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.4	Nie dotyczy

10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.4	**39 143 944 – region słabiej rozwinięty**
	Poddziałanie nr 8.4.1	25 940 458
	Poddziałanie nr 8.4.2	4 700 000
	Poddziałanie nr 8.4.3	3 180 905
	Poddziałanie nr 8.4.4	5 322 581
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	Interwencja powiązana z innymi działaniami w ramach RPO poprzez zastosowanie instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Dodatkowo możliwa jest komplementarność z projektami związanymi z inwestycjami w infrastrukturę społeczną realizowanymi w ramach EFRR w działaniu 6.1. Kluczowym efektem wsparcia będzie usamodzielnienie się ekonomiczne i społeczne osób objętych komplementarnym wsparciem z EFS. Mechanizmem umożliwiającym zapewnienie komplementarności wsparcia będzie premiowanie poprzez kryteria wyboru projektów komplementarnych.
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	ZIT
	Poddziałanie nr 8.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 8.4.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 8.4.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.4	Tryb konkursowy
	Poddziałanie nr 8.4.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IP RPO – DWUP.
	Poddziałanie nr 8.4.2	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT WROF. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT WROF.
	Poddziałanie nr 8.4.3	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT AJ. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT AJ.

	Poddziałanie nr 8.4.4	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT AW. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT AW.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.4	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.

(jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.4	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia sytemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.4	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się możliwość występowania pomocy de minimis udzielanej na podstawie: – rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
20. Maksymalny	Działanie 8.4	85%

% poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	85%
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.4	15%
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 8.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 8.4.4	jw.

Działanie 8.5. Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.5	Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.5	Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.5	1. Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.5	1. Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie – programowy
5. Typy projektów	Działanie 8.5	**8.5.A.** Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie poprzez wsparcie typu outplacement obejmujące kompleksowy zestaw działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczestników projektu, w szczególności: – doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania jako obowiązkowy element wsparcia; – poradnictwo psychologiczne; – pośrednictwo pracy; – szkolenia, kursy, studia podyplomowe; – staże, praktyki zawodowe; – subsydiowanie zatrudnienia; – dodatek relokacyjny; – wsparcie finansowe na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, w formie zwrotnej lub bezzwrotnej, połączone ze wsparciem doradczo-szkoleniowym. Ze wsparcia w ramach działania wyłączone jest finansowanie seminariów i konferencji.

6. Typ beneficjenta	Działanie 8.5	• spółki jawne, partnerskie, komandytowe, akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością; • spółki cywilne prowadzące działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie Kodeksu cywilnego, • osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, • jednostki samorządu terytorialnego w tym samorządowe jednostki organizacyjne, • spółdzielnie, • uczelnie, • samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, • niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, • fundacje, • stowarzyszenia, • związki zawodowe, • organizacje pracodawców, • samorząd gospodarczy i zawodowy, • wspólnoty mieszkaniowe, • szkoły, • placówki systemu oświaty, • inne jednostki organizacyjne systemu oświaty
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.5	• pracodawcy przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne oraz ich pracownicy przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem w zakresie programów outplacementowych Zgodnie z zapisanymi w RPO WD 2014-2020 kierunkami wsparcia uczestnikami projektu mogą być również osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wsparcie rozwojowe na rzecz MŚP (w tym właścicieli przedsiębiorstw) będzie udzielane na zasadach podejścia popytowego w ramach działania 8.6.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.5	**8 000 000 – region słabiej rozwinięty**
11. Mechanizmy	Działanie 8.5	Nie dotyczy

powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)		
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.5	Konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	Wsparcie rozwojowe dla przedsiębiorstw nie jest udzielane dużym przedsiębiorstwom.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.5	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania	Działanie 8.5	W ramach działania nie przewiduje się

uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek		stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Kwestia sytemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.5	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się występowanie: 1. pomocy de minimis udzielanej na podstawie: – rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073). 2. pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP udzielanej na podstawie: – art. 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER], – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073). 3. pomocy szkoleniowej udzielanej na podstawie: – art. 31 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER],

		– rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	95%
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.5	5%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	Minimalna wartość projektu: 1 mln PLN
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	Nie dotyczy

25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.5	Nie dotyczy

Działanie 8.6. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.6	Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.6	Poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców sektora MMŚP
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.6	1. Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.6	1. Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie – programowy 2. Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C) – programowy 3. Liczba osób pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – programowy 4. Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – programowy
5. Typy projektów	Działanie 8.6	**8.6.A.** Wzrost konkurencyjności dolnośląskich mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez usługi realizowane w ramach Rejestru Usług Rozwojowych pozwalające na rozwój przedsiębiorstwa i/lub jego pracowników, w szczególności nabycie lub potwierdzenie kwalifikacji, usprawnienie procesów lub

		obszaru działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności gospodarczej. Ze wsparcia w ramach działania wyłączone jest finansowanie seminariów i konferencji. **Działanie zostanie skoncentrowane na:** • branżach o największym potencjale kreowania miejsc pracy (w oparciu o regionalne badania i analizy oraz wskazane smart specialisations z uwzględnieniem jednolitej metodologii określania branż na podstawie danych dostępnych w ramach statystyki publicznej); • pracownikach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (np. osobach po 50 roku życia, pracownikach o niskich kwalifikacjach); • tworzeniu białych i zielonych miejsc pracy.
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.6	• spółki jawne, partnerskie, komandytowe, akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością; • spółki cywilne prowadzące działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie Kodeksu cywilnego, • osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, • jednostki samorządu terytorialnego w tym samorządowe jednostki organizacyjne, • spółdzielnie, • uczelnie, • samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, • niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, • fundacje, • stowarzyszenia, • związki zawodowe, • organizacje pracodawców, • samorząd gospodarczy i zawodowy, • wspólnoty mieszkaniowe, • szkoły, • placówki systemu oświaty, • inne jednostki organizacyjne systemu oświaty
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.6	• mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz ich pracownicy
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 8.6	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

(jeśli dotyczy)		
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.6	**16 000 000 – region słabiej rozwinięty**
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.6	Konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.6	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może

		łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.6	W ramach działania nie przewiduje się stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków. Kwestia sytemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.6	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się występowanie: 1. pomocy de minimis udzielanej na podstawie: – rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073). 2. pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP udzielanej na podstawie: – art. 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER], – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku

		w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073). 3. pomocy szkoleniowej udzielanej na podstawie: – art. 31 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER], – rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	85%
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.6	15%

23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	Minimalna wartość projektu 1 mln PLN
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.6	Nie dotyczy

Działanie 8.7. Aktywne i zdrowe starzenie się

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 8.7	Aktywne i zdrowe starzenie się
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 8.7	Poprawa dostępu do programów zdrowotnych dotyczących chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom aktywnym zawodowo; Wydłużenie aktywności zawodowej na rynku pracy osób powyżej 50 roku życia
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.7	1. Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie 2. Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.7	1. Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS – programowy 2. Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców – programowy
5. Typy projektów	Działanie 8.7	**8.7.A.** Wdrożenie programów profilaktycznych, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne. **8.7.B.** Opracowanie i wdrożenie programów polityki zdrowotnej ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy

		(w tym działania szkoleniowe). **8.7.C.** Programy zdrowotne z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej. Programy zdrowotne powinny być ukierunkowane na grupy docelowe najbardziej narażone na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub najbardziej bliskich powrotowi na rynek pracy w wyniku świadczeń rehabilitacyjnych. **Preferowane będą projekty**: • o znaczeniu regionalnym lub subregionalnym.
6. Typ beneficjenta	Działanie 8.7	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • przedsiębiorcy; • osoby prowadzące działalność gospodarczą; • organizacje pozarządowe; • podmioty ekonomii społecznej; • podmioty lecznicze.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.7	• pracownicy i pracodawcy dolnośląscy
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 8.7	**28 287 888 – region słabiej rozwinięty**
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Głównym narzędziem, które posłuży koordynowaniu interwencji z innymi PO, będzie Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Działa on pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia, a w jego skład wchodzą przedstawiciele ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, ministra właściwego ds. cyfryzacji, ministra właściwego ds. pracy i polityki społecznej oraz samorządy regionów, a także inni partnerzy właściwi w zakresie ochrony zdrowia. Warunkiem koniecznym dla podejmowania interwencji w sektorze zdrowia jest ich zgodność z uzgodnionym przez Komitet Sterujący Planem działań w sektorze zdrowia (Plan działań)

		podejmowanych ze środków unijnym na poziomie krajowym i regionalnym. Ponadto w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej niezbędne będzie uzyskanie opinii Agencji Opiniowania Technologii Medycznych i Taryfikacji odpowiedzialnej między innymi za koordynowanie racjonalności realizacji tego typu działań na poziomie krajowym.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.7	Konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.7	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Nie dotyczy

18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.7	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia systemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.7	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się możliwość występowania pomocy de minimis udzielanej na podstawie: – rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 r. poz. 1073)
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	85%

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	95%
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.7	W przypadku realizacji populacyjnych programów profilaktycznych w zakresie raka szyjki macicy i raka piersi przez publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze: 15%. W pozostałych sytuacjach: 5%.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 8.7	Nie dotyczy

Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia oraz zatrudnienia.
Zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych, w tym opiekuńczych i wsparcia rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wsparcia pieczy zastępczej.
Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych.
Tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	**143 926 219**
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 9.1. Aktywna integracja

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 9.1	Aktywna integracja
	Poddziałanie nr 9.1.1	Aktywna integracja – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 9.1.2	Aktywna integracja – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 9.1.3	Aktywna integracja – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 9.1.4	Aktywna integracja – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 9.1	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia oraz zatrudnienia.
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 9.1	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – programowy 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – programowy 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – programowy

	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 9.1	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – programowy 2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – programowy
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 9.1	**9.1.A.** – Projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej z elementami usług specjalistycznego poradnictwa (prawnego, rodzinnego, psychologicznego) dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, ich rodzin oraz osób z ich otoczenia w celu poprawy ich sytuacji społeczno-zawodowej. W ramach operacji 9.1. A. realizowane będą dwa typy projektów: 1) kompleksowe projekty **Ośrodków Pomocy Społecznej** oraz **Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie** z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze: a) **społecznym**, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, m.in.: • praca socjalna (jako element projektu); • specjalistyczne poradnictwo o charakterze prawnym, rodzinnym i psychologicznym (jako element projektu); • organizowanie i finansowanie uczestnictwa w placówkach wsparcia dziennego, świetlicach i klubach, o których mowa w przepisach pomocy społecznej, przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przepisach o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

		alkoholizmowi; • organizacja i finansowanie usług wspierających osoby z niepełnosprawnością, w tym kosztów zatrudnienia tłumacza osoby głuchoniemej, przewodnika osoby niewidomej, asystenta osoby niepełnosprawnej; • organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną, w tym kosztów zatrudnienia animatora lokalnego, lidera klubu integracji społecznej, streetworkera, coacha; • organizacja i finansowanie usług wsparcia i aktywizacji rodzin marginalizowanych, w tym kosztów zatrudnienia asystenta rodzinnego i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), konsultantów rodzinnych, mediatorów itp.; • pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, w tym osób opuszczających pieczę zastępczą oraz bezdomnych; • organizacja i finansowanie kosztów wolontariatu, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz kosztów zatrudnienia osoby prowadzącej klub wolontariuszy; • organizacja i finansowanie metod pracy w środowisku rodzinnym; • organizacja i finansowanie uczestnictwa w grupach i klubach samopomocowych, w tym kosztów zatrudnienia osoby prowadzącej klub lub grupę; • organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę; • organizacja i finansowanie poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej, mediacji rodzinnej oraz udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, służące przywróceniu samodzielności życiowej, w tym powrotu na rynek pracy; • organizacja i finansowanie poradnictwa

		i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową; • organizacja i finansowanie usług integracyjnych obejmujących edukację społeczną i obywatelską. b) **zawodowym**, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia, m.in.: • kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy; • uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej; • uczestnictwo w zajęciach Klubu Integracji Społecznej; • praca (zatrudnienie), praktyka zawodowa lub staż w spółdzielni socjalnej, przedsiębiorstwie społecznym lub innym podmiocie, również w przedsiębiorstwie (po konsultacji z właściwym powiatowym urzędem pracy w przypadku, gdy klientem jest osoba bezrobotna); • włączanie osób z niepełnosprawnością w zajęcia na rzecz aktywizacji zawodowej, realizowane w warsztatach terapii zajęciowej poprzez finansowanie zajęć związanych z uczestnictwem w WTZ (w zakresie niefinansowanym przez PFRON) oraz wszystkich dodatkowych działań na rzecz aktywnej integracji dotychczas nieoferowanych przez WTZ (np. dodatkowe zajęcia aktywizacyjne); • usługi wspierające aktywizację zawodową; organizacja i finansowanie usług wspierających, w tym: trenera pracy, doradcy zawodowego; • usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy na podstawie porozumienia o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie z dnia

		20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i na zasadach określonych w tej ustawie; • subsydiowane zatrudnienie; • wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy, w tym specjalistyczne wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem); • poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy; • zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby z niepełnosprawnością przez trenera pracy/ asystenta zawodowego u pracodawcy; • skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ. OPS i PCPR nie wdrażają samodzielnie usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Wdrożenie tych usług w ramach projektów ww. jednostek jest możliwe wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji. c) **edukacyjnym**, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, m.in.: • kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy; • skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym oraz kosztów z nimi związanych; • skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach kształcenia ustawicznego (z wyłączeniem studiów wszystkich stopni), mających na celu uzyskanie zawodu lub przygotowania zawodowego (po konsultacji z właściwym powiatowym urzędem pracy w przypadku, gdy klientem jest osoba bezrobotna); • sfinansowanie kosztów nauki na poziomie

		wyższym dla osób pozostających lub opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze lub inne formy opieki zastępczej; • organizacja i sfinansowanie usług wspierających aktywizację edukacyjną (np. broker edukacyjny, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne). d) **zdrowotnym**, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy: • skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla rodzin lub osób; • skierowanie i sfinansowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, o którym mowa w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie; • skierowanie i sfinansowanie programu psychoterapii w zakładzie lecznictwa odwykowego w przypadku osób uzależnionych od alkoholu, w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; • skierowanie i sfinansowanie programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii; • sfinansowanie kosztów zespołów ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo lub zajęć rehabilitacyjnych zgodnie z potrzebami osób z niepełnosprawnością. Instrumenty aktywizacji zdrowotnej mogą stanowić wyłącznie uzupełnienie instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej i/lub edukacyjnej. 2) projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej, obejmujące następujące instrumenty: a) usługi specjalistycznego poradnictwa (prawnego, rodzinnego, psychologicznego),

		prowadzące do integracji społecznej i zawodowej – jedynie jako element projektu; b) wdrożenie/ zastosowanie form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji zawodowej, animacji lokalnej, streetworkingu, coachingu, treningu pracy); c) działania o charakterze środowiskowym, w tym w szczególności działania edukacyjne i integracyjne, mające na celu adaptację pracownika w środowisku pracy (jedynie łącznie z główną grupą docelową); d) usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym (wyłącznie pod warunkiem, gdy jej udzielenie jest niezbędne, aby zapewnić indywidualizację i kompleksowość wsparcia dla uczestnika projektu) (np. usługi asystenckie); e) wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym zaburzone psychicznie; f) promocja i wsparcie wolontariatu w zakresie integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; g) kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy; h) staże, praktyki zawodowe, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy; i) poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy; j) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia) oraz specjalistyczne (wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla zatrudnionej osoby z niepełnosprawnością;

		k) zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby z niepełnosprawnością przez trenera pracy/ asystenta zawodowego u pracodawcy; l) skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ; ł) jednorazowy dodatek relokacyjny dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości 50 km od miejsca stałego zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania; m) skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla rodzin lub osób; n) skierowanie i sfinansowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, o którym mowa w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie; o) skierowanie i sfinansowanie programu psychoterapii w zakładzie lecznictwa odwykowego w przypadku osób uzależnionych od alkoholu, w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; p) skierowanie i sfinansowanie programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii. **9.1.B.** Projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej z elementami usług specjalistycznego poradnictwa (prawnego, rodzinnego, psychologicznego) dla osób przebywających w Zakładach Poprawczych, Schroniskach dla Nieletnich, Ośrodkach Kuratorskich, Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodkach

		Socjoterapii i ich rodzin. 1) Wsparcie dla osób przebywających w Zakładach Poprawczych, Schroniskach dla Nieletnich, Ośrodkach Kuratorskich, Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii: a) Poradnictwo psychologiczne (indywidualne i grupowe) – jako element uzupełniający projekt; b) Poradnictwo psychospołeczne, w tym m.in.: – integracja i budowanie partnerstwa w grupie, – stres i metody radzenia sobie z nim, – agresja i metody radzenia sobie z nią. c) Treningi kompetencji i umiejętności społecznych, w tym m.in.: – treningi w zakresie edukacji mediacyjnej i rozwiązywania konfliktów, – treningi postaw asertywnych; – treningi w zakresie autoprezentacji; – treningi z zakresu zasad współżycia społecznego; – treningi w zakresie alternatywnego spędzania czasu wolnego; – trening zarządzania budżetem domowym i oszczędzania; – treningi z zakresu koncentracji uwagi. d) socjoterapia; e) zajęcia o charakterze terapeutycznym; f) coaching, mentoring, tutoring; g) poradnictwo/ treningi w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym; h) warsztaty z zakresu umiejętności znajdowania zatrudnienia; i) poradnictwo prawne i rodzinne - jako element uzupełniający projekt; j) warsztaty motywacyjne i aktywizujące do podjęcia pracy i zmiany swojej sytuacji; k) doradztwo zawodowe; l) warsztaty z zakresu przedsiębiorczości prowadzone lub współprowadzone przez praktyków; m) zajęcia z zakresu zawodoznawstwa (w tym możliwość uczestnictwa w spotkaniach poza terenem placówki u konkretnego pracodawcy);

		n) kursy i szkolenia zawodowe; o) staże, praktyki zawodowe, zatrudnienie, subsydiowane zatrudnienie, prace społecznie użyteczne; p) pośrednictwo pracy (w tym tworzenie banku ofert pracy); q) pomoc w znajdowaniu zatrudnienia, np. poprzez wykorzystanie usług trenera pracy; r) wolontariat. 2) wsparcie dla rodziny (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla udzielenia wsparcia grupie docelowej): a) treningi kompetencji wychowawczych; b) treningi radzenia sobie z sytuacją bezradności życiowej oraz wychowawczo – opiekuńczej; c) poradnictwo psychologiczne (indywidualne i grupowe)- jako element uzupełniający projekt; d) grupy wsparcia/grupy samopomocowe; e) wolontariat (wspólnie z grupą docelową); f) pomoc w nawiązaniu współpracy z podmiotami pomocowymi (pomoc społeczna, instytucje rynku pracy, etc.); g) poradnictwo prawne i rodzinne - jako element uzupełniający projekt. **9.1.C.** 1) Wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez podmioty, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym (tj. Centra Integracji Społecznej (CIS), Kluby Integracji Społecznej (KIS)) poprzez stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej: a) w istniejących CIS lub KIS; b) poprzez utworzenie nowych CIS lub KIS. 2) Wsparcie dla zatrudnienia i usług rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami poprzez: a) tworzenie nowych Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) (wyłącznie w przypadku, gdy analiza potrzeb regionu wykaże potrzebę tworzenia kolejnych podmiotów tego typu); b) zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych

		w istniejących ZAZ z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji; c) wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie osób zatrudnionych w ZAZ do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej, w tym wsparcie dla osób zatrudnionych w ZAZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienie, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia; d) tworzenie nowych WTZ (wyłącznie w przypadku, gdy analiza potrzeb regionu wykaże potrzebę tworzenia kolejnych podmiotów tego typu); e) wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących Warsztatach Terapii Zajęciowej (WTZ); f) wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji, obowiązkowo ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej. W tej formie wsparcia istnieje możliwość wsparcia uczestników WTZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia, umożliwia także realizację praktyk lub staży dla uczestników WTZ; g) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością lub dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (jako element kompleksowego projektu). **Preferencje uzyskają projekty** (dotyczy operacji od 9.1.A. do 9.1.C.): • realizowane w partnerstwie instytucji rynku pracy oraz podmiotów pomocy i integracji społecznej;

		• realizowane w partnerstwie, w szczególności z LGD, których działanie ukierunkowane jest na aktywne włączenie; • realizujące działania wspierające obszary objęte programami rewitalizacji, które znajdą się na wykazie IZ RPO WD, i ich mieszkańców.
	Poddziałanie nr 9.1.1	typ operacji 9.1.A., 9.1.B., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.2	typ operacji 9.1.A., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.3	typ operacji 9.1.A., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.4	typ operacji 9.1.A., 9.1.C.
6. Typ beneficjenta	Działanie 9.1	**W zakresie projektów typu 9.1.A.:** • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne j.s.t.; • jednostki organizacyjne pomocy społecznej; • organizacje pozarządowe; • lokalne grupy działania; • podmioty ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstwa społeczne; • kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych; • PFRON. **W zakresie projektów typu 9.1.B.:** • Zakłady Poprawcze, Schroniska dla Nieletnich, Ośrodki Kuratorskie/ Ministerstwo Sprawiedliwości; organy prowadzące Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze oraz Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii. **W zakresie projektów typu 9.1.C.:** • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne j.s.t.; • organizacje pozarządowe; • podmioty ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstwa społeczne; • jednostki organizacyjne pomocy społecznej; • lokalne grupy działania; • kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.
	Poddziałanie nr 9.1.1	Beneficjenci w zakresie projektów wymienionych dla typu operacji: 9.1.A., 9.1.B., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.2	Beneficjenci w zakresie projektów

		wymienionych dla typu operacji: 9.1.A., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.3	Beneficjenci w zakresie projektów wymienionych dla typu operacji: 9.1.A., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.4	Beneficjenci w zakresie projektów wymienionych dla typu operacji: 9.1.A., 9.1.C.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 9.1	**W zakresie projektów typu 9.1.A.:** • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne sprofilowane jako najbardziej oddalone od rynku pracy zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz osoby nieaktywne wymagające aktywizacji społeczno-zawodowej; • najbliższe otoczenie osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla udzielenia wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu). **W zakresie projektów typu 9.1.B.:** • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (osoby przebywające w Zakładach Poprawczych, Schroniskach dla Nieletnich, Ośrodkach Kuratorskich, Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii); • rodzina osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla udzielenia wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu). **W zakresie projektów typu 9.1.C.:** • osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne sprofilowane jako najbardziej oddalone od rynku pracy zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz osoby nieaktywne wymagające aktywizacji społeczno-zawodowej; • rodzina osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest

		to niezbędne dla udzielenia wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu). W ramach CT 9 wsparcie jest kierowane do osób, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, w tym do osób zakwalifikowanych do III profilu pomocy i skierowanych do objęcia Programem Aktywizacja i Integracja w oparciu *ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. W ramach projektów OPS i PCPR wsparciem są obejmowane także osoby bezrobotne, które korzystają z pomocy społecznej lub bezrobotne zakwalifikowane do III profilu pomocy zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W przypadku wsparcia osób bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy wsparcie jest realizowane na podstawie Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ww. ustawie. W ramach RPO WD osoby ze społeczności romskiej mogą uzyskać wsparcie, o ile są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, przy czym wsparcie nie może mieć charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie tej społeczności. Wsparcie dla osób odbywających karę pozbawienia wolności udziela się wyłącznie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.
	Poddziałanie nr 9.1.1	Grupa docelowa w zakresie projektów wymienionych dla typu operacji: 9.1.A., 9.1.B., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.2	Grupa docelowa w zakresie projektów wymienionych dla typu operacji: 9.1.A., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.3	Grupa docelowa w zakresie projektów wymienionych dla typu operacji: 9.1.A., 9.1.C.
	Poddziałanie nr 9.1.4	Grupa docelowa w zakresie projektów wymienionych dla typu operacji: 9.1.A., 9.1.C.
8. Instytucja pośrednicząca	Działanie 9.1	
	Poddziałanie nr 9.1.1	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy

(jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 9.1.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
	Poddziałanie nr 9.1.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
	Poddziałanie nr 9.1.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 9.1	**100 926 219 – region słabiej rozwinięty**
	Poddziałanie nr 9.1.1	68 589 658
	Poddziałanie nr 9.1.2	14 000 000
	Poddziałanie nr 9.1.3	6 626 884
	Poddziałanie nr 9.1.4	11 709 677
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	IZ RPO zapewni komplementarność wsparcia w ramach RPO – Działaniu 9.1 z Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym poprzez zachęcanie beneficjentów do preferowania objęcia wsparciem EFS osób lub rodzin korzystających z pomocy PO PŻ, a także przekazując informację o wybranych do dofinansowania projektach organizacjom partnerskim regionalnym i lokalnym, o których mowa w PO PŻ, oraz zobowiązując beneficjentów do poinformowania organizacji partnerskich, o których mowa w PO PŻ, m.in. o prowadzonej rekrutacji do projektu, o niepowielaniu wsparcia, które osoba lub rodzina zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym uzyskuje w ramach działań towarzyszących w PO PŻ. Wsparcie działań miękkich współfinansowanych ze środków EFS będzie mogło być uzupełnione wsparciem infrastrukturalnym współfinansowanym ze środków EFRR – Oś 6 RPO WD, Działanie 6.1. Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD

	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	ZIT
	Poddziałanie nr 9.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 9.1.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 9.1.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 9.1	Konkursowy
	Poddziałanie nr 9.1.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IP RPO - DWUP.
	Poddziałanie nr 9.1.2	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT WROF. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT WROF.
	Poddziałanie nr 9.1.3	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT AJ. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT AJ.
	Poddziałanie nr 9.1.4	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT AW. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT AW.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	Ze środków EFS w ramach projektów OPS i PCPR nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu. Praca socjalna, stanowiąca instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym, może być stosowana w projektach OPS i PCPR, stanowiąc jego element. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są przyjmowane do dofinansowania. Turnusy rehabilitacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie są

		traktowane jako instrument aktywnej integracji. Kwota przeznaczona na turnus rehabilitacyjny aktywizowanej osoby z niepełnosprawnością może być jednak uznana za wkład własny do projektu. W przypadku zastosowania kontraktu socjalnego, indywidualnych programów, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz programów aktywności lokalnej w formie lokalnych programów pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, obowiązkowe jest zastosowanie usług aktywnej integracji. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji (dotyczy wszystkich typów projektów w Działaniu 9.1). W ramach ścieżki reintegracji, obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny czy środowiska i przyczynia się do realizacji celów aktywnej integracji, przy czym wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług (dotyczy wszystkich typów projektów w Działaniu 9.1). Proces wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska zagrożonego ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 9.1	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie

(jeśli dotyczy)		z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross- financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.1	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 9.1	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia sytemu zaliczek zostanie ustalona

		w regulaminie konkursu.
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 9.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się występowanie: – pomocy de minimis udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073); – pomocy w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych oraz pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, udzielanej na podstawie art. 32 i 33 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu [GBER], rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.

	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	85%.
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	**W zakresie projektów typu 9.1.A.:** • Typ projektu nr 1: projekty Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie – 85% • Typ projektu nr 2: projekty realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie – 85%, pozostałe projekty – 95% **W zakresie projektów typu 9.1.B.:** • 95% **W zakresie projektów typu 9.1.C.:** • projekty realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie – 85%, pozostałe projekty - 95%
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.1	**W zakresie projektów typu 9.1.A.:** • Typ projektu nr 1: projekty Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie – 15% • Typ projektu nr 2: projekty realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie – 15%, pozostałe projekty– 5% **W zakresie projektów typu 9.1.B.:** • 5% **W zakresie projektów typu 9.1.C.:**

		• projekty realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie – 15%, pozostałe projekty- 5%.
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu – nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.

Działanie 9.2. Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 9.2	Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych
	Poddziałanie nr 9.2.1	Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 9.2.2	Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 9.2.3	Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 9.2.4	Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT AW

2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 9.2	Zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych, w tym opiekuńczych i wsparcia rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wsparcia pieczy zastępczej.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 9.2	1. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu – programowy 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 9.2	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie - programowy
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 9.2	**9.2.A. Usługi asystenckie i opiekuńcze nad osobami niesamodzielnymi świadczone w lokalnej społeczności:** 1) usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej; 2) usługi asystenckie skierowane do osób o różnym stopniu niesamodzielności; 3) tworzenie miejsc i świadczenie usług opiekuńczych oraz bytowych w całodobowych placówkach okresowego pobytu, zapewniających możliwość okresowej opieki dla niesamodzielnej osoby w przypadku choroby lub innego okresowego braku możliwości sprawowania opieki ze

		strony rodziny lub konieczności odpoczynku od sprawowania stałej opieki; 4) tworzenie miejsc i świadczenie usług opiekuńczych w ramach placówek zapewniających dzienną opiekę nad osobami niesamodzielnymi. W ramach wsparcia towarzyszącego elementem uzupełniającym projektu mogą być następujące typy operacji: 5) wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka i inne formy samopomocowe na rzecz osób niesamodzielnych – jako element kompleksowego projektu; 6) usługi pozwalające osobom niesamodzielnym w miarę możliwości samodzielne funkcjonowanie, w tym działania zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo tych osób (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków, sfinansowanie wypożyczenia sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i medycznego poprzez tworzenie wypożyczalni takiego sprzętu w połączeniu z nauką ich obsługi i doradztwem w zakresie jego wykorzystania, przewóz do miejsca pracy lub ośrodka wsparcia) – jako element kompleksowego projektu); 7) wykorzystanie nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych, np. teleopieki i innych form niebezpośrednich usług opiekuńczych wykorzystujących nowe technologie – jako element kompleksowego projektu; 8) działania wspierające opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi poprzez: – kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymiana doświadczeń dla opiekunów faktycznych, zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi, – poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów

		faktycznych, jako element kompleksowego projektu. 9) szkolenie asystentów/ kandydatów na asystentów osób niesamodzielnych oraz opiekunów/ kandydatów na opiekunów osób niesamodzielnych w zakresie niezbędnym do świadczenia usług – jako element kompleksowego projektu. **9.2.B. Usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej:** 1) usługi interwencji kryzysowej; 2) usługi pracy z rodziną; 3) tworzenie i wsparcie istniejących placówek wsparcia dziennego; 4) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji personelu służb świadczących usługi pieczy zastępczej, w tym kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego mających pod opieką poniżej 14 dzieci oraz doskonalenie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą w ww. formach – wsparcie realizowane wyłącznie jako element działań prowadzących do powstawania/ podnoszenia jakości zdezinstytucjonalizowanych form pieczy zastępczej. **9.2.C. Mieszkania wspomagane:** 1) tworzenie miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach wspomaganych dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; 2) tworzenie miejsc krótkookresowego pobytu w mieszkaniach wspomaganych w formie mieszkań wspieranych. **Preferencje uzyskają projekty** (w zakresie typów projektów od 9.2.A do 9.2.C) • realizowane przez organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne; • realizowane w partnerstwie podmiotów świadczących usługi społeczne oraz organizacji pozarządowych;

		• realizowane na obszarach o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług; • realizujące działania wspierające obszary objęte programami rewitalizacji, które znajdą się na wykazie IZ RPO WD i ich mieszkańców.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 9.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne j.s.t.; • jednostki organizacyjne pomocy społecznej; • organizacje pozarządowe; • podmioty prowadzące działalność w obszarze pomocy społecznej oraz systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej; • podmioty ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstwa społeczne; kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 9.2	• osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne sprofilowane jako najbardziej oddalone od rynku pracy zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz osoby nieaktywne wymagające aktywizacji społeczno-zawodowej; • rodzina osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – jedynie jako element projektu właściwego; • dzieci w zinstytucjonalizowanej pieczy zastępczej; • kandydaci na rodziny zastępcze, rodziny zastępcze, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu

		rodzinnego poniżej 14 dzieci..
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.1.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	
	Poddziałanie nr 9.2.1	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
	Poddziałanie nr 9.2.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
	Poddziałanie nr 9.2.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
	Poddziałanie nr 9.2.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej i Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	
	Poddziałanie nr 9.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.2.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.2.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.2.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 9.2	**25 000 000 – region słabiej rozwinięty**
	Poddziałanie nr 9.2.1	13 620 806
	Poddziałanie nr 9.2.2	5 000 000
	Poddziałanie nr 9.2.3	1 988 065
	Poddziałanie nr 9.2.4	4 391 129
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	Wsparcie działań miękkich współfinansowanych ze środków EFS będzie mogło być uzupełnione wsparciem infrastrukturalnym współfinansowanym ze środków EFRR – Oś 6 RPO WD, Działanie 6.1. Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	ZIT
	Poddziałanie nr 9.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.2.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 9.2.3	ZIT AJ

	Poddziałanie nr 9.2.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 9.2	Tryb konkursowy
	Poddziałanie nr 9.2.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IP RPO - DWUP.
	Poddziałanie nr 9.2.2	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT WROF. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT WROF.
	Poddziałanie nr 9.2.3	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT AJ. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT AJ.
	Poddziałanie nr 9.2.4	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: DWUP oraz ZIT AW. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: DWUP/ ZIT AW.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	Utrzymanie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi (typ operacji 9.2.A.) ze środków EFS stworzonych przez danego beneficjenta trwa nie dłużej niż 3 lata. Beneficjent zobowiązany jest zachować trwałość miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych utworzonych w ramach projektu po zakończeniu jego realizacji co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. Wsparcie w ramach projektu 9.2.A. nie może spowodować zmniejszenia dotychczasowego finansowania usług asystenckich lub opiekuńczych przez beneficjenta oraz zastąpienia środkami projektu dotychczasowego finansowania przez beneficjentów usług asystenckich lub opiekuńczych. Wsparcie dla rodziny i pieczy zastępczej (typ operacji 9.2.B.) odbywa się zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z EFS nie są finansowane świadczenia wypłacane na podstawie tej ustawy. Świadczenia te mogą stanowić wkład własny do projektu.

		Usługi wsparcia rodziny w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w formie placówek wsparcia dziennego polegają na tworzeniu nowych miejsc opieki i wychowania w ramach nowych placówek wsparcia dziennego, jak również w ramach istniejących placówek. W przypadku wsparcia na tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego Beneficjent zobowiązany jest do zachowania trwałości po zakończeniu realizacji projektu co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. Wsparcie istniejących placówek wsparcia dziennego jest możliwe wyłącznie, pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc w tych placówkach lub rozszerzenie oferty wsparcia. W placówkach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej oraz placówkach prowadzonych w formie pracy podwórkowej obowiązkowo są realizowane zajęcia rozwijające co najmniej dwie z ośmiu kompetencji kluczowych wskazanych w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie. Wsparcie udzielane w ramach typu operacji 9.2.C. w przypadku tworzenia miejsc pobytu w innych niż mieszkania chronione formach mieszkań o charakterze wspomaganym, miejsca te są tworzone zgodnie z zasadami obowiązującymi dla usług świadczonych na poziomie lokalnych społeczności, opisanymi w regulaminie konkursu. Beneficjent realizujący typ operacji 9.2.C. zobowiązany jest do zachowania trwałości miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych utworzonych w ramach projektu po zakończeniu realizacji projektu co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu

		Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.2	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 9.2	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia sytemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.

	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 9.2	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się występowanie pomocy de minimis udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	85%
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane	Działanie 9.2	**W zakresie projektów typu 9.2.A.:** • 95% **W zakresie projektów typu 9.2.B.:** • 95% **W zakresie projektów typu 9.2.C.:** • 95%
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.

beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.2	**W zakresie projektów typu 9.2.A.:** • 5% **W zakresie projektów typu 9.2.B.:** • 5% **W zakresie projektów typu 9.2.C.:** • 5%.
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	Minimalna wartość projektu 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu – nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 9.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 9.2.4	jw.

Działanie 9.3. Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ

1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 9.3	Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 9.3	Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 9.3	1. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu. 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 9.3	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi świadczonymi w programie.
5. Typy projektów	Działanie 9.3	**9.3.A.** – opracowanie i wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych **9.3.B.** – wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi, poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad osobami niesamodzielnymi **Preferencje uzyskają projekty:** • realizowane w partnerstwie podmiotów świadczących opiekę zdrowotną lub usługi społeczne oraz organizacji pozarządowych; • realizowane na obszarach o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług.
6. Typ beneficjenta	Działanie 9.3	• podmioty lecznicze, definiowane zgodnie z ustawą o działalności leczniczej

7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 9.3	• osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne sprofilowane jako najbardziej oddalone od rynku pracy zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz osoby nieaktywne wymagające aktywizacji społeczno-zawodowej; • dzieci objęte programem wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji w szczególności pochodzący z grupy docelowej CT9; • rodzina osób wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – jedynie jako element projektu właściwego.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 9.3	**10 000 000 - region słabiej rozwinięty**
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Głównym narzędziem, które posłuży koordynowaniu interwencji z innymi PO, będzie Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Działa on pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia, a w jego skład wchodzą przedstawiciele ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, ministra właściwego ds. cyfryzacji, ministra właściwego ds. pracy i polityki społecznej oraz samorządy regionów, a także inni partnerzy właściwi w zakresie ochrony zdrowia. Warunkiem koniecznym dla podejmowania interwencji w sektorze zdrowia jest ich zgodność z uzgodnionym przez Komitet Sterujący Planem działań w sektorze zdrowia (Plan działań) podejmowanych ze środków unijnym na poziomie krajowym i regionalnym. Ponadto w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej niezbędne będzie uzyskanie opinii Agencji Opiniowania Technologii Medycznych i Taryfikacji odpowiedzialnej między innymi za koordynowanie racjonalności realizacji tego typu działań na poziomie krajowym. W zakresie działań nakierowanych na proces

		deinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi, poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad osobami niesamodzielnymi, wsparcie regionalne będzie komplementarne w stosunku do interwencji prowadzonej w ramach POWER. W programie krajowym zostaną opracowane standardy i przeprowadzony będzie pilotaż, natomiast działania upowszechniające i wdrożeniowe nastąpią z wykorzystaniem środków RPO WD w Działania 9.3.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 9.3	Konkursowy – IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IP RPO - DWUP.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.3	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 9.3	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia sytemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 9.3	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się występowanie pomocy de minimis udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	85%

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	95%
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.3	5%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu – nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	Nie dotyczy

Działanie 9.4. Wspieranie gospodarki społecznej

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 9.4	Wspieranie gospodarki społecznej
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 9.4	Tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej.
3. Lista wskaźników	Działanie 9.4	1. Liczba miejsc pracy utworzonych

rezultatu bezpośredniego		w przedsiębiorstwach społecznych 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 9.4	1. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem. 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.
5. Typy projektów	Działanie 9.4	**9.4.A.** **Usługi wsparcia ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych realizowane w sposób komplementarny w ramach modułów:** **a) Usług animacji, w tym m.in.:** i. działania zmierzające do pobudzenia aktywności osób, grup i instytucji w przestrzeni publicznej, w tym podejmowanie działań animacyjnych, umożliwiających tworzenie podmiotów obywatelskich, partnerstw publiczno-społeczno-prywatnych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, ii. działania zmierzające do ożywienia społeczności lokalnej poprzez inicjowanie różnego rodzaju aktywności, polegających na pracy z grupami w środowisku lokalnym, mających szczególnie na celu aktywizację zawodową i społeczną osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, iii. wyszukiwanie, przygotowywanie i wspieranie lokalnych animatorów, którzy będą prowadzić stałą działalność animacyjną w danym środowisku, iv. współpraca z podmiotami zewnętrznymi takimi jak organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego (JST), przedstawiciele sektora nauki oraz przedsiębiorcy, dotycząca rozwoju ES, m.in. poprzez promowanie społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych. **b) Usług rozwoju ekonomii społecznej:** i. wsparcie ekonomizacji podmiotów ekonomii społecznej, niebędących przedsiębiorstwami społecznymi, o ile przyczyni się do stworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych ubóstwem

		lub wykluczeniem społecznym: 1) wsparcie umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności, w tym kompetencji i kwalifikacji zawodowych, potrzebnych do ekonomizacji podmiotu (do form nabywania wiedzy i umiejętności zaliczyć można np. szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne itp.); 2) przyznanie środków finansowych na zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym (etap możliwy po przekształceniu podmiotu ekonomii społecznej w przedsiębiorstwo społeczne). ii. wsparcie na utworzenie przedsiębiorstwa społecznego, przystąpienie do lub zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym poprzez zastosowanie w ramach projektu co najmniej dwóch z następujących instrumentów: 1) wsparcie szkoleniowe (w tym szkolenia zawodowe), doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz usługi indywidualnego mentoringu umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia i/lub przystąpienia i/lub pracy w przedsiębiorstwie społecznym (usługi świadczone na etapie zakładania przedsiębiorstwa społecznego oraz w okresie pierwszych 6 miesięcy jego działalności); 2) przyznanie środków finansowych dla przedsiębiorstwa społecznego na założenie, przystąpienie do lub zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym; 3) finansowe wsparcie pomostowe połączone z doradztwem oraz pomocą w efektywnym wykorzystaniu przyznanych środków. iii. wsparcie tworzenia i funkcjonowania integracyjnych podmiotów ekonomii społecznej – tj. CIS, KIS, ZAZ, WTZ (szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne itp.). iv. działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego pracowników podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstw społecznych niezbędnych do wykonywania

		pracy w danym podmiotach ekonomii społecznej. **c) Usług wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych, m.in.:** i. świadczenie kompleksowej usługi wsparcia w postaci doradztwa specjalistycznego, biznesowego i finansowego; ii. przyznanie środków finansowych na zatrudnienie w przedsiębiorstwie społecznym (w połączeniu ze świadczeniem kompleksowej usługi wsparcia na rzecz danego przedsiębiorstwa społecznego). Dotacje przyznawane w każdym z typów operacji skierowane są do osób wskazanych w regulaminie konkursu. Wszystkie działania podejmowane przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej realizowane są w oparciu o standardy OWES weryfikowane w ramach procesu akredytacji. **9.4.B. Koordynacja w zakresie ekonomii społecznej w regionie** a) tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES działających w regionie, w tym w szczególności poprzez organizowanie regionalnych spotkań sieciujących dla OWES, umożliwiających wymianę informacji pomiędzy ośrodkami na temat podejmowanych działań, postępów i problemów w realizacji wsparcia, stosowanych rozwiązaniach i metodach pracy itp., a także agregowanie informacji na temat działalności OWES i wyników ich pracy na poziomie całego regionu oraz uspójnianie i synchronizowanie tych działań w regionie. Wspieranie działań OWES nakierowanych na jednostki samorządu terytorialnego; b) tworzenie regionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej (klastry, franczyzy) oraz włączanie podmiotów ekonomii społecznej w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry); c) tworzenie regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), mających umożliwić wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiąganiu standardów usług;

		d) inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej, w tym o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej m.in. w celu zapewnienia ciągłości procesu reintegracyjnego a także współpracy ww. podmiotów z innymi podmiotami takimi jak szkoły, uczelnie wyższe, instytucje rynku pracy, przedsiębiorstwa m.in. w celu zwiększenia liczby staży i praktyk w podmiotach ekonomii społecznej czy też w typowych przedsiębiorstwach; e) budowanie powiązań pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym (spotkania, warsztaty, doradztwo, wymiana informacji) w celu nawiązania stałej współpracy; f) organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej na poziomie regionalnym (np. targi ekonomii społecznej, sprzedaż produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej za pomocą jednego regionalnego portalu); g) współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności podmiotami ekonomii społecznej, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej (spotkania, wymiana informacji, dobre praktyki, doradztwo), stosowania klauzul społecznych lub społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej; h) wspieranie realizacji przez podmioty ekonomii społecznej usług użyteczności publicznej i współpraca z OWES w tym zakresie; i) zapewnienie funkcjonowania Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w KPRES, i organizowanie

		jego prac oraz tworzenie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie; j) wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, aktualizacja regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej; k) reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym oraz włączenie ekonomii społecznej do strategii rozwoju województwa w obszarach związanych z rynkiem pracy, integracją społeczną, rozwojem przedsiębiorczości oraz innowacji, rozwojem usług użyteczności publicznej oraz innymi priorytetami, w ramach których jest możliwy regionalny rozwój ekonomii społecznej. **Preferencje uzyskają projekty:** • przyczyniające się do utworzenia miejsc pracy; • realizowane na obszarach szczególnie zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; • przyczyniające się do utworzenia miejsc pracy i przedsiębiorstw społecznych w kluczowych sferach rozwojowych wskazanych w Działaniu I.4 KPRES, tj. zrównoważony rozwój, solidarność pokoleń, polityka rodzinna, turystyka społeczna, budownictwo społeczne, lokalne produkty kulturowe oraz w kierunkach rozwoju określonych w strategii rozwoju województwa dolnośląskiego i w regionalnym programie rozwoju ekonomii społecznej; • realizujące działania wspierające obszary objęte programami rewitalizacji, które znajdą się na wykazie IZ RPO WD i ich mieszkańców.
6. Typ beneficjenta	Działanie 9.4	**9.4.A.** • Akredytowane Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej **9.4.B.** • Samorząd Województwa Dolnośląskiego – Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 9.4	**9.4.A.** • osoby zagrożone ubóstwem

		lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne sprofilowane jako najbardziej oddalone od rynku pracy zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz osoby nieaktywne wymagające aktywizacji społeczno-zawodowej; • podmioty ekonomii społecznej; • przedsiębiorstwa społeczne; • organizacje pozarządowe; • instytucje wspierające ekonomię społeczną; • jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz kierownicy ww. podmiotów; • przedstawiciele nauki i biznesu; • podmioty uprawnione do tworzenia podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym; • społeczności lokalne (grupa docelowa działań animacyjnych). **9.4.B.** • przedsiębiorstwa społeczne; • podmioty ekonomii społecznej; • organizacje pozarządowe; • instytucje wspierające ekonomię społeczną; • jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz kierownicy ww. podmiotów; • przedstawiciele nauki i biznesu.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 9.4	**8 000 000 – region słabiej rozwinięty**
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	W ramach projektu OWES będą zobowiązane do współpracy z pośrednikami finansowymi oferującymi instrumenty finansowe podmiotom ekonomii społecznej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. W ramach projektu OWES będą zobowiązane do współpracy z beneficjentami, realizującymi projekty w ramach Działania 9.1 *Aktywna integracja* oraz Działania 9.2 *Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych* w celu wspierania tworzenia miejsc pracy w przedsiębiorstwach

		społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym szczególnie osób wychodzących z WTZ, CIS, placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów poprawczych i innych tego typu placówek. OWES i ROPS będą ze sobą współpracować w zakresie określenia podziału zadań i obszarów kompetencji, a także zasad współdziałania przy realizacji wspólnych inicjatyw. Powiązanie interwencji z Działaniem 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 9.4	**9.4.A.** Tryb konkursowy – IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IP RPO - DWUP. **9.4.B.** Tryb pozakonkursowy – IP RPO- DWUP. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IP RPO - DWUP.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	Wybór OWES następuje na okres nie krótszy niż 36 miesięcy. Szczegółowe wskazanie terminu realizacji projektu zostanie zawarte w Regulaminie konkursu. Do dofinansowania są wybierane OWES posiadające akredytację ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego dla wszystkich typów usług wsparcia ekonomii społecznej w rozumieniu KPRES. OWES zobowiązany jest poddać się w czasie trwania projektu procesowi ponownej akredytacji. Konsekwencją niepoddania się kolejnej akredytacji lub nieuzyskania przez OWES kolejnej akredytacji w okresie realizacji projektu jest rozwiązanie umowy o dofinansowanie projektu. Do czasu wprowadzenia zmian w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wynikających z KPRES operatorami bezzwrotnego wsparcia dotacyjnego i usług towarzyszących przyznaniu dotacji są OWES. OWES współpracuje z właściwymi terytorialnie PUP w zakresie przyznawania dotacji na tworzenie spółdzielni socjalnych i przystępowanie do spółdzielni socjalnych.

		Maksymalna kwota dotacji na stworzenie jednego miejsca pracy stanowi sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Maksymalna kwota dotacji dla jednego podmiotu stanowi trzydziestokrotność przeciętnego wynagrodzenia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Dotacja jest przyznawana na podstawie biznesplanu. W przypadku tworzenia nowych miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach społecznych wraz wnioskiem o przyznanie dotacji jest przekazywane pisemne oświadczenie osoby, która zostanie zatrudniona na nowo utworzonym stanowisku pracy, potwierdzające jej kwalifikowalność pod względem grupy docelowej. Beneficjent zobowiązany jest do zapewnienia trwałości utworzonych miejsc pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia przyznania dotacji lub utworzenia stanowiska pracy, o ile ten termin jest późniejszy niż termin przyznania dotacji. W tym czasie zakończenie stosunku pracy z osobą zatrudnioną na nowo utworzonym stanowisku pracy może nastąpić wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.4	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie

		projektu są niekwalifikowalne.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 9.4	Kwoty ryczałtowe zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia systemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 9.4	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną lub pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia. W ramach działania przewiduje się występowanie pomocy de minimis udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073).
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	85%.

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	• Typ 9.4.A. **95%** • Typ 9.4.B. **85%**
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.4	• Typ 9.4.A. **5%** wartości projektu pomniejszonej o środki przekazywane przez beneficjentów na tworzenie miejsc pracy w ekonomii społecznej • Typ 9.4.B. **15%**
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	**9.4.A.** • minimalna wartość projektu 50 000 PLN • maksymalna wartość projektu – z uwzględnieniem podziału na subregiony Dolnego Śląska – zostanie określona na etapie regulaminu konkursu. **9.4.B.** • minimalna wartość projektu 50 000 PLN • maksymalna wartość projektu – 5 040 000 PLN, przy czym średnioroczne wydatki nie mogą być wyższe niż 720 000 PLN.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.4	Nie dotyczy

Oś priorytetowa 10 Edukacja

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 10 Edukacja

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

W ramach osi priorytetowej realizowane będą 4 cele szczegółowe: 1**. Zwiększenie liczby miejsc w edukacji przedszkolnej i podniesienie kompetencji uczniów w przedszkolach.** **2.Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.** **3.Zwiększenie kompetencji osób dorosłych w szczególności osób pozostających w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w zakresie ICT i języków obcych.** **4.Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcenia i szkolenia zawodowego, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego.**

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	**156 181 093**
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 10.1. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.1	**Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej**
	Poddziałanie nr 10.1.1	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 10.1.2	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 10.1.3	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 10.1.4	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 10.1	Zwiększenie liczby miejsc w edukacji przedszkolnej i podniesienie kompetencji uczniów w przedszkolach.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
3. Lista wskaźników	Działanie 10.1	1. Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje

rezultatu bezpośredniego		lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 10.1	1. Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej. 2. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie. 3. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 10.1	**10.1.A.** Uruchamianie nowych miejsc w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowych ośrodkach edukacji przedszkolnej, m.in. specjalnych i integracyjnych oraz uruchomienie nowych miejsc alternatywnych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym. **10.1.B.** Dodatkowe zajęcia edukacyjne i specjalistyczne mające na celu rozwój dzieci na wczesnym etapie edukacji, poprzez rozszerzenie oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci oraz wyrównujące zdiagnozowane deficyty Wykaz dodatkowych zajęć obejmuje: a) zajęcia specjalistyczne takie jak: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym; b) zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju w rozumieniu ustawy o systemie oświaty; c) zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy, np. gimnastyka korekcyjna; d) zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne; e) zajęcia rozwijające u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencje kluczowe niezbędne

		na rynku pracy (tj. porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, kompetencje informatyczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność i przedsiębiorczość) oraz właściwe postawy/ umiejętności (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej oraz pobudzające ciekawość świata). **10.1.C.** Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Wsparcie może być realizowane zwłaszcza przez: a) doradztwo, kursy, szkolenia doskonalące, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER oraz studia podyplomowe spełniające wymogi określane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz inne formy podwyższenia kwalifikacji pod kątem rozwijania u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych oraz właściwej postawy (m.in. kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej, ciekawości świata), jak też właściwego wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną; b) wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli; c) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, ośrodkami wychowania przedszkolnego i szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami (m.in. praktyki, staże); d) staże i praktyki nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty albo instytucjami wspomagającymi przedszkola.

		Preferencje uzyskają projekty: • realizowane na obszarach o niskim poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej; • realizowane na obszarach wiejskich; • wspierające działania w przedszkolach mające na celu zwiększenie odsetka dzieci z niepełnosprawnościami w przedszkolach integracyjnych; • wspierające działania w przedszkolach, mające na celu przechodzenie dzieci z niepełnosprawnościami z przedszkoli do szkół powszechnych; • wspierające organy prowadzące ośrodki wychowania przedszkolnego albo ośrodki wychowania przedszkolnego które nie korzystały ze środków EFS dostępnych w latach 2007-2013 w ramach Poddziałania 9.1.1 *Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej PO KL;* • służące poprawie kompetencji nauczycieli i pracowników pedagogicznych przedszkoli w zakresie pedagogiki specjalnej.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 10.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • organizacje pozarządowe; • organy prowadzące publiczne i niepubliczne przedszkola i inne form wychowania przedszkolnego; • przedsiębiorcy.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 10.1	• dzieci w wieku przedszkolnym, określonym w Ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; • rodzice/ opiekunowie prawni dzieci w wieku przedszkolnym, określonym w Ustawie o systemie oświaty; • istniejące przedszkola;

		• funkcjonujące inne formy wychowania przedszkolnego; • nauczyciele i pracownicy pedagogiczni przedszkoli; • kadra przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	-
	Poddziałanie nr 10.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 10.1.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 10.1.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 10.1	**27 650 000 – region słabiej rozwinięty**
	Poddziałanie nr 10.1.1	12 078 461
	Poddziałanie nr 10.1.2	6 737 500
	Poddziałanie nr 10.1.3	3 711 055
	Poddziałanie nr 10.1.4	5 122 984
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	Działania inwestycyjne o większej skali, komplementarne do działań EFS, będą finansowane z EFRR w szczególności w ramach osi 7 Infrastruktura edukacyjna, jak również w ramach Osi 2 Technologie informacyjno-komunikacyjne.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	ZIT
	Poddziałanie nr 10.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 10.1.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 10.1.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów	Działanie 10.1	Konkursowy

oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie nr 10.1.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO.
	Poddziałanie nr 10.1.2	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT WROF. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT WROF.
	Poddziałanie nr 10.1.3	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT AJ. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT AJ.
	Poddziałanie nr 10.1.4	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT AW. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT AW.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	Brak możliwości zastępowania działań finansowanych ze środków publicznych środkami unijnymi. Wsparcie skierowane do nauczycieli/ pracowników pedagogicznych przedszkoli/kadry przedszkoli może być realizowane wyłącznie jako wsparcie uzupełniające w projektach skierowanych do przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego. Liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy/miasta, na których są one tworzone. Brak możliwości dofinansowania projektu, jeśli zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego. Dodatkowe zajęcia dla dzieci bez niepełnosprawności są uzupełniające w stosunku

		do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego. Każdorazowo musi być odnotowany wzrost liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym w nowo utworzonym albo we wspartym ośrodku wychowania przedszkolnego. Wsparcie skutkuje zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/ miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu (warunek nie dotyczy wsparcia na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami). Kwota wydatków na realizację zajęć dodatkowych może stanowić nie więcej niż 30 % kosztów bezpośrednich projektu **limit nie ma zastosowania w przypadku dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełno sprawnościami.* Finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS możliwe jest przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w których zostały utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego, odbywa się także przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Wsparcie na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli trwa nie dłużej niż finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego. Konieczność zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Wsparcie na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli trwa nie dłużej niż finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego.

		Dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w OWP, w których w takim samym zakresie nie były one finansowane od co najmniej 12 miesięcy. Korzystanie z finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego obliguje organ prowadzący OWP do złożenia zobowiązania przeciwdziałającego ryzyku podwójnego finansowania, deklarującego, iż informacje dotyczące liczby dzieci korzystających z nowo utworzonych w ramach EFS miejsc wychowania przedszkolnego nie będą uwzględniane w przekazywanych comiesięcznie organowi dotującemu sprawozdaniach.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.1	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.

	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.4	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.1	Kwoty ryczałtowe zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia systemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.1	85%.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.

na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	W zakresie projektów 10.1.A: 85% W zakresie projektów typu 10.1.B, 10.1.C: 95%.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.1	W zakresie projektów 10.1.A: 15% W zakresie projektów typu 10.1.B, 10.1.C: 5%.
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	Minimalna wartość projektu 50 000,00 zł Maksymalna wartość projektu – nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.1.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.1.4	Nie dotyczy

25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.1	Nie dotyczy

Działanie 10.2. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.2	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej
	Poddziałanie nr 10.2.1	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 10.2.2	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 10.2.3	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 10.2.4	Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 10.2	Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 10.2	1. Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu. 2. Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu. 3. Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych. 4. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 10.2	1. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie. 2. Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie. 3. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie. 4. Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie. 5. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 10.2	**10.2.A.** Kształtowanie kompetencji kluczowych na rynku pracy, wsparcie nauki języków obcych, nauk matematyczno-przyrodniczych i TIK (ICT) oraz właściwych postaw: kreatywności, innowacyjność, pracy zespołowej. Wsparcie może objąć w szczególności: a) realizację projektów edukacyjnych w szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem; b) realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej; c) realizację różnych form rozwijających uzdolnienia; d) wdrożenie nowych form i programów nauczania; e) tworzenie i realizację zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych; f) organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów; g) nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły lub placówki systemu oświaty

		(w tym m.in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych; h) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; i) realizację zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą. j) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzie TIK w realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oswiaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej; k) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, m.in. poprzez naukę programowania z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń. **10.2.B.** Tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego poprzez: a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki; b) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów l w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki. **10.2.C.** Realizacja programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, matematyki lub przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (m.in. uczniowie z niepełnosprawnościami, uczniowie zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki). **10.2.D.** Wsparcie w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego przy jego przechodzeniu na kolejny etap

		kształcenia, w szczególności poprzez: a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania; b) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty. **10.2.E.** Doradztwo i opieka psychologiczno-pedagogiczna, dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych (m.in. uczniowie z niepełnosprawnościami, uczniowie uzdolnieni, zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki). **10.2.F.** Rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym. **10.2.G.** Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli i pracowników pedagogicznych pod kątem kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się po rynku pracy (TIK, matematyczno-przyrodniczych, języki obce), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (m.in. kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia, m.in.: a) kursy i szkolenia doskonalące (w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER), studia podyplomowe; b) wspieranie istniejących, budowanie nowych

		i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli; c) realizacja w szkole lub placówce systemu oświaty programów wspomagania; d) staże i praktyki nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty; e) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; f) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego. g) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu; h) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy. **10.2.H.** Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli i pracowników pedagogicznych pod kątem wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną na każdym etapie edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o szczególnych potrzebach edukacyjnych (m.in. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów uzdolnionych, zagrożonych przedwczesnym kończeniem nauki). **Preferencje uzyskają projekty:** • realizowane w szkołach osiągających najsłabsze wyniki edukacyjne; • realizowane na obszarach wiejskich; • wykorzystujące w ramach zajęć skierowanych do uczniów technologie informacyjno-

		komunikacyjne (TIK); • realizowane w partnerstwie szkół z pracodawcami, instytucjami rynku pracy, organizacjami pozarządowymi; • ukierunkowane na zwiększanie odsetka dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do szkół powszechnych m.in. poprzez działania wspierające przechodzenie uczniów ze specjalnych szkół dla osób z niepełnosprawnościami do szkół powszechnych; • realizujące we współpracy szkół lub placówek systemu oświaty, które posiadają wyposażenie niezbędne do realizacji działań ze szkołami lub placówkami systemu oświaty, które nie posiadają wyposażenia; • tworzące nowe lub doposażające istniejące pracownie międzyszkolne.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 10.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • organizacje pozarządowe; • organy prowadzące publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 10.2	• uczniowie i wychowankowie szkół i placówek (w rozumieniu Ustawy o systemie oświaty) prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych); • rodzice/opiekunowie prawni uczniów; • publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne; • nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek oświatowych; • osoby, które przedwcześnie opuściły system oświaty;

		• kadra szkół i placówek w zakresie kształcenia ogólnego.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	
	Poddziałanie nr 10.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.2.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 10.2.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 10.2.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 10.2	**51 350 000 – region słabiej rozwinięty**
	Poddziałanie nr 10.2.1	22 431 427
	Poddziałanie nr 10.2.2	12 512 500
	Poddziałanie nr 10.2.3	6 891 960
	Poddziałanie nr 10.2.4	9 514 113
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	Działania inwestycyjne o większej skali, komplementarne do działań EFS, mogą być finansowane z EFRR w szczególności w ramach osi 7 Infrastruktura edukacyjna, jak również w ramach Osi 2 Technologie informacyjno-komunikacyjne.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	ZIT
	Poddziałanie nr 10.2.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.2.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 10.2.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 10.2.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów	Działanie 10.2	Konkursowy
	Poddziałanie nr 10.2.1	Tryb konkursowy.

oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów		Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO.
	Poddziałanie nr 10.2.2	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT WROF. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT WROF.
	Poddziałanie nr 10.2.3	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT AJ. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT AJ.
	Poddziałanie nr 10.2.4	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT AW. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT AW.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	Wsparcie skierowane do nauczycieli/ pracowników pedagogicznych szkół może być realizowane wyłącznie jako wsparcie uzupełniające w projektach skierowanych do szkół i uczniów. Wsparcie w zakresie wyposażenia szkół może być realizowane jedynie jako wsparcie uzupełniające. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS są uzupełnieniem działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu. W związku z tym, skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) w okresie 12 miesięcy poprzedzających rozpoczęcie realizacji projektu (średniomiesięcznie). Działania finansowane ze środków EFS są dodatkowym elementem, uzupełniającym programy nauczania realizowane przez Wnioskodawcę. Działania w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z wyłączeniem wsparcia udzielanego na rzecz ucznia młodszego lub ucznia z niepełnosprawnością, obejmą II etap edukacyjny

		(klasy IV-VI szkoły podstawowej) oraz III etap edukacyjny (gimnazjum). Wsparcie ucznia młodszego oraz ucznia z niepełnosprawnością może być realizowane na wszystkich etapach edukacyjnych. Wsparcie na rzecz ucznia młodszego może być realizowane na rzecz uczniów pierwszej klasy przekraczających każdy z poniższych progów edukacyjnych: a) przedszkole – I etap edukacyjny (obejmujący klasy I-III w szkole podstawowej); b) I etap edukacyjny – II etap edukacyjny (obejmujący klasy IV-VI w szkole podstawowej); c) II etap edukacyjny – III etap edukacyjny (obejmujący gimnazjum).
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.2	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne, z wyjątkiem wyposażenia pracowni TIK oraz pracowni przedmiotowych, gdzie

		łączny limit wydatków związanych z zakupem sprzętu nie przekroczy 30% wydatków projektu (włączając cross-financing).
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.2	Kwoty ryczałtowe zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia systemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	85%
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	W zakresie wszystkich typów projektów 95%.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.2	W zakresie wszystkich typów projektów: 5%.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.2	Minimalna wartość projektu 50 000,00 zł. Maksymalna wartość projektu – nie dotyczy.
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 10.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.2.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.2.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 10.2	Nie dotyczy

Działanie 10.3. Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.3	**Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie**
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 10.3	Zwiększenie kompetencji osób dorosłych w szczególności osób pozostających w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w zakresie ICT i języków obcych.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 10.3	1. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu. 2. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu. 3. Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 10.3	1. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie. 2. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie. 3. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.
5. Typy projektów	Działanie 10.3	**10.3.A.** Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych w szczególności osób pozostających w niekorzystnej sytuacji, w tym osób starszych oraz o niskich kwalifikacjach chcących podnieść kluczowe kompetencje o charakterze podstawowym i przekrojowym w zakresie języków obcych oraz ICT. **Preferencje uzyskają projekty:** • realizowane na obszarach o wysokiej stopie bezrobocia; • skierowane na rzecz osób o niskich kwalifikacjach i osób w wieku 50 lat i więcej pozostających w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

6. Typ beneficjenta	Działanie 10.3	• wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym m. in.:
		  • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;
		  • jednostki organizacyjne jst;
		  • organizacje pozarządowe;

		• przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu; • uczelnie wyższe.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 10.3	Osoby wykazujące największą lukę kompetencyjną i posiadające największe potrzeby w dostępie do edukacji, w tym m. in osoby o niskich kwalifikacjach, osoby w wieku 25 lat i więcej, osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	Nie dotyczy
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 10.3	**17 899 897 – region słabiej rozwinięty**
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	Osoby prowadzące działalność gospodarczą, co do zasady powinny korzystać ze wsparcia przewidzianego w ramach Działania 8.6 RPO WD.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	Nie dotyczy
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 10.3	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	W zakresie kursów i szkoleń językowych zakres wsparcia obejmuje kursy i szkolenia kończące się certyfikatem zewnętrznym potwierdzającym zdobycie przez uczestników określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego).. W przypadku szkoleń i kursów realizowanych w zakresie umiejętności dotyczących ICT (TIK) zakres

		wsparcia obejmuje szkolenia lub kursy kończące się certyfikatem zewnętrznym potwierdzającym zdobycie określonych kompetencji cyfrowych. Kursy i szkolenia językowe obejmują następujące języki: angielski, niemiecki lub francuski. Szkolenia i kursy w zakresie umiejętności językowych są rozliczane stawkami jednostkowymi określonymi w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 Szkolenia i kursy w zakresie kompetencji cyfrowych są realizowane zgodnie ze standardem wymagań określonym w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	W ramach działania dopuszcza się możliwość finansowania obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu. Możliwość stosowania cross-financingu zostanie określona w regulaminie konkursu.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.3	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	Nie dotyczy

		Szkolenia i kursy językowe są rozliczane stawkami jednostkowymi, szczegółowy zakres stosowania stawek jednostkowych zostanie określony w regulaminie konkursu.
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.3	Kwoty ryczałtowe zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia systemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.3	Ze względu na specyfikę Działania istnieje możliwość występowania pomocy de minimis udzielanej na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020. Pomoc de minimis w ramach niniejszego konkursu może wystąpić w sytuacji, gdy ze wsparcia skorzysta osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. Osoby prowadzące działalność gospodarczą, co do zasady powinny korzystać ze wsparcia przewidzianego w ramach Działania 8.6 RPO WD.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	85%

21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	W zakresie wszystkich projektów: 90%.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.3	W zakresie wszystkich projektów: 10%.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	Minimalna wartość projektu 50 000,00 zł. Maksymalna wartość projektu – nie dotyczy.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.3	Nie dotyczy

Działanie 10.4. Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

OPIS DZIAŁANIA i PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.4	**Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy**

	Poddziałanie nr 10.4.1	Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – konkursy horyzontalne
	Poddziałanie nr 10.4.2	Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – ZIT WROF
	Poddziałanie nr 10.4.3	Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – ZIT AJ
	Poddziałanie nr 10.4.4	Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – ZIT AW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Działanie 10.4	Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcenia i szkolenia zawodowego, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 10.4	1. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia. 2. Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu. 3. Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 10.4	1. Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie. 2. Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie. 3. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy. 4. Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego. 5. Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie.

	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
5. Typy projektów	Działanie 10.4	**10.4.A.** Organizacja praktycznych form nauczania – staże, praktyki zawodowe: a) praktyki zawodowe organizowane u pracodawców lub przedsiębiorców dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych; b) staże zawodowe obejmujące realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami lub wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego. **10.4.B.** Uruchamianie i dostosowywanie kształcenia i szkolenia w zawodach, na które występuje potwierdzone zapotrzebowanie rynku, w szczególności poprzez: a) udział przedsiębiorców w identyfikacji i prognozowaniu potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy, co pozwoli na efektywne zarządzanie ofertą edukacyjną i szkoleniową szkół i placówek, b) włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe oraz kwalifikacje mistrza i czeladnika w zawodzie, w tym m. in.: tworzenie przez pracodawców lub przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział pracodawców lub przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów; c) tworzenie klas patronackich w szkołach; d) współpracę w dostosowywaniu oferty edukacyjnej w szkołach i w formach pozaszkolnych do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy; e) opracowanie lub modyfikację programów nauczania; f) wykorzystanie rezultatów projektów, w tym

		pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; g) współpracę szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z uczelniami wyższymi. h) dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, umożliwiające uczniom i słuchaczom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych; i) organizowanie kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi oraz organizowanie kursów i szkoleń przygotowujących do kwalifikacyjnych egzaminów czeladniczych i mistrzowskich; j) udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych; k) wsparcie uczniów lub słuchaczy w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy; l) programy walidacji i certyfikacji odpowiednich efektów uczenia się zdobytych w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej oraz kształcenia nieformalnego, prowadzące do zdobycia kwalifikacji zawodowych, w tym również kwalifikacji mistrza i czeladnika w zawodzie; m) realizację szkolnych form kształcenia ustawicznego zawodowego albo pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, w tym wymienionych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 622); n) doradztwo edukacyjno-zawodowe o) przygotowanie zawodowe uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w charakterze młodocianego pracownika organizowane u pracodawców, obejmujące naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy, o ile nie jest ono finansowane ze środków Funduszu Pracy. Realizacja ww. formy wsparcia powinna być

		przeprowadzona w zakresie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania; p) tworzenie w szkołach lub placówkach systemy oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczania zawodów; q) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w nowe technologie, materiały, narzędzia poprzez możliwość sfinansowania w ramach projektów kosztów związanych z adaptacją pomieszczeń na potrzeby pracowni lub warsztatów szkolnych, wynikających m. in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania. Szczegółowy katalog wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych dla 190 zawodów został opracowany przez MEN i jest udostępniony za pośrednictwem strony internetowej www.koweziu.edu.pl. **10.4.C.** Działania przyczyniające się do zwiększonego i pełnego udziału młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych, poprzez pomoc stypendialną dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych. **10.4.D.** Doradztwo edukacyjno-zawodowe, uwzględniające potrzeby uczniów i dorosłych uczących się na różnych poziomach edukacyjnych i w różnych typach szkół i placówek m.in. poprzez: a) uzyskiwanie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz podnoszenie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach; b) doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów c) tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa);

		d) zewnętrzne wsparcie szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego, może obejmować m.in.: i) zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej m.in. poprzez tworzenie regionalnych systemów informacji edukacyjno-zawodowej; ii) realizacja programów zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno zawodowego na poziomie lokalnym. **10.4.E** Przygotowanie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji wyspecjalizowanych ośrodków kształcenia i szkolenia oraz wsparcie ich w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej pod potrzeby regionalnego i lokalnego rynku pracy m.in. poprzez: a) przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonej branży; b) wsparcie realizacji zadań dla określonych branż przez CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU. **10.4.F.** Kształcenie w formach pozaszkolnych osób dorosłych umożliwiających podniesienie kwalifikacji zawodowych, zainteresowanych kształceniem z własnej inicjatywy oraz doradztwo edukacyjno-zawodowe dla osób dorosłych. **10.4.G.** Organizacja tradycyjnych pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego (m.in. kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów umiejętności zawodowych) we współpracy z pracodawcami. **10.4.H.** Szkolenia, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli zawodu oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu we współpracy z uczelniami i rynkiem pracy (np. staże

		nauczycieli w przedsiębiorstwach). W szczególności: a) kursy kwalifikacyjne lub szkolenia doskonalące w zakresie tematyki związanej z nauczanym zawodem, w tym organizowane i prowadzone przez kadrę ośrodków doskonalenia nauczycieli lub trenerów przeszkolonych w ramach PO WER; b) praktyki lub staże w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w tym przede wszystkim w przedsiębiorstwach lub u pracodawców działających na obszarze, na którym znajduje się dana szkoła lub placówka systemu oświaty; c) studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych albo obejmujące zakresem tematykę związaną z nauczanym zawodem (branżowe, specjalistyczne); d) budowanie lub moderowanie sieci współpracy i samokształcenia; e) realizację programów wspomagania programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem nadawania uprawnień egzaminatora w zawodzie instruktorom praktycznej nauki zawodu na terenie przedsiębiorstw; f) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL. **10.4.I.** Szkolenia, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli zawodu oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu pod kątem kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu naukowego w edukacji, a także zapewnienie metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. **Preferowane będą projekty:** • realizowane w szkołach osiągających najniższe wyniki edukacyjne; • realizowane w partnerstwie szkół z lokalnymi

		pracodawcami, instytucjami rynku pracy, organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania bezrobociu, rozwoju gospodarczego, nauki lub w innym obszarze powiązanym z zakresem wsparcia priorytetu; • obejmujące wsparciem osoby dorosłe o niskich kwalifikacjach, osoby w wieku powyżej 50 lat; • realizujące działania prowadzone we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność w ramach Specjalnych Stref Ekonomicznych; • w ramach których pracodawcy partycypują finansowo w wymiarze co najmniej 5% w kosztach organizacji i prowadzenia praktyki zawodowej lub stażu zawodowego.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
6. Typ beneficjenta	Działanie 10.4	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jst; • organy prowadzące publiczne i niepubliczne szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe; • placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych; • instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową; • podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 83a ust. 2. Ustawy o systemie oświaty; • osoba prowadząca działalność gospodarczą.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.

	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 10.4	• uczniowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe; • szkoły i placówki (instytucje i kadra pedagogiczna) prowadzące kształcenie zawodowe; • nauczyciele zawodu; • instruktorzy praktycznej nauki zawodu; • osoby dorosłe w szczególności osoby o niskich kwalifikacjach i osoby w wieku powyżej 50 lat; • opiekunowie i rodzice młodzieży wspieranych szkół i placówek – z uwagi na działania przyczyniające się do zwiększonego i pełnego udziału młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych (m.in. uczniowie niepełnosprawni, uczniowie uzdolnieni, zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki); • szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ustawiczne i ich organy prowadzące; • instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	
	Poddziałanie nr 10.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.4.2	Związek ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
	Poddziałanie nr 10.4.3	Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
	Poddziałanie nr 10.4.4	Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 10.4	**59 281 196– region słabiej rozwinięty**
	Poddziałanie nr 10.4.1	42 615 549
	Poddziałanie nr 10.4.2	7 500 000
	Poddziałanie nr 10.4.3	3 976 131

	Poddziałanie nr 10.4.4	5 189 516
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	ZIT
	Poddziałanie nr 10.4.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.4.2	ZIT WROF
	Poddziałanie nr 10.4.3	ZIT AJ
	Poddziałanie nr 10.4.4	ZIT AW
13. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 10.4	Konkursowy
	Poddziałanie nr 10.4.1	Tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO.
	Poddziałanie nr 10.4.2	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT WROF. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT WROF.
	Poddziałanie nr 10.4.3	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT AJ. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT AJ.
	Poddziałanie nr 10.4.4	Tryb konkursowy. Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: IZ RPO/ ZIT AW. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: IZ RPO/ ZIT AW.
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	Wsparcie skierowane do nauczycieli/ instruktorów praktycznej nauki zawodu może być realizowane wyłącznie jako wsparcie uzupełniające w projektach skierowanych do szkół i uczniów. Wsparcie w zakresie wyposażenia szkół może być realizowane jedynie jako wsparcie uzupełniające. Działanie finansowane ze środków EFS będą

		stanowiły uzupełnienie działań prowadzonych przez rozpoczęciem realizacji projektu. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań w okresie 12 miesięcy poprzedzających rozpoczęcie realizacji projektu (średniomiesięcznie). Działania związane z wyposażeniem/ doposażeniem szkół, w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, muszą być zgodne ze standardami określonymi w Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 w obszarze Edukacji.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
15. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020. Wartość wydatków w ramach cross- financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu z wyjątkiem doposażenia szkół i placówek kształcenia zawodowego w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia zawodowego, gdzie wartość cross-financingu nie może przekroczyć 20% finansowania unijnego na poziomie projektu.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.4	W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup

		środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne, z wyjątkiem doposażenia szkół i placówek kształcenia zawodowego w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia zawodowego, gdzie łączny limit wydatków związanych z zakupem sprzętu nie przekroczy 20% wartości projektu (włączając cross-financing).
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.4	Kwoty ryczałtowe zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020 są obligatoryjne dla projektów o wartości wkładu publicznego do 100 000 EUR. Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kwestia systemu zaliczek zostanie ustalona w regulaminie konkursu.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
19. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.

	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 10.4	85%.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	W zakresie projektów typu: 10.4.A, 10.4.B, 10.4.C, 10.4.D; 10.4.E, 10.4.H, 10.4.I: 95% W zakresie projektów typu 10.4.F, 10.4.G: 90%.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.4	W zakresie projektów typu: 10.4.A, 10.4.B, 10.4.C, 10.4.D; 10.4.E, 10.4.H, 10.4.I: 5% W zakresie projektów typu 10.4.F, 10.4.G: 10%.
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	Minimalna wartość projektu 50 000,00 zł. Maksymalna wartość projektu – nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.

	Poddziałanie nr 10.4.4	Jw.
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	Nie dotyczy
	Poddziałanie nr 10.4.1	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.2	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.3	jw.
	Poddziałanie nr 10.4.4	jw.
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 10.4	Nie dotyczy

Oś priorytetowa 11 Pomoc techniczna

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa 11 Pomoc Techniczna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Sprawny system wdrażania RPO WD 2014-2020 **Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków zapewniających sprawne działanie instytucji** **Spójny system informacji i promocji oraz rozwijanie potencjału beneficjentów i potencjalnych beneficjentów RPO WD 2014-2020**

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	**79 200 000 EUR**
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Dolnośląskiego	

Działanie 11.1 Pomoc techniczna

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
1. Nazwa działania	Działanie 11.1	Pomoc techniczna
2. Cel szczegółowy działania	Działanie 11.1	1. Sprawny system wdrażania RPO WD 2014-2020. Osiągnięcie celu przyniesie rezultat w postaci sprawnej realizacji RPO WD 2014-2020, zasilanej trafnymi rekomendacjami z badań ewaluacyjnych, łatwo dostępnych i wiarygodnych informacji na potrzeby monitorowania oraz sprawnie funkcjonującego systemu wymiany doświadczeń. 2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków zapewniających sprawne działanie instytucji. Osiągnięcie powyższego celu powinno przynieść rezultat w postaci dostępności niezbędnych i kompetentnych zasobów kadrowych oraz innych, niezbędnych zasobów umożliwiających sprawne zarządzanie i wdrażanie RPO WD 2014-2020. 3. Spójny system informacji i promocji oraz rozwijanie potencjału beneficjentów i potencjalnych beneficjentów RPO WD 2014-2020 Osiągnięcie powyższego celu przyniesie rezultat w postaci wzrostu skuteczności potencjalnych beneficjentów w ubieganiu się o dofinansowanie, zwiększenia poziomu wiedzy potencjalnych beneficjentów i beneficjentów w zakresie prawidłowego realizowania i rozliczania projektów, a co się z tym wiąże maksymalnego

		wykorzystania środków dostępnych w ramach RPO WD 2014-2020. Dodatkowo cel przyczyni się do wzrostu poziomu świadomości mieszkańców województwa dolnośląskiego na temat wpływu RPO WD 2014-2020 na rozwój regionu i jakość życia mieszkańców.
3. Lista wskaźników rezultatu	Działanie 11.1	1. Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE 2. Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów 3. Średni czas zatwierdzania projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy) 4. Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności
4. Lista wskaźników produktu	Działanie 11.1	1. Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji 2. Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów 3. Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy 4. Liczba przeprowadzonych ewaluacji 5. Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów 6. Liczba opracowanych ekspertyz 7. Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów 8. Liczba wspartych ZIT 9. Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego 10. Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu 11. Liczba materiałów informacyjnych lub promocyjnych wydanych w formie elektronicznej 12. Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej
5. Typy projektów	Działanie 11.1	W ramach celu szczegółowego 1 będą finansowane m.in. następujące typy operacji: - wsparcie procesu ewaluacji, - finansowanie i wsparcie procesu kontroli, - organizacja spotkań i seminariów, wizyt studyjnych itp.; - zapewnienie prawidłowego funkcjonowania KM, grup roboczych i innych ciał doradczych, - zapewnienie finansowania usług zleconych w ramach zadań IZ/IP, m.in. w zakresie analiz, ekspertyz, tłumaczeń, ocen, - wsparcie procesu wyboru projektów oraz opinii w tym wsparcia eksperckiego i prawnego na potrzeby realizacji RPO WD 2014-2020 (np. na potrzeby obsługi KOP); - finansowanie ekspertyz, analiz i opinii niezbędnych do

		funkcjonowania instytucji zaangażowanych w RPO WD 2014-2020, w tym zapewnienie monitoringu, oceny i aktualizacji regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji. W ramach celu szczegółowego 2 będą m.in. finansowane następujące typy operacji - zapewnienie odpowiedniego systemu wynagradzania pracowników zaangażowanych w przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę, informację i promocję oraz certyfikację i kontrolę RPO WD 2014-2020 uwzględniając personel zatrudniony do realizacji NSRO 2007-2013 zgodnie z zasadami określonymi w regulaminach zatrudniania, wynagradzania, awansowania i nagradzania w poszczególnych jednostkach; - zapewnienie rozwoju i doskonalenia kadr zaangażowanych w przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę, informację i promocję oraz certyfikację i kontrolę RPO WD 2014-2020 poprzez wszelkie dostępne formy dokształcania, m.in. szkolenia, kursy, studia, staże, seminaria, warsztaty, konferencje, kongresy; - finansowanie wydatków administracyjnych i organizacyjnych związanych ze stworzeniem i utrzymaniem warunków pracy umożliwiających sprawną realizację procesów związanych z realizacją RPO WD 2014-2020 (w tym m.in. czynsze, media, opłaty eksploatacyjne, zakup materiałów eksploatacyjnych i biurowych, wyposażenia biurowego i sprzętu komputerowego oraz adaptacja, remont i modernizacja służące utrzymaniu stanu pomieszczeń biurowych, konferencyjnych w standardzie umożliwiającym efektywne wykonywanie zadań); - zapewnienie finansowania usług zleconych w ramach zadań IZ/IP RPO związanych z RPO WD 2014-2020 - zapewnienie finansowania wyjazdów służbowych pracowników dotyczących wykonywania zadań związanych z przygotowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem, oceną, informacją i promocją oraz certyfikacją i kontrolą RPO WD 2014-

		2020 W ramach celu szczegółowego 3 będą finansowane m.in. następujące typy operacji: 1. Działania szkoleniowe i edukacyjne dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, 2. Dyfuzja najlepszych praktyk i doświadczeń w zakresie usprawnienia procesu przygotowania, zarządzania i wdrażania projektów. 3. Przygotowanie i upowszechnienie publikacji oraz innych materiałów informacyjnych o Programie i projektach 4. Przygotowanie i przeprowadzanie spotkań informacyjno-promocyjnych (m.in. promocja w mediach, targi, konkursy, konferencje prasowe, spotkania ze środowiskami branżowymi); 5. Wsparcie w zakresie ZIT regionalnych. Środki Pomocy Technicznej w ramach wszystkich typów operacji będzie można przeznaczyć na finansowanie zadań związanych z perspektywą RPO WD 2007-2013 oraz regionalnym komponentem POKL 2007-2013, a także finansowaniem zadań związanych z przygotowaniem kolejnej perspektywy 2021-2027.
6. Typ beneficjenta	Działanie 11.1	• Instytucja Zarządzająca RPO dla Województwa Dolnośląskiego, • Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, • Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca, • Biuro Obsługi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, • Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej • Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 11.1	• Instytucja Zarządzająca RPO dla Województwa Dolnośląskiego, • Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, • Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca, • Biuro Obsługi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, • Związek ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej • Związek ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej Wśród grup docelowych wspierani będą m.in. partnerzy społeczno-gospodarczy.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy

9. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
10. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 11.1	79 200 000 EUR – region słabiej rozwinięty
11. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
12. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
13. Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 11.1	Pozakonkursowy Instytucja Zarządzająca
14. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
15. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
16. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 11.1	Nie dotyczy
17. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
18. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 11.1	Nie dotyczy
19. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie	Działanie 11.1	Nie dotyczy

pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)		
20. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	85%
21. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	85%
22. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 11.1	15%
23. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
24. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
25. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy

III. Indykatywny plan finansowy

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
oś priorytetowa nr 1	Przedsiębiorstwa i innowacje		415 546 718,00	0,00	415 546 718,00	0,00	73 331 774,00	9 428 535,00	0,00	0,00	8 273 807,00	1 154 728,00	63 903 239,00	488 878 492,00		390 613 915,00	24 932 803,00	6,00%	
Działanie 1.1.Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych	(PI 1.1)		32 800 000,00	0,00	32 800 000,00	0,00	5 788 235,00	771 764,00	0,00	0,00	385 882,00	385 882,00	5 016 471,00	38 588 235,00					
Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa	(PI 1.2)	region słabiej rozwinięty	130 703 787,00		130 703 787,00	0,00	23 065 374,00	7 755 280,00	0,00	0,00	6 986 434,00	768 846,00	15 310 094,00	153 769 161,00					
Poddziałanie 1.2.1 Innowacyjne przedsiębiorstw			114 703 787,		114 703 787,		20 241 844,00	6 805 923,00	0,00	0,00	6 131 195,00	674 728,00	13 435 921,00	134 945 631,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
a – konkursy horyzontalne			00		00														
Poddziałanie 1.2.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			16 000 000,00		16 000 000,00		2 823 530,00	949 357,00	0,00	0,00	855 239,00	94 118,00	1 874 173,00	18 823 530,00					
Działanie 1.3. Rozwój przedsiębiorczości	(PI 3.1)		62 650 419,00		62 650 419,00	0,00	11 055 956,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 055 956,00	73 706 375,00					
Poddziałanie 1.3.1 Rozwój przedsiębiorczości – konkursy horyzontalne			25 150 419,00		25 150 419,00		4 438 309,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 438 309,00	29 588 728,00					
Poddziałanie 1.3.2 Rozwój przedsiębiorczości – ZIT Wrocławskiego			20 000 000,00		20 000 000,00		3 529 412,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 529 412,00	23 529 412,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Obszaru Funkcjonalnego																			
Poddziałanie 1.3.3 Rozwój przedsiębiorczości – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			7 500 000,00		7 500 000,00		1 323 529,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 323 529,00	8 823 529,00					
Poddziałanie 1.3.4 Rozwój przedsiębiorczości – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			10 000 000,00		10 000 000,00		1 764 706,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 764 706,00	11 764 706,00					
Działanie 1.4. Internacjonalizacja przedsiębiorstw	(PI 3.2)		19 156 670,00		19 156 670,00	0,00	3 380 590,00	901 491,00	0,00	0,00	901 491,00	0,00	2 479 099,00	22 537 260,00					
Poddziałanie 1.4.1 Internacjonalizacja przedsiębiorstw			14 156 670,00		14 156 670,00		2 498 237,00	666 197,00	0,00	0,00	666 197,00	0,00	1 832 040,00	16 654 907,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
– konkursy horyzontalne																			
Poddziałanie 1.4.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw – ZIT WrOF			5 000 000,00		5 000 000,00		882 353,00	235 294,00	0,00	0,00	235 294,00	0,00	647 059,00	5 882 353,00					
Działanie 1.5. Rozwój produktów i usług w MŚP	(PI 3.3)		170 235 842,00		170 235 842,00	0,00	30 041 619,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30 041 619,00	200 277 461,00					
Poddziałanie 1.5.1 Rozwój produktów i usług w MŚP – konkursy horyzontalne			157 735 842,00		157 735 842,00		27 835 737,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27 835 737,00	185 571 579,00					
Poddziałanie 1.5.2 Rozwój produktów i usług w MŚP – ZIT AW			12 500 000,00		12 500 000,00		2 205 882,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 205 882,00	14 705 882,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
oś priorytetowa nr 2	Technologie informacyjno-komunikacyjne		66 386 308,00	0,00	66 386 308,00	0,00	11 715 231,00	10 056 750,00	0,00	0,00	10 056 750,00	0,00	1 658 481,00	78 101 539,00		62 403 130,00	3 983 178,00	6,00%	
Działanie 2.1.E-usługi publiczne	(PI 2.3)		66 386 308,00	0,00	66 386 308,00	0,00	11 715 231,00	10 056 750,00	0,00	0,00	10 056 750,00	0,00	1 658 481,00	78 101 539,00					
Poddziałanie 2.1.1 E-usługi publiczne – konkursy horyzontalne			45 986 308,00		45 986 308,00		8 115 231,00	6 966 389,00	0,00	0,00	6 966 389,00	0,00	1 148 842,00	54 101 539,00					
Poddziałanie 2.1.2 E-usługi publiczne – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			10 000 000,00		10 000 000,00		1 764 706,00	1 514 883,00	0,00	0,00	1 514 883,00	0,00	249 823,00	11 764 706,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 2.1.3 E-usługi publiczne – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			4 000 000,00		4 000 000,00		705 882,00	605 953,00	0,00	0,00	605 953,00	0,00	99 929,00	4 705 882,00					
Poddziałanie 2.1.4 E-usługi publiczne – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			6 400 000,00		6 400 000,00		1 129 412,00	969 525,00	0,00	0,00	969 525,00	0,00	159 887,00	7 529 412,00					
oś priorytetowa nr 3	Gospodarka niskoemisyjna (EFRR)		392 347 048,00	0,00	392 347 048,00	0,00	69 237 715,00	46 012 661,00	12 365 927,00	0,00	32 916 782,00	729 952,00	23 225 054,00	461 584 763,00		368 806 225,00	23 540 823,00	6,0%	
Działanie 3.1. Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych	(PI 4.1)		55 608 280,00	0,00	55 608 280,00	0,00	9 813 226,00	2 943 968,00	0,00	0,00	2 616 860,00	327 108,00	6 869 258,00	65 421 506,00					
Działanie 3.2. Efektywność energetyczna	(PI 4.2)		32 405 520,		32 405 520,	0,00	5 718 621,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 718 621,00	38 124 141,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
w MŚP			00		00														
Działanie 3.3. Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym	(PI 4.3)		151 572 922,00		151 572 922,00	0,00	26 748 163,00	19 528 879,00	8 426 770,00	0,00	10 699 265,00	402 844,00	7 219 284,00	178 321 085,00					
Poddziałanie 3.3.1 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – konkursy horyzontalne			94 072 922,00		94 072 922,00		16 601 105,00	12 120 495,00	5 230 030,00	0,00	6 640 442,00	250 023,00	4 480 610,00	110 674 027,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 3.3.2 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			25 000 000,00		25 000 000,00		4 411 765,00	3 221 037,00	1 389 887,00	0,00	1 764 706,00	66 444,00	1 190 728,00	29 411 765,00					
Poddziałanie 3.3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			14 500 000,00		14 500 000,00		2 558 822,00	1 868 200,00	806 134,00	0,00	1 023 529,00	38 537,00	690 622,00	17 058 822,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 3.3.4 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			18 000 000,00		18 000 000,00		3 176 471,00	2 319 147,00	1 000 719,00	0,00	1 270 588,00	47 840,00	857 324,00	21 176 471,00					
Działanie 3.4. Wdrażanie strategii niskoemisyjnych	(PI 4.5)		137 760 326,00		137 760 326,00	0,00	24 310 646,00	21 069 226,00	3 939 157,00	0,00	17 130 069,00	0,00	3 241 420,00	162 070 972,00					
Poddziałanie 3.4.1 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych - konkursy horyzontalne			40 510 326,00		40 510 326,00		7 148 879,00	6 195 696,00	1 158 364,00	0,00	5 037 332,00	0,00	953 183,00	47 659 205,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 3.4.2 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			56 200 000,00		56 200 000,00		9 917 647,00	8 595 294,00	1 606 998,00	0,00	6 988 296,00	0,00	1 322 353,00	66 117 647,00					
Poddziałanie 3.4.3 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			14 000 000,00		14 000 000,00		2 470 589,00	2 141 177,00	400 320,00	0,00	1 740 857,00	0,00	329 412,00	16 470 589,00					
Poddziałanie 3.4.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			27 050 000,00		27 050 000,00		4 773 530,00	4 137 059,00	773 475,00	0,00	3 363 584,00	0,00	636 471,00	31 823 530,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Działanie 3.5. Wysokosprawna kogeneracja	(PI 4.7)		15 000 000,00		15 000 000,00	0,00	2 647 059,00	2 470 588,00	0,00	0,00	2 470 588,00	0,00	176 471,00	17 647 059,00					
oś priorytetowa nr 4	Środowisko i zasoby (EFRR)		180 030 665,00	0,00	180 030 665,00	0,00	31 770 118,00	23 836 633,00	0,00	0,00	18 450 210,00	5 386 423,00	7 933 485,00	211 800 783,00		169 228 825,00	10 801 840,00	6,00%	
Działanie nr 4.1 Gospodarka odpadami	(PI 6.1)		36 000 000,00	0,00	36 000 000,00	0,00	6 352 941,00	1 270 588,00	0,00	0,00	635 294,00	635 294,00	5 082 353,00	42 352 941,00					
Działanie nr 4.2 Gospodarka wodno-ściekowa	(PI 6.2)		61 630 665,00		61 630 665,00	0,00	10 876 000,00	9 788 400,00	0,00	0,00	8 704 327,00	1 084 073,00	1 087 600,00	72 506 665,00					
Poddziałanie 4.2.1 Gospodarka wodno-ściekowa – konkursy horyzontalne			32 630 665,00		32 630 665,00		5 758 352,00	5 182 517,00	0,00	0,00	4 608 549,00	573 968,00	575 835,00	38 389 017,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 4.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			12 800 000,00		12 800 000,00		2 258 823,00	2 032 941,00	0,00	0,00	1 807 791,00	225 150,00	225 882,00	15 058 823,00					
Poddziałanie 4.2.3 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			8 000 000,00		8 000 000,00		1 411 766,00	1 270 589,00	0,00	0,00	1 129 870,00	140 719,00	141 177,00	9 411 766,00					
Poddziałanie 4.2.4 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			8 200 000,00		8 200 000,00		1 447 059,00	1 302 353,00	0,00	0,00	1 158 116,00	144 237,00	144 706,00	9 647 059,00					
Działanie nr 4.3 Dziedzictwo kulturowe	(PI 6.3)		30 000 000,		30 000 000,	0,00	5 294 118,00	4 768 233,00	0,00	0,00	1 411 765,00	3 356 468,00	525 885,00	35 294 118,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
			00		00														
Poddziałanie 4.3.1 Dziedzictwo kulturowe – konkursy horyzontalne			*18 500 000,00*		*18 500 000,00*		*3 264 706,00*	*2 940 410,00*	*0,00*	*0,00*	*870 588,00*	*2 069 822,00*	*324 296,00*	*21 764 706,00*					
Poddziałanie 4.3.2 Dziedzictwo kulturowe – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			*4 500 000,00*		*4 500 000,00*		*794 118,00*	*715 235,00*	*0,00*	*0,00*	*211 765,00*	*503 470,00*	*78 883,00*	*5 294 118,00*					
Poddziałanie 4.3.3 Dziedzictwo kulturowe – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			*4 000 000,00*		*4 000 000,00*		*705 882,00*	*635 764,00*	*0,00*	*0,00*	*188 235,00*	*447 529,00*	*70 118,00*	*4 705 882,00*					
Poddziałanie 4.3.4 Dziedzictwo kulturowe – ZIT Aglomeracji			*3 000 000,00*		*3 000 000,00*		*529 412,00*	*476 824,00*	*0,00*	*0,00*	*141 177,00*	*335 647,00*	*52 588,00*	*3 529 412,00*					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Wałbrzyskiej																			
Działanie 4.4. Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych	*(PI 6.4)*		*26 400 000,00*		*26 400 000,00*	*0,00*	*4 658 824,00*	*3 727 059,00*	*0,00*	*0,00*	*3 416 471,00*	*310 588,00*	*931 765,00*	*31 058 824,00*					
Poddziałanie 4.4.1 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – konkursy horyzontalne			*15 400 000,00*		*15 400 000,00*		*2 717 647,00*	*2 174 117,00*	*0,00*	*0,00*	*1 992 941,00*	*181 176,00*	*543 530,00*	*18 117 647,00*					
Poddziałanie 4.4.2 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			*4 500 000,00*		*4 500 000,00*		*794 118,00*	*635 294,00*	*0,00*	*0,00*	*582 353,00*	*52 941,00*	*158 824,00*	*5 294 118,00*					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 4.4.3 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			3 500 000,00		3 500 000,00		617 646,00	494 117,00	0,00	0,00	452 941,00	41 176,00	123 529,00	4 117 646,00					
Poddziałanie 4.4.4 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			3 000 000,00		3 000 000,00		529 413,00	423 531,00	0,00	0,00	388 236,00	35 295,00	105 882,00	3 529 413,00					
Działanie nr 4.5 Bezpieczeństwo	(PI 5.2)		26 000 000,00		26 000 000,00	0,00	4 588 235,00	4 282 353,00	0,00	0,00	4 282 353,00	0,00	305 882,00	30 588 235,00					
Poddziałanie 4.5.1 Bezpieczeństwo – konkursy horyzontalne			20 500 000,00		20 500 000,00		3 617 647,00	3 376 471,00	0,00	0,00	3 376 471,00	0,00	241 176,00	24 117 647,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 4.5.2 Bezpieczeństwo – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			5 500 000,00		5 500 000,00		970 588,00	905 882,00	0,00	0,00	905 882,00	0,00	64 706,00	6 470 588,00					
oś priorytetowa nr 5	Transport (EFRR)		340 626 305,00	0,00	340 626 305,00	0,00	60 110 525,00	51 339 341,00	16 533 074,00	8 497 500,00	8 512 189,00	17 796 578,00	8 771 184,00	400 736 830,00		320 188 727,00	20 437 578,00	6,00%	
Działanie nr 5.1 Drogowa dostępność transportowa	(PI 7.2)		190 075 661,00	0,00	190 075 661,00	0,00	33 542 763,00	33 542 763,00	16 533 074,00	8 497 500,00	8 512 189,00	0,00	0,00	223 618 424,00					
Poddziałanie 5.1.1 Drogowa dostępność transportowa – konkursy horyzontalne			140 075 661,00		140 075 661,00		24 719 234,00	24 719 234,00	12 183 997,00	6 262 206,00	6 273 031,00	0,00	0,00	164 794 895,00					
Poddziałanie 5.1.2 Drogowa dostępność transportowa			25 000 000,00		25 000 000,00		4 411 765,00	4 411 765,00	2 174 539,00	1 117 647,00	1 119 579,00	0,00	0,00	29 411 765,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
– ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego																			
Poddziałanie 5.1.3 Drogowa dostępność transportowa – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			10 000 000,00		10 000 000,00		1 764 706,00	1 764 706,00	869 815,00	447 059,00	447 832,00	0,00	0,00	11 764 706,00					
Poddziałanie 5.1.4 Drogowa dostępność transportowa – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			15 000 000,00		15 000 000,00		2 647 058,00	2 647 058,00	1 304 723,00	670 588,00	671 747,00	0,00	0,00	17 647 058,00					
Działanie nr 5.2 System transportu kolejowego	(PI 7.4)		150 550 644,00		150 550 644,00	0,00	26 567 762,00	17 796 578,00	0,00	0,00	0,00	17 796 578,00	8 771 184,00	177 118 406,00					
Poddziałanie 5.2.1 System transportu kolejowego – konkursy			111 550 644,00		111 550 644,00		19 685 409,00	13 186 392,00	0,00	0,00	0,00	13 186 392,00	6 499 017,00	131 236 053,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
horyzontalne																			
Poddziałanie 5.2.2 System transportu kolejowego – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			17 300 000,00		17 300 000,00		3 052 941,00	2 045 031,00	0,00	0,00	0,00	2 045 031,00	1 007 910,00	20 352 941,00					
Poddziałanie 5.2.3 System transportu kolejowego – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			3 000 000,00		3 000 000,00		529 412,00	354 630,00	0,00	0,00	0,00	354 630,00	174 782,00	3 529 412,00					
Poddziałanie 5.2.4 System transportu kolejowego – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			18 700 000,00		18 700 000,00		3 300 000,00	2 210 525,00	0,00	0,00	0,00	2 210 525,00	1 089 475,00	22 000 000,00					
Oś priorytetowa nr	Infrastruktura spójności		163 026	0,00	163 026	0,00	28 769 441,00	22 104 942,00	9 882 709,00	0,00	9 487 649,00	2 734 584,00	6 664 499,00	191 796 273,00		153 245	9 781 610,00	6,00%	

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
6	społecznej (EFRR)		832,00		832,00											222,00			
Działanie nr 6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną	(PI 9.1)		33 006 900,00	0,00	33 006 900,00	0,00	5 824 747,00	4 659 798,00	1 685 490,00	0,00	2 003 517,00	970 791,00	1 164 949,00	38 831 647,00					
Poddziałanie 6.1.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną-konkursy horyzontalne			16 756 900,00		16 756 900,00		2 957 100,00	2 365 680,00	855 687,00	0,00	1 017 143,00	492 850,00	591 420,00	19 714 000,00					
Poddziałanie 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną-ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			7 500 000,00		7 500 000,00		1 323 529,00	1 058 823,00	382 986,00	0,00	455 249,00	220 588,00	264 706,00	8 823 529,00					
Poddziałanie 6.1.3 Inwestycje			2 500 000,		2 500 000,		441 176,00	352 941,00	127 662,00	0,00	151 750,00	73 529,00	88 235,00	2 941 176,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
w infrastrukturę społeczną-ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			00		00														
Poddziałanie 6.1.4 Inwestycje w infrastrukturę społeczną-ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			6 250 000,00		6 250 000,00		1 102 942,00	882 354,00	319 155,00	0,00	379 375,00	183 824,00	220 588,00	7 352 942,00					
Działanie nr 6.2 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną	(PI 9.1)		56 608 280,00		56 608 280,00	0,00	9 989 697,00	7 944 813,00	1 029 908,00	0,00	5 582 945,00	1 331 960,00	2 044 884,00	66 597 977,00					
Działanie nr 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów	(PI 9.2)		73 411 652,00		73 411 652,00	0,00	12 954 997,00	9 500 331,00	7 167 311,00	0,00	1 901 187,00	431 833,00	3 454 666,00	86 366 649,00					
Poddziałanie 6.3.1 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów-konkursy			29 661 652,00		29 661 652,00		5 234 408,00	3 838 566,00	2 895 920,00	0,00	768 166,00	174 480,00	1 395 842,00	34 896 060,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
horyzontalne																			
Poddziałanie 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów- ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			17 500 000,00		17 500 000,00		3 088 235,00	2 264 706,00	1 708 556,00	0,00	453 209,00	102 941,00	823 529,00	20 588 235,00					
Poddziałanie 6.3.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów - ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			10 000 000,00		10 000 000,00		1 764 706,00	1 294 118,00	976 318,00	0,00	258 976,00	58 824,00	470 588,00	11 764 706,00					
Poddziałanie 6.3.4 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów- ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			16 250 000,00		16 250 000,00		2 867 648,00	2 102 941,00	1 586 517,00	0,00	420 836,00	95 588,00	764 707,00	19 117 648,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
oś priorytetowa nr 7	Infrastruktura edukacyjna (EFRR)		60 952 230,00	0,00	60 952 230,00	0,00	10 756 276,00	10 262 720,00	0,00	0,00	10 262 720,00	0,00	493 556,00	71 708 506,00		57 295 096,00	3 657 134,00	6,00%	
Działanie nr 7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną	(PI 10.4)		36 452 230,00	0,00	36 452 230,00	0,00	6 432 746,00	6 153 994,00	0,00	0,00	6 153 994,00	0,00	278 752,00	42 884 976,00					
Poddziałanie 7.1.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – konkursy horyzontalne			18 952 230,00		18 952 230,00		3 344 511,00	3 199 582,00	0,00	0,00	3 199 582,00	0,00	144 929,00	22 296 741,00					
Poddziałanie 7.1.2 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną –			9 000 000,00		9 000 000,00		1 588 235,00	1 519 412,00	0,00	0,00	1 519 412,00	0,00	68 823,00	10 588 235,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego																			
Poddziałanie 7.1.3 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			3 500 000,00		3 500 000,00		617 647,00	590 882,00	0,00	0,00	590 882,00	0,00	26 765,00	4 117 647,00					
Poddziałanie 7.1.4 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			5 000 000,00		5 000 000,00		882 353,00	844 118,00	0,00	0,00	844 118,00	0,00	38 235,00	5 882 353,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Działanie nr 7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową	(PI 10.4)		24 500 000,00		24 500 000,00	0,00	4 323 530,00	4 108 726,00	0,00	0,00	4 108 726,00	0,00	214 804,00	28 823 530,00					
Poddziałanie 7.2.1 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – konkursy horyzontalne			14 000 000,00		14 000 000,00		2 470 588,00	2 347 843,00	0,00	0,00	2 347 843,00	0,00	122 745,00	16 470 588,00					
Poddziałanie 7.2.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			5 000 000,00		5 000 000,00		882 354,00	838 516,00	0,00	0,00	838 516,00	0,00	43 838,00	5 882 354,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 7.2.3 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			2 500 000,00		2 500 000,00		441 177,00	419 258,00	0,00	0,00	419 258,00	0,00	21 919,00	2 941 177,00					
Poddziałanie 7.2.4 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			3 000 000,00		3 000 000,00		529 411,00	503 109,00	0,00	0,00	503 109,00	0,00	26 302,00	3 529 411,00					
oś priorytetowa nr 8	*Rynek pracy (EFS)*		*254 323 171,00*	*0,00*	*0,00*	*254 323 171,00*	*44 880 560,00*	*31 897 258,00*	*10 234 781,00*	*104 650,00*	*5 981 250,00*	*15 576 577,00*	*12 983 302,00*	*299 203 731,00*		*236 883 989,00*	*17 439 182,00*	*6,86%*	
Działanie 8.1. Projekty powiatowych	*8.1*		*86 313 071,*			*86 313 071,*	*15 231 718,00*	*15 231 718,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*15 231 718,00*	*0,00*	*101 544 789,00*					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
urzędów pracy			00			00													
Działanie nr 8.2. Wsparcie osób poszukujących pracy			21 578 268,00			21 578 268,00	3 807 931,00	2 757 599,00	2 159 178,00	104 650,00	493 771,00	0,00	1 050 332,00	25 386 199,00					
Działanie 8.3. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy	8.2		55 000 000,00			55 000 000,00	9 705 882,00	4 312 556,00	4 130 463,00	0,00	182 093,00	0,00	5 393 326,00	64 705 882,00					
Działanie 8.4. Godzenie życia zawodowego i prywatnego	8.3		39 143 944,00			39 143 944,00	6 907 755,00	5 155 739,00	0,00	0,00	5 155 739,00	0,00	1 752 016,00	46 051 699,00					
8.4.1 Godzenie życia zawodowego i prywatnego – konkursy horyzontalne			25 940 458,00			25 940 458,00	4 577 728,00	3 416 678,00	0,00	0,00	3 416 678,00	0,00	1 161 050,00	30 518 186,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 8.4.2 Godzenie życia zawodowego i prywatnego - ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			4 700 000,00			4 700 000,00	829 412,00	619 048,00	0,00	0,00	619 048,00	0,00	210 364,00	5 529 412,00					
Poddziałanie 8.4.3 Godzenie życia zawodowego i prywatnego - ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			3 180 905,00			3 180 905,00	561 336,00	418 964,00	0,00	0,00	418 964,00	0,00	142 372,00	3 742 241,00					
Poddziałanie 8.4.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			5 322 581,00			5 322 581,00	939 279,00	701 049,00	0,00	0,00	701 049,00	0,00	238 230,00	6 261 860,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Działanie 8.5. Przystosowanie do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych	8.4		8 000 000,00			8 000 000,00	1 411 765,00	996 706,00	847 059,00	0,00	149 647,00	0,00	415 059,00	9 411 765,00					
Działanie 8.6. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstwi przedsiębiorców z sektora MMŚP			16 000 000,00			16 000 000,00	2 823 529,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 823 529,00	18 823 529,00					
Działanie 8.7. Aktywne i zdrowe starzenie się	8.5		28 287 888,00			28 287 888,00	4 991 980,00	3 442 940,00	3 098 081,00	0,00	0,00	344 859,00	1 549 040,00	33 279 868,00					
oś priorytetowa nr 9	Włączenie społeczne		143 926 219,	0,00	0,00	143 926 219,	25 398 745,00	23 133 069,00	11 814 849,00	184 670,00	10 630 006,00	503 544,00	2 265 676,00	169 324 964,00		134 057 061,	9 869 158,00	6,86%	

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
	(EFS)		00			00										00			
Działanie 9.1. Aktywna integracja	9.1		100 926 219,00			100 926 219,00	17 810 509,00	16 579 627,00	6 838 235,00	0,00	9 237 848,00	503 544,00	1 230 882,00	118 736 728,00					
Poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja – konkursy horyzontalne			68 589 658,00			68 589 658,00	12 104 058,00	11 267 548,00	4 647 278,00	0,00	6 278 060,00	342 210,00	836 510,00	80 693 716,00					
Poddziałanie 9.1.2 Aktywna integracja – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			14 000 000,00			14 000 000,00	2 470 588,00	2 299 846,00	948 567,00	0,00	1 281 430,00	69 849,00	170 742,00	16 470 588,00					
Poddziałanie 9.1.3 Aktywna integracja – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			6 626 884,00			6 626 884,00	1 169 449,00	1 088 629,00	449 003,00	0,00	606 563,00	33 063,00	80 820,00	7 796 333,00					
Poddziałanie 9.1.4 Aktywna integracja – ZIT Aglomeracji			11 709 677,			11 709 677,	2 066 414,00	1 923 604,00	793 387,00	0,00	1 071 795,00	58 422,00	142 810,00	13 776 091,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Wałbrzyskiej			00			00													
Działanie 9.2. Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych	9.2		25 000 000,00			25 000 000,00	4 411 764,00	3 862 746,00	2 941 176,00	0,00	921 570,00	0,00	549 018,00	29 411 764,00					
Poddziałanie 9.2.1 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – konkursy horyzontalne			13 620 806,00			13 620 806,00	2 403 672,00	2 189 336,00	1 602 448,00	0,00	586 888,00	0,00	214 336,00	16 024 478,00					
Poddziałanie 9.2.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT Wrocławskiego Obszaru			5 000 000,00			5 000 000,00	882 353,00	735 294,00	588 235,00	0,00	147 059,00	0,00	147 059,00	5 882 353,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Funkcjonalnego																			
Poddziałanie 9.2.3 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			1 988 065,00			1 988 065,00	350 834,00	292 362,00	233 890,00	0,00	58 472,00	0,00	58 472,00	2 338 899,00					
Poddziałanie 9.2.4 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			4 391 129,00			4 391 129,00	774 905,00	645 754,00	516 603,00	0,00	129 151,00	0,00	129 151,00	5 166 034,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Działanie 9.3. Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych	9.2		10 000 000,00			10 000 000,00	1 764 706,00	1 647 059,00	1 176 471,00	0,00	470 588,00	0,00	117 647,00	11 764 706,00					
Działanie 9.4. Wspieranie gospodarki społecznej			8 000 000,00			8 000 000,00	1 411 766,00	1 043 637,00	858 967,00	184 670,00	0,00	0,00	368 129,00	9 411 766,00					
oś priorytetowa nr 10	Edukacja (EFS)		156 181 093,00	0,00	0,00	156 181 093,00	27 561 370,00	21 104 281,00	10 581 241,00	0,00	10 523 040,00	0,00	6 457 089,00	183 742 463,00		145 471 606,00	10 709 487,00	6,86%	
Działanie 10.1. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej	10.1		27 650 000,00			27 650 000,00	4 879 412,00	3 252 941,00	1 366 236,00	0,00	1 886 705,00	0,00	1 626 471,00	32 529 412,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 10.1.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkursy horyzontalne			12 078 461,00			12 078 461,00	2 131 493,00	1 420 995,00	596 818,00	0,00	824 177,00	0,00	710 498,00	14 209 954,00					
Poddziałanie 10.1.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej- ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			6 737 500,00			6 737 500,00	1 188 971,00	792 647,00	332 912,00	0,00	459 735,00	0,00	396 324,00	7 926 471,00					
Poddziałanie 10.1.3 Zapewnienie równego dostępu do			3 711 055,00			3 711 055,00	654 892,00	436 595,00	183 370,00	0,00	253 225,00	0,00	218 297,00	4 365 947,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
wysokiej jakości edukacji przedszkolnej- ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej																			
Poddziałanie 10.1.4 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			5 122 984,00			5 122 984,00	904 056,00	602 704,00	253 136,00	0,00	349 568,00	0,00	301 352,00	6 027 040,00					
Działanie 10.2. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej			51 350 000,00			51 350 000,00	9 061 764,00	8 771 208,00	4 674 941,00	0,00	4 096 267,00	0,00	290 556,00	60 411 764,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 10.2.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – konkursy horyzontalne			22 431 427,00			22 431 427,00	3 958 488,00	3 831 563,00	2 042 174,00	0,00	1 789 389,00	0,00	126 925,00	26 389 915,00					
Poddziałanie 10.2.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej - ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			12 512 500,00			12 512 500,00	2 208 088,00	2 137 288,00	1 139 147,00	0,00	998 141,00	0,00	70 800,00	14 720 588,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 10.2.3 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej - ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			6 891 960,00			6 891 960,00	1 216 228,00	1 177 231,00	627 449,00	0,00	549 782,00	0,00	38 997,00	8 108 188,00					
Poddziałanie 10.2.4 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			9 514 113,00			9 514 113,00	1 678 960,00	1 625 126,00	866 171,00	0,00	758 955	0,00	53 834,00	11 193 073,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Działanie 10.3. Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie	10.2		17 899 897,00			17 899 897,00	3 158 805,00	1 263 522,00	1 052 935,00	0,00	210 587,00	0,00	1 895 283,00	21 058 702,00					
Działanie 10.4. Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	10.3		59 281 196,00			59 281 196,00	10 461 389,00	7 816 610,00	3 487 129,00	0,00	4 329 481,00	0,00	2 644 779,00	69 742 585,00					
Poddziałanie 10.4.1 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – konkursy horyzontalne			42 615 549,00			42 615 549,00	7 520 391,00	5 619 136,00	2 506 797,00	0,00	3 112 339,00	0,00	1 901 255,00	50 135 940,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 10.4.2 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy - ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego			7 500 000,00			7 500 000,00	1 323 529,00	988 923,00	441 176,00	0,00	547 747,00	0,00	334 606,00	8 823 529,00					
Poddziałanie 10.4.3 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy - ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej			3 976 131,00			3 976 131,00	701 671,00	524 279,00	233 890,00	0,00	290 389,00	0,00	177 392,00	4 677 802,00					

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
			=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Poddziałanie 10.4.4 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej			5 189 516,00			5 189 516,00	915 798,00	684 272,00	305 266,00	0,00	379 006,00	0,00	231 526,00	6 105 314,00					
oś priorytetowa nr 11 Pomoc techniczna	11.1		79 200 000,00			79 200 000,00	13 976 471,00	13 976 471,00	0,00	13 976 471,00	0,00	0,00	0,00	93 176 471,00		79 200 000,00	0,00	0,00	

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji

A. Wymiar terytorialny – formy obligatoryjne

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach RPO WD[50]

A.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych każda IZ programem operacyjnym określa wartość alokacji środków finansowych na obszary zdegradowane w ramach osi priorytetowych i działań programu. Są wśród nich priorytety o kluczowym znaczeniu dla rewitalizacji (PI 9 b - działanie 6.3) oraz priorytety, w których działania rewitalizacyjne mają znaczenie fakultatywne.

Podstawę do udzielenia wsparcia w działaniu 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów RPO WD 2014-2020 oraz podstawę do udzielenia preferencji dla projektów rewitalizacyjnych w innych działaniach w programie stanowią lokalne (gminne) programy rewitalizacji. Zgodnie z zaleceniami Wytycznych MR wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

W działaniu 6.3 dopasowanie inwestycji realizowanych w ramach projektu do lokalnych programów rewitalizacji stanowi kryterium dostępowe.

W pozostałych działaniach, gdzie przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają charakter uzupełniający, fakultatywny, w trakcie oceny projektów przyznawane będą dodatkowe punkty. Działania RPO WD, w których możliwe jest uzyskanie preferencji za realizację projektu rewitalizacyjnego, to:

1.3 Rozwój przedsiębiorczości (EFRR)

3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym (EFRR)

3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych (EFRR)

4.3 Dziedzictwo kulturowe (EFRR)

5.2 System transportu kolejowego (EFRR)

6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną (EFRR)

8.1 Projekty powiatowych urzędów pracy (EFS)

8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy (EFS)

8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy (EFS)

9.1 Aktywna integracja (EFS)

9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych (EFS)

9.4 Wspieranie gospodarki społecznej (EFS)

[50] W rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

IZ RPO WD lub MR wydaje opinię na temat zgodności lokalnego programu rewitalizacji z wymogami Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Efektem uzyskania pozytywnej opinii jest umieszczenie danego programu rewitalizacji w specjalnym wykazie prowadzonym przez IZ RPO WD.

Co do zasady projekty rewitalizacyjne realizowane są na obszarach rewitalizacji. Można jednak dopuszczać do objęcia wsparciem także projekty rewitalizacyjne zlokalizowane poza tym obszarem, jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji - przede wszystkim w przypadku projektów realizowanych w działaniach z zakresu Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Dotyczy to zwłaszcza inicjatyw społecznych nakierowanych na np. aktywizację zawodową mieszkańców obszarów rewitalizacji, gdzie rozwiązania dedykowane ludności z obszaru rewitalizacji mogą być podejmowane poza obszarem rewitalizacji. Takie przypadki wymagają szerszego uzasadnienia i wskazania siły tych powiązań oraz efektywności oddziaływania danego projektu rewitalizacyjnego.

A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji
I Przedsiębiorstwa i innowacyjność	1.3 Rozwój przedsiębiorczości	EFRR	6 265 042	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów
III Gospodarka niskoemisyjna	3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym	EFRR	63 149 144	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów Wyższy poziom dofinansowania poprzez uwzględnienie wkładu z budżetu państwa
	3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych	EFRR	13 776 033	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów Wyższy poziom dofinansowania poprzez uwzględnienie wkładu z budżetu państwa
IV Środowisko i zasoby	4.3 Dziedzictwo kulturowe	EFRR	22 953 672	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów
V Transport	5.2 System transportu kolejowego	EFRR	15 055 064	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów
VI Infrastruktura spójności społecznej	6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną	EFRR	10 591 375	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów
	6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów	EFRR	73 411 652	Kryterium dostępu nakazujące dopasowania działań realizowanych w ramach projektu do Lokalnych Programów Rewitalizacji. Wyższy poziom dofinansowania poprzez uwzględnienie wkładu z

				budżetu państwa
VIII Rynek Pracy	8.1 Projekty powiatowych urzędów pracy	EFS	4 194 566	Kryterium dostępu wskazujące na konieczność zapewnienia pierwszeństwa udziału w projekcie osób pozostających bez zatrudnienia zamieszkujących obszary objęte rewiatalizacją.
	8.2 Wsparcie osób poszukujących pracy	EFS	1 200 000	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów
	8.3 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy	EFS	2 750 000	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów
IX Włączenie społeczne	9.1 Aktywna integracja	EFS	10 092 622	Kryterium dostępu wskazujące na konieczność zapewnienia pierwszeństwa udziału w projekcie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz środowisk lub lokalnych społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w związku z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.lub dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów
	9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych	EFS	1 750 000	Dodatkowe punkty przyznawane w trakcie oceny projektów.
	9.4 Wspieranie gospodarki społecznej	EFS	350 000	Kryterium dostępu wskazujące na konieczność zapewnienia pierwszeństwa udziału w projekcie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz środowisk lub lokalnych społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w związku z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT

A.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Instrument będzie realizował politykę rozwoju współpracy i integracji na obszarach funkcjonalnych największych miast, stanowiących ośrodki o największym potencjale społeczno-gospodarczym Dolnego Śląska, pełniących istotną rolę pod względem ekonomicznym i geograficznym oraz mających wyraźny wpływ na rozwój regionu. Dokumentem strategicznym warunkującym wsparcie przedsięwzięć w tej formule jest Strategia ZIT, określająca przede wszystkim cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy oraz najważniejsze działania do realizacji wynikające z analizy barier i potencjałów rozwojowych danego obszaru.

Instrument ZIT w Województwie Dolnośląskim będzie realizowany na Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym oraz na obszarach funkcjonalnych głównych miast województwa: Wałbrzycha i Jeleniej Góry. Zasięg terytorialny został określony w uchwale Zarządu Województwa.

Strategia ZIT powinna przyczynić się do osiągnięcia wysokiej jakości życia społeczności Miejskich Obszarów Funkcjonalnych poprzez integrację ich przestrzeni w spójny organizm społeczno-gospodarczy. Będzie wskazywać cele rozwojowe do realizacji w ramach ZIT, które muszą być opisane skwantyfikowanymi wskaźnikami produktu i rezultatu z określonymi wartościami docelowymi.

A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki

Oś priorytetowa	Działanie / poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE przeznaczona na ZIT (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
Przedsiębiorstwa i innowacje	1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa 1.2.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa – ZIT WROF	EFRR	16 000 000	18 823 530
Przedsiębiorstwa i innowacje	1.3 Rozwój przedsiębiorczości 1.3.2 Rozwój przedsiębiorczości – ZIT WROF	EFRR	20 000 000	23 529 412
Przedsiębiorstwa i innowacje	1.4 Internacjonalizacja przedsiębiorstw 1.4.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw – ZIT WROF	EFRR	5 000 000	5 882 353
Technologie informacyjno-komunikacyjne	2.1 E-usługi publiczne 2.1.2 E-usługi publiczne – ZIT WROF	EFRR	10 000 000	11 764 706
Gospodarka niskoemisyjna	3.3 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym 3.3.2 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym – ZIT WROF	EFRR	25 000 000	29 411 764,65
Gospodarka niskoemisyjna	3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych 3.4.2 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT WROF	EFRR	56 200 000	66 118 148,18
Środowisko i zasoby	4.2 Gospodarka wodno-ściekowa 4.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT WROF	EFRR	12 800 000	15 058 823
Środowisko i zasoby	4.3 Dziedzictwo kulturowe 4.3.2 Dziedzictwo kulturowe – ZIT WROF	EFRR	4 500 000	5 294 117,80
Środowisko i zasoby	4.4 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych 4.4.2 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT WROF	EFRR	4 500 000	5 294 118
Środowisko	4.5 Bezpieczeństwo	EFRR	5 500 000	6 470 588

i zasoby	4.5.2 Bezpieczeństwo – ZIT WROF			
Transport	5.1 Drogowa dostępność transportowa 5.1.2 Drogowa dostępność transportowa – ZIT WROF	EFRR	25 000 000	29 411 765,61
Transport	5.2 System transportu kolejowego 5.2.2 System transportu kolejowego – ZIT WROF	EFRR	17 300 000	20 352 941
Infrastruktura spójności społecznej	6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną – ZIT WROF	EFRR	7 500 000	8 823 528,83
Infrastruktura spójności społecznej	6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WROF	EFRR	17 500 000	20 588 235,33
Infrastruktura edukacyjna	7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną 7.1.2 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT WROF	EFRR	9 000 000	10 588 235
Infrastruktura edukacyjna	7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową 7.2.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT WROF	EFRR	5 000 000	5 882 354
Rynek pracy	8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego 8.4.2 Godzenie życia zawodowego i prywatnego – ZIT WROF	EFS	4 700 000	5 529 411
Włączenie społeczne	9.1 Aktywna integracja 9.1.2 Aktywna integracja – ZIT WROF	EFS	14 000 000	16 470 588
Włączenie społeczne	9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych 9.2.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT WROF	EFS	5 000 000	5 882 353
Edukacja	10.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 10.1.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – ZIT WROF	EFS	6 737 500	7 926 471
Edukacja	10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej 10.2.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – ZIT WROF	EFS	12 512 500	14 720 730
Edukacja	10.4 Dostosowanie systemów kształcenia i	EFS	7 500 000	8 823 528

	szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy 10.4.2 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – ZIT WROF			

A.3. Obszary wiejskie

A.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W odniesieniu do obszarów wiejskich, zgodnie z zapisami unijnych i krajowych dokumentów strategicznych (KSRR, KPZK 2030, UP) jednym z kluczowych kierunków interwencji w perspektywie 2014-2020 jest rozwój obszarów o najniższym poziomie dostępu i jakości usług publicznych (OSI zidentyfikowany na poziomie krajowym). W związku z tym w RPO WD 2014-2020 wsparcie adresowane do obszarów wiejskich zaplanowano w ramach różnych osi priorytetowych np. poprzez preferencje punktowe. Specyfika zakresu wsparcia w osiach, w których nie określono preferencji, predysponuje obszary wiejskie. . Łącznie na obszary wiejskie przeznaczonych zostanie minimum 15% środków programu.

Zintegrowane podejście terytorialne na obszarach wiejskich w ramach RPO WD 2014-2020 wspierane będzie poprzez inicjowanie działań mających na celu zmniejszenie dysproporcji w jakości życia ludności zamieszkującej obszary wiejskie (dostęp do infrastruktury i usług publicznych oraz jej jakość) przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału endogenicznego tych obszarów. Szczególnej uwagi wymagają obszary województwa dolnośląskiego, które utraciły status miasta, posiadają bogatą historię miejską oraz duży potencjał rozwojowy lub uzdrowiskowy.

Przede wszystkim podejmowane będą działania ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości i konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw branż rolno-spożywczych. Kompleksowy rozwój obszarów wiejskich obejmować będzie inwestycje w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz wykorzystania i udostępniania lokalnych zasobów przyrodniczych. Istotnym elementem wsparcia będzie rozwój inicjatyw lokalnych skierowany do osób doświadczających wykluczenia społecznego, ukierunkowanych na podnoszenie zdolności do zatrudnienia, zwiększenia mobilności i aktywności społecznej mieszkańców, a także przedsięwzięcia sprzyjające włączeniu społecznemu, poprzez zwiększenie dostępności oraz jakości specjalistycznych usług pomocy i integracji społecznej. Inicjowane będą działania przyczyniające się do rozwoju zasobów ludzkich oraz kapitału społecznego, tj. zwiększenie dostępu, jakości i efektywności edukacji (w tym na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, średnim, kształcenia zawodowego, ustawicznego, z uwzględnieniem potrzeb osoby z niepełnosprawnościami).

Dodatkowym elementem wsparcia na rzecz mieszkańców obszarów wiejskich będą różnorodne formy przeciwdziałania bezrobociu (min. staże i praktyki zawodowe, przekwalifikowania, poradnictwo, szkolenia, wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy).

W zakresie działań finansowanych ze środków EFS przewiduje się ukierunkowanie konkursów na obszary wiejskie poprzez szczegółowe kryteria wyboru projektu, które będą między innymi określać minimalny odsetek uczestników zamieszkujących obszary wiejskie. Kryteria będą przyjmowane sukcesywnie dla konkursów ogłaszanych w kolejnych latach wdrażania RPO WD 2014-2020, a więc IZ RPO WD będzie miało możliwość zmian kryteriów w przypadku, gdy wsparcie dla obszarów wiejskich okaże się niewystarczające. IZ RPO WD rozważa przede wszystkim preferencje dla obszarów wiejskich w ramach działań 8.2, 8.3, 8.4, 9.1, 10.1 oraz 10.3.

Wdrożone zostaną rozwiązania wspomagające udział społeczności lokalnych w życiu publicznym za pośrednictwem Internetu, poprzez rozwój elektronicznych usług publicznych świadczonych przez administrację (e-zdrowie, e-edukacja) oraz zwiększenie dostępu obywateli do zasobów cyfrowych.

W związku z dużym potencjałem obszarów wiejskich do produkcji bioenergii (w szczególności biomasy i biogazu), wspierane będą projekty dotyczące wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych przy wykorzystaniu lokalnych zasobów, co przyczyni się nie tylko do poprawy efektywności energetycznej budynków, lecz także do wzrostu udziału energii OŹE w bilansie energetycznym.

A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi beneficjentami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji
1. Przedsiębiorstwa i innowacje	We wszystkich działaniach w osi	EFRR	83 109 344	brak preferencji
2. Technologie informacyjno-komunikacyjne	We wszystkich działaniach w osi	EFRR	13 297 257	brak preferencji
3. Gospodarka niskoemisyjna	We wszystkich działaniach w osi	EFRR	17 263 270	brak preferencji
4. Środowisko i zasoby	We wszystkich działaniach w osi	EFRR	72 012 266	brak preferencji
5. Transport	We wszystkich działaniach w osi	EFRR	36 447 015	brak preferencji
6. Infrastruktura spójności społecznej	We wszystkich działaniach w osi	EFRR	22 891 436	brak preferencji
7. Infrastruktura edukacyjna	We wszystkich działaniach w osi	EFRR	12 233 113	Dodatkowe punkty przyznawane podczas oceny projektów
8. Rynek pracy	We wszystkich działaniach w osi	EFS	23 550 229	Preferowanie projektów skierowanych do mieszkańców obszarów wiejskich poprzez przyznawanie dodatkowych punktów lub obligatoryjnego kryterium dostępu.
9. Włączenie społeczne	We wszystkich działaniach w osi	EFS	31 305 332	Preferowanie projektów skierowanych do mieszkańców obszarów wiejskich poprzez przyznawanie dodatkowych punktów lub obligatoryjnego kryterium dostępu.

10. Edukacja	We wszystkich działaniach w osi	EFS	31 236 218	Preferowanie projektów skierowanych do mieszkańców obszarów wiejskich poprzez przyznawanie dodatkowych punktów lub obligatoryjnego kryterium dostępu.

Stopień realizacji zobowiązań finansowych dotyczących obszarów wiejskich będzie na bieżąco monitorowany.

B. Wymiar terytorialny – formy fakultatywne

B.1 Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)

W ramach RPO WD nie będzie zastosowany instrument RLKS w formule bezpośredniej. W ramach programu planuje się wsparcie Lokalnych Grup Działania (LGD) jako potencjalnych beneficjentów. Interwencja RPO będzie stanowiła uzupełnienie wsparcia EFRROW i EFMR na terytorium danej LGD i będzie realizowana w oparciu o Lokalną Strategię Rozwoju. Koszty przygotowawcze, bieżące oraz koszty animacji LGD nie będą wspierane środkami EFS w ramach RPO.

B.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich.

Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich (w tym ZIT, instrumenty spełniające kryteria art. 36 rozporządzenia 1303/2013 oraz art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289), zwanego dalej „rozporządzeniem 1301/2013").

B.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Instrument będzie realizował politykę rozwoju współpracy i integracji na obszarach funkcjonalnych największych miast, stanowiących ośrodki o największym potencjale społeczno-gospodarczym Dolnego Śląska, pełniących istotną rolę pod względem ekonomicznym i geograficznym oraz mających wyraźny wpływ na rozwój regionu. Dokumentem strategicznym warunkującym wsparcie przedsięwzięć w tej formule jest Strategia ZIT, określająca przede wszystkim cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy oraz najważniejsze działania do realizacji wynikające z analizy barier i potencjałów rozwojowych danego obszaru.
Instrument ZIT w Województwie Dolnośląskim będzie realizowany na Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym oraz na obszarach funkcjonalnych głównych miast województwa: Wałbrzycha i Jeleniej Góry. Zasięg terytorialny został określony w uchwale Zarządu Województwa.

Strategia ZIT powinna przyczynić się do osiągnięcia wysokiej jakości życia społeczności Miejskich Obszarów Funkcjonalnych poprzez integrację ich przestrzeni w spójny organizm społeczno-gospodarczy. Będzie wskazywać cele rozwojowe do realizacji w ramach ZIT, które muszą być opisane skwantyfikowanymi wskaźnikami produktu i rezultatu z określonymi wartościami docelowymi.

B.2.2 Alokacja i wkład krajowy – **ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej**

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE (EUR)	Wkład krajowy (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
Przedsiębiorstwa i Innowacje	1.3 Rozwój przedsiębiorczości 1.3.3 Rozwój przedsiębiorczości – ZIT AJ	EFRR	7 500 000	1 323 529	8 823 529
Technologie informacyjno-komunikacyjne	2.1 E-usługi publiczne 2.1.3 E-usługi publiczne – ZIT AJ	EFRR	4 000 000	705 882	4 705 882
Gospodarka niskoemisyjna	3.3 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym 3.3.3 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym – ZIT AJ	EFRR	14 500 000	2 558 822,68	17 058 822,68
Gospodarka niskoemisyjna	3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych 3.4.3 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT AJ	EFRR	14 000 000	2 470 712,95	16 470 712,95
Środowisko i zasoby	4.2 Gospodarka wodno-ściekowa 4.2.3 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT AJ	EFRR	8 000 000	1 411 765	9 411 765
Środowisko i zasoby	4.3 Dziedzictwo kulturowe 4.3.3 Dziedzictwo kulturowe – ZIT AJ	EFRR	4 000 000	705 881,60	4 705 881,60
Środowisko i zasoby	4.4 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych 4.4.3 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT AJ	EFRR	3 500 000	617 646	4 117 646
Transport	5.1 Drogowa dostępność transportowa 5.1.3 Drogowa dostępność transportowa – ZIT AJ	EFRR	10 000 000	1 764 705,05	11 764 705,05
Transport	5.2 System transportu kolejowego 5.2.3 System transportu kolejowego – ZIT AJ	EFRR	3 000 000	529 630	3 529 630
Infrastruktura spójności społecznej	6.1 Inwestycje w infrastrukturę społeczną 6.1.3 Inwestycje w infrastrukturę społeczną – ZIT AJ	EFRR	2 500 000	441 175,94	2 941 175,94
Infrastruktura spójności społecznej	6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów 6.3.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AJ	EFRR	10 000 000	1 764 705,90	11 764 705,90

Infrastruktura edukacyjna	7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną 7.1.3 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT AJ	EFRR	3 500 000	617 647	4 117 647
Infrastruktura edukacyjna	7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową 7.2.3 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT AJ	EFRR	2 500 000	441 177	2 941 177
Rynek pracy	8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego 8.4.3 Godzenie życia zawodowego i prywatnego – ZIT AJ	EFS	3 180 905	561 337	3 742 242
Włączenie społeczne	9.1 Aktywna integracja 9.1.3 Aktywna integracja – ZIT AJ	EFS	6 626 884	1 169 449	7 796 333
Włączenie społeczne	9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych 9.2.3 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT AJ	EFS	1 988 065	350 834	2 338 899
Edukacja	10.1 Zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej 10.1.3 Zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej – ZIT AJ	EFS	3 711 055	654 892	4 365 947
Edukacja	10.2. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej 10.2.3 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej	EFS	6 891 960	1 216 306	8 108 266
Edukacja	10.4 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy 10.4.3 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – ZIT AJ	EFS	3 976 131	701 670	4 677 801

B.2.3 Alokacja i wkład krajowy – **ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej**

Oś priorytetowa	Działanie / poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE (EUR)	Wkład krajowy (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
Przedsiębiorstwa i Innowacje	1.3 Rozwój przedsiębiorczości 1.3.4 Rozwój przedsiębiorczości – ZIT AW	EFRR	10 000 000	1 764 706	11 764 706
Przedsiębiorstwa i Innowacje	1.5 Rozwój produktów i usług w MŚP 1.5.2 Rozwój produktów i usług w MŚP – ZIT AW	EFRR	12 500 000	2 205 882	14 705 882
Technologie informacyjno-komunikacyjne	2.1 E-usługi publiczne 2.1.4 E-usługi publiczne – ZIT AW	EFRR	6 400 000	1 129 412	7 529 412
Gospodarka niskoemisyjna	3.3 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym 3.3.4 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym – ZIT AW	EFRR	18 000 000	3 176 471	21 176 471
Gospodarka niskoemisyjna	3.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych 3.4.4 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT AW	EFRR	27 050 000	4 773 771	31 823 771
Środowisko i zasoby	4.2 Gospodarka wodno-ściekowa 4.2.4 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT AW	EFRR	8 200 000	1 447 059	9 647 059
Środowisko i zasoby	4.3 Dziedzictwo kulturowe 4.3.4 Dziedzictwo kulturowe – ZIT AW	EFRR	3 000 000	529 412	3 529 412
Środowisko i zasoby	4.4 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych 4.4.4 Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych – ZIT AW	EFRR	3 000 000	529 413	3 529 413
Transport	5.1 Drogowa dostępność transportowa 5.1.4 Drogowa dostępność transportowa – ZIT AW	EFRR	15 000 000	2 647 059	17 647 059
Transport	5.2 System transportu kolejowego 5.2.4 System transportu kolejowego – ZIT AW	EFRR	18 700 000	3 300 000	22 000 000
Infrastruktura	6.1 Inwestycje w	EFRR	6 250 000	1 102 942	7 352 942

spójności społecznej	infrastrukturę społeczną 6.1.4 Inwestycje w infrastrukturę społeczną – ZIT AW				
Infrastruktura spójności społecznej	6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów 6.3.4 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT AW	EFRR	16 250 000	2 867 648	19 117 648
Infrastruktura edukacyjna	7.1 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną 7.1.4 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – ZIT AW	EFRR	5 000 000	882 353	5 882 353
Infrastruktura edukacyjna	7.2 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową 7.2.4 Inwestycje w edukację ponadgimnazjalną, w tym zawodową – ZIT AW	EFRR	3 000 000	529 411	3 529 411
Rynek pracy	8.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego 8.4.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego – ZIT AW	EFS	5 322 581	939 279	6 261 860
Włączenie społeczne	9.1 Aktywna integracja 9.1.4 Aktywna integracja – ZIT AW	EFS	11 709 677	2 066 414	13 776 091
Włączenie społeczne	9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych 9.2.4 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – ZIT AW	EFS	4 391 129	774 905	5 166 034
Edukacja	10.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 10.1.4 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – ZIT AW	EFS	5 122 984	904 056	6 027 040
Edukacja	10.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej	EFS	9 514 113	1 679 068	11 193 181

	10.2.4 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – ZIT AW				
Edukacja	10.4 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy 10.4.4 Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – ZIT AW	EFS	5 189 516	915 798	6 105 314

V. Wykaz dokumentów służących realizacji RPO WD

W związku z opóźnieniami w zatwierdzaniu części dokumentów wykaz będzie podlegał aktualizacjom.

1. Lista podstawowych aktów prawnych i dokumentów regulujących zarządzanie i wdrażanie RPO WD

1.1. Rozporządzenia i wytyczne UE

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) Nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
- Rozporządzenie Komisji nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi

1.2. Krajowe ustawy i rozporządzenia, wytyczne horyzontalne oraz inne dokumenty

- Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020. Umowa Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych" (Dz. U. z 2005 r. poz. 1200 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. poz. 593 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. poz. 1143 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 1960 r. poz. 168 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2011 r. poz. 654 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2011 r. poz. 551 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. poz. 880 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2008 r. poz. 100 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. poz. 1001 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2004 r. poz. 478)
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2001 r. poz. 733 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi (Dz. U. z 2008 r. poz. 1459)
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 1991 r. poz. 493 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. poz. 228 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005 r. poz. 1365 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. poz. 776 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. 2006 poz. 651 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi

- Ustawa z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz.U. 1982 poz. 210 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. poz. 2135 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2003 r. poz. 789 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2004 r. poz. 177 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2010 r. poz. 615 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2011 r. poz. 235 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2001 r. poz. 747 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 1994 r. poz. 414 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1991 r. poz. 425 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2006 r. poz. 1844 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. poz. 887 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w zakresie celu tematycznego 3 – wzmacnianie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 10 kwietnia 2015 r. w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 10 kwietnia 2015 r. w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 22 kwietnia 2015 r. w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 30 kwietnia 2015 r. w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 30 stycznia 2015 r. w zakresie szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 8 maja 2015 r. w zakresie realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 8 maja 2015 r. w zakresie sprawozdawczości
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 31 marca 2015 r. w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 31 marca 2015 r. w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 31 marca 2015 r. w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020

- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 18 marca 2015 r. w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 24 lutego 2015 r. w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 marca 2015 r. w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 lutego 2015 r. w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 30 stycznia 2015 r. w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 21 stycznia 2015 r. w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi
- Krajowy Program Reform Europa 2020 przyjęty przez Radę Ministrów 22 kwietnia 2014 roku
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, obszary wiejskie
- Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do 2013 roku z perspektywą 2015, Ministerstwo Infrastruktury, Warszawa 2011
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014, Warszawa, 24.12.2010
- Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014–2020. Krajowe ramy strategiczne. Warszawa, marzec 2014

- Zalecenia w zakresie ewaluacji ex-ante programów operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, listopad 2012 roku

1.3. Wytyczne programowe

- Wytyczne programowe IZ RPO WD dotyczące zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych[51]) w perspektywie finansowej 2014-2020 jako podstawa udzielania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, przyjęte Uchwałą nr 1622/V/15 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2015 r.

1.4. Inne dokumenty ustalone przez IZ wg specyfiki PO

- Dokument regulujący zasady realizacji PUP w ramach PI 8.1 – dokument wymagany do opracowania przez IZ na poziomie Wytycznych w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020
- Regionalne Programy Profilaktyki Zdrowotnej
- Plan działania w obszarze zdrowia
- Dokumentacja opracowana przez PARP regulująca zasady funkcjonowania Rejestru Usług Rozwojowych

2. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji poszczególnych priorytetów RPO na poziomie wspólnotowym, krajowym i regionalnym

- Aktualizacja Programu Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego;
- Dyrektywa 1999/31/WE Rady z 26 kwietnia 1999 r. (zwana Dyrektywą Składowiskową) w sprawie składowania odpadów;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej („Ramowa dyrektywa wodna”);
- Dyrektywa 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie wspierania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii;
- Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych;
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. (zwana Dyrektywą Powodziową) w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim;
- Dyrektywa 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów;
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. (zwana Dyrektywą Ptasią) w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa 2012/27/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej;
- Dyrektywa 91/271/EWG Rady z 21 maja 1991 r. w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych;

[51] Przez dokument równorzędny należy rozumieć lokalny, miejski lub gminny programy rewitalizacji.

- Dyrektywa 92/43/EWG Rady z 21 maja 1992 r. (zwana Dyrektywą Siedliskową lub Habitatową) w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy („Dyrektywa CAFE”);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/we z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów;
- Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych;
- Europejska Agenda Cyfrowa;
- KET „Europejska strategia w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających – droga do wzrostu i miejsc pracy”;
- Komunikat wyjaśniający Komisji Europejskiej dotyczący prawa unijnego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych (2006/C 179/02);
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego Perspektywa 2020 (PZPWD) Perspektywa 2020;
- Program opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego;
- Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW) – tj. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Ramy Strategiczne na rzecz inteligentnych specjalizacji Dolnego Śląska;
- Regionalna Polityka Transportowa Województwa Dolnośląskiego;
- Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2011-2020;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach, zostało o publikowane w Dzienniku Ustaw z 2012 r. pod pozycją 184;
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego;
- SET Europe's Energy Strategy 2011-2020;
- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko" perspektywa do 2020 r.;
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020;
- Strategia Rozwoju Polski Zachodniej 2020;
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA 2020);
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami;
- Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej w celu przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności–zestaw narzędziWytyczne w zakresie wdrażania i wspierania trwałego przejścia od opieki instytucjonalnej do alternatywnych rozwiązań rodzinnych i opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności w przypadku dzieci, osób niepełnosprawnych, osób mających problemy ze zdrowiem psychicznym oraz osób starszych w Europie;
- Zasady ramowe Komisji Europejskiej dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (2014/C 198/01);

VI. Słownik terminologiczny i spis skrótów

Słownik terminologiczny

Audyt efektywności energetycznej – opracowanie zawierające analizę zużycia energii oraz określające stan techniczny obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, zawierające wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej tych obiektów, urządzeń lub instalacji, a także ocenę ich opłacalności ekonomicznej i możliwej do uzyskania oszczędności energii (ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, Dz. U. z 2011 r. Nr 94, poz. 551 z późn. zm.).
Audyt energetyczny – pod pojęciem audytu energetycznego należy rozumieć:
– audyt energetyczny w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, jeśli celem projektu jest przedsięwzięcie termomodernizacyjne: opracowanie określające zakres oraz parametry techniczne i ekonomiczne przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, ze wskazaniem rozwiązania optymalnego, w szczególności z punktu widzenia kosztów realizacji tego przedsięwzięcia oraz oszczędności energii, stanowiące jednocześnie założenia do projektu budowlanego (Dz.U. 2008 Nr 223 poz. 1459 z późn. zm.) lub
– audyt efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, jeśli celem projektu jest przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej: opracowanie zawierające analizę zużycia energii oraz określające stan techniczny obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, zawierające wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej tych obiektów, urządzeń lub instalacji, a także ocenę ich opłacalności ekonomicznej i możliwej do uzyskania oszczędności energii (Dz. U. z 2011 r. Nr 94, poz. 551 z późn. zm.).
Awans cyfrowy – wdrożenie działań usprawniających działanie urzędu dzięki wykorzystaniu rozwiązań cyfrowych usprawniających procesy danego urzędu (np. informatyzacja procedur wewnętrznych, bezpieczeństwo teleinformatyczne, stosowania systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, interoperacyjność istniejących systemów oraz ich integracja, wykorzystanie ePUAP, otwartości dostępu do informacji sektora publicznego, elektroniczna dostępności (accessibility) urzędu i jego usług dla osób niepełnosprawnych zgodnie ze standardami WCAG.
Badania podstawowe – oryginalne prace badawcze eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie praktyczne zastosowanie lub użytkowanie (art. 2 pkt. 3)a) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2010 r. Nr 96 poz. 615 z późn. zm.).
Badania przemysłowe – badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych (zgodnie z art. 2 pkt 85 i 86 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014).
Beneficjent – podmiot publiczny lub prywatny, odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji, zgodnie z zapisami art. 2 pkt 10) oraz art. 63. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu

Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Budowa – wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowa, rozbudowa lub nadbudowa obiektu budowlanego (zgodnie z art. 3 pkt 6) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowalne, Dz.U. 1994 Nr 89 poz. 414 z późn. zm.)

Budynek - należy przez to rozumieć taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach (ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane).

Dostępność (accessibility) - cecha informacji i usług (w tym: usług cyfrowych) polegająca na tym, że informacje i usługi są prezentowane i świadczone w sposób dostosowany do możliwości percepcyjnych różnych typów odbiorców.

Dostępność (availability) - cecha informacji i usług polegająca na tym, że informacje i usługi są faktycznie prezentowane i świadczone oraz istnieje możliwość niezawodnego i wygodnego dostępu do nich, w szczególności przez internet.

Dworzec - miejsce przeznaczone do odprawy pasażerów, w którym znajdują się w szczególności: przystanki komunikacyjne, punkt sprzedaży biletów oraz punkt informacji dla podróżnych (zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, Dz. U. 2011 r. Nr 5, poz. 13 z późn. zm.)

E-usługi – usługi świadczone za pomocą Internetu lub sieci elektronicznej, których świadczenie jest zautomatyzowane i które wymagają niewielkiego udziału człowieka, a ich wykonanie bez wykorzystania technologii informacyjnej jest niemożliwe, w formie ogólnodostępnych serwisów informacyjnych. Daną usługę należy zakwalifikować chociaż do jednego z podanych poniżej poziomów dojrzałości (zaawansowania):

Poziom 1 – Informacja – należy rozumieć ogólnodostępny serwis informacyjny nt. usługi publicznej.

Poziom 2 – Interakcja – należy rozumieć możliwość pobrania formularzy i aplikacji.

Poziom 3 – Dwustronna interakcja – należy rozumieć procesowanie formularzy (pobranie, wypełnienie i odesłanie formularza drogą elektroniczną), obejmujące autoryzację.

Poziom 4 – Transakcja – należy rozumieć obsługiwanie transakcji, podejmowanie decyzji on-line, dostarczanie usług oraz obsługa płatności.

Poziom 5 – należy rozumieć możliwość pełnego załatwienia danej sprawy zawierają dodatkowo mechanizmy personalizacji, tj. dostosowania sposobu świadczenia do szczególnych uwarunkowań i potrzeb klienta (np. oferowanie częściowo wypełnionych formularzy, poinformowanie klienta sms-em o zbliżającej się potrzebie wykonania danej czynności urzędowej).

Efekt ekologiczny – jest to zmniejszenie ilości zanieczyszczeń (takich jak pyły, CO_2, SO_2, NO_2) wprowadzanych do środowiska w relacji przed i po rozpoczęciu inwestycji (tj. zmianie źródła ciepła na takie wykorzystujące odnawialne paliwa) faktycznie prezentowane i świadczone oraz istnieje możliwość niezawodnego i wygodnego dostępu do nich, w szczególności przez internet.

Eksperymentalne prace rozwojowe – zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów lub usług (zgodnie z art. 2 pkt 85 i 86 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014). Prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują

rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń (zgodnie z art. 2 pkt 85 i 86 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014).

Głęboka modernizacja energetyczna –oznacza przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, którego przedmiotem jest: (a) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, (b) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej, określone w przepisach techniczno-budowlanych, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków, (c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynku oraz zmniejszenie emisji CO2, (d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie innego źródła ciepła skutkującego zmniejszeniem emisji CO2, e) modernizacja systemu wentylacji skutkująca zmniejszeniem strat ciepła do wentylacji (wentylacja mechaniczna, wentylacja z odzyskiem ciepła itp.), instalacja lub modernizacja systemu klimatyzacji, g) wymiana oświetlenia oraz innych urządzeń elektrycznych stanowiących wyposażenie budynku (pompy, windy, wentylatory, klimatyzatory).

W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione:

1. minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych (tj. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).;
2. zmniejszenie zapotrzebowania na energię (cieplną, elektryczną) o co najmniej 25% w stosunku do stanu sprzed rozpoczęcia projektu i jest to potwierdzone audytem energetycznym,

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

W przypadku głębokiej modernizacji energetycznej budynku przedsiębiorstwa obligatoryjnym elementem projektu jest założenie licznika ciepła/chłodu/ciepłej wody użytkowej a także termostatów i zaworów podpionowych, które stanowią koszt kwalifikowany.

Głęboka modernizacja energetyczna oznacza również, że minimalna oszczędność energii w wyniku inwestycji wynosi minimum 25% w stosunku do stanu sprzed inwestycji.

Inkubator przedsiębiorczości – instrument wsparcia powstawania i rozwoju początkujących przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich (MŚP). Głównym celem jest ułatwienie warunków tworzenia i startu MŚP oraz pomoc w przetrwaniu wczesnych faz cyklu rozwojowego. Inkubator to określona przestrzeń: z reguły w formie szeregu pomieszczeń przygotowanych do podejmowania w nich działalności produkcyjnej lub usługowej, na ulgowych warunkach finansowych dla potencjalnych przedsiębiorców z dobrze przygotowanym i zaakceptowanym biznesplanem nowego przedsięwzięcia. MŚP zlokalizowane w inkubatorze mogą też obniżyć koszty dzięki wspólnemu korzystaniu z mediów, infrastruktury, urządzeń, pomieszczeń administracyjnych i sali konferencyjnej oraz z wspólnej obsługi administracyjno-księgowej. Inkubator jest narzędziem pobudzania aktywności ekonomicznej w słabiej rozwiniętych regionach.

Innowacja – zgodnie z Oslo Manual: Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data[52], przez innowację rozumie się wprowadzenie do praktyki w przedsiębiorstwie nowego lub znacząco

[52] Podręcznik metodologiczny z zakresu badań statystycznych innowacji technicznych (technologicznych) - „Oslo Manual: Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data", wydanie trzecie z 2005 roku, wspólna publikacja OECD (Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) oraz Eurostatu.

ulepszonego rozwiązania w odniesieniu do produktu (towaru lub usługi), procesu, marketingu lub organizacji. Istotą innowacji jest wdrożenie nowości do praktyki. Wdrożenie nowego produktu (towaru lub usługi) polega na zaoferowaniu go na rynku. Wdrożenie nowego procesu, nowych metod marketingowych lub nowej organizacji polega na ich zastosowaniu w bieżącym funkcjonowaniu przedsiębiorstwa.

Innowacja procesowa wprowadzenie do praktyki w przedsiębiorstwie nowych lub znacząco ulepszonych metod produkcji lub dostawy.

Innowacja produktowa – wprowadzenie na rynek przez dane przedsiębiorstwo nowego towaru lub usługi lub znaczące ulepszenie oferowanych uprzednio towarów i usług w odniesieniu do ich charakterystyk lub przeznaczenia.

Innowacyjność – zdolność przedsiębiorstw do tworzenia i wdrażania innowacji oraz faktyczna umiejętność wprowadzania nowych i zmodernizowanych wyrobów, nowych lub zmienionych procesów technologicznych lub organizacyjno-technicznych.

Instytucje kultury – zgodnie z art. 8-10 Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.) przez pojęcie instytucji kultury bez bliższego określenia, należy rozumieć zarówno państwową, jak i samorządową instytucję kultury. Ministrowie oraz kierownicy urzędów centralnych organizują działalność kulturalną, tworząc państwowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym. Jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym.

Instytucje Otoczenia Biznesu – instytucje niedziałające dla zysku (również takie, które przeznaczają swój zysk na cele statutowe i jednocześnie nie wypłacają dywidendy swoim udziałowcom lub akcjonariuszom), oferujące przedsiębiorcom usługi wspierające w szerokim zakresie. Pomoc może dotyczyć zagadnień związanych z tworzeniem, prowadzeniem i rozwojem przedsiębiorstwa. Oferta instytucji otoczenia biznesu obejmuje np. udzielanie informacji, szkolenia, doradztwo, usługi B+R itp. Do instytucji otoczenia biznesu zaliczamy np. regionalne i lokalne agencje rozwoju, stowarzyszenia przedsiębiorców i osób działających na ich rzecz, izby gospodarcze, samorządy przedsiębiorców, centra wspierania przedsiębiorczości, inkubatory przedsiębiorczości, centra transferu technologii, instytucje sfery B+R, fundusze pożyczkowe, firmy prywatne świadczące usługi dla przedsiębiorstw itd.

Jednostki naukowe – podmioty prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe, określone w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 615).

Konkurs horyzontalny – w przypadku działań, w których część alokacji przeznaczona została na realizację ZIT, przez konkurs horyzontalny rozumie się prowadzony w trybie konkursowym nabór wniosków o dofinansowanie, ukierunkowany terytorialnie na Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) lub ogłaszany na projekty o znaczeniu/zasięgu wykraczającym poza obszar ZIT lub poza obszar OSI. W przypadku działań, w których nie wyodrębniono alokacji na ZIT, przez konkurs horyzontalny rozumie się prowadzony w trybie konkursowym nabór wniosków o dofinansowanie przeznaczony dla wszystkich beneficjentów przewidzianych do aplikowania w danym działaniu. Każdorazowo doprecyzowanie definicji konkursu horyzontalnego nastąpi w harmonogramie konkursów oraz w regulaminie konkursu.

Konsorcjum – organizacja zrzeszająca kilka podmiotów gospodarczych na określony czas, w konkretnym celu.

Konsorcjum naukowe – grupa jednostek organizacyjnych, w której skład wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca, albo co najmniej dwie jednostki naukowe, podejmującą na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych (ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, Dz. U. z 2010 Nr 96 poz. 615 z późn. zm.)

Mała retencja – wszelkie działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych. Realizowane będą działania

wykorzysujące kompleksowe zabiegi łączące przyjazne środowisku metody przyrodnicze i techniczne oraz inne najlepsze praktyki przedstawione w Wytycznych do realizacji obiektów małej retencji w Nadleśnictwach oraz Wytycznych do realizacji małej retencji w górach (definicja podana przez MR).

Mieszkanie wspomagane – usługa świadczona w lokalnej społeczności:

a) w postaci mieszkania chronionego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej lub

b) w postaci mieszkania lub domu, przygotowującego osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Mieszkanie lub dom może być prowadzone przez podmioty ekonomii społecznej. Może być prowadzone jako usługa mieszkania:

i) treningowego, przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Usługa ma charakter okresowy i służy określonym kategoriom osób (w szczególności osobom opuszczającym pieczę zastępczą, osobom bezdomnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi) w osiągnięciu częściowej lub całkowitej samodzielności m.in. poprzez trening samodzielności, poradnictwo, pracę socjalną lub inne usługi aktywnej integracji;

ii) wspieranego, stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Usługa ma charakter pobytu stałego lub okresowego (w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych). Służy osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności osobom niesamodzielnym i wymagającym wsparcia w formie usług opiekuńczych.

Formą mieszkania wspomaganego nie jest mieszkanie socjalne.

Mikro, Małe i Średnie Przedsiębiorstwa (MŚP) – przedsiębiorstwa spełniające warunki określone w Załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. (GBER). W przypadku działania 1.2, 1.4 i 1.5 za MŚP uznaje się osoby fizyczne prowadzącą działalność gospodarczą (na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) lub podmioty prowadzące działalność gospodarczą zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego oraz dodatkowo spełniające ww. warunki określone w Załączniku I do GBER.

Mikroprzedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą do 2 lat (24 miesięcy) – przedsiębiorstwo, dla którego okres 2 lat działalności mierzony jest od dnia uzyskania wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub wpisu do Rejestru Przedsiębiorców do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach konkursu. W przypadku osób fizycznych prowadzących wspólną działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, mierzenie okresu 2 lat dotyczy każdego ze wspólników i będzie spełniony tylko wówczas, gdy każdy ze wspólników spełni powyższy warunek. W sytuacji gdy chociaż jeden ze wspólników prowadzi działalność gospodarczą powyżej 2 lat, takie mikroprzedsiębiorstwo traktowane jest jako działające powyżej 2 lat.

Mikroinstalacja OZE – zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii jest to instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączona do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW.

Obszar chroniony – obszar objęty formą ochrony przyrody, zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

Obszar wiejski – zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) NR 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. to obszar o małej gęstości zaludnienia (kod 03) – zgodnie ze stopniem urbanizacji ujętym w klasyfikacji DEGURBA obszary słabo zaludnione to obszary, na których więcej niż 50% populacji zamieszkuje tereny wiejskie (tj. gminy, które zostały przyporządkowane do kategorii 3 klasyfikacji DEGURBA). Zestawienie gmin zamieszczone na stronie internetowej EUROSTAT:
http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/miscellaneous/index.cfm?TargetUrl=DSP_DEGURBA.

Organizacja prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę – podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy. W przypadkach gdy tego rodzaju jednostka prowadzi również działalność gospodarczą finansowanie, koszty i dochody związane z tą działalnością gospodarczą należy rozliczać oddzielnie. Przedsiębiorstwa mogące wywierać decydujący wpływ na taki podmiot w charakterze, na przykład, jego udziałowców/akcjonariuszy czy członków mogą nie mieć preferencyjnego dostępu do uzyskanych przez niego wyników (definicja z Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).

Odnawialne źródła energii (OZE) – zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii - OZE to odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Obiekt budowlany - budynek, budowla bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych (ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane).

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) – wyznaczone przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego obszary o wspólnych potencjałach i problemach, zgodne z zapisami RPO WD 2014-2020.

Osoba zwolniona – osoba pozostająca bez zatrudnieina, która utraciła prace z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu.

Osoby o niskich kwalifikacjach - tj. osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie. Zgodnie z definicją poziomów wykształcenia ISCED oznacza to co najwyżej wykształcenie ponadgimnazjalne. Stopień uzyskanego wykształcenia jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie. Osoby przystępujące do projektu należy wykazać raz uwzględniając najwyższy ukończony poziom ISCED. Definicje na podstawie wytycznych horyzontalnych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego na lata 2014-2020.

Osoby z niepełnosprawnościami (osoby niepełnosprawne) – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375).

Oszczędność energii – ilość energii stanowiącą różnicę pomiędzy energią potencjalnie zużytą przez obiekt, (budynek) urządzenie techniczne lub instalację w danym okresie przed zrealizowaniem jednego lub kilku przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, a energią zużytą przez ten obiekt, (budynek) urządzenie techniczne lub instalację w takim samym okresie po zrealizowaniu tych przedsięwzięć i, (jeśli jest to celowe) po uwzględnieniu znormalizowanych warunków wpływających na zużycie energii.

Outplacement – zaplanowane, kompleksowe działania, mające na celu skuteczną organizację procesu zwolnień poprzez zaprojektowanie i udzielenie pomocy zwalnianym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej, w tym przede wszystkim prowadzące do utrzymania lub podjęcia i utrzymania zatrudnienia, a także wsparcie osób odchodzących z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ukierunkowane na podjęcie zatrudnienia poza rolnictwem.

Podmiot ekonomii społecznej:

a) przedsiębiorstwo społeczne, w tym spółdzielnia socjalna, o której mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.);
b) podmiot reintegracyjny, realizujący usługi reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:
   i) CIS i KIS;
   ii) ZAZ i WTZ, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
c) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.);
d) podmiot sfery gospodarczej utworzony w związku z realizacją celu społecznego bądź dla którego leżący we wspólnym interesie cel społeczny jest racją bytu działalności komercyjnej. Grupę tę można podzielić na następujące podgrupy:
   i) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzące działalność gospodarczą, z której zyski wspierają realizację celów statutowych;
   ii) spółdzielnie, których celem jest zatrudnienie tj. spółdzielnie pracy, inwalidów i niewidomych, działające w oparciu o ustawę z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1443, z późn. zm.);
   iii) spółki non-profit, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o ile udział sektora publicznego w spółce wynosi nie więcej niż 50%.

Podmiot leczniczy – podmiot rozumiany zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 poz. 618 z późn. zm.)

Podmioty pomocy i integracji społecznej - jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej, jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz jednostki zatrudnienia socjalnego, organizacje pozarządowe, działające w sferze pomocy i integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, warsztaty terapii zajęciowej i inne podmioty prowadzące działalność sferze pomocy i integracji społecznej (których głównym celem nie jest prowadzenie działalności gospodarczej).

Podwyższone parametry charakterystyki energetycznej – należy przez to rozumieć zmniejszenie zapotrzebowania budynku na nieodnawialną energię pierwotną do ogrzewania, wentylacji, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz oświetlenia w taki sposób, aby w stopniu znacznym zmniejszyć to zapotrzebowanie w stosunku do parametrów wymaganych przez rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2002 nr 75 poz. 690 z późn. zm.). Spełnienie warunków wymaganych prawem nie oznacza spełnienia warunku osiągnięcia podwyższonych parametrów energetycznych lecz jedynie spełnienie wymogów minimalnych. Zakłada się, że podwyższonym parametrom charakterystyki energetycznej odpowiada budynek, który charakteryzuje zapotrzebowanie na energię użytkową wyłącznie do celów ogrzewania wynoszące maksymalnie 40 kWh/(m2rok) oznaczone, jako Qh,nd obliczone zgodnie z zasadami określonymi w normie PN EN 13790 : 2009 metodą miesięczną lub godzinową przy wykorzystaniu danych pogodowych opublikowanych przez Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz przy wykorzystaniu norm odnośnych znajdujących się w spisie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Pracownik przewidziany do zwolnienia – pracownik, który znajduje się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy lub który został poinformowany przez pracodawcę o zamiarze nieprzedłużenia przez niego stosunku pracy lub stosunku służbowego.

Pracownik zagrożony zwolnieniem – pracownik zatrudniony u pracodawcy, który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie tego pracownika do projektu dokonał rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2015 r. poz. 192) lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników albo dokonał likwidacji stanowisk pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych lub technologicznych.

Program rewitalizacji – inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Programami rewitalizacji są np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji, gminne programy rewitalizacji itp.

Projekt rewitalizacyjny – projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów (pkt 5 ppkt 1 lit. f Załącznika do *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*) albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji (patrz: pkt 5 ppkt 1 lit. g Załącznika do *Wytycznych*), zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

Projekt demonstracyjny – publiczna inwestycja mająca na celu poprawę charakterystyki energetycznej istniejącego budynku użyteczności publicznej do określonego standardu lub budowę nowego budynku spełniającego ten standard. W okresie trwałości projektu budynek wykorzystywany jest do realizacji podstawowej funkcji użyteczności publicznej, z jednoczesnym udostępnieniem budynku dla zwiedzających w celu zapoznania się z zastosowanymi rozwiązaniami, dzięki którym osiągnięto podwyższone parametry energetyczne i uzyskanymi oszczędnościami energii. Informacje prezentowane są w sposób niespecjalistyczny i bez obowiązku udostępniania szczegółowej dokumentacji. Funkcja demonstracyjna powinna być realizowana bez szkody dla podstawowej funkcji użyteczności publicznej, ale podmiot użytkujący demonstracyjny budynek użyteczności publicznej musi na żądanie IZ lub innej uprawnionej instytucji udowodnić pełnienie funkcji demonstracyjnej, np. poprzez rejestr wizyt.

Przebudowa –wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego(zgodnie z art. 3 pkt 7a) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowalne, Dz.U. z 1994 r. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.).

Przedsiębiorstwo – podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną (zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1)). W działaniu 1.2, 1.4 i 1.5 za przedsiębiorstwo uznaje się osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą (na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) lub podmiot prowadzący działalność gospodarczą zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Przedsiębiorstwo społeczne - podmiot, który spełnia łącznie poniższe warunki:

a) jest podmiotem prowadzącym zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym działalność gospodarczą (wyodrębnioną pod względem organizacyjnym i rachunkowym), której celem jest:
   i) integracja społeczna i zawodowa określonych kategorii osób wyrażona poziomem zatrudnienia tych osób:

      - zatrudnienie co najmniej 50% osób bezrobotnych, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy lub osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym lub

      - zatrudnienie co najmniej 30% osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

   ii) lub realizacja usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, usług opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2013 r. poz. 1457) lub usług wychowania przedszkolnego w przedszkolach lub w innych formach wychowania przedszkolnego zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, przy jednoczesnej realizacji celów prozatrudnieniowych: zatrudnienie co najmniej 20% osób, o których mowa w ppkt i;
b) jest podmiotem, który nie dystrybuuje zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, ale przeznacza go na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną (w przypadku przedsiębiorstw o charakterze zatrudnieniowym) lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo;
c) jest zarządzany na zasadach demokratycznych (w przypadku spółdzielni) albo co najmniej posiada ciało konsultacyjno-doradcze z udziałem pracowników lub innych interesariuszy, zaś wynagrodzenia kadry zarządzającej są ograniczone limitami.

Przedsiębiorstwo usług energetycznych (Energy Saving Company – ESCO) – przedsiębiorstwo świadczące usługi energetyczne lub dostarczające innych środków w celu poprawy efektywności energetycznej budynku lub w pomieszczeniach użytkownika. Ponosi ono pewną część ryzyka finansowego. Dlatego też zapłata za wykonane usługi może być oparta (w całości lub w części) na osiągnięciu poprawy efektywności energetycznej oraz spełnieniu innych uzgodnionych kryteriów efektywności u użytkownika. Przewidywana formuła dla projektów realizowanych przy pomocy przedsiębiorst usług energetycznych to partnerstwo publiczno-prywatne.

Przedsięwzięcie służące poprawie efektywności energetycznej – działanie polegające na wprowadzeniu zmian lub usprawnień w obiekcie, urządzeniu technicznym lub instalacji, w wyniku których uzyskuje się oszczędność energii (ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej, Dz.U. z 2011 r. Nr 94 poz. 551).

Przyłącze – podłączenie do sieci kanalizacyjnych lub wodociągowych – definicja zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z późn. zm.).

Przyłącze elektroenergetyczne[53] – odcinek lub element sieci służący do połączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu, o wymaganej przez niego mocy przyłączeniowej, z pozostałą częścią sieci przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego na rzecz podmiotu przyłączanego usługę przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej;

[53] Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego z dnia 4 maja 2007 r. (Dz.U. Nr 93, poz. 623)

Przystanek komunikacyjny – miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysia-dania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, w którym umieszcza się in-formacje dotyczące w szczególności godzin odjazdów środków transportu, a ponadto, w transporcie drogowym, oznaczone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm (zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, Dz. U. 2011 r. Nr 5, poz. 13 z późn. zm.).

Rewitalizacja linii kolejowej – odtworzenie, proces, w wyniku którego następuje przywrócenie pierwotnych parametrów użytkowych istniejących obiektów infrastruktury kolejowej, co jednak skutkuje ich ulepszeniem (zob. w słowniku) w rozumieniu przepisów o rachunkowości (nie zalicza się do tej grupy remontów realizowanych w ramach procesu utrzymaniowego) – (Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do 2013 roku z perspektywą 2015, Ministerstwo Infrastruktury).

Sieć Natura 2000 (Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000) – jest przyjętym przez UE systemem ochrony wybranych elementów przyrody, które są najważniejsze z punktu widzenia całej Europy. System ten ma uzupełniać systemy krajowe, będąc merytoryczną podstawą do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Polega on na wybraniu i skutecznym chronieniu określonych obszarów. Sieć obszarów Natura 2000 w Polsce obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków i specjalne obszary ochrony siedlisk. Jest ona regulowana przez Ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 r. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.).

System grzewczy obejmuje źródło (źródła) ciepła lub urządzenie (urządzenia) grzewcze (np. kocioł CO), sieć rozprowadzania nośnika ciepła (rury, zawory, naczynia wzbiorcze, naczynia przelewowe i inne elementy wymagane prawidłowym działaniem instalacji CO) oraz odbiorniki ciepła (np. grzejniki).

Szkoły wyższe – jednostki działające na podstawie przepisów Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. nr 164, poz.1365 ze zmianami).

Transport miejski – dziedzina transportu publicznego obsługującego ruch pasażerski w obrębie miasta. Realizowany jest środkami transportu lądowego, takimi jak: autobus, tramwaj, kolej podziemna lub naziemna w obrębie miast z ewentualnym przekroczeniem granic miasta do najbliższej strefy ciążenia o długości od 5 do 10 km wzdłuż linii komunikacyjnej. Transport miejski jest transportem ściśle zorganizowanym oferującym regularny przewóz osób po ustalonych trasach, w oparciu o rozkład jazdy, uwzględniający zabieranie pasażerów oraz ich wysadzanie na ustalonych przystankach.

Transport podmiejski – dziedzina transportu publicznego obsługującego ruch pasażerski w obrębie aglomeracji miejskiej. Realizowany jest środkami transportu lądowego, takimi jak: autobus, tramwaj, kolej podziemna lub naziemna w obrębie 70 km (wzdłuż linii komunikacyjnej) od granic miast generujących duże potoki podróżnych (w Województwie Dolnośląskim w szczególności takich jak: Wrocław, Legnica, Wałbrzych, Jelenia Góra, Głogów, Kłodzko, Bolesławiec). Transport podmiejski jest transportem ściśle zorganizowanym oferującym regularny przewóz osób po ustalonych trasach, w oparciu o rozkład jazdy, uwzględniający zabieranie pasażerów oraz ich wysadzanie na ustalonych przystankach.

Ubóstwo energetyczne to sytuacja, w której gospodarstwo domowe ze względu na złą sytuację ekonomiczną nie ma dostępu lub nie może sobie pozwolić na energię lub usługi energetyczne, w celu zapewnienia sobie podstawowych, codziennych potrzeb (właściwego poziomu temperatury w pomieszczeniach, korzystania ze sprzętów AGD itp.).

Ulepszenie – przebudowa, rozbudowa, modernizacja lub rekonstrukcja powodująca, że wartość użytkowa środka trwałego po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

Umowa o poprawę efektywności energetycznej - umowa pomiędzy beneficjentem a dostawcą realizującym środek poprawy efektywności energetycznej, weryfikowaną i monitorowaną w trakcie całego okresu jej obowiązywania, zgodnie z którą inwestycje (roboty, dostawa lub usługa) w ten

środek są spłacane w relacji do uzgodnionego w umowie poziomu poprawy efektywności energetycznej lub innego uzgodnionego kryterium (...) na przykład oszczędności finansowych;
Wkład własny – środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez beneficjenta, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną beneficjentowi, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu, rozumianą jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych)
Wskaźnik Kolejowej Dostępności Transportowej (WKDT II) – wskaźnik bazujący na definicji dostępności transportowej (mierzonej wyposażeniem infrastrukturalnym, odległością, czasem, potencjałem, a także preferencjami uczestników ruchu) w oparciu o rzeczywistą pracę przewozową w komunikacji kolejowej. Wskaźnik ten został opracowany na potrzeby krajowych dokumentów o charakterze stategicznym przez Polską Akademię Nauk.
Zmniejszenie emisji CO_2 – będące efektem przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, np. poprzez wymianę systemu oświetlenia lub modernizację linii produkcyjnej. Należy przyjąć następujące założenie:
100% energii elektrycznej w Polsce powstaje w wyniku spalania węgla, z czego ok 2/3 stanowi węgiel kamienny a 1/3 węgiel brunatny. Zgodnie z danymi Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami, wartość emisji CO_2 dla elektrowni i elektrociepłowni zawodowych wynosi:
- 93,74 kg/GJ dla węgla kamiennego oraz
- 109,47 kg/GJ dla węgla brunatnego.
Średnia ważona dla węgla wyniesie **98,98 kg/GJ** (2/3*93,74+1/3*109,47).
Oszczędność energii elektrycznej uzyskanej dzięki usprawnieniom należy przeliczyć na spadek emisji CO_2 z wykorzystaniem powyższej wartości.

Spis skrótów

A2A – Administration to administration (ang.) – usługi administracji dla administracji
A2B – Administration to business (ang.) - usługi administracji dla biznesu
A2C - Administration to citizen (ang.) - usługi administracji dla obywateli
B + R, B+R +I – Badania i Rozwój, Badania i Rozwój oraz Innowacje
B2B – Nazwa relacji występujących pomiędzy firmami (business to business)
B2C – Nazwa relacji występujących pomiędzy firmą a klientem końcowym (business to customer)
CT – Cel Tematyczny
DIP – Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
DWUP – Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
EAC – Europejska Agenda Cyfrowa
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFRROW – Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
EPC – Ekwiwalent pełnego czasu pracy
ePUAP – elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu
EWT – Europejska Współpraca Terytorialna
FS – Fundusz Spójności
GJ – gigadżul
IA – Instytucja Audytowa
ICT – Technologie informacyjne i komunikacyjne (ang. Information and Communication Technologies)
IOB – Instytucje Otoczenia Biznesu
IP – Instytucja Pośrednicząca
IRU (ang. Indefeasible Right of Use) – (telekom.) nieodwoływalne prawo używania
ITS – Inteligentne systemy transportowe
IZ – Instytucja Zarządzająca
JST – Jednostki samorządu terytorialnego
KE – Komisja Europejska
KPR – Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”
KRUS – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
KSRR – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie
KT – Kontrakt Terytorialny
kWh – kilowatogodzina
LGD – Lokalna grupa działania
LPR – Lokalny program rewitalizacji
MR – Ministerstwo Rozwoju (wcześniej Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju)
MMSP, MŚP – Małe i Średnie Przedsiębiorstwa
MW – Megawat
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NGO – Organizacje pozarządowe
NUTS – Nomenklatura Jednostek Terytorialnych dla Celów Statystycznych
OHP – Ochotnicze Hufce Pracy
OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej
OZE – Odnawialne źródła energii
PARP – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PI – Priorytet inwestycyjny
P1 – Projekt osi 7 POIG „Elektroniczna platforma Gromadzenia, Analizy i Udostepnienia zasobów cyfrowych z Zdarzeniach Medycznych”
P2 – Projekt osi 7 POIG „Platforma udostepnienia on-line przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych”
PKB – Produkt Krajowy Brutto

POIŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POWER – Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020
PPP – partnerstwo publiczno-prywatne
PUP – powiatowy urząd pracy
PZP – ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych
PZPWD – Projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego
RLKS – Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność („community - led local development" – CLLD)
RLM – równoważna liczba mieszkańców
RPO WD – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
RSI – Regionalna Strategia Innowacji (WD – dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2011-2020)
RUR – rejestr usłu rozwojowych
SRK – Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo
SRWD 2020 – Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020
SUE RMB – Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego
TEN-T – Transeuropejska Sieć Transportowa (Trans-European Transport Networks)
TWh – Terawatogodzina
UE – Unia Europejska
UP – Umowa Partnerstwa
URE – Urząd Regulacji Energetyki
VAT – podatek od towarów i usług w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług
WE – Wspólnota Europejska
WKDT II– Wskaźnik Kolejowej Dostępności Transportowej
WPGO –Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012
WRS – Wspólne Ramy Strategiczne
YEI – Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Youth Employment Initiative)
ZIT – Zintegrowane inwestycje terytorialne
ZIT AJ – ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej
ZIT AW – ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej
ZIT WROF – ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego
ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

VII. Wykaz załączników do SZOOP RPO WD 2014-2020

1. Tabela transpozycji PI na działania / poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych RPO WD 2014-2020
2. Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań RPO WD 2014-2020
3. Kryteria wyboru projektów w ramach RPO WD 2014-2020.
4. Zalecenia IZ RPO WD do tworzenia Planów gospodarki niskoemisyjnej w gminach
5. Wykaz projektów zidentyfikowanych przez IZ RPO WD w ramach trybu pozakonkursowego RPO WD 2014-2020
6. Zasady kwalifikowalności wydatków w RPO WD 2014-2020